

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לפני כבוד השופט מרדכי לוי

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ארז שמואלי, ת"ז 300554383

הנאשם

הכרעת דין

עיקרי כתב האישום

1. ביום 12.6.19 הוגש נגד הנאשם כתב אישום, אשר תוקן ביום 13.5.21, המייחס לו עבירה של שימוש בערמה, מרמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה" או בקיצור "הפקודה"), ועבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון" או בקיצור "החוק").
למעשה, כתב האישום המתוקן כולל, בנוסף לחלק הכללי, שני אישומים: הראשון (להלן גם: "אישום המס") – עניינו העלמת מס, בניגוד לסעיף 220(5) לפקודה (להלן גם: "עבירת המרמה" או "עבירת המס"); והשני (להלן גם: "אישום הלבנת ההון") – עניינו הלבנת הון (להלן גם: "עבירת הלבנת ההון").
2. על פי העובדות הנטענות בחלק הכללי, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום (להלן בקיצור: "במועדים הרלוונטיים" או "בתקופה הרלוונטית"), הנאשם עסק במסחר במטבע וירטואלי מסוג ביטקוין, באופן שיטתי ומתמשך.
3. באישום הראשון נטען כי החל מחודש מאי 2018, לכל הפחות, ועד למועד מעצרו ביום 12.3.19, "ניהל הנאשם עסק למסחר במטבעות וירטואליים" (להלן: "העסק").
עוד נטען באישום הראשון כדלהלן:
"לצורך הקמת העסק וניהולו רכש הנאשם ביטקוין ו-ריפל, על מנת שישמשו אותו בעתיד לצורך מכירה לרוכשים פוטנציאליים שיפנו אליו כדי שימכור להם מטבעות אלה, וזאת במסגרת העסק".
לצורך הקנייה והמכירה של ביטקוין ו-ריפל במסגרת העסק, בין היתר החזיק הנאשם בביתו, בארנק לדג'ר ייעודי לטובת העסק, אשר באופן אוטומטי מסווה את כתובתו בעת העברת מטבע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ביטקוין אליו או מתוכו כך שברישום הטרוזקציה במערכת הבלוקצייין תירשם כתובת ארנק פיקטיבית שונה בכל טרוזקציה ולא כתובתו של הארנק (להלן: "הלדג'ר").

בשנת 2018, במסגרת פעילותו בעסק, הפיק הנאשם הכנסה ממכירת ביטקוין בסכום כולל שאינו פחות מ-2,507,485 ₪, ובשנת 2019 הפיק הכנסה נוספת ממכירת ביטקוין בסכום כולל שאינו פחות מ-387,955 ₪, ובסה"כ - 2,895,440 ₪.

הנאשם נקט בעורמה ובתחבולה במזיד ובכוונה להשתמט ממס, בכך שהסתיר מרשויות המס את כל פעילותו בעסק, את רכישת הביטקוין והריפול לצורך העסק ואת מכירתו של הביטקוין במסגרת העסק, לא ניהל ספרי חשבונות ורשימות כדין על הכנסותיו הנובעות מעיסוקו בסחר בביטקוין "ולא הגיש במועד דו"חות לפקיד השומה ביחס להכנסותיו האישיות מעיסוקו זה".

במעשיו המתוארים השתמש הנאשם במזיד במרמה, ערמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס והעלים את עצם פעילותו בעסק למסחר בביטקוין ואת הכנסותיו מפני רשויות המס.

4. **במסגרת האישום השני** צוין תחילה כי מערכת "טלגרם" היא "מערכת להעברת מסרים מיידיים ותקשורת קולית ברשת האינטרנט, שנוסדה במהלך שנת 2013..."

לאחר מכן נטען כי "במרץ 2017 או בסמוך לכך, הוקמה בטלגרם פלטפורמת 'טלגראס' והחל ממועד זה ועד ליום 12.3.2019 שימשה כפלטפורמה לסחר, הפצה ותיווך לסחר בסמים מסוכנים..."

כמו כן, נטען כי "מספר חודשים לאחר הקמתה של טלגראס, בשלב מסוים של פעילותה, החלו מנהלי טלגראס וביניהם רן בוגנים (להלן: 'בוגנים') לפעול בתבנית היררכית, מאורגנת, שיטתית, במתכונת של ארגון פשיעה, כשמטרתם לבצע מגוון עבירות סמים, הלבנת הון והעלמת הכנסות במרמה באופן ממושך, זאת תוך ניצול מאפייניה של פלטפורמת טלגרם... הפעילות של טלגראס בתבנית של ארגון פשיעה (להלן: 'הארגון') החלה בסוף שנת 2017 ונמשכה עד ליום 12.3.2019. הארגון קיבל לידיו כספים מסוחרי סמים ששילמו עבור תיווך לסחר בסמים באמצעות 'טלגראס', והיוו 'רכוש אסור', כהגדרתו בחוק איסור הלבנת הון... הכספים ששולמו על ידי סוחרי הסמים נאספו באמצעות שליחים שפעלו מטעמו של הארגון, והכל במטרה להסתיר ולהסוות את מקורות תשלומי הכנסות, את זהות בעלי הזכויות באותן הכנסות, את מיקומן ואת תנועותיהן. לצורך זה היה בוגנים אחראי מטעמו של הארגון על מערך של שליחים לאיסוף כספים וסמים מסוכנים, שווי ערך לכסף, מסוחרי הסמים כתשלום ל'טלגראס' עבור התיווך לסחר בסמים. לאחר קבלת התשלומים מסוחרי הסמים, ניהל בוגנים מטעם הארגון מנגנון לחלוקת תשלומים למנהלי הארגון ועובדיו באמצעות שליחים, כשכר עבור תרומתם לפעילות הארגון, כשכולם נועדו להסתיר ולהסוות את מקור התשלומים, את בעלי הזכויות בהם, את מיקומם ותנועותיהם. בכלל זה ניהל בוגנים מנגנון להעברת התשלום למנהלי ועובדי הארגון באמצעות העברה של ביטקוין לארנק וירטואלי ששימש את המנהל או העובד בארגון."

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עוד נטען כי "לצורך זה נדרש הארגון לרכוש ביטקוין באמצעות הכסף שקיבל מסוחר הסמים עבור תיווך לסחר בסמים. בוגנים פעל מטעמו של הארגון ורכש ביטקוין מהנאשם, באמצעות כספי הארגון, והכל בכוונה להסתיר ולהסוות את מקור הרכוש האסור, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו ותנועותיו, וזאת בדרך המתוארת להלן:

א. החל ממאי 2018 או בסמוך לכך ועד ליום 11.3.19, במספר רב של הזדמנויות, מכר הנאשם לבוגנים מטבע ביטקוין בסכום כולל של כ-900,000 ₪ ... והעבירו לכתובות של ארנקים דיגיטליים שמסר לו בוגנים.

ב. הנאשם ובוגנים התכתבו ביניהם בנוגע להמרת הכסף משקלים חדשים לביטקוין באמצעות שימוש ייעודי בטלגרם, והשתמשו לצורך כך בשמות בדויים: הנאשם השתמש בשם 'אלירן רוקנשטיין', ובוגנים השתמש בשם 'לינדה' או באייקון של תפוחים ללא כיתוב לצידו, זאת כדי לסייע בהסתרת הרכוש, מיקומו ובעלי הזכויות בו.

ג. כאשר מנהל או עובד בארגון ביקש לקבל את שכרו בביטקוין, הוא היה מעביר את פרטי ארנק הביטקוין שלו לבוגנים או לגורם ממונה אחראי מטעם הארגון, ובהמשך לכך היה בוגנים פונה לנאשם, מעביר לו סכום כסף במזומן במסירה אישית, וכנגד סכום זה היה הנאשם מעביר ביטקוין, מתוך לדג'ר ששימש אותו לצרכי העסק, לארנק וירטואלי שאת פרטיו היה בוגנים מעביר לידי הנאשם. הנאשם ובוגנים לא ערכו רישום כלשהו על קבלת סכומי הכסף ועל העברת הביטקוין לבוגנים.

בדרכים המתוארות לעיל ביצע הנאשם פעולות ברכוש בשווי של כ-900,000 ₪ ביוזעו שמדובר ב'רכוש אסור' ושהפעולות נעשות במטרה להסתיר ולהסוות את בעלי הזכויות בו, את מיקומו ואת תנועותיו".

סוגיית ייצוגו של הנאשם

5. בטרם יובאו עיקרי הראיות יצוין כי ייצוגו של הנאשם בתיק דנן השתנה מספר פעמים, באופן שגרם לדחיות רבות וממושכות במשפט ההוכחות. תחילה הוא יוצג על ידי עו"ד איתן פינקלשטיין לבדו, עד להתפטרותו ולמינוי עו"ד עדן פוליטקין מהסניגוריה הציבורית בחודש ספטמבר 2020. בחודש ינואר 2021 הצטרפה עו"ד אינגה אייזנברג לייצוג הנאשם, תחילה מטעם הסניגוריה הציבורית, ובהמשך, ביום 5.5.21, היא עברה לייצג את הנאשם באופן פרטי, לבקשתה ולבקשת הנאשם, בניגוד לכללי הסניגוריה הציבורית, וזאת באופן בלעדי באותו שלב. כמו כן, לבקשת הנאשם, במועד ההוכחות הראשון (26.10.21) חזר עו"ד פינקלשטיין והצטרף לייצוג, לצד עו"ד אייזנברג. אולם ביום 15.12.22 קיבלתי את בקשתו של עו"ד פינקלשטיין להתפטר מן הייצוג, כאשר הנאשם המשיך להיות מיוצג על ידי עו"ד אייזנברג לבדה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

יוער כי יותר מפעם לאורך פרשת התביעה ביקש הנאשם לייצג עצמו, אך בקשותיו אלו נדחו בשעתן על ידי בית המשפט, בהחלטות מנומקות ומהנימוקים שפורטו בהן – עד להחלטה מיום 8.6.23 שתצוין להלן.

ביום 7.6.23 "הודיעה" עו"ד אינגה אייזנברג על הפסקת ייצוגו של הנאשם, בנימוק של "אובדן אמון בבית המשפט", בגין כך שכביכול בית המשפט "שכתב" את הפרוטוקול המוקלד בתחילת הדיון שנערך ביום 4.5.23.

באותו יום, 7.6.23, התייחס הנאשם בכתב ל"הודעה" של עו"ד אייזנברג וביקש שלא לכפות עליו לייצגו והוסיף כי פנה אל עו"ד פינקלשטיין בבקשה שיחזור לייצגו.

בהחלטתי המפורטת מיום 8.6.23 דחיתי את טענותיה של עו"ד אייזנברג, בשאט נפש, העברתי עותק של ההחלטה אל מנהל בתי המשפט לכל טיפול שימצא לנכון לנוכח האשמות השווא של עו"ד אייזנברג כלפי המותב, והחלטתי להתיר לה להפסיק את הייצוג, לנוכח בקשת הנאשם בהתייחסותו בכתב הנזכרת לעיל, תוך שהתרתי לנאשם לייצג עצמו (כפי שביקש בעבר) או להיות מיוצג שוב על ידי עו"ד פינקלשטיין כפי שביקש ביום 7.6.23.

אלא שמספר ימים לאחר מכן מסר הנאשם לבית המשפט כי עו"ד פינקלשטיין החליט שלא לייצגו; ועל כן בפועל הנאשם ייצג עצמו במהלך פרשת ההגנה, לאחר שכאמור התרתי לו לייצג עצמו, כפי שביקש יותר מפעם בתחילת המשפט ובמהלך פרשת התביעה.

ביום 9.7.23 ביקש הנאשם כי ייוצג על ידי סניגור, אך זאת מבלי לציין מי הסניגור שהוא מבקש שייצג אותו ומבלי שהובאה לפני כל בקשה קונקרטית של סניגור כלשהו לייצג את הנאשם.

בקשה זו של הנאשם נדחתה בהחלטה המפורטת והמנומקת מאותו יום, 9.7.23, בין היתר הן מחמת השתק-מניעות, לאחר שהנאשם ביקש יותר מפעם לייצג עצמו עוד כשהיה מיוצג, והן מחמת השיהוי הרב בהגשת הבקשה והן בשים לב לשלב שבו הוגשה הבקשה, לקראת סוף פרשת ההגנה אשר נקבע כי תסתיים ביום 20.7.23 או לכל המאוחר ביום 3.8.23 וכן בשים לכך שגם כאשר הנאשם היה מיוצג על ידי סניגורים פרטיים הוא אסר עליהם לחקור את העדים ועמד על כך שרק הוא יחקור אותם חרף היותו מיוצג, ואף בשים לב לכך שברור היה שהסניגוריה הציבורית לא תסכים לשוב לייצג את הנאשם לאחר שכאמור מינתה לו במהלך פרשת התביעה שתי סניגוריות מטעמה, תחילה רק עו"ד עדן פוליטקין אשר הנאשם החליט בשלב מאוחר יותר לוותר על שירותיה ולאחר מכן גם את עו"ד אינגה אייזנברג אשר הצטרפה לייצוג לצד עו"ד פוליטקין, תחילה מטעם הסניגוריה הציבורית עד אשר הגישה באישור הנאשם "בקשה להסדרת הייצוג" כך שתייצג לבדה את הנאשם, שלא מטעם הסניגוריה הציבורית – בקשה אשר התקבלה, מאחר שהן המאשימה והן הסניגוריה הציבורית לא התנגדו לבקשה, הגם שהסניגוריה ציינה כי הדבר עומד בניגוד לכללי הסניגוריה הציבורית.

בפועל, בשום שלב לא הגיש הנאשם ערעור על החלטותיי בעניין ייצוגו, לרבות על החלטתי האמורה מיום 9.7.23, למרות שהוא מודע היטב לכל זכויותיו (וטוב שכך) ומרבה להצהיר שהוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

מתייעץ עם מספר עורכי דין (ועל כך יש לברך); אך הנאשם המשיך לטעון שהוא כביכול בייצוג עצמי כפוי – גם לאחר שטענתו נדחתה שוב ושוב על ידי בית המשפט, כאמור מבלי לערער על החלטותיי בעניין זה – ועל כך יש להצר. למעשה, התנהגות זו של הנאשם בסוגיית הייצוג עולה בקנה אחד עם האופן החרוג והפסול שבו הוא ניהל אישית את הגנתו במהלך כל המשפט, גם כשהיה מיוצג, כפי שיפורט להלן בפרק הדיון.

המענה לכתב האישום

6. הנאשם כפר במיוחס לו בכתב האישום.

במענה מפורט בכתב, שהוגש ביום 30.10.19 על ידי בא-כוחו דאז של הנאשם עו"ד איתן פינקלשטיין, נטען, בין היתר, כדלהלן:

באשר לחלק הכללי נטען כי הנאשם "לא עסק במסחר במטבעות וירטואליים", אלא "איתר רוכשים ומוכרים עבור אחר אשר היה מעוניין למכור ולקנות מטבעות וירטואליים"; וכי "הנאשם לא עסק בעניין זה באופן שיטתי", אלא "מדובר במספר בודד של עסקאות בכל חודש", ועיסוקו היה שכיר בחברת "נ.ג. תוכנה ומדיה משולבים".

באשר לאישום המס, נטען באופן כללי כי "אין כל טעם במתן מענה... מאחר ולאחר שאישום המס יתוקן בהתאם לכללי הדיווח על הכנסות חייבות... דהיינו ימחק הסך של 2.6 מיליון ₪ שהינו מחזור הכספים שהתקבלו, וההתייחסות תהיה להכנסה מהפרשי השער, שאין למאשימה כל ראייה שהוא בכלל היה חיובי (ואף אם היה חיובי, מדובר באחוזים בודדים של הפרשי שער שבוודאי אינם מגיעים לרף הפלילי של 500,000 ₪ שבגיננו ניתן להעמיד לדין פלילי...) הרי דינו של אישום זה להתבטל מעיקרא" (ההדגשות הוספו ואינן במקור).

מכל מקום, נטען כי "הנאשם לא ניהל עסק במסחר במטבעות וירטואליים אלא איתר רוכשים עבור אחר אשר היה מעוניין למכור מטבעות וירטואליים". עוד נטען כי ארנק הלבדג'ר לא הוחזק בביתו של הנאשם לצורך עסק, אלא "במסגרת השירות שניתן לאחרים", וכן כי "אין דבר כזה כתובת פיקטיבית בבלוקצ'יין, וכל הארנקים המיוצרים בשנים האחרונות מספקים כתובת שונה בכל פעולה".

עוד צוין שאין מחלוקת כי הנאשם קיבל לידיו את הסכומים הנזכרים באישום זה והעביר בתמורה ביטקוין (אשר שייכים לאחר), אלא שלטענת ההגנה, אין מדובר בסכום "הכנסה" החייבת בדיווח לרשות המיסים.

כמו כן, צוין שהנאשם הגיש במועד לרשות המיסים את הדו"ח השנתי ביחס לשנת 2018, ושהוא צפוי להגיש את הדו"ח השנתי לגבי שנת 2019 עם תום שנת המס, כמקובל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

עוד נטען כי "במועדים הרלוונטיים לאישום היתה קיימת עמדה משפטית בקרב מומחי מס רבים שלפיה הפרשי שער של מטבעות וריטואליים פטורים מתשלום מס, ומדובר היה בעמדה משפטית לגיטימית אשר בית המשפט הכריע בשונה ממנה ברמה האזרחית רק לאחר מעצרו של הנאשם, ולא ניתן להחיל נורמה זו רטרואקטיבית ולהגדיר את המעשה כפלילי. בנוסף, הנאשם סבר כי הפרשי שער של מטבעות וריטואליים הינם הכנסה הונית שככל שיש לדווח עליה יש לעשות זאת במסגרת הגשת הדו"ח השנתי. יודגש כי ממילא ההכרעה האם מדובר בהכנסה הונית או פירותית הינה הכרעה שניתן לבצע רק בצורה רטרואקטיבית, בהתאם לקריטריונים השונים הקבועים בפסיקה שאת חלקם ניתן ללמוד רק לאחר שמתברר היקף הפעילות ותדירותו, ועל כן המקובל להכריע... רק בעת הגשת הדו"ח השנתי. הפיכת אי דיווח במהלך שנת המס לאירוע פלילי כאשר מדובר בשנת המס הראשונה של אדם העוסק בתחום פיננסי כאשר עדיין לא ברור אם מדובר בהכנסה הונית או פירותית איננה אפשרית, והיא אף מהווה אכיפה בררנית קיצונית".

ביחס לאישום הלבנת ההון, תיאור התנהלות הארגון הוכחש על ידי הנאשם – מחוסר ידיעה. צוין כי הנאשם מעולם לא שמע את שמו של הארגון טרם מעצרו ולמעשה הוא רומה על ידי בוגנים ששיקר לו כשהציג עצמו כמתווך ביטקוין שמרוויח מלקוחותיו 500-1,000 ₪ לעסקה, ושלקוחות אלו לפעמים "עוקצים אותו" ולא משלמים לאחר קבלת מטבעות הביטקוין, והכל על מנת שהנאשם לא ידע על השתייכותו של בוגנים ל-"טלגראס".

עוד נטען כי הנאשם לא יכול לדעת אם בוגנים רכש את מטבעות ה-ביטקוין במטרה להסוות את כספי הסמים מאחר שהנאשם לא ידע שמדובר בכספי סמים. כמו כן, צוין כי לדעת הנאשם המרת מזומנים ל-ביטקוין אינה מועילה להסתרתם, שכן מזומן הוא יותר אנונימי מ-ביטקוין. כן נטען כי הנאשם ידע רק שמטרתו שלו היתה למצוא קונים ומוכרים עבור אחר. הנאשם רומה על ידי בוגנים שהציג עצמו כמתווך עסקאות ביטקוין לגיטימי, ועל כן סבר כי מטרתו של בוגנים היא להרוויח עמלה בסך 500-1,000 ₪ לכל פעולה, כפי שבוגנים מסר לו, ומכאן "שעומד לנאשם הסייג של טעות במצב דברים, ובנוסף, לא מתקיימים היסודות הנפשיים לביצוע עבירת הלבנת ההון".

נוסף על האמור, נטען כי הנאשם קיבל מ-בוגנים סכום של 749,069 ₪ בלבד.

כמו כן, נטען שההיכרות עם בוגנים היתה בפורום של טלגרם, שבו נמצאים רוכשים, קונים ומתווכים העוסקים ברכישה ומכירה של מטבעות וריטואליים, וגם המשך ההתכתבות היה ב-טלגרם. עוד נטען כי הכינוי של הנאשם הוא אותו כינוי שבו הוא השתמש ב-טלגרם עם כל מי שהתכתב איתו, כפי שמקובל ב-טלגרם ובמיוחד לגבי מי שעוסק בתחום זה, וזאת בין היתר מסיבות אבטחתיות, מאחר שהצורה המקובלת למסחר במטבעות וריטואליים היא במזומן. הוכחש אפוא הקשר בין השימוש בכינויים – המקובל ב-טלגרם – לכל כוונה או הסתרה פלילית. גם פעילותו של בוגנים מול אחרים הוכחשה מחוסר ידיעה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עוד צוין כי בוצע רישום באמצעות אפליקציית ה-טלגרם, רישום שאותו הנאשם לא מחק, עניין שלעמדת ההגנה מוכיח כשלעצמו שלא היתה לנאשם כל מודעות פלילית.

7. ב"עדכון המענה לכתב האישום" מיום 31.10.19, שאף הוא הוגש על ידי בא-כוחו דאז של הנאשם עו"ד פינקלשטיין, צוין, בין היתר, כי "אין לנאשם טענת אליבי או זוטא (אם כי יש לנאשם טענות שלפיהן חלק מהדברים שנכתבו בפרוטוקולי הודעותיו לא משקפים באופן מדויק את הדברים שאמר)".

8. ב"הודעה לבית המשפט" מיום 14.9.21, שהוגשה בעקבות שינוי הייצוג של הנאשם ובעקבות הגשת כתב האישום המתוקן מיום 13.5.21, ציינה באת-כוחו דאז של הנאשם עו"ד אינגה אייזנברג, כי אין בכוונת הנאשם לערוך שינויים במענה ובעדכון המענה שהוגשו בשעתם (מלבד תיקון טעות בשם של החברה שבה הועסק הנאשם כשכיר).

9. ב"הודעת הבהרה בקשר למענה לכתב האישום המתוקן" מיום 4.10.21 כתבה עו"ד אייזנברג, בין היתר, כי "... 2. לפי כללי הדיווח של רשות המיסים, יש לדווח כ-הכנסה על מכירת מטבעות וירטואליים רק על הפרשי שער חיוביים. על כן, אין שינוי במענה לכתב האישום המתוקן ... ומשכך השינוי בסכום המכירה אינו מצריך שינוי במענה לכתב האישום". להודעה צורף הדוח השנתי של הנאשם לשנת 2019 וכן צוין בהודעה כי: "3. דו"ח 2019 הוגש במועד, כפי שגם דו"ח 2018 הוגש במועד".

עמדות הצדדים, העובדות שאינן במחלוקת וגדר המחלוקת

עמדות הצדדים

10. בסיכומי המאשימה בכתב צוין (בפסקאות 1-3), בתמצית, לגבי האישום הראשון כי: "... בית המשפט מתבקש לקבוע במישור העובדתי כי בין מאי 2018 ל-12.3.2019 ניהל הנאשם פעילות עסקית במסגרתה מכר מטבעות וירטואליים והפיק הכנסה בסך כולל של לפחות 2,895,440 ₪, אשר התקבלה לידי מאחרים במזומן. הנאשם, ביודעין ובכוונה להשתמט ממס, לא דיווח על פתיחת העסק כנדרש, לא דיווח על הכנסותיו, לא הפיק קבלות או חשבוניות ולא ניהל פנקסי חשבונות ובעיקר לא שילם מס על הכנסותיו כדן. ... לאחר שכבר הוגש כתב האישום נגדו ... הנאשם דיווח באופן חלקי ביותר על הכנסתו ... ובכך ביצע עבירה של השמטת הכנסה מדו"ח לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה".

ואילו לגבי האישום השני הוסיף ב"כ המאשימה כי: "בנוסף, בית המשפט מתבקש לקבוע כי החל ממאי 2018 ועד ל-12.3.2019, קיבל לידי הנאשם מאדם בשם רן בוגנים, בעשרות הזדמנויות, סך כולל של לא פחות מ-900,000 ₪ בכסף מזומן ... אין חולק כי על פי דרישתו של בוגנים, העביר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

הנאשם מטבעות וירטואליים לכתובות של ארנקים דיגיטליים שמסר לו רן בוגנים, וזאת מבלי שהנאשם ערך רישום על קבלת הכסף המזומן ועל העברת המטבעות הדיגיטליים ובאופן אשר אינו מאפשר לדעת כי בעל הזכויות בכספים שהתקבלו הוא רן בוגנים, או אחרים, ובכך הסתיר את בעלי הזכויות בכספים אלה ואת מקורם ... מעשים אלו בוצעו חרף חשדו הסובייקטיבי כי מדובר ברכוש אסור אשר הופק מביצוע עבירות, ובכך ביצע הנאשם פעולות ברכוש אסור, בשווי של כ- 900,000 ₪, במטרה להסתיר ולהסוות את בעלי הזכויות בו, את מיקומו ואת תנועותיו של כסף זה, הכל בהתאם לסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון".

(ההדגשות בציטוטים דלעיל ודהלן – הוספו ואינן במקור, אלא אם כן ציון אחרת)

11. ביתר פירוט, לגבי האישום הראשון בגין עבירת המס, הוסיפה המאשימה בסיכומיה (בפסקה 60 ג.1(1) בעמ' 10-11, כדלהלן:

"ראשית, המאשימה תבקש מבית המשפט ... לקבוע כי הנאשם קיבל לידיו בשנת 2018 סכום שאינו פחות מ-2,507,485 ₪ ובשנת 2019 סכום שאינו פחות מ-387,955 ובסה"כ 2,895,440 ₪ במזומן, בתמורה למכירת מטבעות וירטואליים מסוג ביטקוין.

שנית, המאשימה תבקש מבית המשפט ... לקבוע כי הכסף המזומן שהתקבל לידיו של הנאשם מהווה הכנסה... ישירה של הנאשם ...

בסופו של יום, המאשימה תבקש מבית המשפט לקבוע כי הנאשם נהג במרמה, עורמה או תחבולה כאשר לא דיווח על פתיחת עסק מייד עם הקמתו כמתחייב על פי סעיף 134, לא ניהל ספרים כדיון, לא הוציא קבלות או חשבוניות עם קבלת הכסף המזומן, כמתחייב על פי סעיף 130 לפקודה וכן הוראות ניהול פנקסים, לא דיווח על הכנסתו המלאה, בשים לב שמדובר במטבעות שהם בבעלותו או בשליטתו [ההדגשה – במקור].

לעניין זה תטען המאשימה כי התנהלותו של הנאשם היא התנהלות עסקית המעידה על קיומו של עסק בפועל וכן של הכנסה פירותית... עם זאת, המאשימה תטען כי סיווג הכנסתו ופעילותו של הנאשם, באופן כזה או אחר, אינה תנאי הכרחי לקביעה כי יסודות העבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה מתקיימים בעניינו. בהקשר זה תטען כי הנאשם ממילא לא דיווח כנדרש על פי דין גם על הכנסה הונית, וממילא היעדר רישום הספרים והתקבולים מצדו אינו מאפשר זאת... רביעית, המאשימה תטען כי יש לסווג בתקופה הרלוונטית את המטבעות הווירטואליים אותם מכר הנאשם כנכס, כפי שסווגו באותה עת על ידי חוזר מס הכנסה 5/2018 וכן כפי שנקבע בפסיקה... עם זאת, יובהר כי גם אם שאלה זו לא תוכרע... אין בכך בכדי להוציא את העוקץ ממחדליו ומעשיו של הנאשם לעניין חבותו בעבירה של מרמה ותחבולה – שכן הנאשם פעל להסתיר את הכנסתו, לא משנה כיצד יש לסווג.

לבסוף... יש לדחות את טענתו המופרכת של הנאשם על פיה יש לסווג כ"מוסד כספני", וזאת הן לאור העובדה שאינו עומד באף קריטריון לקבלת סיווג שכזה, הן לאור כך שהוא לא פנה מראש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

וביקש להיחשב ככזה, הן משום כך שהוא עצמו אף לאחר הגשת כתב האישום והגשת דוחותיו השנתיים למס הכנסה לא ביקש להיות מסווג ככזה, והן משום שמדובר בניסיון נואל להתחמק מכך שאין בין התנהלות ופעילות הנאשם לבין פעילותו של מוסד כספי – שבה האחרון אמון על רישום מדוקדק ועל היותו נתון תחת רגולציה ופיקוח קפדניים ביותר בין היתר לגבי חובת זיהוי ורישום של הלקוחות שלהם הוא נותן שירות, אשר בעניינו הובאו די והותר ראיות המעידות כי לא היו לקוחות וכי מדובר במטבעות שלו עצמו".

12. מנגד, לגבי האישום הראשון, לטענת הנאשם, הוא כלל לא ניהל עסק, הוא לא היה חייב לדווח לרשויות המס אלא על רווחיו מהעסקאות שעשה במטבעות ביטקוין, ולא על סכום העסקאות הכולל, מכיוון שהכספים לא היו שלו אלא של "לקוחות".

כמו כן, הנאשם טען כי בפועל, הוא דיווח לרשות המיסים, בדוחות השנתיים שהגיש, על כל הרווחים שלו, מהפרשי השער של מטבעות הביטקוין, וכי לא היתה לו שום כוונה להתחמק מתשלום המס המגיע ממנו.

עוד הדגיש הנאשם כי, בניגוד לנטען בכתב האישום, הוא הגיש במועד את דוחות המס שלו לשנת 2018 ולשנת 2019. על כן, עתר הנאשם לזכותו זיכוי מלא ומוחלט, ולא מחמת הספק, (גם) מאישום המס.

13. לגבי האישום השני בגין עבירת הלבנת ההון, פירטה המאשימה, בפסקה 60 ג.1 (2) בעמ' 11 לסיכומיה בכתב, כדלהלן:

"ראשית, בית המשפט ... מתבקש לקבוע... כי רן בוגנים פעל, באמצעות הנאשם, במטרה להסתיר ירכוש אסור – אשר מקורו בעבירות סמים.

שנית, בית המשפט ... מתבקש לקבוע כי הנאשם קיבל לידיו מרן בוגנים, במזומן, סכום של לא פחות מ-900,000 ₪ בתמורה למכירת מטבעות וירטואליים, ולפיכך הנאשם המיר, בפועל, את הכסף במזומן מידיו של בוגנים למטבע וירטואלי.

שלישית, בית המשפט ... מתבקש לקבוע כי בהמרת הכספים המזומנים למטבעות וירטואליים אשר אינם רשומים תחת שמו של בוגנים, והועברו לאחרים שזהותם לא היתה ידועה לנאשם, ומבלי שדיווח על כך לאיש או תיעד את ההעברות, הסווה או הסתיר הנאשם את מקור הכספים, יעדס ובעיקר את זהותו של בוגנים כבעלים ואת זהות האחרים שקיבלו אותם.

רביעית, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע כי הנאשם היה מודע, או לכל הפחות עצם את עיניו לכך שמקור הכספים אשר העביר לו בוגנים הוא רכוש אסור, קרי הנאשם חשד כי מקורם בעבירה אשר לא טרח לברר את מהותה, אך לכל הפחות חשד כי מדובר בעבירת מס, ולעניין זה תפנה המאשימה לס' 5 לחוק איסור הלבנת הון".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואל

14. לגבי האישום השני, יש להקדים ולציין כי לאחר בחינת סיכומי המאשימה בכתב אל מול חומר הראיות ובטרם הוגשו סיכומי הנאשם, בית המשפט המליץ למאשימה לחזור בה מהאישום (השני) – המלצה שלא התקבלה על ידי המאשימה – ופטר את הנאשם מלהתייחס לאישום זה בסיכומיו. זאת, לאחר שבית המשפט הגיע למסקנה כי המאשימה לא הוכיחה, מעבר לספק סביר כנדרש בפלילים, את היסודות של העבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון – מהנימוקים שיפורטו בפרק הדיון, בסוף הכרעת הדין.

מכל מקום, בסיכומיו טען הנאשם (בכל זאת) ביחס לאישום השני – בעיקר בפרק השביעי בסיכומיו ובאחד הנספחים לסיכומים אשר מתייחס לאישום השני – **שהוא לא עבר עבירה של הלבנת הון ואף לא כל עבירה שהיא**, בין היתר מאחר שהוא לא ידע ש-בוגנים קשור לעסקי סמים או לארגון "טלגראס", כפי שבוגנים עצמו אישר בחקירתו במשטרה, ומאחר שכלל לא התקיימו יסודות העבירה ובמיוחד היסוד הנפשי, באשר לא היתה לנאשם כל כוונה להסתיר או להסוות את זהות הבעלים של הרכוש של בוגנים, את מיקומו ואת תנועותיו.

עוד נטען כי הנאשם נעצר שלא כדין במשך 28 ימים בגין החשד שהיה חבר בארגון "טלגראס", לאחר שחוקרי המשטרה הטעו במזיד את השופטים שהורו על מעצרו כאילו יש ראיות שהוא חבר בארגון "טלגראס", למרות שבפועל לא היו כל ראיות לכך ולמרות שבוגנים עצמו מסר בחקירתו במשטרה שהנאשם כלל לא היה חבר בארגון ואף לא היה מודע לפעילות של הארגון.

כמו כן, פירט הנאשם (בפרק השביעי לסיכומיו) שורה ארוכה של "ראיות מזכות" המתייחסות לאישום השני.

על כן ביקש הנאשם לזכות אותו "זיכוי מלא ומוחלט", ולא מחמת הספק, גם מהעבירה שיוחסה לו באישום השני.

עובדות שאינן במחלוקת וגדר המחלוקת

15. לגבי האישום הראשון בגין עבירת המס, במהלך פרשת ההגנה אישר הנאשם כי " ... יש לנו פה עובדות שהם לא במחלוקת, יש לנו מחלוקת משפטית על הנפקות לפעולות האלה אני קניתי ומכרתי ביטקוין בסכום של ... כמעט 3,000,000 שקלים זה היקף המכירות היקף המחזור ... " (פרוטוקול הדיון מיום 22.6.23 בעמ' 930 שורה 28 עד עמ' 931 שורה 8; כמו כן, ראו למשל תוכן פסקה 36 בפרק השני של סיכומי הנאשם).

כמו כן, אין מחלוקת שהנאשם, אשר לשיטתו כלל לא ניהל עסק ולא סחר בביטקוין, לא ניהל ספרי חשבונות ולא דיווח לרשות המיסים על כך שפתח עסק וגם לא דיווח על מחזור המכירות, שהיה כאמור בהיקף של כשלושה מיליון שקלים במשך כעשרה חודשים בתקופה הרלוונטית לכתב האישום שבין חודש מאי 2018 ובין יום מעצרו בחודש מרץ 2019, אלא רק על הרווחים שהפיק, שהיו לטענתו בסכומים של עשרות אלפי שקלים בלבד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

על כן, לגבי האישום הראשון, המחלוקת הבסיסית בין הצדדים היא האם בתקופה הרלוונטית לכתב האישום הפיק הנאשם הכנסה בהיקף של כשלושה מיליון ₪ ממסחר במטבעות וירטואליים מניהול עסק של מסחר במטבעות ביטקוין, כטענת המאשימה – אם לאו, כטענת הנאשם.

כמו כן, נחלקו הצדדים בשאלות הבאות: מה היתה ההכנסה של הנאשם בתקופה הרלוונטית – האם היקף מחזור המכירות המוסכם, בסכום כולל של כ-3,000,000 ש"ח, כטענת המאשימה, או שמא רק הרווחים שהפיק הנאשם לטענתו בסכום של עשרות אלפי שקלים בלבד, שעליהם דיווח לרשות המיסים בדוחות השנתיים (לאחר הגשת כתב האישום); והאם הנאשם דיווח כדיווח ובמועד על הכנסתו, כטענת הנאשם, או שמא באיחור כפי שנטען בכתב האישום; וכן האם היתה לנאשם כוונה להשתמש מתשלום המס המגיע מהכנסתו – כטענת המאשימה – אם לאו, כטענת הנאשם.

16. לגבי האישום השני, למעשה אין מחלוקת כי הנאשם קיבל מ-בוגנים, בעשרות הזדמנויות, כספים במזומן בסכומים גדולים של אלפי שקלים ושל עשרות אלפי שקלים, בתדירות גבוהה, במשך חודשים אחדים, בסכום כולל של 900,000 ₪, וסיפק ל-בוגנים תמורתם מטבעות ביטקוין שאותם העביר לארנקים וירטואליים בהתאם להוראותיו של בוגנים. כמו כן, אין מחלוקת כי הנאשם לא היה חבר בארגון "טלגראס" ואף לא ידע שבוגנים הוא מראשי הארגון.

בפועל, המחלוקת בין המאשימה לנאשם בעניין אישום זה נוגעת, ראשית, לשאלה האם המאשימה הוכיחה שהכספים של בוגנים שקיבל הנאשם ממנו הם "רכוש אסור" שהושג ב"עבירת מקור", והאם הנאשם ידע זאת או עצם את עיניו לכך; ושנית, לשאלה האם היתה לנאשם מטרה להסתיר או להסוות את מקור כספי המזומן של בוגנים, את בעלי הזכויות, את מיקומו ואת תנועותיו של כסף זה, על ידי המרת כספי המזומן למטבעות וירטואליים – כטענת המאשימה – אם לאו, כטענת הנאשם.

ראיות שהוגשו בהסכמה כמוצגים מטעם בית המשפט

17. בהסכמת הצדדים הוגשו הראיות הבאות וסומנו כמוצגים מטעם בית המשפט:

בימש/1 (המקביל ל-ת/43): "דין וחשבון על הכנסות בארץ ובחו"ל בשנת המס 2018" (טופס 1301), אשר שודר ביום 18.8.19, המתייחס לנאשם ולרעייתו (להלן: "דו"ח לשנת 2018").
אקדים ואציין כאן כי סעיף 31 בפרק ו' בעמוד השני לדוח, אשר מתייחס ל"מוסד כספי" – נותר ריק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בין היתר צוין בדו"ח כי הכנסות הנאשם ממשכורת/משכר עבודה עמדו על 325,000 ₪ וכי הכנסות אחרות מיגיעה אישית "שלא פורטו לעיל" עמדו על 46,578 ₪. עוד צוין כי דבידנד ורווח ממניות הניתנות לפדיון עמד על 92,408 ₪.

לדו"ח צורף, בין היתר, טופס 106 לשנת המס 2018, המלמד על משכורת בסך 325,000 ₪. כמו כן, צורף "דוח רווח מטבעות וירטואלים לשנת המס 2018", שבו נרשם כי "הכנסות נוספות – מטבעות וירטואליים 46,578 ₪" וכן כי "עמדת הנישום הינה כי הפעילות לא עלתה כדי עסק ועל כן ההכנסה הינה הונית ולא פירונית. יחד עם זאת, בשל הפער הקטן בין מדרגת המס של הנישום כהכנסה פירונית לבין המס על הכנסה הונית ובשל הסכום האבסולוטי של פער המס בין שני הסיווגים, על מנת להימנע מוויכוח מיותר מול רשויות המס, ההכנסה דווחה למעלה מן הצורך כהכנסה שאיננה הונית".

בימש/2: חוות דעת מומחה, החתומה על ידי מר תומר רביד, אשר הוגשה קודם לכן במשפט אחר על ידי המאשימה, ואשר לבקשת ההגנה הוגשה בהסכמה גם בתיק זה, לאחר שהושחר החלק המתייחס לנאשם בתיק האחר.

חוות הדעת עסקה במנגנון רישום "הטרנזקציות בבלוקצ'יין" וצוין בה כי מדובר במנגנון אמין אשר אינו ניתן לשינוי לאחר רישומו. כמו כן, בחוות הדעת מוסבר מה היא טרנזקציה וכן מוסברת "סמיכות הזמנים בין טרנזקציות, כפי שמתבצעת בפועל, לבין מועד רישומן בבלוקצ'יין" (עמ' 5 לחוות הדעת), וכן תפקידם של "כורים".

לאחר מכן, תחת הכותרת "באופן כללי או מסכם – מידת המהימנות של המידע המתועד בבלוקצ'יין כהוכחה לקיום הטרנזקציה בפועל", צוין כי "ברגע שטרנזקציה אושרה, והוכנסה לתוך בלוק ולאחר הבלוק הזה שורשרו עוד מספר בלוקים, לא ניתן לשנותה. צורת רישום זו היא אחת מצורות הרישום הכי מהימנות שיש לנו. זהו אחד מהישגי המחשוב המשמעותיים של העשור האחרון. מדובר על מערכת סליקה ורישום שאינה בבעלות אף אדם, גוף או מדינה, לכן לא ניתן לבצע בה שינויים... זו אחת הסיבות לכך שהביטקוין זוכה לאמון מצד עשרות מיליוני משתמשים בעולם, המידע כה אמין והמערכת כ"כ אמינה ועמידה בפני התקפות שלא היה עוד מקרה אחד של פריצה לפרוטוקול של הביטקוין" (שם, בעמ' 7).

בימש/3: פרוטוקול מיום 8.4.19 מבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בערר שהוגש על ידי המדינה במסגרת הליכי "מעצר הימים" של הנאשם – עמ"י 19-04-17361 – ערר אשר נדחה בעיקרו.

עיקרי הראיות מטעם המאשימה

18. **מטעם המאשימה העידו בעיקר שוטרים, חוקרים ובלשים**, אשר נטלו חלק במגוון פעולות חקירה ובהן, בין היתר, חיפוש בביתו של הנאשם, חקירת הנאשם וכן מיצוי חקירה של חומרי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

מחשב, בנוסף להאזנות הסתר לנאשם. כמו כן, העידו מעיין ישראלי, שהוא מתווך ביטקוין אשר נחקר במשטרה במסגרת הפרשה, ו-דב גראו אשר לטענת המאשימה השכיר לנאשם ול-אלין שני נכסים ברומניה.

19. נוסף על כך, הוגשו על ידי המאשימה מעל 150 מוצגים – חלק ניכר מהם בהסכמה, לרבות ת/1 עד ת/94, וביניהם כל הודעותיו של בוגנים במשטרה (ת/1 עד ת/41) שהוגשו חלף עדותו, הודעת עד התביעה שלומי צפתי במשטרה (ת/42) שאף היא הוגשה חלף עדותו, וכל אמרות הנאשם בחקירותיו במשטרה (ת/46 עד ת/93).

20. להלן עיקרי המוצגים המרכזיים שהוגשו מטעם המאשימה, בנוסף לאמרות הנאשם ולהודעות של בוגנים (אשר תפורטנה בהמשך):

עיקרי תוכן השיחות המרכזיות בהאזנות הסתר לנאשם – ת/151:

שיחות בין הנאשם ובין בוגנים

21. תמלילי השיחות שנקלטו בהאזנות הסתר לנאשם הוגשו (יחד עם תע"צ בחתימת עדת התביעה האחרונה סנ"צ ענבל אלון לוי), בקלסר ת/151, כפוף לטענות הנאשם נגד קבילות השיחות – טענות שאליהן אתייחס בהמשך הכרעת הדין; אולם, עקב שגגה, המאשימה הגישה, בפועל, רק את השיחות שבהן נרשם שהנאשם משוחח עם בוגנים, ואילו השיחות שבהן בוגנים לא נרשם בשמו אלא כ"גבר", לא נכללו בקלסר.

עם זאת, כפי שבצדק ציין ב"כ המאשימה בסיכומיו: "השיחות שלא צורפו לקלסר הן שיחות אשר נקלטו בהאזנת הסתר שבוצעה לרן בוגנים במסגרת עמדת האזנת סתר 253746, אשר צו האזנת הסתר ותעודת עובד הציבור לגבי כולה הוגש לבית המשפט... מדובר בהאזנות סתר אשר נקלטו כדין". כמו כן, ניתן לקבל כראיה את השיחות שהוטחו בנאשם במהלך חקירותיו במשטרה, שלגביהן אישר הנאשם את תוכןן ואת זהות הדוברים כולל הוא [הנאשם] עצמו (בענייננו – הנאשם ובוגנים) [ראו למשל והשוו: ע"פ 2801/95 קורקין נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 791, 804 (1998); ע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 150, 186-187 (2000); ע"פ 9141/10 סטואר נ' מדינת ישראל (28.4.2014)].

להלן יובאו, אפוא, הן עיקרי תמלילי האזנות הסתר אשר הוגשו בקלסר ת/151 והן עיקרי תוכן האזנות הסתר אשר הוטחו בנאשם בחקירותיו במשטרה, כפי שהדברים משתקפים בתמלילי החקירה המשטרית ובפרוטוקול בית המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

שיחה מספר 370 מעמדה 267802 מיום 4.1.19 בין הנאשם ובין בוגנים :

"ארז : אני נוסע עכשיו להביא מהאוסטרלית המזדיינת איזה מאתיים אלף שיהיה לי... ממה לחיות השנה... אני עושה לה כבר מעל שנה retention אחי... היא הביאה רק מאתיים ושש עשה אלף... נגרד ממנה עוד איזה מאתיים... אנחנו רוצים להתחבר לכסף טיפס, כי כסף טיפס זו הדרך הכי מהירה להתעשר... עכשיו אני מנסה לאתר איזה שהוא structure שהוא יהיה מספיק יציב מספיק... אולי נרים משהו בעצמנו... אני לא רוצה רגולציה ורגולציה זה ים של כסף... אתה יודע שרגולציה זה לא משהו... ממשלה... זה חברה פרטית למטרת רווח... אני מחפש איזו שהיא דרך אם אפשר לעבוד בלי רגולציה" (עמ' 1-2).

שיחה מספר 2935 מעמדה 253746 מיום 9.10.18 בין הנאשם ובין בוגנים :

"ארז : ... הבעיה היא מה שעשינו בזמנו, העברנו את כל הכסף של העסק לקריפטו, אז עכשיו גם אי אפשר להביא את זה... אני לא יכול להפסיד מה שיש לי בבנק, אבל אני גם לא יכול להכניס כלום לבנק... רן: מה הבעיה, אתה רוצה להלבין מאה אלף-מאתיים אלף זה קל. ארז: לא... אני לא רוצה להלבין, כי אני לא רוצה לממש הפסד... תדבר איתי כשיהיה עסקה... רן : ... אני עוד מעט ישלח לך ארנק, אני צריך עשר אלף שקל. ארז : אה טוב לי... אני אקפוץ אליך. רן : לא, אתה לא קופץ אליי עכשיו, אתה קופץ אליי בערב... כי עדיין אין לי כסף. ארז : אז נקפוץ אליך בערב, מה זה משנה, בעיקר יהיה לי משהו לעשות... רן : לא, אתה תעביר לי ואז תקפוץ אליי בערב. ארז : סבבה... אני התחלתי כבר לאהוב את הנסיעות... תעשה עסקאות קטנות של אלף-אלף חמש מאות שקל כל פעם... וכל פעם תביא אותי, ואז לפחות אני ירגיש שאני עובד... רן : בסדר... כשאני אשלח לך את הארנק אתה מעביר דולר אחד בהתחלה. ארז : אה, הוא רוצה לעשות העברת בדיקה כאילו?... רן : זה, בן אדם חדש, לחוץ... ארז : ... אבל אתה יודע שיש את האלה שהכתובת שלהם משתנה אחרי העברת בדיקה... רן : לא, אנחנו מעבירים דולר ואז הוא נותן לנו עוד זה" (עמ' 13-12).

שיחה מספר 5862 מעמדה 253746 מיום 30.1.19 בין הנאשם ובין בוגנים :

"ארז : ... אם השער ירד בלילה זה אז זה יותר טוב להם... אם זה יעלה אז זה פחות טוב להם, זה גם פחות טוב לי... רן : להם זה לא משנה, כי הם... מעבירים בשקל, זה לא משנה. אתה לא מבין את העניין, זה משכורת בסך הכל... להם אין עניין... אם זה עולה עשר שקל או עשרים שקל... הם לא קונים... לפי... כמות ביט".

שיחה מספר 4939 מעמדה 253746 מיום 17.12.18 בין הנאשם ובין בוגנים :

שיחה זו הוטחה בנאשם במהלך חקירתו מיום 15.3.19 (ת/53), והתייחסותו של הנאשם לשיחה תובא להלן במסגרת סקירת אמרותיו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואל

בין היתר ציין הנאשם לגבי תוכן השיחה, בחקירתו במשטרה, כי: "רן אומר לי שצריך להחליף ארנק דיגיטלי חדש, אני שואל אותו למה והוא אומר לי שצריך להחליף, אני מניח שמדובר באיזושהי תקלה טכנית... ואומר בכיף שהארנק יוחלף... ש: רן אומר לך בשיחה: פשוט הארנק הזה עבר יותר מדי וצריך להחליף. ת: ... הנחתי כי מדובר בתקלה טכנית...".

שיחה מספר 4948 מעמדה 253746 מיום 17.12.18 בין הנאשם ובין בוגנים: שיחה זו הוטחה בנאשם במהלך חקירתו מיום 26.3.19 (ת/69), והתייחסותו המפורטת של הנאשם לשיחה תובא אף היא להלן במסגרת סקירת אמרותיו. עם זאת, אקדים ואציין כבר כאן שבין היתר מסר הנאשם, לגבי שיחה זו, כי: "רן רוצה שהעסקה תתבצע כרגיל... כלומר מהארנק הרגיל... זה שאני מסתקרן ושואל למה רק מוכיח... את הטענה שלי שלא הייתי מודע במה הוא מעורב... ש: האם זה היה נשמע לך חשוד שרן אמר לך שעד שתגיע אליו הוא יסביר לך? ת: זה לא היה נשמע לי חשוד האמת היא שזה נשמע לי נועז והרפתקני".

אמרות הנאשם במשטרה

22. יצוין תחילה כי מהנאשם נגבו מספר אמרות, שעיקריהן יובאו להלן, וכן כי הנאשם נחקר באזהרה בגין החשדות לביצוע העבירות הבאות: ניהול ארגון פשיעה, מימון ארגון פשיעה; יצוא יבוא מסחר והספקה של סמים מסוכנים, תיווך בעסקי סמים מסוכנים, הדחת קטין לסמים מסוכנים; איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א)+3(ב) לחוק איסור הלבנת הון+ סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003; עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון; שימוש במרמה עורמה ותחבולה, לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה+ סעיף 3 לחוק המאבק בארגוני פשיעה; שיבוש מהלכי משפט; וקשירת קשר לביצוע פשע.

ת/46: אמרת הנאשם מיום 12.3.19

הנאשם מסר כי יש ברשותו מכשיר טלפון נייד אחד בשימוש וכי יתר ה-"אייפונים" שברשותו נועדו לפתיחת מיילים בעלויות נמוכות (עמ' 2). לשאלה אלו אפליקציות התקשרות יש לו בטלפון הנייד, השיב "וואטספ בלבד" (עמ' 3). הנאשם תיאר את מקורות הכנסתו מאז השחרור מהצבא: מסחר במניות ובמטבעות עם חברו מהצבא לשם אקריש (להלן: "לשם" או "אקריש") במשך שמונה חודשים בשנת 2012; עבודה במרקטינג ושיווק עולמי ברומניה בשנת 2014 לערך; וכן הקמת חברה אשר נחלה כישלון חרוץ והעברתה בהמשך לחבר ברומניה בשם אלין וסילי (להלן: "אלין") וזאת לדבריו בשנת 2015 או 2016; כמו כן, מסר הנאשם שבשנים 2016-2017 הוא הקים יחד עם אקריש חברת לידים בישראל, כאשר ייצור הלידים היה באחריות הנאשם והשיווק היה באחריות אקריש... (עמ' 3-4). עוד ציין הנאשם כי יש לו השקעה בשוק ההון וכי הוא שלח 10,000

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

יורו ל-אלין על מנת שינסה להרוויח ממסחר (עמ' 4). כמו כן, הנאשם אישר כי יש לו חשבון של ניירות ערך בסך 320,000 ₪ (שם).

"ש: האם פרט לכך יש לך עיסוקים נוספים. ת: לא. ש: יש אנשים שאיתם אתה עושה עסקאות באופן קבוע? ת: במסגרת החברה אנחנו עושים עסקאות וזהו... מדובר בחברות ולא אנשים פרטיים" (עמ' 4).

"ש: האם אתה סוחר במטבעות דיגיטליים? ת: קניתי קצת ביטקוין ודרדתי את לשם לקנות... ניסיתי לעשות העברה בנקאית לחברה ישראלית... והבנק לא אישר... וקניתי בקאש ממישהו בתל אביב ב-2,000 ₪ והזמנתי טרזור שהוא ארנק דיגיטלי ואני לא יודע מה הסיסמה שלו גם ככה אין שם הרבה... לא זוכר ממי קניתי זה היה בתל אביב בבית קפה. ש: האם מלבד הפעם הזאת שצינת, אתה קנית ביטקוין או מטבע דיגיטלי אחר? ת: לא. ש: האם יש לך ארנקים דיגיטליים? וכמה? ת: לא... ש: בביתך נתפס במהלך החיפוש 2 ארנקים דיגיטליים נוספים... ת: אני לא קניתי, חבר שלי אלן מרומניה אבל [צ"ל: אמר] לי שאין לו מה לעשות עם זה ושאם בא לי להשים על זה ריפל הוא נותן לי מתנה. ש: מה היוזר והסיסמה של הארנקים שנתפסו אצלך? ת: לא השתמשתי בהם מעולם אז אני לא יודע... אני אומר אתה לא צריך קוד אפשר להכניס את זה למחשב ולעשות קוד חדש... ש: האם אתה קנית מטבעות דיגיטליים והשתמשת בארנק דיגיטלי כלשהו? ת: לא. ש: האם אתה הכנסת כסף לארנקים שנתפסו אצלך. ת: לא. האם יש לך ארנקים או מטבעות דיגיטליים נוספים מלבד מה שנתפס אצלך ומה שסיפרת לי? ת: לא... ש: האם אתה מחזיק או החזקת מטבעות דיגיטליים בצורה כלשהי? ת: לא. ש: היום במהלך החיפוש בביתך נתפסו מסמכים המשקפים פעילות מטבעות ביטקוין, תגובתך? ת: יש לי מלא מסמכים שזרקים וזה היסטוריה של חברות וזה לא קשור בי. ש: נכון להיום כמה ביטקוין יש לך? ת: אין לי. ש: האם אתה קונה ביטקוין מאנשים פרטיים? ת: לא. ש: האם אתה מוכר/קונה מטבעות וירטואליים עבור אנשים שונים? ת: לא. ש: יש אנשים שאיתם אתה עושה עסקאות באופן קבוע בנושא מטבעות וירטואליים קנייה/מכירה? ת: לא. ש: האם יש לך שותפים עסקיים נוספים מעבר למה שצינת? ת: לא אחי. אני שכיר... עובד עם לשם... (עמ' 6-8).

"ש: האם יש לך את אפליקציית טלגרם? ת: לא. ש: בשום מקום? ת: על האייפון אין לי אפליקציית טלגרם. ש: במקום אחר יש לך את אפליקציית טלגרם? ת: על אחד האייפונים הישנים... אני משתמש באייפון הישן בוואטסאפ כמעט ולא משתמש בו... ש: האם אתה מכיר את אפליקציית 'טלגראס'? ת: לא... ש: האם אתה מכיר אנשים מהטלגראס? ת: לא" (עמ' 10-9); "ש: האם אתה מכיר אדם בשם רן בוגנים? ת: לא. אה רגע רן אנחנו רוצים לעשות עגלות ביחד בארצות הברית... ממזמן הכרנו בטלגרם... לפני 4-5 חודשים... הוא הביא לי 2,000 ₪ על עסקאות ביטקוין שהוא עשה... המרתי אותם ליורו ושקפצתי לרומניה הבאתי לאלין... ש: עשית טובה לאלין או לעצמך? ת: לעשות לעצמי טובה בשביל 2,500 ₪... ש: במה רן עוסק? ת: לא יודע... ש: באיזו תדירות אתם נפגשים? ת: ... יוצא לי לפגוש אותו אחת לשבועיים שלושה. ש: מה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

מטרת הפגישות שלכם? ת: ביקר לקדם את נושא העגלות, קצת על הגיימינג עכשיו והיו כמה פעמים שעשיתי לו עסקאות בשביל אלן בסכומים שלא עולים על עשרת אלפים יורו טוטאל כי אני לא מוכן לטוס עם מעל 10,000 יורו. ש: באיזה עסקאות מדובר? ת: אני מניח שאלן מביא לו ביטקוין ורן מביא לו מזומן... ש: מתי נפגשת עם רן פעם אחרונה? ת: שלשום נראה לי. ש: הוא ביקש ממך להעביר סף לאלן? ת: כן, חמשת אלפים... " (עמ' 9-12).

ש: אני אומר לך שמחומר החקירה עולה שאתה מלבין כספים עבור ארגון טלגראס. תגובתך? ת: לא נכון. ש: כמה פעמים ביצעת בין רן לאלן ובאיזה סכומים? ת: בערך 5 פעמים בסכומים של 2500, 5000, 8000 שקל לא עולה על 10,000 יורו... האם אתה מבין כי אתה חשוד בכך שבמשך שנים אתה 'המכבסה' של ארגון טלגראס. אתה הוא זה שמלבין כספים שמקורם בסמים ועבירות פליליות. תגובתך? ת: לא נכון, בולשיט" (עמ' 12-13).

ת/49: דו"ח תשאול מיום 13.3.19

בדו"ח תשאול מיום 13.3.19 נרשם כי " ... מכחיש את הקשר שלו לכך שידע במה רן בוגנים עסק ולטענתו חשב שרן הוא מתווך ביטקוין. סיפר כי הכיר את רן דרך חבר שלו... אלן וסילי... ואלן פנה אליו ואמר לו שהוא רוצה למכור ביטקוין... רן היה אומר לו להגיע אליו (לטענתו מדובר בסה"כ 5-6 פעמים) כדי לאסוף כסף בסכומים קטנים... כאשר נאסף סכום כסף מספיק (מתחת ל-10,000 יורו) ארז היה הולך לצ'אנג'... ומחליף את השקל ליורו, לאחר מכן הוא היה טס לרומניה כדי להעביר את הכסף לאלן. טוען שאין לו קשר למכירת הביטקוין בין רן לאלן הוא רק עושה טובה לחברו... מאחר והוא רוצה לעשות איתם עסקים בעתיד... והוא לא קיבל כלום בתמורה עבור השירות שלו... לטענתו אלן הוא זה שהיה מוכר בפועל את הביטקוין לרן... בהמשך התשאול סיפר כי רן היה שולח לו דרך הטלגרם כתובות דיגיטליות ושערים אותם ארז העביר לאלן כדי שהאחרון יוכל להעביר את הביטקוין לכתובות אותן רן ביקש. סיפר כי יש לו גישה למחשב של אלן מרחוק אחד לשני וכאשר הוא היה מקבל מרן את הקישור בטלגרם הוא היה מעביר את הקישור למחשב של אלן (שליטה מרחוק) ואלן היה מעביר לשם את הביטקוין ואז אלן היה שולח לארז אישור ביצוע והוא היה מעביר אותו לרן... טען שבסה"כ טס פעמיים לרומניה עם הכסף של רן... בסכומים 2,500 [אלף] יורו ועוד פעם בסכום של 3,000 [אלף] יורו... טוען שהוא לא קשור לארנקים הדיגיטליים שנתפסו אצלו ושזה שייך לאלן... הוצגו לו תדפיסים שנתפסו בביתו עם תנועות של העברות ביטקוין, טען כי הוא הדפיס אותם לבקשתו של אלן... נשאל לגבי שמות שרשומים בתדפיסים כגון mistertango סיפר כי יש שם 700 אלף יורו ששייכים לאלן... בהמשך סיפר כי יש לו את הקודים והיוזר והוא היה נכנס לחשבונות המטבעות של אלן רק בכדי לראות כמה כסף יש לאלן. טוען שרן הוא האדם היחידי שהוא לקח ממנו כסף בשביל להעביר לאלן ולא לקח מאף אחד כסף תמורת העברת ביטקוין...".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ת/53: אמרת הנאשם מיום 15.3.19

"ש: האם אתה רוצה להתייחס/לספר לי משהו חדש? האם העברת ביטקוין למישהו? ת: אני לא העברתי ביטקוין לעולם" (עמ' 2). "אני לא מתווד, אלן מתווד ורן מתווד, אני מרוויח מזה 2 דברים: אני עוזר לאלן.... במהלך המפגשים עם רן... מה דיברנו עליו הוא עסק להקמת עגלות בארה"ב" (עמ' 3).

לשאלה בעניין סכומי העסקאות השיב הנאשם "כל סכומי העסקאות מתועדים במכשיר אליו נתתי לכם את הסיסמא מיוזמת... ש: למה זה מופיע לך בכלל בטלגרם אם אתה לא חלק מהעסקה? ת: אני מקבל מרן את הכתובת והשערים ומעביר לאלן לביצוע... מבחינתי כל העסקאות שבוצעו הינם תיווך ביטקוין בין אלן לרן וכאשר מבחינת המודעות שלי רן עוסק כמתווד ביטקוין ולא היתה לי שום מודעות שרן יכול להיות קשור לטלגראס... בכל מקרה בו אתם מנסים לקשר אותי לבעלות על הביטקוין, זה פשוט לא נכון" (עמ' 4).

הנאשם הוסיף כי "רן היה נותן לי טיפים בנושא ביטקוין... ברמה החברית... ש: אתה מבין בביטקוין? ת: אני לא מבין בזה... בדרך כלל שאני נותן טיפים יוצא בדיוק ההפך" (עמ' 5).

"ש: מה הכינוי שלך בטלגרם? ת: לא יודע מה הכינוי, לא זוכר, אני לא משתמש באפליקציה הזו בכלל למעט ההודעות שקיבלתי מרן... ש: למה את הטלגרם לא הורדת למכשיר שלך האישי. ת: כי אני אוהב להפריד את החיים האישיים שלי מכל עיסוק אחר... ש: אני שואל אותך שוב מה אומר לך הכינוי "לינדה"? ת: לא אומר לי כלום. ש: מה אומר לך השם אלירן רוקנשטיין? ת: לא אומר לי כלום. ש: אני אומר לך שאתה מיתמם מאחר וזה הכינוי שלך בטלגרם, תגובתך? ת: סבבה, לא זוכר אותו... ש: אני אומר לך שהכינוי לינדה זה חברך רן בוגנים, תגובתך? ת: סבבה, אז עכשיו אני יודע... ש: זה נראה קצת מוזר שיש לך טלפון אישי וטלפון אחר ששם יש רק טלגרם ובתוך הטלגרם הזה יש רק תקשורת עם רן. תגובתך. ת: יש שם גם וואטסאפ שבו אני משתמש לצורכי עבודה... ש: אני אומר לך שאתה בכינויך 'אלירן רוקנשטיין' היית בקשר טלפוני עשרות רבות של פעמים עם רן בוגנים הידוע בכינוי 'לינדה' בכל הקשור לרכישות ביטקוין, תגובתך? ת: כל התקשורת שלי עם רן מתועדת בחשבון הטלגרם... " (עמ' 6-7).

"ש: אני משמיע לך שיחה מספר 4939 מתאריך 17.12.18... ממונה 30:02... מעמדה 253746... ת: ... רן אומר לי שצריך להחליף ארנק דיגיטלי חדש, אני שואל אותו למה והוא אומר לי שצריך להחליף, אני מניח שמדובר באיזושהי תקלה טכנית... ואומר בכיף שהארנק יוחלף... ש: אני אומר שבשיחה אמרת לרן שאתה העברת לכל ארנק שם בסביבות 80 אלף דולר, תגובתך. ת: רן אמר את הסכומים וגם אם לא שמעתי נכון וזה אני אמרתי אין לי מה להתבייש בזה... ש: למה רן חושש ואומר לך להחליף ארנק? ת: כשרן מציע להחליף ארנק אני בשיא הטבעיות שואל למה, במידה והייתי מודע לכך שמדובר בפעילות עבריינית מן הסתם לא הייתי שואל למה... ש: רן אומר לך בשיחה: פשוט הארנק הזה עבר יותר מדי וצריך להחליף. ת: ... הנחתי כי מדובר בתקלה טכנית... ש: איך אתה מסביר את העובדה שרן מדבר איתך ומבקש ממך להחליף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ארנקים, ואומר לך שהוא שולח לך לכל אחד 30 אלף ואתה עונה לו: לא לדאוג שזה יחלוף ושרן יגיד לאלה שבצד השני שהם מקצועיים, ואתה טוען שאין לך שום קשר עסקי כלשהוא עם רן בוגנים בנושא הביטקוין... ת: אני טוען שאין בהקלטה הזו שום דבר שמדבר על סתירה לגבי כל מה שאמרתי עד כה בחקירה, מפני שכל הבקשות שרן נתן אני מעביר פשוטו כמשמעו לאלין (עמ' 9-10); "עצם זה שאני אומר בדיחה 'אני' לא מוכיח את העובדה שאני ביצעתי בפועל, הרבה דברים שאלין עושה אני יכול לדבר עליהם כאילו אני עושה בגוף ראשון ולהפך, [ז]ה לא משנה את העובדה שאלין הוא המבצע בפועל ושלי אין קשר או בעלות על הביטקוין" (עמ' 11).

"למיטב הבנתי לכל עסקת תיווך רן שולח כתובת ארנק, שערים וסכום... כפי שציננתי בעבר... אני מתחבר לאלין או אלין אליי ואז על המחשב בתוך 'נוטפאד' או 'וורד' יש כתובת וכמות ביטקוין לביצוע העברה, אני לא מסוגל לבצע את ההעברה בפועל כי אין ברשותי ביטקוין ואני לא מתוודך לאנשים אחרים שמעוניינים למכור ביטקוין" (עמ' 12).

ת/56: אמרת הנאשם מיום 18.3.19 (בחקירה זו נכח גם חוקר יחידת יהלום גיל ישראל) הנאשם טען כי אינו בעלים של ביטקוין ולכן אינו יכול לספק ביטקוין ואף אינו נותן שירותי ביטקוין והוסיף כי "אם הכוונה לעזרה בתיווך עסקאות, אז התשובה היא כן וזה גם מה שהצהרתי בחקירות הקודמות. ש: לכמה אנשים אתה עוזר בתור מתווך עסקאות ביטקוין? ת: ... אני התנהלתי רק מול רן בוגנים" (עמ' 4).

"ש: מהסתכלות ראשונית בפלאפון שלך אני אומר שיש לך כ-900 התקשרויות עם רן בוגנים בכל הקשור למכירת ביטקוין, האם אתה רוצה להתחיל לספר על המעורבות שלך עם רן בוגנים? ת: אני אשמח מאוד להסביר את כל ההתנהלות שלי עם רן... עד כה הטחתם בפניי רק 2 ראיות, אל ההקלטה התייחסתי ואני טוען שהיא מחזקת את חפותי ובאשר לארנק אני רוצה להוכיח שאני לא הבעלים שלו... הדרך היחידה שלנו היא להיכנס לתוך הארנק ולראות על שם מי הוא רשום, היות והארנק קשור על אלין ורק לו יש את הגישה בלעדית לארנק... נכון שאני יכול להיכנס לארנק אבל רק באישורו של אלין הוא צריך לשלוח לי את הקוד הסודי... " (עמ' 4-6).

הנאשם ציין כי "במקרה זה מיסטר טנגו לא מדובר ברווח אלא בארנק לאחסון כספי לקוח, מתן גישה לבדיקה האם נכנסו כספים מהלידים שסיפקת זה משהו שנהוג... ש: מה הקשר של חשבון מיסטר טנגו לביטקוין? ת: יתכן ויש קשר בין מיסטר טנגו לביטקוין אך אם אכן יש קשר כזה הוא לא ידוע לי ישירות, אני יודע שמצאתם סטייטמנט שזה ערמת דפים שמצאתם אצלי בחיפוש שקשורים למיסטר טנגו והטחתם בי שזאת הוכחה שאני הבעלים של הארנק והבעלים של ביטקוין, בכל היקר לי אני לא יודע מה מופיע בסטיימנט... אני הדפסתי אותו וסרקתי לבקשתו של אלין... ש: באיזה סוג מטבע מתנהל החשבון במיסטר טנגו? ת: אני מעדיף שניכנס ונסתכל ביחד כדי להיצמד לעובדות... למיטב זכרוני... אירו. ש: באיזה סוג מטבע מבוצעים ההפקדות או המשיכות למיסטר טנגו? ת: 99 אחוז... אמור להיות אירו. ש: איפה נמצא החשבון מיסטר טנגו?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

ת: אני לא יודע... ש: האם אתה יודע מי פתח את החשבון/ארנק מיסטר טנגו? ת: אני לא יודע מי פתח את החשבון אבל אני כן יודע שאלין הוא הבעלים... ש: האם מדובר בארנק או חשבון בנק? ת: באמת אין לי מושג איך הדברים האלה עובדים אני קורא לזה ארנק כי מבחינתי זה כלי לאחסון כספים" (עמ' 6-7).

הנאשם ציין כי הפעילות העסקית המתוארת על ידו בנספח ג1 לחקירה מבוצעת כשכיר בחברה שבבעלות אקריש בשם נ.ג פתרונות תוכנה ומדיה, כאשר אקריש והנאשם חולקים באופן שווה את הרווחים באמצעות משיכת משכורות שוות (עמ' 7-8).

"ש: האם אתה הכנסת כסף בארנק/חשבון מיסטר טנגו? ת: אני כבן אדם פרטי לא, וגם כעסק לא. ש: האם אתה יודע מי הכניס כסף למיסטר טנגו? ת: האנשים שמכניסים כסף למיסטר טנגו ככל הנראה מגיעים מלידים שאני יצרתי" (עמ' 9).

"ש: האם ללשם אקריש יש גישה לחשבון? ת: ללשם אין גישה לחשבון, כן יש לו גישה לברוקרים אחרים שאנחנו עובדים איתם באותו אופן, לו יש את הגישה ולי אין" (עמ' 10).

"ש: האם אתה השתמשת במיסטר טנגו לצורך העברת ביטקוין? ... ש: האם לשם אקריש מודע לפעילות שלך עם רן בוגנים? ת: לא... זה משהו שאני עושה מהצד אני ואלין" (עמ' 11).

ביחס לשיחה 1684 מתאריך 2.9.18 מעמדה 253746 עם בוגנים טען הנאשם: "לא יודע מי זה 'הוא' מבחינתי זה הלקוח שהוא מתוודך את העסקה בשבילו... ש: בשיחה אתה מדבר על שערים עם רן כיצד זה מתיישב עם הטענה שלך שאתה כולה עושה טובה לחבר שלך אלין? ת: ... מה ששומעים בהקלטה מתיישב בדיוק עם העדות שנתתי... ש: בסיום השיחה אתה אומר לרן כבר באקסל בנהל, מה אתה עושה עם טבלאות אקסל? ת: מה שאני עושה באקסל זה לשים את השער שרן נותן, סכום העסקה ושער דולר שקל ואז במקום לעשות במחשבון אני פשוט מחשב באקסל... כדי לקבל את הסכום בביטקוין" (עמ' 15).

ביחס לשיחה 4222 מתאריך 20.11.18 מעמדה 253746 מסר הנאשם כי הוא שוחח עם בוגנים "על ביטקוין ועל העסקה האחרונה שעשינו, אני כל הזמן הייתי מציג לרן שהביטקוין שלי, כי מבחינתי זה להוסיף ריגוש וצחוקים... על זה שאני שחור ואין לי מזל... אני מתחנן שתתייחסו לאותם העובדות, עובדות בלבד ולא פרשנויות של הקלטות שבהם גם אני וגם רן יכולים להגיד המון שטויות, זה לא הופך את זה לאמיתי וזו לא שיחה בקודים, זו שיחה בין שני מפגרים... ש: בשיחה אתה אומר לרן ראית דרך אגב, איך שמכרתי לך אמרתי טוב יאללה אז לפחות אני אקנה את מה שמכרתי, תסביר לי בבקשה למה כוונתך? ת: אני משחק אותה מול רן שהביטקווינים בעסקאות תיווך האלו הם שלי, כדי לעשות צחוקים וריגוש... " (עמ' 16-17).

ביחס לשיחה מספר 11 מיום 25.12.18 מעמדה 267802, בינו לבין בוגנים: "אני מספר לרן איך שהשותף שלי קונה במחירים הכי גרועים, אין לי באמת שותף כמו שאתם כבר יודעים.. וכמו שכבר ציינתי אני מספר לרן שאני קונה ומוכר ביטקוין במחירים הכי גרועים כי אני שחור משחור... אני לא מאמין על חוסר המזל של איך זה נשמע בחקירה... ש: בקטע שהשמענו לך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

אתה מדבר על עסקה שיצאה לפועל אתה מציין את שער העסקה 4.200 פרט על עסקה זו אחת מני רבות, מה גובה העסקה? נסיבות קבלת תשלום עבור רכישת הביטקוין ועבור מי מועד הביטקוין? ת: העסקה המדוברת לא התבצעה מעולם ואני מוכן לעבור על זה פוליגרף... הסיבה היחידה שאמרתי לרן נחש מי קנה ב4.200 היא בגלל שהמחיר קרס ב10 אחוזים וחשבתי שזה יהיה מצחיק לשתף אותו ולצחוק על כמה שאני שחור" (עמ' 18-19).

"לגבי הסכומים של העסקאות, אני מפנה אותך... לעובדות כתובות שנמצאות בחשבון הטלגרם... שמדובר על היקף של לא יותר מעשרת אלפים אירו וגם זה לא כסף שלי אלא העמלה של אלן... העמלה שנקבעה היא חמישה אחוזים... הסכום נקבע בפגישה הראשונה שלי ושל רן... היו פעמים שרן הביא פחות ופשוט לא רציתי להתקטן על זה" (עמ' 19).

ת/60: אמרת הנאשם מיום 22.3.19 (ו-ת/59: דו"ח תשאל מאותו יום)

הנאשם חזר על כך שבוגנים הציג עצמו בפניו כמתווך ביטקוין המרוויח כ-500 ש"ח לעסקה. "בפועל רן שולח כתובת של ארנק, שער וסכום, בדרך כלל כשהייתי מקבל את זה הייתי פותח אקסל... ואז הייתי מקבל מספר שזה הסכום להעביר בביטקוין, את המספר הזה עם הכתובת של הארנק הייתי מעביר לאלן ואז אלן היה מבצע בפועל ושולח לי משהו שנקרא אישור עסקה, את זה הייתי מעביר לרן" (עמ' 2).

הנאשם אישר כי אם קיבל סכום כולל של 10,000 אירו מ-בוגנים עבור עמלה ל-אלן, אזי סך העסקאות אמור להיות כ-200,000 אירו (עמ' 4).

הנאשם הכחיש שקיבל מבוגנים כסף עבור רכישת הביטקוין (שם).

"לשאלתך למה לא לעשות העברות בנקאיות או כל שיטה אחרת... לא אני ולא אלן ראינו שום סיבה לנהוג בצורה זו, שהרי גם ככה במוקדם או במאוחר אני אגיע לרומניה לפגוש את אלן ואוכל לעשות זאת על הדרך... [ש]מטרת הנסיעה היא לא להביא לאלן את העמלות שלו. אלא בסיס של חברות אמיתית ורצון כנה להרים משהו ביחד... חברת גיימינג" (עמ' 5).

ת/67: אמרת הנאשם מיום 25.3.19

"ש: אני משמיע לך שיחה מספר 5862 מתאריך 30.1.19 מעמדה 253746... רן אומר לך שהוא לא בבית ואו שתחכה למחר עם ההעברה או שתעביר ומחר תבוא לקחת ממנו את הכסף, אם אתה טוען שאתה רק מתווך... אז מה הבעיה שתתבצע העברה אם בסך הכל אתה טוען שאתה מקבל רק עמלה?... ת: עד שלא תעלו את הדברים שאני כתבתי... לפי הוראת עורך דיני אני לא ממשיך בחקירה" (עמ' 2); "ש: בשיחה עם רן אתה נשמע אומר אלייסטור לכך שאתה צריך לבצע העברה בסכום גדול למה אתה מפחד... ת: החשש הוא שהרבה יותר קשה לתווך עסקאות גדולות, ככה הובהר לי על ידי אלן, מה גם ש-5 אחוז על עסקה כזאת מהווים 2500 שקלים שזה יחסית, לפחות עבורי, סכום לא מבוטל" (עמ' 3).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

"למה הכחשת בחקירה הראשונה... כי לא השתמשת מעולם בטלגרם? ת: זה שאתם מנסים לסלף את דבריי... זה הליך לא תקין... נשאלתי האם יש לי טלגרם על הטלפון שאני משתמש בו ואמרתי בפשטות שלא. זה שיש לי מכשיר נוסף עם טלגרם שבו הייתי משתמש לא הופך אותי לשקרן... לא הכחשתי את השימוש בטלגרם. הכחשתי את העובדה שאתם מנסים לצייר אותי כמשתמש בטלגרם במכשיר האישי, על בסיס יום יומי" (עמ' 6).

"... מבחינתי האישית המפגשים עם רן היו בכדי לקדם את נושא העגלות בראש ובראשונה, על הדרך גם **קיבלתי מדי פעם את עמלת התיווך** מלבד זאת פשוט נהנית להיפגש איתו... חשבתי שהוא חבר שלי" (עמ' 7); "למה כל הפגישות שלך ושל רן בוגנים נערכו מחוץ לביתו של רן בוגנים? ת: אין לי שמץ של מושג. היה לי כיף לשבת איתו במזגן באוטו... לא נראה לי מוזר... אני מניח שהוא רצה... לשמור על קשר כביכול מקצועי" (עמ' 10-11).

"ש: אז שוב אני שואל למה רן היה צריך אותך ולא העביר לאלין את העמלות ישירות? ת: ... כי באותו אופן שהוא הציג את עצמו כמתווך עסקאות ביטקוין אני הצגתי את עצמי... כסוחר ביטקוין שמפסיד... מבחינתו עמלת התיווך הלכה אליי ולא לאלין" (עמ' 13).

ת/69: אמרת הנאשם מיום 26.3.19

בחקירתו הוצגו לנאשם מכשירי טלפון שנתפסו בחיפוש והוא אישר כי מדובר במכשירים שלו. "אני מבקש שיתועד שרואים במכשיר הטלפון שאני מדבר עם רן על הקמת עגלות ושאני אומר שהכל חייב להיות חוקי במאת האחוזים" (עמ' 4); הנאשם גם טען שההתכתבויות מוכיחות שבוגנים הסתיר ממנו את הקשר לטלגראס (עמ' 5).

הנאשם חזר על גרסתו שמול בוגנים הציג מצג לא נכון שהוא כביכול סוחר ביטקוין בעל "מזל שחור", וזאת "כי זה משעשע ומצחיק" (עמ' 8), עם זאת, הנאשם הוסיף בהמשך כי "הנושא של הביטקוין היה בעיקר מניסיון להרשים שאני כביכול מבין בתחום... שרציתי שהוא יחשוב שכדאי להשקיע בי ולהתקדם באופן חוקי בנושא של העגלות" (שם).

"ש: אני אומר לך שרן סיפר שהוא שילם לך עבור הביטקוין ולא עבור העמלה שאתה טוען, למה אתה לא מספר את האמת? ת: אני טוען שאם מה שאתה אומר נכון ורן באמת אמר את זה, רן משקר" (עמ' 9); "ש: אני אומר לך שכל מה שאמרת עד כה הוא שקר ואתה מוכר ביטקוין, תגובתך? ת: לא נכון" (שם).

"ש: אני אומר לך שלשם אקריש אמר בחקירתו שהוא יודע שיש לך ביטקוין וארנקים דיגיטליים, מדוע אתה ממשיך לשקר ולטעון שאין לך קשר לביטקוין? ... ת: אני אומר שלשם לא באמת יודע, הוא ניזון כמו אחרים מדברים שאמרתי לו, חלקם נכונים וחלקם לא. ש: אני אומר לך שלשם אמר בחקירתו שאתה מבין בביטקוין ואף התייעצת איתו על רעיונות למסחר בביטקוין ובכלליות, תגובתך? ת: אכן דיברתי עם לשם על ביטקוין באופן כללי..." (שם).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

"ש: אני משמיע לך שיחה מספר 4948 מתאריך 17.12.18... מעמדה 253746... ת: רן רוצה שהעסקה תתבצע כרגיל... כלומר מהארנק הרגיל... זה שאני מסתקרן ושואל למה רק מוכיח... את הטענה שלי שלא הייתי מודע במה הוא מעורב... ש: האם זה היה נשמע לך חשוד שרן אמר לך שעד שתגיע אליו הוא יסביר לך? ת: זה לא היה נשמע לי חשוד, האמת היא שזה נשמע לי נועז והרפתקני... בקטע שיש לו משהו טוב ורווחי שהוא פשוט רוצה להגן עליו... שומעים את רן מתחמק ממני בתשובות שלו... ש: למה כל התשובות שלך לא מסתדרות עם הבנה של אדם מהישוב? ת: זאת שאלה פשוט מצוינת שגם מהווה מבחינתי תמצית עיקרית של כל החקירה. כן אני אדם מוזר... " (עמ' 12-13).

"ש: למה רן רוצה שיהיה לך שני ארנקים? ת: לא יודע בזמנו חשבתי שפשוט מדובר בדרישה שקשורה בכל נושא עסקאות התיווך. היום אני מבין שכנראה מדובר במשהו אחר" (עמ' 14);

"ש: לאחר שקיבלת מאלין את הארנקים הקרים ברומניה מה עשית איתם? ת: שמתי אותם בבית. ש: האם הארנקים הקרים היו איתך בחזרה מרומניה לארץ? ת: מן הסתם אחרת איך הם הגיעו לארץ. ש: כמה כסף היה בארנקים הקרים בזמן שהכנסת אותם לארץ? ת: כפי שצינתי ארנקים אלו לא מכילים עליהם כסף, הם בסך הכל מפתחות לאחסון אינטרנטי שמכיל מטבע וירטואלי... ש: האם עשית בארנקים הקרים שימוש כלשהו? ת: מלבד זה שהתקנתי אותם לא נעשה איזשהו שימוש מיוחד בפועל הם היו אמורים לשמש לאחסון ביטקוין ורופל או אם לדייק כמפתחות למקום שיאחסן אותם" (עמ' 17).

ת/73: אמרת הנאשם מיום 28.3.19

"ש: למה לאחר שנתת לרן בוגנים את הפלאפון האישי שלך, אמרת לו שאת ההתקשרות ביניכם בקשר לביטקוין תמשיכו לעשות בטלגרם? ... ת: נטו מתוך נוחיות" (עמ' 2).

"ש: למה שנשאלת בחקירתך... אם יש אנשים שאיתם אתה עשית עסקאות בנושא מטבעות וירטואליים, השבת בשלילה ולא סיפרת על רן בוגנים ורק לאחר ששאלנו אותך על רן סיפרת... ת: ... אם הייתם מנסחים את השאלה כמי שעוזר למתווך עסקאות אז התשובה היתה בהתאם, יתרה מזאת, הטלפון עם הטלגרם נמסר לכם על ידי בחיפוש עם הסיסמה שלו... אם היו שואלים אותי האם עזרתי לתווך ביטקוין, הייתי אומר שכן... ש: ... שאלו אותך אם יש אנשים שאיתם אתה עושה עסקאות באופן קבוע בנושא מטבעות וירטואליים קנייה/ מכירה וענית שלא, אתה אדם חכם, איך לא חשבת לציין את הקשר עם רן? ... ת: ... בסה"כ מדובר פה באי הבנה... לא נשאלתי האם אני עוזר לתווך, אלא הוצגתי ככזה שעושה את העסקה" (עמ' 2-3).

הנאשם מסר כי כשהעסקאות בוצעו רן לא שילם את העמלה מראש ולכן הוא היה חייב כספים שהצטברו והוא אישר כי באחת הפעמים הוא יצא לבוגנים באמצע הלילה על מנת לבקש את הכסף. ביחס להתכתבות מאותו מועד בינו לבין אשתו ציין הנאשם "אני אהבתי מאד לשחק אותה 'גנגסטר' מול אישתי... לגבי מה שרשמתי על הבחור שנראה כמו יגאל הנאצי, זה מהסדרה של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

הבורר, גרם לי להרגיש עוד יותר גברי... מפה ועד לקפוץ למסקנה שבאמת חשבתי שמישהו מפעיל את רן, זה לא בכיוון של כלום" (עמ' 4-5).
"אני אמרתי לרן שיש לי אופרציה ברומניה וסיפרתי לו גם על אליו" (שם).

ת/77: אמרת הנאשם מיום 31.3.19

הארנק I account, כמו מיסטר טנגו, שייכים ל-אלין וניתן לבדוק בהם האם נכנסו כספי לקוחות מהלידים שהנאשם ו-אקריש יצרו עבור אליו: "ש: אני אומר לך שאלין הוא רק בפרונטר שלך על הנייר בכך שהוא הבעלים ואתה הוא הבעלים האמיתיים, תגובתך? ת: זה לא נכון אם אליו היה רק פרונטר... מדוע אני בקשר איתו כבר מספר שנים... מדוע לא לקחתי את כל הכספים... ישירות לחשבון הבנק שלי... ש: אני אומר לך שאתה לא יכול למשוך את הכסף... ולכן אתה ממיר את הכסף בביטקוין ומוכר אותו פה בארץ, תגובתך? ת: ... אתם אוהבים לפרש דברי איך שחלכם, מה שאמרת לא נכון" (עמ' 2-4).

"ש: בהתחלת חקירותיך אמרת שאלין הוא הבעלים של הביטקוין, לאחר מכן אתה טוען שאלין הוא המתווך... עכשיו... מספר סיפור חדש וטוען שאלין הוא רק שומר על הביטקוין... ת: ... אתם פשוט לא מבינים את הנושא ואז שאני מנסה להסביר לכם אתם מציגים זאת כגרסה שמתנה ומתפתחת" (עמ' 4)

"ש: אני אומר לך ששאלנו את רן והוא אמר שאתה זה שמקבל כסף עבור הביטקוין, תגובתך? ת: זה לא נכון... רן גם אמר לי שהוא מתווך עסקאות ביטקוין... נראה לי שהיום כבר כולנו מבינים שמה שהוא אמר לא בהכרח נכון" (עמ' 5).

הנאשם טען כי לא סיפר ל-אקריש על המעורבות שלו מול בוגנים. לטענתו, אקריש היה הבוס שלו; ואם אקריש אמר שהנאשם סוחר ביטקוין, זה בגלל שהוא ניזון מדברים שהנאשם עצמו סיפר לו, שבחלקם אינם נכונים.

ת/80: אמרת הנאשם מיום 2.4.19

לטענת הנאשם, ההיכרות הראשונית עם בוגנים נעשתה דרך פורום של קבוצת ביטקוין שנמצאת בטלגרם בלבד; ולכן ההתקשרות שלו עם בוגנים נעשתה באמצעות טלגרם ונמשכה שם. בהמשך שוחח עם בוגנים גם בטלפון או בוואטסאפ.

הלדגירים אינם מאחסנים דבר, אלא אמורים לשמש מפתח לארנק דיגיטלי שנמצא באינטרנט (עמ' 2). "ש: מה יש בארנק הדיגיטלי? ת: אני לא יודע. ש: מי יודע? ת: לא בטוח מי יודע אבל אוכל להניח שאולי אליו, אם בכלל יש שם משהו. ש: אם אני אומר לך שאחד מהלדגירים פותח ארנק דיגיטלי שיש בו 2 מיליון דולק מה אתה אומר? ת: אני אומר יופי אז אנחנו עשירים. ש: מי זה אנחנו? ת: משטרת ישראל, אני אומר את זה בצחוק כמובר" (עמ' 3).
הנאשם אישר התכתבויות שונות עם בוגנים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

"ש: ... היו רגעים רבים שחשדת בן... ואתה ניסית לשאול אותו לפשר הסודיות והוא ענה לך שזה לא לטלפון... כל הפגישות בינך ובין רן היו במקומות החבא בשעות לא שגרתיות... הוא אמר לך במפורש כי מסוכן לבצע בארנקים האלה עסקאות וביקש ממך להחליף ארנקים ואתה החלפת למרות שזה היה מעלה בכל אדם מן הישוב חשד... ת: לא כל המפגשים היו בשעות לא שגרתיות... הגם שנערכו בתוך הרכב היו מאוד ארוכים בממוצע בין 30 דקות ועד שעה וחצי... רן ביקש להחליף ארנק ואז אמר לא להחליף ארנק בסופו של דבר... שומעים אותי אכן מסתקרן ושואל את רן בצחקוק מה כל הסודיות האם זה נראה לכם כמו תגובה של מישהו שמודע שהוא מעורב במשהו פלילי" (עמ' 5-6).

"ש: לאור הגרסה החדשה שלך שבה אתה טוען שאלין... זה שמביא את מוכר הביטקוין... רן ואתם רק שומרים על הכסף בנאמנות, איך זה מתיישב עם מה שאתה אמרת שאלין לא רוצה עסקאות בסכומים גדולים כי קשה לאתר מוכר, אם הוא בכלל לא צריך לאתר את המוכר...? ת: ... נאמן שצריך לשמור על הביטקוין מן הסתם תמיד ירצה שהסכומים יהיו קטנים מפני שיש פה אחריות" (עמ' 6-7).

לגבי שיחה מספר 6766 מעמדה 253746 – שבה הדוברים הם הנאשם ובוגנים, ובמהלך השיחה הם מדברים על שותף של הנאשם: "ואני מספר לו על השותף שלי שהוא לא באמת קיים, בדיעבד זה חבר שפעם בא איתי לקניון ונפגשנו עם רן... היה לי מאוד נוח להציג אותו כשותף שלי, כדי שכל פעם שיהיה איזה ויכוח עם רן אני אוכל כביכול להאשים את השותף..." (עמ' 8).

לגבי שיחה מספר 589 מעמדה 253746 – בעיקר ביחס לכך שאמר לבוגנים שהוא הולך להביא את ה-usb לצורך העברה: "ככל הנראה התכוונתי לטרזור או לדג'ר או פשוט מהאינטרנט" (עמ' 13-12); "ש: בשיחה שהשמעתי לך אתה אומר 2 דקות אני מעביר לך, אם אתה טוען שאלין הוא זה שמעביר את הביטקוין איך אתה מתחייב על זמן מועט... ת: כפי שצינתי רוב שעות היום אני ואלין על המחשב... ואם תבדקו, תוכלו לראות שהיו גם פעמים אחרות שהתחייבתי לזמן מועט אבל בפועל זה לא קרה" (עמ' 14).

הנאשם חזר על הטענה שההימצאות של "הארנקים הקרים", דהיינו "המפתח לארנק" ה"לדג'ר בביתו היא חסרת משמעות: ש: "... אז למה אתה צריך אותו? ת: למקרה שהייתי מצליח לקנות ריפל" (עמ' 16). לטענת הנאשם, הסיסמאות נבחרו ברומניה על ידי אלין, בנוכחותו, אך הוא לא התעניין בסיסמאות כי ידע שברגע שיקנה ריפל הוא יתקין את הארנק מחדש ויבחר סיסמה משלו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ת/82: אמרת הנאשם מיום 4.4.19

ביחס להתכתבות עם לשם אקריש על עסקאות ביטקוין ורווחים מעסקאות, הנאשם שב וטען כי **"לא קלטתם שאני עוף מוזר שאוהב לדבר שטויות ולייצר דרמה וסרט מכל סיטואציה ובפועל שאתם באים לבדוק... אתם מגלים שאין כלום"** (עמ' 2).

לגבי ההודעה ששלח ל-אקריש: "שמע הוא זיין אותנו אני על הספירה עכשיו רק שתבין הכל ב-100 ו-50 אין פה אפילו אחד של 200! זה יקח לי שנה", ציין הנאשם כי: "מדובר ברשימות של דטה בייסים שהוגשו בצורה לא מסודרת רשימות של 50 ומאה לידים"; ואילו ביחס להודעה ש"הכל שטרות של 50 ו-100 ערימה שמגיעה לשמיים תגיד לו משהו על זה", ציין הנאשם כי לא ראה את ההקשר בשאלה הקודמת (עמ' 3) ובהמשך הוסיף כי "למיטב זכרוני בכלל לא מדובר בכסף... אתם צריכים להבין שלידים אצלנו שווים כסף... בתעשייה שלנו לידים משולים לכסף מזומן... אין לזה קשר לכסף אמיתי" (עמ' 4).

כך גם טען הנאשם ביחס להתכתבות נוספת שבה אקריש אמר שיש כסף והנאשם השיב שהוא בא "רק לקחת כסף" – גם בקשר לכך טען הנאשם כי אין מדובר בכסף מזומן.

ת/85: אמרת הנאשם מיום 8.4.19

לגבי ההתכתבות בין הנאשם לבוגנים: **"ניתן לראות שאני מתכתב עם רן בנושא עסקאות תיווך הביטקוין ומתלונן על חוב שנצבר מתיווך העסקאות ועדיין לא שולם על ידי רן... ניתן לראות שרן מתכתב ומציג את עצמו כמתווך עסקאות ביטקוין..."** (עמ' 2).

"ש: בהודעה מהשעה 03:46:00 אתה כותב לרן יצאת לא בסדר עם ה-7400... ת: אני בעצם מדבר על עסקה שעזרתי לתווך על סכום של 7400 שקלים... עמלת התיווך של נאמן המכירה צריכה לעמוד על חמישה אחוזים" (עמ' 2).

"ש: ... 'אם מישהו לא הביא לא כסף במזומן, למה אתה מגלגל את זה עליי?...!...' ת: הודעה זו מוכיחה שוב את הטענה שלי שרן הציג את עצמו כמתווך עסקאות... בעצם מה שאני אומר שהציפייה שלי ממנו זה לא לגלגל את הבעיות שלו עם הלקוחות על נאמן צד המכירה, במקרה הזה אלן ואני שמייצג אותו מול רן" (עמ' 3).

ביחס להודעה שבה רשם הנאשם לבוגנים ש"אני אשב בינתיים על החרא שלא עונה שאוכל לקנות ובמקרה הכי גרוע אביא מהביט שלי ואקנה מחר בבוקר שהוא יתעורר", ציין הנאשם כי: **"אני מציג את עצמי כסוחר ובעלים של ביטקוין שתמיד מפסיד... ושפע של שטויות שאני כותב בטלפון שכבר למדנו שלא משקפות את המציאות"** (עמ' 4).

"ש: בשעה 04:45:33 אתה כותב לרן 'סה"כ הסכום של העסקאות זה 20,750 אני ספרתי 25,000 כלומר עודף של 4,250, 7400 פחות 4250 זה החוב שנותר ועומד על 3150...!...' ת: לא ספרתי כסף... מנסה לעשות סדר בעסקאות שנעשו... כדי להגיע למספר סופי שעליו נותר לקבל את עמלת התיווך" (עמ' 5).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

לגבי ההודעה שבה רשם לבוגנים ש"הוא עצבני עליי כי הבטחתי לו שאני לא עושה עסקאות אם אני לא מקבל את הכסף במקום", מסר הנאשם: "שגם עמלה זה כסף ואני לא עושה עסקאות אם אני לא מקבל את העמלה במקום וכמו כן אני מאוד שמח שיש פה אזכור לשותף שלי כביכול, הסברתי לכם בזמנו שהמצאתי שותף דמיוני לרן" (עמ' 6).

ביחס להודעה ששלח הנאשם לבוגנים שלפיה שכח את הלבדגיר בבית כשנסע להוריו, ואם דחוף יסע הביתה, ולשאלה מדוע צריך את הלבדגיר השיב הנאשם: "זה בסה"כ תירוץ... למיטב זכרוני אלן לא היה זמין, באותו פרק זמן ולכן הייתי צריך למצוא תירוץ לרן למה לא ניתן לבצע באותו הרגע" (עמ' 8).

ת/88: אמרת הנאשם מיום 11.4.19

הנאשם הכחיש כי הוא הבעלים של הכספים שבארנקים שנתפסו בביתו וביקש שמשטרת ישראל תאפשר לו להוכיח שמדובר בכספי לקוחות.

ביחס להתכתבות עם בוגנים מיום 14.1.19 טען הנאשם כי הם שוחחו אומנם על סכום של 14,100 אך הכוונה היתה לעמלת תיווך בגין עסקה זו: "כל ההתנהלות מול רן באופן טבעי היא על פי סכומי העסקאות מהן נגזרת עמלת התיווך... ש: ... אז מדוע אתה אומר לרן 'בכל מקרה אני אספתי ממך אתמול 14,100 בדיוק (ספרתי היום)'... ת: ... הכוונה היא לעסקה של ה-14,100 עליה נאספה העמלה ונספרה במדויק" (עמ' 6-7).

"ממה ששמתי לב אכן מדובר על סכומי עסקאות שמצטברות לסכום שלא זכור לי במדויק אם אני לא טועה 19200 ₪ ואז נאמר שעל פי כל החישובים, החוב שהצטבר הוא 2100, התכתבות זו בדיוק היא שמאשרת את גרסתי שנכון שאנחנו מדברים בהקשר של סכומי עסקאות אבל בפועל החוב ביחס להיקף העסקאות הוא קטן עד מאוד, מה שמשקף ומאמת את גרסתי שמדובר בעמלות" (עמ' 8).

לאחר ש-אקריש העיד כי ישב ליד הנאשם וראה אותו מקליד ולאחר מכן הגיע לרכב מישהו והביא שקית כהה עם כסף, נשאל הנאשם "ש: חבר שלך לשם אומר בחקירתו שהוא היה יחד איתך בזמן מכירת ביטקוין שאתה ביצעת לאדם בדרום תל אביב בצאנג'... לא אלן ולא בטיח, ביטקוין שלך...". והשיב: "ת: אני לא אחראי ולא יודע מה אמרו אנשים אחרים... אני לא מאשר, לא זכורה לי סיטואציה כזו ובטח שלא בהקשר הזה" (עמ' 9).

"ש: בשיחה רן בוגנים אומר לך 'יש לי 600 אלף בשטרות שאני לא יכול להכניס בשום מקום'... ת: ... הוא מתכוון לכסף שניתן להשקיע בעגלות... ש: אני אומר לך... שהוא לא יכול להעביר את הסכום הגדול הזה במערכת הבנקאית הנורמטיבית ולכן הוא זקוק לסיוע שלך להלבין את הסכום הגדול הזה באמצעותך בעזרת הביטקוין... ת: זו עוד דוגמא נהדרת להאשמות השווא... זה נאמר בהקשר של כל נושא העגלות... ש: אתה אדם פיקח... כל אדם נורמטיבי מבין שמקורם של אותם כספים הוא בעבירה... אתה ידעת שהכספים שרן מעביר לך הם כספים שמקורם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בעבירות פליליות... ת: ... רן מחפש למיטב הבנתי ... להכניס את הכסף בהיבט של השקעה" (עמ' 11-12); "ש: מי זה החבר שמלבין הון בעזרת שעונים עליו אתה מדבר? ת: החבר שמעביר שעונים הוא דמיוני בדיוק כמו השותף שלי" (עמ' 15).

"ש: מדוע בשיחה שרן הציע לך לעשות העברה בנקאית בעבור הכסף שהוא חייב לך ענית לו... 'איזה העברה בנקאית השתגעת'... ת: לא רציתי העברה בנקאית מפני שמדובר בכסף של אליו הרבה יותר קל להעביר אותו פיזית" (עמ' 16).

"ש: אתה אומר בשיחה... 'בכסף של העסק אני יכול להביא דרכך פיצ'פקעס אבל אם אני רוצה באמת אחרי זה לפרוט אני אצטרך לשלם על זה 50 אחוז כי זה נזילות עסקית', ארז חד משמעית אתה מוכר לרן בוגנים ביטקוין שלדעתך הם פיצ'פקעס... ת: ההפך הוא הנכון" (עמ' 16).

הנאשם נחקר גם ביחס למסמכים שנתפסו בביתו המצביעים על קשר לחברות שונות וביחס למחשב של הנאשם ולתקשורת עם אליו שבוצעה באמצעותו, וציין "שהמחשב שלי היה פה וביקשתי להוכיח שהכספים שכביכול נתפסו הם כספי לקוחות ופשוט לא ניתן לי, רציתי להיכנס באישורו של אליו לארנק מיסטר טנגו, רציתי שיאפשרו לי ליצור קשר עם לקוחות מתוך החקירה והמחשב פשוט נלקח ממני" (עמ' 22).

"ש: אני אומר לך שאליו וסילי מרומניה אמר בחקירתו שהוא כלל לא מכיר את רן בוגנים, תגובתך? ת: אחד אני לא יכול לדעת או להיות אחראי למה אנשים אחרים אומרים... מדוע אליו צריך להכיר את רן בוגנים... ש: ... ציינת בהתחלה שאליו הכיר לך את רן... ת: אליו... זה שחשף אותי לעולם הזה ודרכו הכרתי את רן בוגנים אבל לא במובן שאתם מפרשים אלה במובן שבזכות זה שאליו העלה את הרעיון מלכתחילה נכנסתי לקבוצת הביטקוין בטלגרם" (עמ' 26).

"ש: אני אומר לך שאליו סיפר בחקירתו שאתה פתחת חברה ברומניה על שמו וזאת מטעמי מס, תגובתך? ת: אני לא יכול להתייחס או לדעת מה אליו אמר... ש: אני אומר לך שאליו סיפר בחקירתו שאתה הוא זה שפתחת 2 ארנקים דיגיטליים אחד על שמך ואחד על שמו של אליו ולך יש את הגישה לארנקים הללו ולא לאליו, תגובתך? ת: אני לא יכול להתייחס למה שאליו אמר" (עמ' 27).

"ש: אני אומר לך שאליו אומר שאתה הוא זה שלימד אותו על ביטקוין והוא לא ביצע איתך שום העברת ביטקוין למעט פעם אחת... ת: אני לא יכול להתייחס למה שאליו אמר" (עמ' 28).

"ש: אני אומר לך ששלומי צפתי המכונה אצלך בפלאפון בשם 'שלומי של לשם'... אומר באופן חד משמעי שאתה ארז שמואלי היית מוכר ביטקוין בסדר גודל של מאות אלפי שקלים... ת: אני לא מאשר זאת" (עמ' 28).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ת/91: אמרת הנאשם מיום 14.4.19

"אמרתם בחקירות הקודמות שאלין הוא הפרונט מן שלי... אלין הוא הבעלים ובעל הגישה היחידי לארנק מיסטר טנגו" (עמ' 2).

מלבד "הצהרת פתיחה" של הנאשם, בחקירה זו הוא שמר על זכות השתיקה וסירב להתייחס למסמכים רבים שהוצגו לו ולטענות רבות שהוטחו בו – ביחס לחשבון מיסטר טנגו, ליתרה בו, להצעות שהציע לעשרות אנשים לרכוש ביטקוין, וכן ללקוחות חוזרים, ללקוחות שרכשו ממנו ביטקוין במזומן, לתוכן ההודעות שבהן נכתב כי הוא מעוניין במזומן כדי לא להתעסק עם מס הכנסה, שמחודש דצמבר פעילותו בלדג'ר היתה רק מול בוגנים, שמהלדג'ר יצאו מטבעות הביטקוין, ושעל פי ההתכתבויות סך מכירות הביטקוין עמד על 2,696,525 ₪.

"ש: האם אתה עדיין רוצה לדבר עם לקוחות או שלאחר ממצאי החקירה שהוצגו לפניך אתה מבין שזה מיותר... ת: כל מה שיש לי להגיד, אם בטעות הפרקליט יגיש נגדי כתב אישום, אני יגיד בפני כבוד השופט" (עמ' 12).

עיקרי ההודעות של בוגנים

23. מ-בוגנים נגבו במסגרת חקירתו במשטרה מספר רב של הודעות, והן הוגשו בהסכמה חלף עדותו. להלן יובאו עיקרי ההודעות, הרלוונטיות למשפט דן.

בתחילת החקירה המשטרתית, בחר בוגנים לשמור על זכות השתיקה ועשה זאת באופן עקבי וגורף (ראו ת/1: הודעה מיום 12.3.19, ת/4: הודעה מיום 14.3.19, ת/7: הודעה מיום 18.3.19).

לעומת זאת, בחקירתו מיום 19.3.19 (ת/10), לאחר שבתחילת החקירה המשיך לשמור על זכות השתיקה, בעמ' 15 נרשם כי "הערת חוקר: השעה 14:05 אנחנו יוצאים להפסקת סיגריה. השעה 15:08 אנו ממשיכים בחקירה. השעה 15:17 רפ"ק טל בן אבן מצטרפת לחקירה", ולאחר מכן בוגנים שיתף פעולה והשיב לשאלות החוקרים (על השינוי בגישתו של בוגנים, שהחליט יחד עם אחיו עופר לשתף פעולה עם החוקרים, ניתן ללמוד מתמליל שסומן ת/12), כפי שיובא כדלהלן:

"ש: בוא ספר בבקשה על פעילותך בטלגראם? ת: התחלתי בתור צרכן בקהילות, שמתערב ומדבר באופן כללי בשיח... משם הכיר אותי מנהל... שאל אם אני רוצה להיכנס לניהול... בזמנו לא דובר על שכר, גם לא דרשו ממני הרבה... ואז מנהלת בשם לורנס... פנתה בקהילת המנהלים ושאלה למי יש זמן לעזור באימותים... והייתי טוב בזה... זה היה שיחה בפרטי ביני לבין המתאמת, הייתי מבקש ת.ז. סרטוני סלפי תעודות... זה היה מלאה ולא כייפי..." (עמ' 15-17).

בוגנים מסר כי "ביטקוין היו מקבלים רק מנהלים במשכורת, רק לעמוס לגל ולמנהלים, ההיקף הביטקוין שקניתי זה בהיקף של מיליון ₪, בהתחלה קניתי ביטקוין מבחור בשם בר מיטלמן... משהו כמו 70,000 ₪... מאז הייתה עוד קנייה אחת איתו של 50,000 ₪... ואחרי זה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בעצם ארז שמואלי הוא זה שקניתי ממנו ביטקוין... פגשתי אותו בקבוצה של בר מיטלמן, שלחתי הודעה שאני מעוניין לקנות ושמי שמעוניין שיפנה אליי בפרטי, ארז פנה אליי, עם יוזר... 'אלירן רוקנשטיין' הוא הגיע אלי לפגישה בקניון... עם עוד בחור שהוא אמר שהוא שותף שלו... ההעברות של הביטקוין התחילו נמוך בהתחלה 2,000, 5,000 ₪ ולאחרונה זה הגיע ל-50,000 ₪ לכל העברה, ההעברות הגדולות התבצעו לארנק של עמוס וגל, שאר ההעברות התבצעו לארנקים של שאר המנהלים... ארז בהתחלה, בא עם הלפטופ והעביר מולי... ואז הוא היה מעביר ובא אליי לקחת כסף. שאלה: מה ארז יודע על העיסוק שלכם? תשובה: שום דבר, הוא שאל, אבל לא אמרתי לו כלום... שאלה: אז אתה אומר שלארז אין שום קשר לטלגראס בשום צורה? תשובה: שום דבר... שאלה: האם ארז הוא הבעלים של הביטקוין או שהוא מתווך? תשובה: מבחינתי הוא הבעלים" (עמ' 19-21).

"שאלה: ... האם היו לך עסקים נוספים עם ארז שמואלי חוץ מהביטקוין? תשובה: לא, דיברנו סתם זה היה שקרים שלי, על פתיחת עגלות בארצות הברית... שאלה: הוא לא שאל אותך מאיפה הכסף? תשובה: הוא שאל לא עניתי אמרתי לו שאני קונה לאחרים ולוקח אחוז... שאלה: האם כל הקניות של הביטקוין היו במזומן. תשובה: כן" (עמ' 24).

"ש: אתה מבין שכל ההתנהלות בטלגראס היא לא חוקית? ת: כן. בגלל זה אני מדבר ומנסה לכפר על זה"; "ש: איזה סוגי סמים מפורסמים בטלגראס? ת: אני יודע על קנאביס, mdma, ל.ס.ד, פטריות. ש: איזה סוגי סמים נמסרים למנהלים כתגמול? ת: קנאביס, פטריות, ל.ס.ד, mdma, ולכמות מאד מסוימת של אנשים קוקאין, לבן אדם מאד מסוים" (עמ' 32).

"ש: האם ארז שמואלי מקבל תשלום עבור המרות הביטקוין? ת: לא, הכסף שלו תקוע אצל איזה הודי שמעביר לו בביטקוין וזו הדרך שלו לממש את הכסף בשקלים, ארז לא קשור לטלגראס ולא ידע גם שאני הייתי קשור" (עמ' 33).

בפתח חקירתו מיום 20.3.19 (ת/13), "ש: אנחנו ממשיכים היום בהמשך להחלטה שקיבלתם אתמול אתה ואחיד עופר לשתף פעולה באופן מלא תוך שברור לכם שלא הובטחה לכם תמורה, האם זה מובן? ת: כן, אבל הובטח לנו שיבדקו אם נוכל לשבת יחד אחרי שנסיים למסור גרסה מלאה וכן הובטח שייבדק האם ניתן להקל עם נופר" (עמ' 2).

לאחר מכן נחקר בוגנים לגבי גובה המשכורות שקיבלו המנהלים, והאופרציה מול השליחים, לרבות אחיו עופר ששימש כשליח ואדם בשם שמעון/פנחס, וכן שליחים נוספים שבוגנים אינו מכיר באופן אישי והוא מסר מידע לחוקרים בהתאם למספרו של השליח. בוגנים התייחס גם לסכומים שניתנו בעבור כמויות שונות של סם (עמ' 2-6), וכן לקנאביס שקיבל עורך דין תמורת ייעוץ משפטי (עמ' 8-9).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

"ש: מה אתה יודע על מקור הביטקוין של ארז שמואלי? ת: ממה שאני יודע ארז עשה עבודה עבור ההודי שאני לא יודע לגביו פרטים נוספים משהו במרקטינג ובעבור זה ההודי חייב לו כסף לא יודע איזה סכום, ארז אמר לי שהמון. ארז אמר שההודי מעביר לו את הכסף רק בביטקוין. ש: ידוע לך אם ארז מכר ביטקוין גם לאחרים? ת: כן אני יודע שהוא ניסה למכור וזה לא הצליח. ש: האם בכל המקרים בהם רכשת ביטקוין מארז קודם הוא העביר לך ואחר כך בא לקחת כסף? ת: חוץ מהפעם הראשונה שזה היה אונליין, ישבנו בארומה בקניון הבאר וארז ביצע את ההעברה. ש: כמה עסקאות ביצעת סך הכל עם ארז ומהו הסכום הכולל שרכשת ממנו? ת: להערכתי קניתי מארז בסך הכל ביטקוין ב-900,000 ₪ אני לא יודע להגיד בכמה פעמים. ש: האם אתה בטוח שארז שמואלי לא קיבל שום עמלה/תשלום עבור העסקאות שביצעת איתו? ת: כן. ש: זה לא מוזר? ת: זה לא מוזר כי זו היתה הדרך היחידה שלו לדעתי לממש את הכסף, הוא פחד שיגנבו אותו, הוא גם לא רצה לממש בסכומים גבוהים, לא שאלתי למה... אין לי בעיה להתעמת מול ארז והוא היחיד נכון לכרגע מפני שהוא לא במערכת ולא קשור ולגבי האחרים אין לי בעיה בבית המשפט במידה ובית המשפט יוכל להגן עליי" (עמ' 12-13).

בחקירתו מיום 24.3.19 (ת/16), בתגובה לשאלות בעניין הנאשם, השיב בוגנים "שחרר את אישתי"; וגם בחקירתו מיום 25.3.19 (ת/19) הוא לא שיתף פעולה וביקש שרעייתו תשחרר.

גם בחקירתו מיום 28.3.19 (ת/22) בחר בוגנים לשמור על זכות השתיקה.

בחקירתו מיום 1.4.19 (ת/24) בוגנים המשיך לשמור על זכות השתיקה, אך הוא ציין כי: "ש: האם יש לך מה לומר לאחר שנועצת עם עורך דינך? ת: הוא אמר לי לספר לכם את האמת שכל מה שסיפרתי לכם היה שקר. הייתי לחוץ. ש: אני אומר לך שאתה בעל תפקיד בכיר בטלגראס ושהדברים שמסרת בהודעותיך הקודמות מתיישבים עם חומר הראיות שנאסף נגדך, תגובתך? ת: שרציתי שתחררו את אישתי ושחררתם אותה ועכשיו אין לי מה להיות לחוץ. אני אמרתי שטויות ומכרתי לכם לוקשים כדי שהיא תהיה בחוץ כי היא לא אשמה".

מכאן ואילך המשיך בוגנים לשמור על זכות השתיקה, גם ביתר הודעותיו.

עיקרי הודעת שלומי צפתי

24. כאמור, הודעתו של עד התביעה שלומי צפתי במסגרת (ת/42) הוגשה בהסכמה, וזאת חלף עדותו. בהודעתו ציין צפתי, בין היתר, כי "ארז [הנאשם] היה סוחר במטבעות וירטואליים" (עמ' 1) וכי הוא נשלח על ידי הנאשם לבצע עסקאות של מכירת מטבעות ביטקוין, על ידי הנאשם לאחרים, וזאת בסכום כולל של 1,591,514 ₪ שקיבל במזומן מהנאשם (עמ' 8). תחילה העד מסר שמדובר ב-

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

5 עד 20 עסקאות, ובהמשך הוא ציין כי לפי ההתכתבויות שהוצגו בפניו דובר על 23 עסקאות כשאחת לא יצאה אל הפועל (עמ' 6).

עיקרי הודעת שון שטרנפלד

25. גם הודעתו במשטרה של עד התביעה שון שטרנפלד (ת/149) הוגשה בהסכמה, חלף עדותו. בהודעתו ציין שטרנפלד, בין השאר, כי "היו שני חברה, לשם וארז, שעשיתי איתם סביב 5 עסקאות פלוס מינוס ...", בהיקף כספי של "כמה מאות אלפים" וכי מדובר היה בעסקאות שבהן מכר הנאשם מטבעות ביטקוין תמורת כסף מזומן (עמ' 1-3).

הודעותיו של לשם אקריש

26. לשם אקריש, אשר הוא עצמו נאשם בעבירות דומות לאלו שבמשפט דן ואשר משפט ההוכחות בעניינו טרם הסתיים, הוסף לרשימת עדי התביעה שבכתב האישום, כעד תביעה מספר 32. המאשימה ביקשה להעידו. ההגנה הסכימה להגשת כל הודעותיו בחקירותיו במשטרה. אף על פי כן, המאשימה דבקה בבקשתה להעידו, ואילו ההגנה התנגדה לכך. בהחלטה (על גבי פתקית) מיום 3.1.23 קיבלתי את עמדת ההגנה וקבעתי כי אין מקום להעדתו של אקריש, תוך פירוט הנימוקים לכך. אקדים ואציין כאן כי ב"כ המאשימה הבהיר שהמאשימה תבקש מבית המשפט להשתמש ב"עפרון כחול", לקבל רק חלק מדברי העד כמהימנים ולדחות חלק אחר מדברי העד כבלתי מהימנים.

בהחלטה האמורה ציינתי, בין היתר, כי: " ... במקרה דנן, עד התביעה מר אקריש הוא נאשם בבית משפט שלום שמשפטו טרם הסתיים, ואין מקום לזמנו לעדות, לנוכח הסכמת ההגנה על הגשת כל אימרותיו, מאחר שלא ניתן יהיה בחקירה ראשית של העד על ידי ב"כ המאשימה להכריע בשאלת אי-מהימנות חלק מדבריו באימרותיו, מה גם שסביר להניח שאם העד יזמן לעדות, הוא יבחר בצדק לשמור על זכותו שלא להשיב על שאלות שהתשובות שלו עליהן עלולות להפילו ... עם זאת, ב"כ המאשימה יוכל להבהיר לאילו חלקים מאימרות העד מר אקריש, המאשימה מסכימה, ולאילו מהם היא מתנגדת".

27. בהתאם להחלטה הנ"ל, הודעותיו דלהלן של עד התביעה אקריש (בחקירתו במשטרה) הוגשו אפוא, כאמור בהסכמת הנאשם, חלף מתן עדותו, אך זאת, כפי שנקבע בהחלטה האמורה, לצד ההבהרות של ב"כ המאשימה – שעיקריהן יובאו בהמשך – לגבי הדברים אשר מוסכמים על המאשימה ולגבי אלו שאינם מוסכמים עליה מתוך תוכן ההודעות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ת/133: הודעת אקריש מיום 20.3.19

"באוגוסט 2017 ... פתחתי חברה בשם נ.ג. פתרונות תוכנה ומדיה... אני הבעלים היחידים... ש:
כמה עובדים יש לך בחברה? ת: 1. ארז... ש: פרט על הקשר העסקי שלך עם ארז שמואלי? ת:
יחסי עובד מעביד. לשאלתך ארז הוא העובד היחיד שלי ואנחנו מחלקים חצי חצי" (עמ' 1-2).
"ש: האם ארז מתעסק עם מטבעות דיגיטליים? ת: אני יודע שכן, אני יודע שיש לארז ביטקוין אני
לא יודע כמה, מה שאני מבין שהוא סוחר שזה אומר שהוא מנסה לייצר רווח מהתנודות של
הביטקוין... ש: האם ארז סיפר לך שהוא קנה ביטקוין? ת: הוא סיפר לי הרבה פעמים, קנה פה
מכר שם, לא יודע סכומים... ש: האם ידוע לך על ארנקים דיגיטליים של ארז? ת: יש לו ברור שיש
לו, הבן אדם פרנואיד" (עמ' 3-4).
"ש: האם אלן קשור לחברה שלך באיזשהו אופן? ת: מכרתי לו פעם אחת או פעמיים לידים" (עמ'
5-6).
"ש: האם פעם התלווית לארז לפגישה בנושא מכירת ביטקוין? ת: אולי פעם אחת אם אני לא
טועה, זה היה עסקה אחת בצ'אנג' בדרום תל אביב" (עמ' 6).

ת/134: הודעת אקריש מיום 30.7.19

אקריש חזר ומסר כי החברה נ.ג. תוכנה ומדיה משולבים בע"מ נמצאת בבעלותו וכי על פי "המודל
העסקי" הוא מתחלק חצי-חצי עם העובדים שלו "על כל שקל שהם מכניסים" (עמ' 4). מעבר לכך,
לטענת אקריש, אין לו כל פעילות עסקית עם הנאשם (עמ' 6): "ש: מחומר הראיות המצוי בידנו
עולה כי ארז שמואלי הקים בשנת 2015 את החברה... ת: טוב. יכול להיות שהוא העביר אותה"
(עמ' 9).
אקריש הכחיש קשר ללדג'ר של הנאשם והכחיש כי הלאג'ר קשור לפעילות העסקית שלו, אבל
אישר כי כנראה הפעילות בלדג'ר קשורה לפעילות של לקוחות שלו. עוד הכחיש אקריש כי הוא
יצר עם הנאשם מסלול להלבנת הון באמצעות חברות שנרשמו על שם אלן שהעבירו כספים
לחברה שבבעלותו.
אקריש מסר כי הוא יודע שלנאשם היתה גישה לחשבון "מיסטר טנגו", שהוא ארנק וירטואלי של
ברוקרים, אך אינו יודע מדוע, וראה בעבר שאלן הוא בעלים של דפי החשבון.
אלן הוא לקוח של אקריש: "יש לו פלטפורמה למסחר ב-פורקס. אני מטפל לו בחלק מצומצם
מהלקוחות. נותן לו שירותים של מרקטינג, אני שוב מציין שזה ארז, לא אני עושה את זה" (עמ'
9). "ש: אני אומר לך שאתה מוכר ביחד עם ארז שמואלי ביטקוין, וגם אתה וגם ארז לא דיווחתם
לרשויות המס על מכירה של ביטקוין. ת: זה לא כסף שלנו... זה לא עסק שלי, לא היו לי תקבולים
ולא רווחים מזה" (עמ' 12).
אקריש ציין שהיה מעורב בשלוש עסקאות של מכירת ביטקוין שבהן קיבל כסף מזומן וכן כי הוא
התלווה לנאשם למספר עסקאות כחבר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לטענתו, הכסף שבחשבון מיסטר טנגו שייך ללקוחות של אלן.
ש: האם אלן הוא לא ברוקר רגולטיבי עם חשבון בנק אמיתי? ת: הוא ברוקר קטן ומצ'וקמק.
אנחנו מנהלים לו את מרבית הלקוחות 6-7 לקוחות" (עמ' 22).
ביחס להודעות שכתב אקריש לנאשם כגון "במידה ולא, נהיה בכלא", "שם אני אפנק אותך
בסיגריות", "כל הצווארון הלבן שם יודע שהוא נותן שנתיים ויוצא החוצה עם איזה מאה מיליון
בצד השני של העולם" – טען אקריש כי "זה צחוקים בין חברים" (עמ' 24).

ת/139: הודעת אקריש מיום 31.7.19

ש: הסבר מאיפה לארז שמואלי יש ביטקוין בשווי מאות אלפי ₪ למכור לאנשים? ת: לארז היה
פרויקט צדדי שלו אישי עם לקוחות של אלן, אשר אישרו לו לעשות את הגלגולים האלה, את
הארביטרז'ים האלו, הכסף לקניית ביטקוין הוא שלהם"; כך סיפר לו הנאשם וסיפרו לו גם
הלקוחות (עמ' 5).

אקריש ציין גם כי שלומי (צפתי) היה "מעין שליח" של הנאשם.
ש: "בחקירתך מיום 24/03/19 נשאלת אם אלן קשור לחברה שלך באיזשהו אופן. ענית: מכרתי
לו פעם אחת או פעמיים לידים. זה לא מגיע ממני. החיבור אליו מגיע מארז. היום ואתמול אתה
אומר שיש עבודות שאתה עושה אתו, עם לקוחות וכו'. ת: זה בנוסף. זה התחיל בשירות שנתתי
לו לידים והתחיל בפורקס. אתה צודק. ש: אז למה לא אמרת את זה בחקירתך הראשונה? ת:
הייתי בלחץ".

ת/142: הודעת אקריש מיום 1.8.19

אקריש חזר על גרסתו שלפיה אינו שותף של הנאשם למכירת ביטקוין ואין לו כל פעילות עסקית
בביטקוין וציין כי הנאשם רכש ריפל עבור לקוחות: "ארז מתייעץ איתי על רכישה של ריפל... ש:
למה ארז אומר לך ששניכם מהמרים מסריחים? ת: הוא אוהב לכתוב שטויות, הלצות" (עמ' 8).
אקריש התייחס גם להתכתבות שלו עם הנאשם, שהוצגה לו, ואמר שעניינה עסקת ביטקוין בין
הנאשם ובין מעיין: "ש: מה התפקיד שלך בעסקה? ת: ארז מתייעץ איתי... הקשר הראשוני עם
מעיין נוצר דרכי או דרך שון... ש: מי סגר את השערים? ת: ארז מול מעיין... ש: מי קיבל את
הכסף ממעיין? ת: ... לפי מה שכתוב אני... כי כנראה ארז לא היה בארץ... היה לפחות עוד [מקרה]
אחד עם מעיין" (עמ' 9-10).

ת/145: הודעת אקריש מיום 12.9.19

ש: אתם מתכתבים אודות עסקה יצא לנו עסקה לא רעה סך הכלי ארז כותב, ומדברים על ספירה
ארוכה של כסף מזומן... ת: תחזור לחקירה הקודמת... ש: מה עשיתם בכסף המזומן לאחר מכך?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ת: זה כסף של לקוחות. קנינו בו ביטקוין. ש: מדוע לא דיווחתם אודות העסקה? ת: לא צריך לדווח" (עמ' 8-9).

החוקר הקריא לאקריש התכתבויות בינו ובין הנאשם מיום 17.9.18 והטיח באקריש כי "אתה ממשידך על איך להפוך את העקוב למישור, באשר למה שנראה כעקיפת החוק לאיסור הלבנת הון ולפקודת הדיווח למס הכנסה... ת: מה הבעיה פה?... ש: עמ' 18, ביום 20/9/18... אתם כותבים 'אנחנו נקים לאלין חברה ברומניה' יש יותר ברור מזה?... ת: אני לא עושה שום עבירה... ש: ביום 27/9/18... אתה כותב במפורש... כיצד מתחמקים מדיווח... תוך הלבנת הון... ת: זה קשור לפעילות עסקית. לא לעבירה. ש: ... האם מדובר בחברת נ.ג. ת: כן" (עמ' 10).

ביחס להתכתבות בינו ובין הנאשם, שבה כתב כי "אם מתלבשים על החברה ועליי אז הטלויזיה תהיה הבעיה האחרונה שלי החחחחח", "במידה ולא, נהיה בכלא" "שם אני אפנק אותך בחפיסת סיגריות", "כל הצווארון הלבן שם יודע שהוא נותן שנתיים ויוצא החוצה עם איזה מאה מיליון בצד השני של העולם" – אקריש טען כי מדובר בבדיחה.

לדברי אקריש, הלקוחות העבירו כסף למיסטר טנגו, וכל מטבעות הביטקוין שנתפסו בלדג'ר שייכים ללקוחות: "כסף שעבר ממיסטר טנגו ללדג'ר, הוא כסף של לקוחות. מי שיכול להעביר אותו זה אלין" (עמ' 14).

"הצהרת עד" של אלין וסילי ברומניה מיום 8.4.19 שהוגשה בהסכמה – ת/123.

28. אלין מסר כי עבד במשך כשנה וחצי בחברת "רויאל לידס", שמטרתה מכירה מוקדמת של "לידים" והשגת אנשי קשר המעוניינים להשקיע בשוק הפיננסי. הוא עבד במוקד הטלפוני, "המנוהל על ידי אזרח ישראלי בשם ארז שמואלי" (עמ' 41).

"ש: שאלה 2: אתה מבצע פעילויות של המרה או סחר במטבעות וירטואליים, בין השאר ביטקוין? תשובה: לא. שאלה 3: קיבלת סכומי כסף מאזרחים ישראלים על מנת להמיר סכומי כסף במטבעות וירטואליים? תשובה: לא. אף פעם. במהלך שיתוף הפעולה שלי עם ארז שמואלי, קניתי יחד איתו סכומים שונים במטבע הוירטואלי ביטקוין. לכל אחד מאיתנו היה ארנק בן השתמשנו עבור העסקאות. שני הארנקים היו בשליטתו של ארז שמואלי, והוא הראה לי פעמיים כשהוא ביצע פעולות... לי אין גישה לא ארנק הביטקוין שלי ולא לזה של ארז... שאלה 6: אתה מכיר גבר בשם רן בוגנים? תשובה: לא" (עמ' 42).

מחד גיסא מסר אלין כי הנאשם הרוויח סכומי כסף גדולים ולאחר מכן הצליח לעשות כסף ממסחר בשוק הפיננסי ומהמרה של מטבעות וירטואליים, אך מאידך גיסא הוא מסר כי הנאשם "לא הרוויח מביטקוין, והוא רק קונה ורואה את זה כהשקעה" (עמ' 43).

"אני יודע רק על עסקה אחת של ביטקוין שהיתה עסקה יותר גדולה. היה מדובר על מכירה. אני חושב שבסך הכל היו בערך 3... אחרי זה ארז שמואלי נתן לי סכום של 3000 דולר". אלין מסר כי הנאשם התקשר באמצעות הוואטסאפ ונתן לו גישה לאחד מהארנקים כדי לעשות את העסקה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

אלין הוסיף כי מדובר בעסקה עם אדם בלתי מוכר שיצר איתו קשר בטלגרם ושהעסקה היתה בסכום של 150-300 אלף שהועברו לנאשם במזומן ושהנאשם לא הכיר את הקונה לפני הפגישה. עוד ציין אלין כי "כשיצרו את ארנק הביטקוין שלי אני הייתי ברומניה וארז היה בישראל. ארז אמר לי שהארנק נוצר באמצעות אתר הנקרא מיסטר טנגו. אני לא מתמצא כל כך טוב בפעולות עם מטבע וירטואלי. ארז שמואלי מכיר את כל הפרטים הנחוצים" (עמ' 44).

דו"חות פעולה ודו"ח החיפוש בבית הנאשם

29. **בדו"ח פעולה** שערך **רס"מ משה הלל (ת/112)** צוין כי "בשעה 04:00 לערך עליתי לכתובת כאשר כח בילוש לראשי ונקשתי על הדלת, בשלב זה נשמע קול מצדו השני של הדלת אשר שאל מי זה אני והשוטר משה זכאי ענינו משטרה לפתוח... מאחר והחשוד לא פתח את הדלת גם לאחר הצגת תעודת מינוי בעינית הדלת ומחשד להעלמת ראיות פרצתי את הדלת... הצגתי לו את צו המעצר ואת צו החיפוש, הסברתי לו את סיבות המעצר ניהול ארגון פשיעה, קשירת קשר לפשע, הלבנת הון, סחר בסמים ועוד. וביקשתי מהשוטר קובי נטף שיאזוק את החשוד בידיו... שאלתי את ארז אם הוא רוצה עדים וזו זכותו על פי חוק ל2 עדים ושאלתו יכולה לשמש כעדה. אמר לי ארז שהוא רוצה שאבא שלו ישמש כעד... בשיחה עם אבא של ארז נאמר לי שהוא יוכל להגיע לדירה עוד שעה וחצי בערך, אז אמרתי לו שאין צורך שיגיע כי אני לא ימתין לו, אם זו המתנה של 5-10 דקות אני ימתין... שאלתי את ארז לגבי עדים נוספים והוא ענה לי שאין צורך, שאישתו קרן תשמש כעדה... בחיפוש נמצאו... בנוסף בוצע חיפוש ברכב... בסיום החיפוש בשעה 06:20 לערך עזבתי את המקום כאשר ארז איתי ברכב..."

בדו"ח החיפוש (ת/117) שערך **רס"ב קובי נטף** צוין כי "לאחר האישור להיכנס נערכנו לכניסה... לאחר שהצלחנו להיכנס לדירה... הצגנו בפני הבחור את צו המעצר והודעתי לו על מעצרו בגין ניהול ארגון פשיעה לציין כי תגובתו היתה שאין לו מושג במה מדובר והוא לא יודע מה להגיד, זה מצחיק אותו... הצגנו בפניו את צו החיפוש... תפקידי... היה לערוך את דו"ח החיפוש ולסמן את תפיסות כל המוצגים... נתפסו 40 מוצגים שסומנו על ידי כקובי נטף... בנוסף נתפסו עוד שני מוצגים על ידי משה הלל... בנוסף בוצע חיפוש גם ברכב טויוטה... לציין כי הכניסה לדירה בוצעה בכוח על ידי פריצתה. בין היתר, נתפס "ארנק דיגיטלי שחור" שסומן במספר 23 (ת/118).

30. להלן מוצגים חשבוים נוספים שהוגשו מטעם המאשימה:

ת/43 – דוח מס ההכנסה של הנאשם לשנת 2018 – המקביל למוצג **בימש/1** הנ"ל.
ת/44 – מסמך המתייחס לדו"ח מס ההכנסה של הנאשם לשנת 2018, מיום 2.10.19, בחתימת ר"ח מוטי שמווני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

- ת/45** – דו"ח מס ההכנסה של הנאשם לשנת המס 2019.
- ת/94** – מיצוי מידע מחשב שערך העד רפ"ק ערן כהן מהתכתבויות של הנאשם בתוכנת טלגרם.
- ת/95** – מסמך/קלסר שערך העד גיל ישראל מיחידת יהלום, המכיל ניתוח הפעולות שבוצעו בארנק הלבדגיר של הנאשם.
- ת/96** – זכ"ד של העד רס"מ רוטנברג בצירוף 180 נספחים שהודפסו מהמכשיר הסלולרי של הנאשם – תכתובות של הנאשם בתוכנת טלגרם.
- ת/97** – זכ"ד של רס"מ רוטנברג בצירוף 8 נספחים – התכתבות של הנאשם עם בוגנים בתוכנת טלגרם תחת הכינוי "לינדה";
- ת/98** – זכ"ד נוסף של רס"מ רוטנברג בצירוף נספחים – התכתבות של הנאשם עם בוגנים בתוכנת תחת הכינוי "תפוחים";
- ת/101** – מזכר שערך רס"מ רוטנברג מיום 17.4.19 לגבי מתן אפשרות לנאשם ביום 14.4.19 לבדוק מסמכים במחשב.
- ת/101** – מזכר שכתב רס"מ רוטנברג על-אודות מתן האפשרות להיכנס לאמצעים אלקטרוניים, כפי שביקש הנאשם בחקירתו מיום 14.4.19.
- ת/102** – תיעוד שיחה בין רפ"ק בן משה לנאשם.
- ת/103** – תע"צ ופלט שע"ם מרשות המיסים, שהפיק החוקר סיון גורפינקל, ביחס לאי הגשת דו"ח מצד הנאשם.
- ת/106-ת/108** : מסמכים שערך העד רס"ל אחיה אדמוני שבהם התחקה אחר העברות מטבעות ביטקוין הקשורות לנאשם.
- ת/113-ת/114** : מסמכים שערך העד אופיר בן שלום ביחס לפתיחת ארנק הלבדגיר שנתפס אצל הנאשם ולהעתקתו.
- ת/150** – הודעת העד **דב גראו** במשטרה, שהוגשה בהסכמה, חלף חקירה ראשית.
- ת/151** – קלסר שיחות שנקלטו בהאזנות הסתר לנאשם ותע"צ של סנ"צ ענבר אלון לוי
- ת/152(ב)** : הבהרה מספר 8 - דיווח ההכנסות על בסיס ברוטו או על בסיס נטו, מחודש פברואר 2006
- ת/153א-ב** : שני פסקי דין שהגיש התובע ושאליהם הפנה לצורך הצבעה על חוסר מהימנות של העד המומחה רו"ח סלובודיאנסקי.

עיקרי יתר העדויות המרכזיות מטעם המאשימה

31. רפ"ק ערן כהן העיד כי במהלך החקירה היו לנאשם "הרבה בקשות" וכי הוא אינו זוכר אם אחת מהן היתה שהחוקרים ייצרו קשר עם הלקוחות הרשומים למשל ב-נ/1. לאחר שהעד עיין ב-נ/2 וצפה בקטע הרלוונטי בסרטון שהוצג לו, הוא אישר שהנאשם טען בחקירה כי מדובר בכספי לקוחות. הוא לא יצר קשר עם הלקוחות הנטענים ולא ידוע לעד האם מישהו אחר יצר עמם קשר.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בהמשך הוסיף העד כי "למיטב הבנתי זה אנשים שלא נמצאים פה בארץ. זה לא שהוא נתן לנו טלפונים ושמות של אנשים שאנחנו יכולים להגיע אליהם" (עמ' 94); "יש מספר פעולות שביצענו, גם לטענות של ארז [הנאשם] וגם לטענות אחרות. לגבי העניין של האנשים שרשומים פה במיסטר טנגו, זה אנשים שאין לנו קשר אליהם, שאנחנו לא יודעים מה, מאיפה הם" (עמ' 95).

"כבוד השי' לוי: אז שואל הנאשם האם זה שלא הסכמתם להיענות לבקשה שלו זה לא מחדל חקירתי בעיניך לפחות היום בדיעבד?... העד, מר כהן: לא... לגבי מיסטר טנגו, נעשו בדיקות. אני לא זוכר איזה בדיקות. הטענה שלו בהתחלה הייתה שאין לו ביטקווינים. אחרי זה, שזה של הלקוחות. לאחר מכן זה... הוא סיפר שזה קשור לאלין, נחקר אלין" (עמ' 103); "עו"ד פינקלשטיין: אני אומר לך שמה שקרה פה, שהדרישה שלו החוזרת ונשנית לבדוק את הטענה שהכספים שייכים ללקוחות... נפלה בין הכיסאות... אתה אמרת לעצמך זה לא התפקיד שלי, זה התפקיד של מי שחוקר עבירות מס. והוא לא שמע את הטענות. אז בגלל חוסר התיאום בינך לבינו, למרות שאתם צח"מ משותף, הטענות לא נבדקו... העד, מר כהן: אז אני אחזור עוד פעם. הטענות שלו, היה ניסיון לבדוק. אני, אני אישית לא בדקתי את הסיפור של מיסטר טנגו. אני יודע שחוקר מס הכנסה כן נבר" (עמ' 104-105). העד הוסיף כי הוא היה אחראי על חקירת הלבנת ההון עבור ארגון טלגראס וחוקר מס הכנסה ב-צח"מ המשותף, גיל ישראל, הכיר את הטענות של הנאשם.

32. **גיל ישראל** הוא חוקר ביחידת יהלום של רשות המיסים, אשר חקר את הנאשם בגין עבירות המס. בין היתר ערך העד את **ת/95** המכיל את ניתוח הפעולות שבוצעו בארנק הלבנת ההון של הנאשם, על בסיס נתונים שבדו"ח הפעולה של אופיר בן שלום מיחידת הסייבר. בעדותו מסר העד כי הוא איתר את נתוני הארנקים שבהם בוצעו פעולות בבלוקצ'יין, במוצגים שונים כגון הטלפונים שבהם השתמש הנאשם. כמו כן, לגבי המרות לשקלים הוא נתמך בהתכתבויות או באתר שבו הנאשם והאחרים נהגו להשתמש. בשלב זה של חקירתו הראשית ציין סנגורו של הנאשם כי אין מחלוקת על דיוק העבודה שהעד ביצע, אלא על דיוק העבודה שביצע החוקר אופיר בן שלום שעליו הסתמך עד זה.

בחקירתו הנגדית מסר העד כי למיטב זכרונו בחקירה מיום 14.4.19 הנאשם מסר דברי פתיחה וכשנשאל שאלות הוא בחר לשתוק ואמר שאת תשובותיו ימסור בבית המשפט. ביחס לטענות ההגנה למחדל חקירה בכך שלא נבדקה טענת הנאשם לפיה מדובר בכספי לקוחות השיב העד: "אני במהלך... חקירת מס הכנסה שביצעתי, ביצעתי איתור עסקאות ספציפיות שהוא ביצע, כימתנו את העסקאות שהוא ביצע, ועל בסיס זה ביצעתי את עבודתי כחוקר מס הכנסה וכימתי את ההכנסות שאותן, שעליהן הוא לא דיווח. מר שמואלי: ... אני שואל אותך האם אתה בזמן אמת הכרת את הטענה שלי שכל הכספים הם כספי לקוחות, או שמא הכרת את זה רק ב-14.04 בחקירה האחרונה? העד, מר כהן: הייתה את הטענה הזאת שלא הייתה לנו בכלל דרך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לבדוק אותה... נשמעת לי טענה לא הגיונית מאחר והעסקאות בוצעו על ידך. המכירה של הביקטוין בוצעה על ידך באמצעות הלדג'ר, אז זה שטענת שהכסף לא שלך ואתה מעמיד אותו במזומן בארץ אצלך, הייתה נשמעת לי לא הגיונית" (עמ' 146); בהמשך הוסיף העד כי "אנחנו כחוקרי מס הכנסה מצטרפים לחקירות. מי שהוביל את התיק הזה במקרה הזה זה היה סייבר. ולתת לך לדבר עם מישהו בחו"ל עכשיו, אני לא בטוח שזה היה בסמכותי או משהו שאני יכול בשלוף לעשות" (עמ' 148).

"כבוד הש' לוי: ... אתה נשאלת בהקשר של הטענה של הנאשם שהוא אמר שזה כסף לא שלו. ולכן הוא חושב שהוא לא עבר שום עבירה... הוא ביקש שתבדקו את הטענה הזאת. האם זה נבדק, האם אתה היית צריך לבדוק או מחלקת הסייבר. העד, מר ישראל: ... אני כמס הכנסה... מחפש השמטת הכנסות. זה שהוא טוען שהוא ביצע עסקאות עם אנשים מחו"ל, הייתי שמח להביא את האנשים האלה לפה ושיעידו ושיגידו בעבור מה ניתן הכסף... כבוד הש' לוי: בפועל אנחנו יודעים שזה לא נעשה למרות שהנאשם ביקש... העד, מר ישראל: אני, אני לא הייתי הסמכות לבוא ולפנות לאנשים בחו"ל. זה, חיקורי דין זה דברים שלוקחים הרבה זמן" (עמ' 149).

עוד מסר העד כי הוא עצמו ביצע פעולות חקירה רבות בתיק בטווח זמן קצר (עמ' 150). "בלדג'ר ובפלאפון שלו היו מאות, 100 ומשהו אנשים שהוא הציע להם בטלגרם, אומר להם ראיתי שאתם רוצים לקנות ביטקוין ואני מוכר במזומן. והוא מבחינתנו היה סוחר ביטקוין. זה עכשיו יש לו משהו עם המיסטר טנגו, שאני לא יודע מה הקשר בין המיסטר טנגו ללדג'ר... הטענה פה לא בהכרח רלוונטית" (עמ' 153).

"מר שמואלי: טוב. אתה ציינת שביצעת הרבה פעולות חקירה בזמן קצר, אוקיי? השאלה שלי האם חלק מהפעולות האלה, ניסית לברר מי הלקוחות, מה הזהות שלהם, האם ניסית ליצור איתם קשר, לבדוק את הטענה שלי שהכספים והביטקוינים שייכים להם?... העד, מר ישראל: הביטקוינים, הבאנו את העדים, את כל מי שהתנהלת מולם וביצעת מולם עסקאות. גבינו מהם עדויות... כל מי שהצלחנו לזהות, לזהות שהוא ביצע מולם עסקה... בעצם יש את כל ההתכתבות עם אותו בן אדם במהלך אותו יום, וניתן לראות ממש את העסקה" (עמ' 154-155).

"מר שמואלי: האם אתה מסכים איתי שבעצם בדקת רק את הכספים שיוצאים מהלדג'ר, כלומר המכירות, אבל לא בדקת שום דבר לגבי הכספים שנכנסים ללדג'ר, כשאני טוען שזה כספי לקוחות... העד, מר ישראל: כן. ביצעתי חיפוש בפלאפונים, באותם פלאפונים. גם של (לא ברור) שנתנו כסף, אבל לא הצלחתי למצוא אותו. מצאתי רק את הכסף שיצא מהלדג'ר ללקוחות" (עמ' 155); "מר שמואלי: גבי מה שלא מצאת, האם אתה יודע מה זה פעולה של Back tracing? העד, מר ישראל: לא. מר שמואלי: ... האם אתה מבין שככל שהייתי מתחבר למחשב, אוקיי, בנוכחותך, האם (לא ברור) שהייתי יכול להראות לך מאיפה נכנסו הכספים ללדג'ר? העד, מר ישראל: הייתה לך את ההזדמנות לעשות את זה, להסביר לנו מאיפה התקבלו הכספים ובחרת שלא לעשות את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

זה... אני דיברתי שם על ה"דג"ר ואתה דיברת על המיסטר טנגו בדיוק כמו שאנחנו עושים עכשיו...
עד היום לא הבנתי מה הקשר ביניהם" (עמ' 156).

לבסוף, התייחס העד לכך שהנאשם לא ניהל רישום: "אני כחוקר מס הכנסה יש לי יכולת לבדוק
מה שיש מולי. אתה כסוחר, כמנהל תיקים או כל דבר אחר צריך לנהל ספרים, צריך להציג לנו
מסמכים, צריך להציג נתונים וכל הדברים האלה לא היו מולנו. ולא היה מישוהו, ולא היה באמת
את היכולת תמיד להגיע אליהם.. אם אין ספרים, אני, יש לי קושי אמיתי לבדוק את הנתונים"
(עמ' 158); "מר שמואלי: אתה בעצם מניח את המבוקש, כי אם הטענה שלי נכונה שזה כספי
לקוחות, אז בכלל לא, אני לא עושה ולא אמור לנהל ספרים מהדבר הזה כי לא נוצרה לי שום
הכנסה. העד, מר ישראל: אם הם לקוחות שלך ויש לך, ויש לך התנהלות, אתה צריך להודיע
לפני תחילת פתיחת העסק, להודיע על פתיחת עסק. מר שמואלי: גם אם, שנייה, גם אם לא
נוצרה לי הכנסה? העד, מר ישראל: גם לא, עסק יכול להיות גם בהפסדים. לא רק בפלוס" (עמ'
161).

בחקירה החוזרת נשאל העד על הקשר של מיסטר טנגו למסמך ת/95 שנערך על ידו: "עו"ד לוי:
עלו פה טענות רבות על מחדלי חקירה, ואי בדיקת מיסטר טנגו. הדו"ח שהוגש כ-ת/95 שאתה
הגשת, האם ישנו קשר בינו... לבין מיסטר טנגו? האם הוא מסתמך על הלקוחות של מיסטר טנגו?
... העד, מר ישראל: ... לא בוצעה הסתמכות... על חשבון מיסטר טנגו. בוצעה הסתמכות אך ורק
על לדג"ר, ועל ההתכתבויות... עו"ד לוי: אז הדו"ח... מאגר הנתונים שלו אינו מתייחס למיסטר
טנגו... העד, מר ישראל: לא בוצע על בסיס מיסטר טנגו... אלא על בסיס הדג"ר והלקוחות... שקנו
מהנאשם ביטקוין... שמפורטים בטבלת האקסל שאני ערכתי" (עמ' 166-168).

33. **רס"מ ליאור רוטנברג** הוא חוקר ביחידת הסייבר, אשר בתיק דן הכין בין השאר דו"ח על ה"יוזר"
של הנאשם בטלגרם (עמ' 174-175).

בעדותו הראשונה, שניתנה במסגרת פרשת התביעה, העד ציין, בין היתר, כי "קיבלתי מידי
השוטר, מידי אופיר בן שלום, קבצים ובהם נתונים מהטלגרם ממכשיר הטלפון של הנאשם,
הדפסתי אותם וצרבתי אותם על תקליטור" (עמ' 176).

ביחס למזכר ת/97 ציין העד כי "במהלך חקירה של הנאשם נכנסתי ביחד אתו לאפליקציית טלגרם
במכשיר הטלפון שלו כאשר המכשיר על מצב טיסה ודפדפנו ועשיתי צילומי מסך, אחרי זה
הדפסתי אותם ואלה צילומי המסך מתוך הטלפון של הנאשם, זה התכתבויות בין אלירן
רוקנשטיין שזה שם תצוגה שלו בטלגרם לבין לינדה שזה רן בוגנים" (עמ' 178).

ביחס למזכר ת/101 ציין העד כי "לאורך כל החקירות הנאשם אמר לנו בואו ניכנס למחשבים
שאני אוכיח לכם את חפותי ובאמת באותו תאריך שמצוין פה ב- 14/4 אני והחוקר יצחק ברומי
נכנסו אליו עם כל המחשבים... הוא אמר שהוא סרק את המסמכים אז ביקשנו למצוא את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

המסמכים במחשב שלו ולא מצאנו ואז הוא אמר שכנראה הוא מחק אותם... ביקשנו להיכנס לתניבת הנט [צ"ל: הציאט] כדי לראות תכתובות בינו לבין מיסטר טנגו. כבוד הש' מ. לוי: כתוב אלין... זה מיסטר טנגו? העד, מר ל. רוטנברג: אני לא זוכר כרגע אבל מה שרשום אני עומד בדיוק מאחורי מה שרשום במזכר, לבין אלין... ואז הוא טען שכנראה התקשורת לא הייתה דרך המייל אלא... בשיחות קוליות ודרך הסקייפ אין תיעוד לשיחות סקייפ... בסעיף 8 אני הבהרתי שהוא לאורך כל חקירותיו חזר ואמר לנו שנביא את המחשבים כדי שהוא יוכל לאמת את גרסאותיו והנה הבאנו את המחשבים והוא נתן תשובות אחרות, השתמשתי לא במייל, השתמשתי בסקייפ, אני לא זוכר איפה שמת, כנראה מחקתי... תשובות מתחמקות כאלה" (עמ' 185-187).

בחקירתו הנגדית, לאחר שמסרטון שהוצג לעד באולם בית המשפט (המקביל לתמליל שסומן ת/90 חלק שלישי עמ' 60 שורה 17) עלה כי הנאשם ביקש לבצע שחזור בארנק, העד ציין כי "אני לא יודע מה היה אחרי זה... נראה לי שלא נכנסנו לארנק. כבוד הש' מ. לוי: מדוע? העד, מר ל. רוטנברג: לא יודע, מי שמחליט על פעולות חקירה זה ראש צוות החקירה... אמיר לבון... היה גם את גילי בן שושן שהוא היה גם אחראי... גם גילי בן שושן וגם אמיר לבון היו מודעים למהלך החקירות שלך" (עמ' 198-199).

34. רפ"ק בן משה כיהן באותה תקופה כ-רמ"ח חקירות ביחידה הארצית לחקירות הונאה, אשר סייעה ליחידת הסייבר בחקירת התיק דנן. בין היתר, חקר העד את הנאשם מספר מועט של פעמים. "ההתנהגות הייתה הרבה חזרות ממה שאני זוכר, הרבה לנסות למנוע את קידום החקירה הן על ידי שהייה בשירותים, אני מדבר על המזכר הספציפי לאורך דקות רבות מאד עשרות רבות באופן שיטתי ומי שיצפה בחקירות המתועדות כמו שאמר חברי אז יראה שהוא נוהג לנאום לאורך זמן רב, לנאום נאומים שהם חוזרים על עצמם באופן שמקשה על החקירה ועל קידומה" (עמ' 213-212).

בחקירה הנגדית אישר העד כי למיטב זכרונו חקירת הנאשם היתה עבורו החקירה הראשונה בנושא הביטקוין. העד אינו זוכר מה למד בנושא הביטקוין כחלק מההכנה לחקירה, ואינו זוכר האם ידע במהלך החקירה איזו התנהלות מותרת ואיזו התנהלות אסורה בישראל במסחר בביטקוין.

ביחס ל-ת/102 העד נשאל והשיב כדלהלן: "הנאשם, מר א. שמואלי: ... תאשר לי שלפי מה שאתה רואה הפסקות שירותים של חצי שעה ומעלה לא היו אירוע חריג בחקירות שלי. העד, מר ע. בן משה: אני לא מאשר את זה... אתה כטקטיקה יצאת ונשארתי בשירותים לאורך המון זמן מסיבות מניפולטיביות כמו שעשית באותו אירוע שעליו כתבתי את המזכר" (עמ' 229).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

"הנאשם, מר א. שמואלי: האם ידוע לך שלאחר האירוע שבו צעקת שאני טייס בנוכחות אנשים אחרים התחילה לרוץ שמועה בין אנשי צוות נחשון סוהרי שב"ס ועצירים נוספים שבין העצורים בפרשת טלגרס ישנו טייס? העד, מר ע. בן משה: ... כל מה שקשור אלי ולדברים שטענת זה מניפולציה. הנאשם, מר א. שמואלי: ... האם עכשיו שאתה יודע בדיעבד שהצרחות והגידופים שלך... וחשפת את העובדה שאני טייס בחיל האוויר הישראלי גרמו לסכנה ממשית לחיים שלי, האם ככל שיכולת לחזור אחורה בזמן האם עדיין היית חוזר על הפעולות האלו? העד, מר ע. בן משה: הכל מניפולציות שלך, תיעדתי את הדברים בזכ"ד" (עמ' 229-231).

35. **סיוון גורפינקל** הוא חוקר ביחידת יהלום של רשות המיסים, אשר ערך תעודת עובד ציבור שסומנה **ת/103** ושהכילה שאילתה ביחס ל(אי) הגשת דו"ח 2018 על ידי הנאשם. **בחקירה הנגדית** נשאל העד רבות על האפשרות שבאותה שנה ניתנה ארכה והשיב כי "בדרך כלל שאני מדפיס את הפלט רשום אם ניתנה ארכה או לא, זה מוקלד למערכת, פה אני רואה בשני הפלטים רשום שלא ניתנה ארכה אבל... אני לא מומחה בעניין, אני בסך הכל הוצאתי פלט ורשמתי שבתיק השומה אין דוח 2018" (עמ' 234-235, ר' גם עמ' 241, 244-245, 248).

36. **מעניין ישראלי** מסר בחקירתו במשטרה הודעה (**ת/104**) שבה ציין כי היה מתוודע עסקאות ביטקוין. ההודעה הוגשה חלף חקירתו הראשית של העד. **בחקירתו הנגדית** העד אישר את דברי הנאשם כי עסקאות הביטקוין לא נעשו ממניעים פליליים אלא מתוך כוונה להרוויח כסף מהפרשי שער, וכן כי הפעילות נעשתה במזומן כיוון שבאותה תקופה הבנקים לא איפשרו את המסחר בביטקוין בהעברות בנקאיות. עוד אישר העד כי הוא פעל ב-טלגרס באמצעות כינוי וכך גם האחרים שביניהם הוא תיווך. בתשובה לשאלה מה הסיבה שהוא עצמו השתמש בכינוי, השיב "פשוט ככה זה היה בטלגרס". הוא אישר כי למיטב ידיעתו לכולם יש כינויים בטלגרס וכן שהוא השתמש בכינוי לצורך שמירה על פרטיותו.

37. **רפ"ק אמיר לבון** הוא ראש תחום חקירות ביחידת הסייבר בלהב אשר מסר בפתח חקירתו כי היחידה ניהלה בעבר תיקים בתחום של מטבעות קריפטוגרפים בעבר (עמ' 268-269). כמו כן הוא ציין כי בלוקצ'יין היא פלטפורמה של מטבע וירטואלי, שבה נרשמות כל התנועות והטרנזקציות של ארנק מסוים, וכי אין דרך לשנות או למחוק תכנים מהבלוקצ'יין. ביחס לגרסה שמסר הנאשם בחקירתו הטעים העד: "מכיוון שמספר רב של פעמים השתנו התשובות, אז רציתי להעלות את זה לתרשים... אז מסר לי שהוא מקבל הודעה בטלגרם, שבתוכה יש... כתובת ציבורית של ארנק, עם שער הביטקוין... וסכום העסקה בשקלים... הוא... מאשר את ההודעה הזאת, ואז הוא מתחבר באמצעות איזה שהיא תוכנת השתלטות מרוחק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

למחשב של אדם בשם אלון, שנמצא ברומניה, לדבריו, ושם הוא משאיר... או בנוטפד או בוורד או באיזה אקסל, באיזה הודעה מסוימת... משאיר אצלו את הכתובת ארנק, ואת כמות הביטקוין שנדרשת להעברה לאותו ארנק. ובעצם, ככה, אותו אלון מבצע את פעולת ההמרה הזו, ומשאיר בדפדפן, בהיסטורית הגלישה... את פרטי העסקה, ובעצם הנאשם נכנס ורואה את פרטי העסקה מהדפדפן של הגוגל כרום, ואז הוא מחזיר הודעה לאותו רן... עם אישור של העסקה בטלגרם, ורושם לו כי היא בוצעה... ושאלתי אותו גם... איפה הכסף המזומן... יש פה מסחר והמרות של מטבעות וירטואליים... ובעצם הוא ענה שהוא אינו יודע, ואני צריך לשאול אנשים אחרים. הוא רק מתוודך... שאלתי אותו של מי שני... ארנקי הלבדג'ר... נתפס בביתו של הנאשם. אז הוא מסר לי כי הלבדג'רים האלה הוא קיבל אותם מאותו אלון... ומסרתי לו שבאותו התקן... אפשר לראות את ההיסטוריה של ההעברות באותו חשבון. ולכן, זה לא הגיוני שאותו התקן נמצא אצלו בבית ואלון יבצע את הטרנזקציות, את ההעברות" (עמ' 276-278). עוד צוין כי הנאשם "ענה כל מיני גרסאות והתחמק מתשובות" ביחס לשאלה היכן המזומן שאמור היה להיות ברשותו במסגרת עסקאות הביטקוין.

בחקירתו הנגדית נשאל רפ"ק לבון על ידי הנאשם האם – בניגוד למה שסבר בחקירה – כיום הוא מבין שניתן להתחבר לארנק הביטקוין מכל מקום בעולם באמצעות קוד גישה, והשיב תחילה כי הנאשם מסר מספר גרסאות ביחס להתקנים: הארנקים אינם שלו, הארנקים של אלון והוא קיבלם רק על מנת "להעביר", הוא מעולם לא נכנס לארנקים, הוא רק "איקטב" את הארנקים. העד הוסיף כי השאלה נשאלה על מנת לשמוע את תשובתו במסגרת החקירה, כי הנאשם השיב שאינו יודע וכן כי העד מעולם לא אמר שאין אפשרות להתחבר מרחוק.

בהמשך עדותו הדגיש רפ"ק לבון כי הנאשם "רצה לא להיות מזוהה בעסקאות של המטבעות הוירטואליים" (עמ' 307). ביחס לסכומי המזומן הנמוכים טען העד "[ש]אנשים גם עושים עסקאות מתחת לסכום, כדי להיות מתחת לרדאר" (עמ' 310).

רפ"ק לבון ציין כי בתחילה הכחיש הנאשם קשר למיסטר טנגו ובהמשך שינה את גרסתו; כי רק בחקירתו ה-13 במספר ביקש הנאשם שטענותיו ביחס למיסטר טנגו ייבדקו; וכן כי טענת הנאשם שלאלין יש גישה לחשבון מיסטר טנגו הוכחשה על ידי אלון. עוד צוין כי מיסטר טנגו אינו רלוונטי לארנק הלבדג'ר שנתפס אצל הנאשם. העד הוסיף כי ניתנה לנאשם הזדמנות להעלות את בקשתו בתחילת החקירה ולא לאחר חודש ימים "שאני יודע מי נכנס לשם אולי? ושינה משהו" (עמ' 322). "עו"ד פינקלשטיין: ... הוא נבהל. והוא שיקר בחקירותיו כדי להרחיק את עצמו... יחד עם זאת, באותה עת כששאלו אותו מה זה הכספים שנתפסו בביתו על אותו ארנק לבדג'ר הוא אמר... זה כספי לקוחות... העד, רפ"ק לבון: לא. לא רק זה שהוא לא אמר את זה... מהזיכרון, שהציגו לו את הלבדג'רים הוא גם אמר שאין שם ביטקוין. וכשאנחנו אמרנו לו שיש בפנים 288 מטבעות ביטקוין, אז הוא ענה התעשרנו... משטרת ישראל" (עמ' 324-325); "העד, רפ"ק לבון: ... הנאשם,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

מתמקד במשהו מאוד ספציפי, אבל אם ממשיכים לקרוא את החקירה אז הוא לא יודע אם מיסטרטאנגו אפשר לסחור שם במטבעות ביטקוין... הוא לא בטוח אבל הוא חושב שאי אפשר. אז אם אי אפשר למה אני אכנס ואני אעשה, אני אראה את ההפקדות של הביטקוין ואיך זה קשור לארנק לדג'ר, החשבון לא שלו הוא טוען, הוא של אליו, אפשר לקבל קוד מאליו, פעם אחת הוא נכנס לשם כדי לראות את הלידים. מה קשור לידים בכלל לארנק של מיסטרטאנגו, לדג'ר שמצאו אצל בבית, זה ניסיון פה לעשות איך אומרים? איזה סוג של מתכון כזה לבלבל את כולם...".

העד הדגיש כי כלל גרסאותיו של הנאשם נבדקו מול אליו, אלא שאליו הכחיש את טענותיו של הנאשם ולא הכיר את החשבון של מיסטר טנגו.

"העד, רפ"ק לבון: ... יש כאן שתי שיחות, אז רן בוגנים אומר לו, תשתמש בלדג'ר אחר... השתמשנו בארנק אחר, למה הארנק הזה יותר מידי השתמשנו בו, כבוד השי' לוי: רן בוגנים אומר 'לוי, למי? לנאשם? העד, רפ"ק לבון: לנאשם... עוד שיחה, זה שהנאשם אומר לרן בוגנים, הזמנתי לדג'ר לרומניה. אל תדאג. זה לא על השם שלי. אז, הנה זה שתי דוגמאות שקפצו לי לראש עכשיו אדוני, על דברים, אז הוא נתקע במשכורות בשאלה שלו עכשיו, אז אני מפנה על השני דברים האחרים" (עמ' 348-349).

38. רס"ל אחיה אדמוני מסר כי תפקידו הוא איש מודיעין ביחידת הסייבר הארצית בלהב 433. ביחס למסמך שערך העד וסומן ת/106 ציין כי "בפועל עשיתי ניתוח של נתונים שהתקבלו בהקשר לאותו כסף אינטרנטי, מה שנקרא כתובות ארנקים, על מנת לקשר בין אחד למשנהו. במקרה הספציפי הזה, קישרתי בין כתובת שסופקה בין הנאשם שמעון תוהמי ונדון נוסף בתיק, יוסי משי, לכסף שבסופו של דבר הגיע לנאשם" (עמ' 368). כך, למשל, ביום 20.6.18 בוצעה העברה של ביטקוין מארנק של הנאשם לארנק בלתי ידוע אשר על פי התכתובת משויך לאדם הקשור לרן בוגנים. העד הוסיף כי אתר האינטרנט "וולט אקספלורר" מאפשר לבדוק כתובת ארנק ואת הפעילות המבוצעת בו. העד ציין כי יוסי משי הוא אחד החשודים בפרשה אשר לא נתפס ואשר נחשב כגזבר של "טלגראס", וכי מר תוהמי הוא נאשם בפרשה.

ביחס למסמך נוסף שערך העד ושסומן ת/107 ציין כי בהתכתבויות של הנאשם עם בוגנים בטלגרם, אשר אותרו בטלפון של הנאשם, נמצא כי בוגנים העביר לנאשם כתובות ארנקים של אנשים המקושרים ל-טלגראס.

לגבי נספח א3, ציין העד כי ארנק א' הוא ארנק שממנו נובע הכסף ועל פי החשד מקושר לנאשם וארנק ג' הוא ארנק מתווך; ארנק ב' וארנק ד' אלו ארנקים ששלח בוגנים לנאשם בבקשה להעביר אליהם את הכסף.

אשר למסמך שערך ושסומן ת/108 מסר העד כי מדובר בקבלת משכורת של הסוכן המשטרתי לארנק ו', והמטרה היתה להתחקות אחר העברת הכספים אליו, כאשר ארנקים א-ה שימשו את הארנק שנתפס פיזית אצל ברשותו של הנאשם בעת המעבר לחקירה הגלויה ואשר באו לידי ביטוי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ב-ת/95 שהוא ניתוח העברות מ-לדג'ר של הנאשם. הדברים חוזרים על עצמם בהעברת משכורות בשלושה מועדים שונים.

ביחס לנספח אא1 למסמך זה ציין העד כי "שלוש העברות מכספים, מארנקים אשר שויכו למכשיר אשר נתפס ברשותו של הנאשם, מר שמואלי, לארנקים אשר שימשו את הסוכן המשטרתי. ליתר פירוט, ארנק ו', אשר שימש את הסוכן המשטרתי, ארנק, בסעיף 2/ה, ארנק ח' אשר שימש את הסוכן המשטרתי לפי 3/א והארנק יא', אשר שימש את הסוכן המשטרתי ומסומן כך ב-4/ב במסמך שלי, אלו הארנקים אשר קיבלו את הכספים, והמסמך שלי גם מראה שהארנקים בדרך, משמע ארנקים א'-ה', ארנק ז' וארנק ט' ו-י, כולם כתובות אשר שימשו את אותו ארנק קר, אותו מכשיר ארנק, אשר נתפס ברשותו של הנאשם" (עמ' 380).

העד ציין כי מכשיר מסוג לדג'ר הוא "כמו מכשיר דיסק-און-קי USB כזה או אחר ומדובר במכשיר אשר מאחסן ייצוג לאותן ההעברות ברשת. הוא נתפס ברשות של מר שמואלי... בניתוח של אותו ארנק, הכתובות האלו שימשו את אותו כתוב ארנק, את אותו מכשיר" (עמ' 381).

בחקירתו הנגדית ציין העד כי מערכת "העיט" היא מערכת שאינה משטרתית שתפקידה להנגיש את הנתונים הנמצאים ברשת ה"בלוקצייין" ולהציגם בצורה נוחה לצפייה. העד אישר כי בבחינה שטחית של ה"בלוקצייין" לא ניתן לדעת למי לשייך את הכתובת המופיעה.

"מר שמואלי: האם ביצעת בדיקה מקיפה שמראה גם מאיפה נכנסו הביטקוינים לארנק Ledger? ... העד, רס"ל אדמוני: המטרה הייתה להראות את רצף העברות הכספים ולא להתחקות... מר שמואלי: ... ואתה רק בדקת לאן הביטקוינים הלכו ולא בדקת בכלל מאיפה הם הגיעו. העד, רס"ל אדמוני: אין זה מעניינו של דו"ח זה. הדו"ח שלי" (עמ' 392).

"מר שמואלי: ... תאשר לי שכפי שראינו מקודם, שליחידה החוקרת למעשה הייתה... יכולת טכנולוגית לעשות back tracing... ולהוכיח את הקשר שבין Ledger למיסטר טנגו ע"י כך שנראה דוגמה לכך שביטקוינים שהגיעו לארנק Ledger, מקורם בBTC Exchange, אליו עברו כספי לקוחות ממיסטר טנגו. העד, רס"ל אדמוני: אני לא יכול לדעת, לא עסקתי בכך...".

39. **רס"מ משה הלל** השתתף בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם. במהלך עדותו הושמעו שיחות של הנאשם עם מוקד המשטרה והוא נשאל שאלות ביחס לאופן שבו בוצע החיפוש. העד ציין כי לא כתב בדו"ח שלו שהנאשם שוחח עם המשטרה כיוון ש"אולי הוא מדבר עם שותף פלילי, הוא אומר לי מאחורי הדלת שהוא מתקשר. לי אין יכולת לדעת למי הוא מתקשר" (עמ' 442). לשאלה מדוע לא ציין בדו"ח החיפוש את הסיבה לכך שהחיפוש בוצע בנוכחות ילד בבית וכן בשעה ארבע לפנות בוקר והשיב כי הוא לא מכיר חובה כזו וכן שחיפושים רבים נעשים לפנות בוקר (עמ' 443-444).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

העד הטעים כי "זו פרשיה שהגדירו אותה חובקת עולם, נעצרו בה עשרות חשודים, ואני לא זה שקובע או מחליט על השעות שהתבצעה הפעילות" (עמ' 445-446).

העד ציין כי אינו מכיר את הנוהל המשטרתי שהוצג לו - נ/13 (להלן: "הנוהל המשטרתי בעניין החיפוש"). לשאלה האם קיים נוהל המגדיר את פרק הזמן שבו יש להמתין להגעה של עדים לחיפוש, השיב העד "זמן סביר, 5, 10 דקות, רבע שעה חיכיתי, חיכיתי גם 20 דקות" וכי בחיפוש בביתו של הנאשם "הוא אמר שייקח לו... עוד שעה, שעה וחצי בערך... ולכן לא חיכינו". העד הוסיף כי הנאשם בחר לקרוא לאביו ויכול היה לקרוא לאדם אחר שגר בסמיכות ויכול היה להגיע גם לפנות בוקר בפרק זמן סביר, כפי שאירע במקרים אחרים.

40. **יוער** כי בסיום הדיון מיום 15.3.22, החלטתי לבטל את הרשות שניתנה לנאשם קודם לכן, באופן חריג, לחקור בעצמו עדי תביעה בחקירה נגדית, למרות היותו מיוצג, וזאת לנוכח התנהלותו הפסולה כמפורט בהחלטתי שם (עמ' 452-454).

עוד יצוין כי בדיון שהתקיים לאחר מכן, ביום 17.5.22, טענו הסניגורים כי לנוכח הנחיית הנאשם הם מנועים מלחקור נגדית את עדי התביעה (ראו בין היתר עמ' 476-470, 491-490); לפיכך, העדים אופיר בן שלום, סני"צ גילי בן שושן ו-רס"ב שי שטח – העידו בחקירה ראשית בלבד, ללא שנחקרו נגדית.

41. **אופיר בן שלום** עבד בתקופה הרלוונטית במשטרה על בסיס חוזה אישי ושימש כראש צוות מחקר ופיתוח סייבר ב-להב 433.

ביחס למסמך שערך ושומן ת/113 הוא ציין כי "מדובר פה בארנק שקיבלתי אותו לבדיקה, ארנק שנתפס אצל ארז שמואלי בחיפוש... מניתוח של הארנק מצורפות פה 135 העברות וקבלות ביטקווינים שסך כל הסכום שנמצא בעת תפיסת הארנק היה 288.53 ביטקוין... רצינו לקשור אותו לארגון טלגראס. אז מצאנו התאמה של אחת ההעברות שנעשו ל-נ.פ... סוכן שהמשטרה הפעילה... בעצם קשרנו את הארנק לארגון... " (עמ' 476-477). העד התייחס לפעולה נוספת שהארנק, בוצעה ליוזר בשם "גיל 420" הקשור לטלגראס.

העד הוסיף כי הטבלה שבעמ' 5-12 מרכזת את כל העברות הביטקוין שהתקבלו ויצאו מהארנק שנתפס אצל הנאשם.

העד ערך מסמך נוסף ששומן ת/115 ושלגביו מסר: "[ש]קיבלתי את המחשב של ארז שמואלי... והורדתי את התכתובות של ה-user טלגראס שהיה נמצא עליו... את כל החומר שהורדתי שמרתי בהתקן זיכרון שסימנתי אותו אופיר ב.ש 7 מה-28.3.19 ומסרתי אותו לחוקר יצחק ברומי בחזרה" (עמ' 483). בהמשך, לאור הערת הסניגור, תיקן העד וציין כי "התוכנה היא כמובן תוכנת טלגרם, שהקבוצות הרלוונטיות מבחינתנו שייכות לתשתית טלגראס" (עמ' 485).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

42. **סני'צ גילי בן שושן** אמנם העיד במהלך פרשת התביעה, אך למעשה שמו כלל לא נכלל ברשימת עדי התביעה שבכתב האישום. הוא זומן למתן עדות לבקשת ההגנה ולבקשת בית המשפט, בהסכמת ב"כ המאשימה, מכיוון שהוא שימש בעת מתן עדותו כראש מפלג ביחידה הכלכלית, ובתקופה הרלוונטית הוא עמד בראש מפלג ב-יאח"ה ובין היתר הוא פיקח על החקירה הנדונה ועמד בקשר עם יחידת הסייבר.

ביחס לגרסה שמסר הנאשם בחקירותיו במשטרה, אמר העד כי **"קיבלנו בהתחלה גרסה שאין לו מעורבות**. עם הזמן הגרסה, היו לנו נתונים אחרים אצלנו... **וככל שחלף הזמן קיבלנו גרסאות שמשנות"** (עמ' 488). הוא הוסיף כי **"מה שהוא טען ויכולנו לבדוק באותה נקודה... החוקרים בדקו... הגרסה שלו לא התיישבה עם מה שהיה לנו לפחות"** (עמ' 488).

לשאלות בית המשפט **"שמעת פה את ההערות של הסניגור, כולל בעניין תקלה שהייתה בתיעוד באחת החקירות וכולל בעניין טענת הנאשם שהוא טען גרסת חפות שלא נבדקה... האם אתה יכול להתייחס לטענות של הנאשם על מחדלי חקירה... על כך שהוא טען בפניכם שאין מדובר בכספים שלו אלא בכספי לקוחות... כמו גם טענות... שהנאשם היה טייס והיה עצור יחד עם חשודים אחרים... דבר שלטענת הנאשם סיכן את חייו..."** – השיב העד: **"לעניין התקלה, אז אני צריך להסתכל ולראות... בחקירות גדולות מדי פעם גם קורים תקלות של הקלטות... לא זכור לי כרגע ספציפית הנקודה של ההקלטה הזאת... לעניין הגרסאות... כל מה שעלה כחשד ככל שזכור לי נבדק. אנחנו סברנו לאור הגרסאות שלו שדברים לא מסתדרים עם מה שיש לנו, הוא לא נתן הסברים מניחים את הדעת, הוא לא נתן תשובות מהתחלה, התשובות ככל שחלף הזמן נבנו בהתאם לשאלות שניתנו לו, ככה שהחשדות היו מלכתחילה, בהתחלה היו חשדות שמחברות אותו באופן מלא לארגון הזה של הטלגרס, בהמשך הם קצת התפוגגו עם ההסברים שלו... אנחנו לא מעורבים בנושא המעצרים עצמם. מי שאחראי על המעצר זה שב"ס"** (494-495).

בהמשך הוסיף העד **"את הפרק הזה המקצועי של ארנקים... הובילו צוות החקירה של הסייבר... היו מספיק חשדות ללא צורך בעניין הזה סביב מה שהחשוד אמר לנו בחקירה... הבנו מראש שהגרסאות שלו לא מתיישבות עם מה שיש... אני לא בקיא בנושא הביטקוין מספיק בשביל לבוא ולהגיד מה הטעות ואם יש טעות"** (עמ' 501-502).

43. **רס"ב שי שטח** הוא חוקר מיצוי ראיות ביחידת הסייבר. העד ביצע חדירה לחומר מחשב לאייפון 7 שהיה שייך לנאשם **(ת/116)**. **"השתמשנו במכשיר של חברת סלברייט שקרא u-fed משכנו את המידע מהטלפון, הוא מעתיק את המידע בצורה advance logical... ושמרנו אצלנו בשרתים... הפריט 81277204, זה הפריט שנשמר בשרת עם כל המידע של הטלפון הזה"** (עמ' 511).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

44. **יוער כאן כי** לאחר שבית המשפט שב והסביר לנאשם, בדיון שהתקיים ביום 8.11.22, את האופן שבו מקובל וצריך לנהל חקירה נגדית, בפרט על ידי הנאשם בעצמו – שלא כפי הדרך הפסולה והאגרסיבית שבה חקר הנאשם עדים קודמים בחקירה נגדית – לפני משורת הדין נעתר בית המשפט לבקשת ההגנה ודחה את המשך הדיון למועד אחר, כדי ליתן לנאשם שהות להתכונן להכנת החקירה הנגדית של העדים שהעידו באותו יום בחקירה ראשית בלבד.

45. **רס"ב קובי נטף** אשר משרת כבלש ביחידת להב, השתתף בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם, ערך דו"ח פעולה ודו"ח חיפוש (ת/117-118) ורשם את המוצגים שנתפסו.

בחקירתו הנגדית התייחס העד להקלטה שהושמעה לו מזמן אמת, זמן החיפוש, ומסר כי השתלשלות האירוע לרבות פריצת הכוח את דלת הכניסה לבית, אמורה להיות מתוארת בדו"ח של משה הלל כמפקד הכוח, והוא גם זה שאמור להשיב לשאלות הקשורות לאופן החיפוש. העד הוסיף כי תפקידו הסתכם בעריכת דו"ח חיפוש ותפיסה של מוצגים, והדגיש כי אינו זוכר את האירוע ונסמך בעיקר על הדו"ח שלפניו.

העד הטעים כי החיפוש נערך במספר רב של מקומות במקביל וכי סנ"צ אוחיון הוא שקיבל את ההחלטה על התזמון של החיפוש.

ביחס לנוהל המשטרתי בנוגע לחיפוש ציין העד: "... עשיתי עשרות ומאות חיפושים ואנחנו לא מציינים את הילדים... הנאשם, מר א. שמואלי: ... איפה רשמתי את הנימוקים שלך לביצוע החיפוש שלא בין השעות 7 בבוקר ל- 11 בלילה שזה מה שאתה צריך לעשות לפי מה שכתוב פה בנוהל? העד, מר ק. נטף: ... לא רשמתי... ואנחנו לא רושמים... ולעניין הזה אתה מוזמן לשאול את הגורמים שמעלי למה אנחנו לא עושים את זה" (עמ' 617-618).

לשאלת הנאשם, הבהיר רס"ב נטף כי יש להמתין פרק זמן סביר לעדים לחיפוש: "זה לא לפי נוהל שאומרים לי כמה זמן ספציפית לחכות אבל במידת הזמן הסביר אני מחכה, אם זה שעתיים שלוש לחכות אני לא מחכה. הנאשם, מר א. שמואלי: כמה זמן מבחינתך זה זמן סביר? העד, מר ק. נטף: 15-20 דקות חצי שעה אם יש לי עוד דברים לעשות בדירה בינתיים לפני שאני מתחיל את החיפוש" (עמ' 619-620). העד הוסיף כי מפקד הכוח הוא שקיבל את ההחלטה שלא להמתין כשעה ורבע להגעת אביו של הנאשם.

46. העד **דב גראו** הוא הבעלים של חברת בנייה ויזמות אשר לטענת המאשימה השכיר לנאשם ול-אלין שני נכסים ברומניה – דירה ומשרד.

ההודעה שמסר העד במשטרה הוגשה בהסכמה (ת/150) חלף חקירה ראשית. בהודעה זו צוין, בין היתר, כי לאחרונה העד נפגש עם אלין כשאלין מסר לו את הבית ברומניה, כי להבנתו אלין עבד עבור "ארז", וכי מעולם הוא לא הבחין בדירה באנשים אחרים מלבד אלין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ועורכת דין בשם כריסטיאנה שעבדה עמם. בביקוריו בדירה הוא הבחין בעמדות מחשבים ללא אנשים המאיישים אותם. כמו כן, במהלך השנתיים שבהם ארז שהה בדירה, העד פגש אותו 3-4 פעמים.

בחקירתו הנגדית מסר העד כי "השכרתי לחברה, הנאשם הציג את עצמו שהוא בעל החברה בהתחלה. ואני לא בדקתי את זה עד הסוף ו-אלין סך הכל הוא העביר לי מספר פעמים כסף והיתר עבר דרך חשבון כמו שהציג מר שמואלי" (עמ' 695).

47. **סנ"צ ענבר אלון לוי**, אשר שמה הוסף בסוף פרשת התביעה לרשימת עדי התביעה, לבקשת המאשימה חרף התנגדות ההגנה, מסרה בעדותה כי ערכה את תעודת עובד הציבור לגבי האזנות הסתר לנאשם, שהוגשו במסגרת קלסר (ת/151), והוסיפה, בין היתר, כי בתקופה הרלוונטית היא שימשה כראש מערך הפקה במפלג סיגנט ביחידת להב 433. העדה גם תיארה את האופן שבו טופלו והופקו התוצרים שנקלטו מעמדת האזנת הסתר לבוגנים ולנאשם על ידי שוטרים שהיו באחריותה.

עיקרי הראיות מטעם ההגנה

48. הנאשם החליט להימנע מלהעיד, למרות שהוסבר לו היטב על ידי בית המשפט, יותר מפעם, עוד כשהיה מיוצג על ידי עו"ד א' אייזנברג, וגם לאחר מכן – כשייצג עצמו (לאחר שעו"ד אייזנברג "הודיעה" על הפסקת ייצוגו של הנאשם והנאשם ביקש שלא לכפות עליה להמשיך לייצגו) – כי הימנעותו מלהעיד עלולה לחזק את ראיות התביעה או את משקלן, כאמור בסעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ") וכפי שהובהר בפסיקה של בית המשפט העליון.

כמו כן, בית המשפט הבהיר לנאשם במפורש כי טענות עובדתיות שלו, כגון טענת התרברבות, למשל ביחס לדברים שאמר בשיחותיו שנקלטו בהאזנות הסתר (שהוגשו על ידי המאשימה), צריכות להיות מועלות בעדות בבית המשפט, ולא בסיכומים. אף על פי כן, הנאשם בחר שלא להעיד.

49. מטעם ההגנה העידו, בין היתר, גב' אורלי אלמוג, עו"ד מנחם קרימלובסקי, עו"ד טומי נדשי, אשר ייצג את הנאשם בשלב "מעצר הימים"; ובעיקר העדים הבאים: רס"מ ליאור רוטנברג, אשר לבקשת הנאשם הוחזר למתן עדות נוספת ונחקר שוב בחקירה נגדית; סנ"צ אבי מימברג; רפ"ק אסף שוען; רפ"ק אריק בנימין; רפ"ק אביטל גיגי; רס"ב אורן ארז – אשר גם הם נחקרו נגדית על ידי הנאשם; ושלושה עדים מומחים: רו"ח איציק סלובודיאנסקי, עו"ד נבו לפידות ו-רו"ח טל דננברג.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

50. כמו כן, הוגשו על ידי ההגנה המוצגים הבאים:

- נ/1 – מסמך של "מיסטר טנגו" – שלא הוגש על ידי עד שערך אותו ושהנאשם נשאל לגביו בחקירה המשטרתית, ולכן לא הוגש כראיה לאמיתות התוכן (עמ' 61).
- נ/2 – מסמך ובו מספר מקטעים הלקוחים מתוך חקירות הנאשם במשטרה.
- נ/3 – הנחיית היועמ"ש לממשלה לעניין שימוש בבדיקת פוליגרף על ידי רשויות המדינה.
- נ/4 – תגובת המאשימה לבקשה של הנאשם סטיבן אהרונוב, בבית המשפט המחוזי מרכז, לביטול כתב האישום.
- נ/5 – מזכר של רס"ם ליאור רוטנברג על פריטים שאינם רלוונטיים לחומר החקירה.
- נ/6 (=ת/67) – דוח יחידת הסייבר ביחידת להב 433 על הפקת מידע מהמחשב של הנאשם.
- נ/7 – מסמך של רשות המיסים מיום 3.5.19 בדבר ארכות להגשת הדוחות השנתיים לשנת 2018.
- נ/8 – מסמך של בנק ישראל מיום 23.5.21 על פעילות התאגידים הבנקאיים מול לקוחות.
- נ/9 – מסמך של רשות המיסים מיום 6.2.21 על קבלת השגה מטעם הנאשם לביטול קנס וההשגה עצמה שהוגשה לרשות המיסים על ידי רו"ח מוטי שמשוני – שהוגשו כפוף לחקירת רו"ח שמשוני, אשר בסופו של דבר לא זומן להעיד.
- נ/10 – מסמך יחידת להב 433 על התנועות בארנק הילדג'ר של הנאשם.
- נ/11-נ/12: שיחות הנאשם עם מוקד משטרת ישראל בעת החיפוש בביתו (והדיסקים - נ/14)
- נ/13 – הנוהל המשטירתי בעניין החיפוש.
- נ/14 – הדיסקים של שיחות הנאשם עם משטרת ישראל בזמן החיפוש בביתו
- נ/15 – מזכר של רס"ם ליאור רוטנברג.
- נ/16 – תדפיס מבנק אוצר החייל, סניף צהלה, לגבי החשבון של הנאשם.
- נ/17 – תמליל שיחה 1684 בין בוגנים לנאשם מיום 2.9.18. יצוין כי בתחילת השיחה אמר בוגנים לנאשם: "ניסיתי להתקשר רגיל, פשוט באייפון זה מופיע לי גם את השיחות של הטלגרם".
- נ/18 – בקשה להאזנת סתר לנאשם שהוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, נימוקי הבקשה והחלטת בית המשפט.
- נ/19 – פלט של רשימת שיחות בין בוגנים לנאשם.
- נ/20 – פניית עו"ד קרימלובסקי לרשות המיסים, התשובה לפניה וחוזר מס הכנסה 05/2018 מיום 17.1.2018.
- נ/21 – מכתב של העדה גב' אורלי אלמוג.
- נ/22 – דיסק סרטון שהוצג במהלך עדות גב' אורלי אלמוג.
- נ/23 – חוות דעת מומחה של רו"ח איציק סלובודיאנסקי.
- נ/24 – "היתר ויסמונסקי" מיום 5.3.2019.
- נ/25 – נוהל אח"מ של משטרת ישראל בעניין תפיסה וחיפוש במחשב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

- נ/26 – דוח פעולה של רפ"ק אסף שוען מיום 26.3.2019.
- נ/27 - חוות דעת מומחה של עו"ד נבו לפידות.
- נ/28 – הבקשה להוצאת צו חיפוש בחומר מחשב מיום 5.3.19 שהוגשה על ידי רס"מ ליאור רוטנברג וההחלטה בבקשה.
- נ/29 - הבקשה להוצאת צו חיפוש שהוגשה על ידי רס"מ ליאור רוטנברג וההחלטה בבקשה.
- נ/30 – נוהל אח"מ של משטרת ישראל בעניין בקשה להוצאת צו חיפוש.
- נ/31 - נוהל אח"מ של משטרת ישראל בעניין תפיסה וחיפוש במחשב.
- נ/32 – דוח פעולה – צרופות – צילומי מסך מתוך חקירת נ.פ. מיום 8.1.19.
- נ/33 - חוות דעת מומחה של רו"ח טל דננברג.
- נ/34 – תמליל השיחה בין המדובב לנאשם והדיסק של השיחה.
- נ/35 – הודעת נציגת הבנק הבינלאומי סניף צהלה מיום 25.3.19.
- נ/36 – עדות רס"ב אורן ארד בבית המשפט המחוזי מרכז.
- נ/37 – עדות רפ"ק אביטל גיגי בבית המשפט המחוזי מרכז.
- נ/38 - פרוטוקול ועדת הכספים של הכנסת מיום 8.1.2018.

עיקרי עדויות עדי ההגנה המשמעותיים

51. אקדים ואציין כי התרתי לנאשם לחקור חקירה צולבת כל אחד מהחוקרים המשטרתיים אשר העידו במסגרת פרשת ההגנה.

עיקרי עדותו הנוספת של רס"מ ליאור רוטנברג

52. העד ערך בקשות להוצאת צו חיפוש ולהוצאת צו חיפוש בחומר מחשב מיום 5.3.19 (נ/28-נ/29).

העד מסר, בין היתר, כי חדירה למחשב והעתקה של חומר מחשב נעשים רק על ידי חוקר מחשב מיומן, אך ביצוע חיפוש על גבי ההעתק נעשה על ידי כל חוקר, וחוקר מיומן יכול לסייע. העד נחקר, בין השאר, לגבי "היתר ויסמונסקי" והשיב כי מלבד קיומו של ההיתר הוא אינו זוכר שנמסרו לו התנאים לחדירה לשרתים מרוחקים. העד נחקר גם על אופן ההכנה של הבקשות לצו והחתימה עליהם, על הסוגיה של שמירה על הפרטיות, ועל הנהלים המשפטיים בקשר לצווי חיפוש. העד ציין כי העתקת החומר מתבצעת באופן מלא, של כלל החומר שנמצא על המחשב, וכי אם אינו טועה, יש מגבלת של 30 יום שבמהלכם ניתן לעשות שימוש בצו. עם זאת, לאחר שהחומר הועתק, אין מגבלת זמן לחיפוש בהעתק.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עיקרי עדותו של סני"צ אבי מימברג

53. בתקופת חקירת הפרשה במשטרה שימש העד כראש יחידת הסייבר המשטרתית ב-להב 433.

העד נחקר על ידי הנאשם בין היתר על הבקשה להאזנת סתר (נ/18), שהוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז, אשר חתומה על ידי העד ואשר נימוקיה נכתבו על ידי פקודה של העד, כשבבקשה צוין כי הנאשם מודע לכך ש-בוגנים היה חלק מ-טלגראס, וזאת בהתבסס על תוצר/שיחה 1684.

בחקירה של העד על ידי ב"כ המאשימה, נשאל העד, בין השאר, על תוכן שיחה מס' 4939 מיום 17.12.18 בין הנאשם לבוגנים, שבמהלכה הורה בוגנים לנאשם להחליף ארנק ולא לשלוח יותר "מהארנק הזה" כי יש "להם" בעיה ("פשוט מהארנק הזה עברו יותר מדי מבחינתם וצריך להחליף") והנאשם השיב כי יחליף ("זה לא בעיה יש לי עוד אחד"); והעד אישר כי שיחה זו "מסתדרת" עם הנימוקים שבבקשה להאזנת סתר שהוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז – נ/18.

יצוין כאן כי במהלך עדותו של סני"צ מימברג הצהיר ב"כ המאשימה כי אמנם אין מחלוקת שבשיחה 1684 בין בוגנים לנאשם, לא נאמרה המילה "טלגראס" אלא המילה "טלגרם", ואילו בתקציר השיחה נרשם בטעות "טלגראס", במקום "טלגרם"; אך, לשיטת המאשימה, "גם ללא השיחה הזאת היה באותה עת חשד סביר אשר איפשר לבקש האזנת סתר כלפי הנאשם" (עמ' 1360-1362).

במהלך החקירה החוזרת ציין העד כי הנאשם היה הגורם העיקרי שדרכו קנה ארגון טלגראס מטבעות קריפטו. כמו כן, ביחס לשיחה הנ"ל בין בוגנים לנאשם שבה התבקש הנאשם להחליף ארנק (שיחה מספר 4939), הדגיש העד כי מדובר בשיחה בעלת גוון פלילי של הסתרת מטבעות וירטואליים.

עיקרי עדותה של רפ"ק אביטל גיגי

54. בתקופה הרלוונטית שימשה העדה כסגנית ראש מחלק חקירות ביחידת הסייבר ב-להב 433.

העדה ציינה, בין היתר, כי: "כשאני הופעתי אז בפני כבוד השופט גיא אבנון במסגרת מעמד צד אחד במעמד הוצאת הצווים צווי חיפוש צווי מעצר צווי חדירה לחומר המחשב, למעשה נסמכתי על כל חומר הראיות שהצטבר בחקירת הפרשה... " (עמ' 1384). עם זאת, העדה חזרה מספר פעמים על כך שאינה זוכרת את חומר הראיות ביחס לפרשה ובפרט ביחס לנאשם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בחקירה הנגדית לב"כ המאשימה, בתשובה לשאלה האם ללא האזנות הסתר וההתכתבויות יכלו החוקרים לדעת שהכסף המזומן שקיבל הנאשם עבור רכישת מטבעות הקריפטו מקורו ב-בוגנים, השיבה העדה "כנראה שלא".

עיקרי עדות רפ"ק אריק בנימין

55. בתקופה הרלוונטית העד שימש כראש מחלק חקירות ביחידת להב 433.

בעדותו מסר העד, בין היתר, כי בקשה להאזנת סתר מוגשת נגד מי שיש נגדו "חשד סביר פלוס ראיות ראשוניות". העד הבהיר כי הוא לא הופיע בבית המשפט ולא היה שותף להכנת הבקשות בעניינו של הנאשם.

העד נשאל על ידי הנאשם גם ביחס ל"היתר ויסמונסקי": "הנאשם, מר א. שמואלי: ... וכל מה שהתבקש הוא להראות את נוסח הצווים לפני הגשת הבקשה והדבר הזה לא נעשה. העד, מר א. בנימין: למיטב זכרוני הוא לא נעשה נכון" (עמ' 1057); העד אישר כי לנוכח המצב החריג של כוונה לחדור "לענף", נעשתה פניה לפרקליטות לקבלת היתר חריג טרם הפניה לבית המשפט. העד הוסיף שההיתר הוצמד לבקשות שהוגשו לבית המשפט.

העד נשאל גם מדוע נרשם בבקשה לצו: "חדירה נמשכת", ולא "חדירה חוזרת", והעד השיב כי הכוונה היא לאפשר חיפוש יותר מפעם אחת. עוד ציין העד כי החיפוש מתבצע על ההעתק של החומר על מנת לא לפגום במקור; כמו כן, על גבי ההעתק ניתן לבצע פעולות חיפוש ללא מגבלה של זמן, בניגוד לחיפוש על גבי החומר המקורי המוגבל ל-30 יום.

נוסף על האמור, נשאל העד על חדירה למחשב מרוחק והשיב כי הצו מאפשר חדירה מרחוק במהלך 30 יום, יותר מפעם אחת (הביטוי שנרשם בבקשה לצו – חדירה נמשכת).

"הנאשם, מר א. שמואלי: או-קיי ועכשיו לגבי הביטקוין האם מותר לך בעצם לחדור עם שם משתמש וסיסמה ואז להתחזות ... שזה האנשים שמאשרים את העסקאות בעצם להתחזות ולשלוח להם הודעה כביכול בשמי להעביר מהארנק הזה לתוך הארנק המשטרתי האם זו פעולה שמותרת? העד, מר א. בנימין: ככל שיש החלטה שיפוטית אז כן מהחשש שאותם מטבעות ביטקוין יכולים להיעלם" (עמ' 1105).

בחקירתו הנגדית לב"כ המאשימה הדגיש העד כי החשד הראשוני היה שהנאשם קשור לארגון סלגראס ושהיה מלבין עבורו כספים, וזאת על בסיס שיחות שנקלטו בהאזנות סתר, ובהן בין היתר שיחה מספר 4948.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

עיקרי עדות רפ"ק אסף שוען

56. תחילה יצוין כי העד ביצע, בין היתר, חיפוש בביתו של הנאשם, בנוכחות רעייתו של הנאשם, בעת שהנאשם שהה במעצר.

במהלך החקירה של העד על ידי הנאשם, הנאשם טען כי במהלך החיפוש העד הפנה אמירות פוגעניות כלפי רעייתו וצחקק בזלזול וכי כאשר היא כעסה והרגישה מושפלת והתחילה לתעד, העד ניסה לקחת בכוח את מכשיר הטלפון הנייד שלה ואמר שיחזיר את הטלפון רק לאחר שימחק את הסרטון, ואף טען כי "דחפת ידיים לשדיים של אשתי ולקחת ממנה את הטלפון בכוח".

העד הכחיש את דברי הנאשם והוסיף כי "אם היה משהו חריג בחיפוש מן הסתם הייתי רושם אותו בדו"ח... אני חושב שיש גם בחורה בחיפוש עצמו. אשתך עשתה חיים קשים בחיפוש זה אני זוכר, לא שיתפה פעולה זה אני זוכר, מעבר לזה אני לא זוכר כלום" (עמ' 1136).

עיקרי עדות רס"ב אורן ארד

57. העד התבקש על ידי הנאשם להשיב על שאלה אחת ויחידה: "ש. תאשר לי שמה שאמרת בעדותך בבית המשפט בלוד היה אמת. אני יכול להציג לך מהלפטופ שלי. ת. באופן אבסולוטי אני יכול להעיד שבכל השאלות שנשאלתי, כמובן עניתי אמת. אין תשובה אחרת. אלא מאי שאני רוצה לעיין במה שאתה רוצה שאענה לך כדי שאוכל לענות לך ספציפית כדי שדברים לא יוצאו מהקשרם" (עמ' 1252); לאחר מכן התקבלה בקשת הנאשם להגיש את הפרוטוקולים מעדותו של העד בבית המשפט המחוזי מרכז במסגרת המשפט נגד חברי ארגון טלגראס (נ/36).

עיקרי חווה"ד והעדות של רו"ח סלובודיאנסקי

58. **חוות דעתו של רו"ח סלובודיאנסקי (נ/23) התייחסה לאישום המס.**

בחוות דעתו ציין רו"ח סלובודיאנסקי, בין היתר, כי לבקשת הנאשם ובאת כוחו (דאז) הוא **חיוה דעתו לגבי ארבע שאלות**, שהן: "1. האם הפרקטיקה המקובלת מאפשרת לקבוע בתחילת פעילותו של אדם הקונה ומוכר מטבעות וירטואליים כי מדובר בפעילות עסקית או הונית, או שמא במקרים מסוימים מקובל לקבוע זאת במעמד הגשת הדו"ח השנתי כאשר הנתונים הרלוונטיים על היקף ואופי הפעילות פרוסים בפני רואה החשבון; וכן האם לאור ההיקף, התדירות ואופי הפעילות כפי שקרתה בפועל בעניינו של הנאשם, יש לסווג פעילותו של הנאשם כפעילות הונית או עסקית? 2. ככל שבהתאם לפרקטיקה המקובלת, פעילות מסחר במטבעות וירטואליים מגיעה לכדי פעילות עסקית, האם יש לסווג את הפעילות כמוסד כספי לצרכי הדיווח לרשות המיסים? 3.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בהתאם לפרקטיקה המקובלת, ככל שהמסקנה היא שיש לסווג את פעילותו של מי שקונה ומוכר מטבעות וירטואליים כמוסד כספי, מהו בסיס הדיווח של העוסק ואיך יש להגדיר את המונח 'הכנסה חייבת' לצרכי דיווח לרשות המיסים? 4. האם בהתאם לפרקטיקה המקובלת הנאשם נחשב כמי שהגיש במועד את הדוח השנתי לשנת 2018? " (עמ' 4 לחוות הדעת).

מסקנותיו העיקריות של העד, בסיכום חוות דעתו, לגבי אותן ארבע שאלות, היו כדלהלן:

לגבי השאלה הראשונה צוין כי "א. במועד בו ביצע הנאשם את פעולות המסחר... היתה אי בהירות רבה בכל הקשור לאופן הגדרת המטבעות הווירטואליים לצרכי מס, האם מדובר במטבע או בנכס. ב. שאלה זו רלוונטית לשאלת המיסוי, ככל שמדובר במטבע והפעילות לא עלתה לדרגת עסק הרי שהפרשי השער יהיו פטורים ממס... ככל שקיימת אי בהירות בתחום מסוים הרי שלכל היותר יש לבחון את הנושא במישור האזרחי ובוודאי לא במישור הפלילי. ג. במועד בו ביצע הנאשם את הפעולות... לא ניתן לקבוע בוודאות כי אכן מדובר בפעולות במגילות לכדי עסק, ולכן הנאשם לא נדרש לדווח על פתיחת עסק לפקיד השומה מיד עם תחילת פעילותה. ד. ... הנאשם הגיש את הדוח לשנת 2018 בהתאם למועדים ולארכות המקובלות ובמסגרת הדוח הגיש הצהרה מלאה על כל הכנסותיו מפעילותו במטבעות וירטואליים... ה. ... מסקנתי היא שבהתאם לפרקטיקה המקובלת, ניתן לסווג את פעילותו של הנאשם כפעילות הונית ולא עסקית, וכי ככל שקיימת מחלוקת בין הנאשם ובין רשות המיסים הרי שהמקום המתאים לבירור הוא בהליך אזרחי ולא בהליך פלילי. ו. יתרה מכך, לאחר שהנאשם הסכים לשלם על הרווחים שנוצרו לו מס פירוטי, הרי שדה-פקטו לא קיימת מחלוקת כלשהי בין הנאשם לבין רשות המיסים" (שם, עמ' 10). יוער כי רו"ח סלובודיאנסקי התייחס בחוות דעתו למבחנים לסיווג עסק וציין כי: "ב-6 מבחנים ספציפיים (מתוך 8 מבחנים ספציפיים) שנקבעו בחוזר מס הכנסה, פעילותו של הנאשם לא הגיעה לכדי דרגת עסק. מדובר בתוצאה שיכולה להביא למסקנה אחת בלבד, לפיה פעילותו של הנאשם לא הגיעה לכדי דרגת עסק" (שם, עמ' 8).

לגב השאלה השנייה, הפנה רו"ח סלובודיאנסקי אל חוזר מס הכנסה 5/2018 וכן לתקנות צו מס ערך מוסף (קביעת מוסד כספי), תשל"ז-1977, לסעיף 1(3), הקובע כי מוסד כספי הוא ימי שעיסוקו במכירת מטבע חוץ או ניירות ערך סחירים או מסמכים סחירים אחרים... בחוות הדעת צוין כי "אני קובע כי בהתאם לפרקטיקה המקובלת, בהתאם להוראות חוק המע"מ והן בהתאם להוראות חוזר מס הכנסה 5/2018, ככל שייקבע שפעילותו של הנאשם עולה לכדי פעילות עסקית יש לסווג את העסק למסחר במטבעות וירטואליים של הנאשם כמוסד כספי" (שם, עמ' 11).

לגבי השאלה השלישית, הפנה רו"ח סלובודיאנסקי לפקודת מס הכנסה ולחוק המע"מ וכן לחוברת של רשות המיסים ואף לדברים של ב"כ המאשימה לשעבר, עו"ד עמית לוי (שבטרם החלה פרשת ההגנה פרש מהפרקליטות והוחלף על ידי עו"ד מיטב דגן, ב"כ המאשימה הנוכחי),

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

שלטענת רו"ח סלובודיאנסקי אמר כי בנוגע למטבעות וירטואליים יש להתייחס לרווח. נטען בחוות הדעת כי "בהתאם לפרקטיקה המקובלת ולהנחיות רשות המיסים, ההכנסה עליה יש לדווח בדוחות הכספיים בגין פעילותו של **מוסד כספי** היא הפרש השערים בין הסכום שבו נקנה הנכס ובין הסכום בו הוא נמכר, ולא מחזור ההכנסות כפי שמתיימרת לעשות המאשימה" (שם, עמ' 14). הודגש כי נקבע בפסיקה ש"אין משמעות לעובדה האם הנישום נרשם או לא כמוסד כספי במע"מ אלא יש לבחון את הסוגיה באופן מהותי" (שם, עמ' 13).

לגבי השאלה הרביעית, צוין כי "לטענת המאשימה הנאשם החל לנהל עסק למסחר במטבעות וירטואליים החל מחודש מאי 2018... הדוח השנתי הראשון בו היה על הנאשם לכלול את הכנסותיו... הינו הדוח השנתי לשנת 2018. המועד האחרון להגיש דוח כספי לשנת 2018 ליחידים הינו ה-30 באפריל 2019... נתנה **ארכה נוספת ליחידים המעוניינים להגיש דוח אישי מקוון להגישו עד ליום 30 ביוני 2019**... כתב האישום נגד הנאשם הוגש ביום 12 ביוני 2019, **דהיינו נכון למועד הגשת כתב האישום טרם חלף המועד האחרון להגשת הדוחות המקוונים גם לנישומים שאינם מיוצגים**" (עמ' 14); וכן כי "כפי שעולה מהמסמכים שצורפו לחוות הדעת, נכון למועד הגשת הדוח לשנת 2018, הנאשם היה מיוצג על ידי רואה חשבון מוטי שמשוני (הנאשם היה מיוצג מיום 23 ביולי 2019... או לכל המאוחר מיום 25 ביולי 2019, המועד בו יפוי הכח התקבל ברשות המיסים). לסיכום, **אין מחלוקת כי במועד הגשת הדוח הנאשם היה מיוצג ולכן לא יכולה להיות מחלוקת כי הוא היה זכאי להנות מהארכות שניתנו למייצג ולכן יכול היה להגיש את הדוח לשנת 2018, עד ליום 31 בדצמבר 2019**" (שם, עמ' 15).

בעדותו בבית המשפט מסר רו"ח סלובודיאנסקי, בין היתר, כי הוא נפגש עם הנאשם ועם באת כוחו דאז עו"ד אינגה אייזנברג לצורך הכנת חוות הדעת שלו וכי הדברים שמסר לו הנאשם נרשמו על ידו לצורך פנימי. הוא ציין כי חוות דעתו התבססה על כתב האישום ועל מסמכים שצירף כנספחים לחוות דעתו והוסיף: "... הבסיס העובדתי שנמסר לי ע"י הנאשם זה שהוא הגיש את הדו"ח במועד, כשהוא דיווח על כל ההכנסה שלו, לעניות דעתו הוא פעל לפי החוק... בחוות הדעת שלי התייחסתי לכל 4 הנקודות... הנאשם אומר שמה שכתוב בכתב האישום הוא לא נכון" (פרוטוקול הדיון מיום 22.6.23, בעמ' 920-921).

"עו"ד דגן: ... האם במהלך פגישתך עם הנאשם ובאת כוחו, אמרו לך הנאשם או באת כוחו כיצד יש לסווג את פעילותו של הנאשם לשיטתם. העד, מר סלובודיאנסקי: ... לא. אמרו לי שיש טענה שמדובר בפעילות עסקית... והאם אני יכול לתת חוות דעת שתקבע ... האם היה ניתן בתחילת הפעילות להבין שמדובר בפעילות עסקית והייתה חובת דיווח בפתיחת העסק או לא. אמר הנאשם נטען נגדי כך וכך, יש אופציה אחרת שיכול להיות שלא הייתי צריך לדווח, תבדוק... ותכתוב את מה שאתה חושב וזה מה שעשיתי" (עמ' 925).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

"עו"ד דגן: האם הנאשם סיפר לך... כמה כספים הוא הכניס ובאיזה אופן?... העד, מר סלובודיאנסקי: כן ברור אדוני. בכתב האישום מתואר. עו"ד דגן: שאלתי על מה הנאשם סיפר לך אדוני. **העד, מר סלובודיאנסקי: מה שכתוב בכתב האישום זה מה שהוא סיפר לי... הנאשם אמר לי שהוא עשה פעולות מסחר כאלה ואחרות בביטקוין, המחזור שלו היה בדומה למה שכתוב בכתב האישום, הרווח שלו היה בהתאם לרווח שדווח על ידו לרשות המיסים בדו"ח... הנאשם סיפר לי את שהוא ... עבד בביטקוין, עשה פעולות כאלה ואחרות בודדות של מסחר, אם אני לא טועה יש פה 19 פעולות בשנת 2018... הרווח שהופק על ידו מאותה פעילות דווח לרשות המיסים במועד, זאת עמדתו של הנאשם, אלה הטענות שלו וזה מה שנמסר לי"** (עמ' 927).

"עו"ד דגן: באיזה אופן קיבל לידי הנאשם את ההכנסות? העד, מר סלובודיאנסקי: אני לא יודע, זה לא רלוונטי לחוות הדעת שלי. כל עוד הוא דיווח על ההכנסות... הוא לא עבר על המגבלות שהיו קשורות לחוק המזומנים. חלק מזה היה במזומן... עו"ד דגן: איזה חלק היה במזומן למיטב ידיעתך? העד, מר סלובודיאנסקי: לא יודע... אין שום רלוונטיות ל-4 השאלות לגביהן אני מתייחס בחוות הדעת שלי" (עמ' 927-928).

"מר שמואלי: ... יש לנו פה עובדות שהם לא במחלוקת, יש לנו מחלוקת משפטית על הנפקות לפעולות האלה. כב' הש' לוי: מה הן העובדות שלא במחלוקת? ... מר שמואלי: אני אומר מה שכתוב בכתב אישום כתוב שאני קניתי ומכרתי ביטקוין בסכום של... כמעט 3,000,000 שקלים זה היקף המכירות היקף המחזור. כב' הש' לוי: כן זה לא במחלוקת. מר שמואלי: אני אומר תראה אני קניתי ומכרתי ביטקוין. כב' הש' לוי: בסכום הזה שמיוחס לך בכתב אישום, אני הבנתי נכון? מר שמואלי: אני אומר פלוס מינוס... הם חושבים שהמחזור זו ההכנסה ואנחנו חושבים שהפרשי השער זו ההכנסה" (עמ' 930-931).

"עו"ד דגן: ... האם יש רלוונטיות לצורכי עבירה פלילית של איסור הלבנת הון... לאופן קבלת הכספים במזומן או בדרך אחרת שמאפשרת רישום... העד, מר סלובודיאנסקי: ... הלבנת הון אינה מוגבלת אך ורק למזומן, יכולה להתבצע גם באמצעי תשלום אחרים... ולכן אי אפשר למקד את זה ספציפית ולהגיד בגלל שזה מזומן זה אוטומטית הלבנת הון" (עמ' 932-933).

"עו"ד דגן: ... מה אמר לך הנאשם לגבי הרישום שהוא ערך במסגרת ההוצאות וההכנסות של פעילותו בתחום הביטקוין והמזומן. **העד, מר סלובודיאנסקי: לא בדקתי אדוני את הרישום שהנאשם עשה במסגרת הכנסותיו והוצאותיו של הביטקוין, לצורך זה הנאשם הגיש דו"ח לרשות המיסים באמצעות רואה חשבון... הרישומים האלה... אינם רלוונטיים ל-4 הנושאים שלגביהם התבקשתי להתייחס בחוות הדעת... אני מניח שרואה החשבון של הנאשם שהגיש**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בשמו הדו"ח לרשות המיסים, הסתמך" (עמ' 937). העד הוסיף כי "לא שאלתי את הנאשם איך והאם הוא רשם, אני יודע שהנאשם הגיש דוח והדו"ח הזה הוכן ע"י רואה חשבון... אני מניח שהרואה החשבון שהגיש את הדו"ח עשה את זה".

"עו"ד דגן: ... האם אתה שאלת את הנאשם מה מקור הביטקוין שהיה ברשותו? העד, מר סלובודיאנסקי: אדוני אני מפנה לסעיף 21 זה עמוד 8 בחוות דעתי... הוא אמר לי שאתם כתבתם בכתב האישום שזה כספו הפרטי, הוא אמר לי שזה כספו של אדם אחר" (עמ' 938).

"כפי שנמסר לי אדוני בפגישה שהייתי בה עם הנאשם ובאת כוחו, הכסף הזה מגיע ממשקיע... אם אני זוכר נכון אני חושב שהוא גר בדרום אפריקה או באיזושהי מדינה זרה... והוא בעצם הוא המקור לביטקוינים שהיו אצל הנאשם... לא רואה שום רלוונטיות..." (עמ' 942-943).

אף שהעד אישר כי מבחן הארגון רלוונטי לסיווגו של עסק, הוא השיב בשלילה לשאלה האם בדק איך הנאשם פרסם עצמו וכיצד הגיעו אליו לקוחות: **"על נושא הפרסום לא שאלתי את הנאשם ולא בדקתי את זה, לגבי המנגנון אני יודע שהנאשם עבד עם לפטופ עם איזה רכב שהיה נוסע מפה לשם, לא היה מקום עבודה קבוע. בתקופה הזאתי הנאשם בכלל הועסק במשרה מלאה בחברה אחרת"** (עמ' 950).

"עו"ד דגן: האם חוץ מהעסקאות שמופיעות בנספח 4 היו עסקאות נוספות שביצע הנאשם למיטב ידיעתך? העד, מר סלובודיאנסקי: **אני התייחסתי אדוני אך ורק לעסקאות שבנספח 4** שהן בעצם כמו שגם צורף בחוות הדעת, על פי מחלקת הסייבר של היחידה החוקרת... עו"ד דגן: האם ידוע לך שהנאשם עשה עסקאות נוספות עם אנשים נוספים שאינן רשומות בנספח 4? העד, מר סלובודיאנסקי: לא ידוע. עו"ד דגן: אז אני אומר לך שהנאשם עשה עסקאות, קרי קיבל מזומן בתמורה למכירת ביטקוין מ-3 אנשים נוספים... העד, מר סלובודיאנסקי: איפה זה רשום בכתב האישום? עו"ד דגן: ידעת או לא? העד, מר סלובודיאנסקי: לא יודע על דברים שאתה אומר לי... עו"ד דגן: אני אומר לך שזאת רשלנות שאתה קובע בסעיף 25 בחוות הדעת שאין עסקאות שהן לא על פי חוק המזומן ב-2019 בעוד שאתה כלל לא יודע על כל העסקאות שבוצעו בשנת 2019... העד, מר סלובודיאנסקי: אני בדקתי את מכלול העסקאות של הנאשם שמופיעות בכתב האישום... העסקאות האלה מפורטות בנספח 4" (עמ' 964-965). העד הוסיף כי למיטב זכרונו הוא קיבל את המסמך הנ"ל מהסניגורית או מהנאשם ולא נאמר לו שהתבצעו עסקאות נוספות.

"עו"ד דגן: אני מפנה אותך בבקשה לסעיף 55 לחוות דעתך... 'דבריו אלו של בא כוח המאשימה סותרים את מה שאמר בפרוטוקול הדיון בבית המשפט הנכבד'. אלו מילים שאתה רשמת? העד, מר סלובודיאנסקי: אני רשמתי את זה וזה נמסר לי ע"י באת כוחו של הנאשם. עו"ד דגן: אני לא מצליח להבין איזה מין עד מומחה אתה, אתה כותב דבר שאתה לא יודע אם הוא נכון או לא נכון?

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

... מבלי לקרוא את הפרוטוקול?... העד, מר סלובודיאנסקי: אדוני אני עונה, זה מה שנמסר לי ע"י הסנגורית, אין לי בכלל צל צלו של ספק... במה שהיא אומרת" (עמ' 967-968).

"עו"ד דגן: האם ערכת בכל הממצאים והקביעות שבחוות דעתך בדיקות עצמאיות ובדקת בעצמך את הדברים? העד, מר סלובודיאנסקי: בדקתי את הדברים בעצמי, בחלק מהמקרים... עו"ד דגן: אתה מבין בוודאי שעד מומחה הוא אינו פיו של נאשם או של סניגורית ומומחיותו נובעת מבדיקותיו העצמאיות נכון? העד, מר סלובודיאנסקי: נכון תראה לי בבקשה תפנה לשאלות למקומות שבהם יש לך טענה שלא נעשתה בדיקה ואתיחס אליה" (עמ' 969).

"עו"ד דגן: אני מפנה לסעיף 16 לחוות דעתך, שם כתבת שיתרון המס שנבע לנאשם הוא זניח ביותר כמה עשרות אלפי שקלים לכל היותר נכון? העד, מר סלובודיאנסקי: כן. עו"ד דגן: אני מבקש שתראה לי את החישוב על פיו כתבת את קביעה זו. העד, מר סלובודיאנסקי: זה החישוב שנעשה על בסיס הדוח שהנאשם הגיש שההכנסה שלו הייתה כ-50,000 שקלים... (עמ' 972).

"עו"ד דגן: אתה לא ציינת שהיה בפניך הדו"ח השנתי של הנאשם ואתה גם לא צירפת אותו בנספחים. העד, מר סלובודיאנסקי: לא צירפתי אותו... למיטב זכרוני כן ראיתי אותו... עו"ד דגן: אדוני מה שעומד פה על הקו זה המקצועיות שלך, אני שואל האם המסמך בידך? העד, מר סלובודיאנסקי: המקצועיות שלי אדוני לא תלויה במסמך הזה ספציפית... עו"ד דגן: אני אומר לך שאתה אין לי מסקנה אחרת, אין לך את המסמך להציג זאת אומרת אתה התבססת אך ורק על כנראה מילותיו של הנאשם של באת כוחו... העד, מר סלובודיאנסקי: תגובתי שאני ראיתי את הדו"ח שהוגש ע"י רואה חשבון חתום כמסייע לרשות המיסים על ההכנסות של הנאשם... עו"ד דגן: אתה מוכן לאור השאלות ששאלתי זה עתה לסייג את האמור בסעיף 16? כי בסעיף 16 זה מוצג כקביעה שלך, לפיה יש לנאשם רווח זניח ביותר. אני מבין שאתה לא ערכת שום בדיקה עצמאית משלך זה נכון?... העד, מר סלובודיאנסקי: ... אין פה שום מקום אפילו לסייג ולו הקטן ביותר. יש פה רואה חשבון חתום על דוח שאומר שההכנסה הייתה 50,000 שקל" (עמ' 974-976).

"כב' הש' לוי: מסכים שהוא היה סוחר ביטקוין? העד, מר סלובודיאנסקי: מסכים. כב' הש' לוי: האם לסחור בביטקוין זה עסק או לא? העד, מר סלובודיאנסקי: לא בהכרח, יש מבחנים אם עומד במבחנים אז יכול להיות עסק ויכול להיות לא עסק... אני חושב במקרה הזה שהוא לא הגיע לדרגת עסק אבל אמרנו בחלופה שבה כן הגיע לכדי דרגת עסק צריך לראות איך אנחנו מסווגים אותו ואני חושב... שצריך לסווג אותו כמוסד כספי... במקרה שלנו אין לו חשבוניות שהוא קנה ומכר... ולכן מוסד כספי מדווח על בסיס ההכנסה החייבת שלו... הרווח שנשאר לו וזה מה שעשה גם הנאשם במקרה הזה... כב' הש' לוי: כשמישהו סוחר האם הוא צריך לדווח מיד למס הכנסה שהוא סוחר? העד, מר סלובודיאנסקי: ... [ש]אין תשובה חד משמעית... וגם אם אני מחליט עכשיו לסחור למישהו בביטקוין... אז אם אני עושה פעולה 1 אולי 2 ובזה נגמר אז אני לא סוחר אדוני

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לכל היותר מדובר פה במה שנקרא עסקת אקראי... הוא [הנאשם] לא יודע מה יהיה היקף זה לא שהוא פותח איזשהו עסק והוא שם שלט בית השקעות" (עמ' 986-987).

"העד, מר סלובודיאנסקי: אני מסתכל רק על הנאשם אדוני ואני עוד פעם מפנה את אדוני לסעיף 1ב21 בחוות הדעת שלי שמדבר שם על **פסק דין ענתבי**, בפסק דין ענתבי קבע בית המשפט ש-3,000 פעולות בשנה ו-6,000,000 שקל מחזור זו לא פעילות עסקית... זאת גם הייתה עמדת רשות המיסים בדיון הזה אותו בן-אדם אותו ענתבי רצה לקזז הפסדים ואמר תשמע אני יש לי עסק במניות ערך אני הפסדתי אני רוצה לקזז. באה רשות המיסים זה המדינה כמו המאשימה שזה גם המדינה ואומרת 3,000 פעולות ו-6,000,000 שקל בשנה זאת לא פעילות עסקית אתה לא יכול לקזז את זה. הנאשם במקרה שלנו אדוני 119 פעולות ופחות מ-2,500,000 שקל" (עמ' 987-988).

העד הפנה בעדותו גם לפרוטוקול ועדת הכספים: "ואומר כאן מנהל רשות המיסים: יש כאלה שמדווחים ככה יש כאלה שמדווחים ככה, אנחנו מחכים לפסק דין כדי שנהיה ברורים ובהירים והוא אומר מדווחים לי על הרווח... ופה כתוב במפורש 'הכנסה נוספת ממטבעות וירטואליים', הנאשם פה לא הסתיר שום דבר, צירף לדוח השנתי שלו הצהרה שמדובר בהכנסה במטבעות וירטואליים, יכול היה פקיד השומה וצריך היה אם הוא חושב שזה לא נכון, לקחת אותו להליך אזרחי... שזה בטח לא המקום לדון בזה בהליך פלילי" (עמ' 991).
העד הוסיף כי הוא לא התייחס כלל לשנת 2019 אלא אך ורק לשנת 2018.

העד נשאל גם על **ת/152** - "תקן חשבונאות מספר 25": "עו"ד דגן: אדוני העד תאשר בבקשה לבית המשפט שמכירת ביטקוין חייבת להיות להניב או הכנסה פירותית או הכנסה הוגנית 1 מה-2. העד, מר סלובודיאנסקי: הרווח במכירה צריך להניב או הכנסה הוגנית או פירותית... אני אפנה... דיווח על בסיס ברוטו או נטו, הבהרה מספר 8... אני מפנה את אדוני לעמוד 5 סעיף 12, הכותרת 'סימנים המצביעים על-כך שיש לדווח על ההכנסות על בסיס נטו'... לסעיף קטן ג'... 'הספק ולא הישות נושא בסיכון האשראי. אם קיים סיכון אשראי אך הספק נושא בו, עובדה זו יכולה להעיד על-כך שהישות היא סוכן של הספק ולפיכך עליה לדווח על הכנסותיה על בסיס נטו'... במקרה הזה כל הסיכונים היו על אותם משקיעים... אם ביטקוין היה יורד והוא סוחר עבור אחרים אז אין לו שום סיכון... אז הוא צריך לדווח רק על ההכנסה שלו על בסיס נטו" (עמ' 993-994).

העד אישר כי הנאשם החזיק בארנק הביטקוין אך ציין כי לטענת הנאשם, הביטקוין שייך לאדם אחר, "בחור דרום אפריקאי" (עמ' 994). כמו כן, העד אישר כי לנאשם היתה שליטה מלאה על מטבעות הביטקוין, אך הוא ציין כי גם לבתי השקעות יש יפוי כוח לטפל בכספים ולהשקיע אותם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

אבל המשקיע עצמו יכול להחליט לקחת את כספו, ובתי השקעות מדווחים על הרווח. בעניין זה העיר ב"כ המאשימה כי בבית השקעות יש מסמכים המעידים על המשקיע.

"עו"ד דגן: מה הייתה העמלה שגזר הנאשם מהעסקאות? העד, מר סלובודיאנסקי: אתה צריך לשאול את הנאשם אני לא יודע אדוני לא ביררתי. עו"ד דגן: אז איך אתה יכול להגיד שהוא לא נושא בתשואות הנגזרות מהעסקה איך אתה יודע? העד, מר סלובודיאנסקי: הנאשם מקבל עמלה אני לא יודע על מה היא מבוססת, אני יודע שהסיכונים הם לא שלו ולכן אני כמו בית השקעות גם הנאשם מדווח על בסיס נטו".

"עו"ד דגן: ... האם רשות המיסים ... הגדירה במאי 2018 ואילך האם ביטקוין הוא נכס או לא... העד, מר סלובודיאנסקי: אדוני אכן חוזר מס הכנסה 5/18 פורסם ביום 17/01/2018 ... עו"ד דגן: האם להבנתך מכירת ביטקוין על פי עמדת רשות המיסים מ-2018 חייבת מס הכנסה? העד, מר סלובודיאנסקי: נכון להיום כן, ב-2018 לא. עד פסק הדין במאי... (עמ' 1002-1003)

"עו"ד דגן: ... ככל שביטקוין הוא נכס וככל שמדובר היה במכירה הונית... תסכים איתי שעל הנאשם היה לדווח על פי סעיף 91 לפקודת המיסים תוך 30 יום על הכנסותיו? העד, מר סלובודיאנסקי: ככל שביטקוין מוגדר כנכס כן, בתקופה הזאת בתקופה ביטקוין לא היה מוגדר כנכס הייתה מחלוקת... רשות המיסים אמרה א' אנשים אחרים אמרו ב', **כב' הש' לוי**: מה אכפת לי מאנשים אחרים? מה אמרה רשות המיסים? **לא ללכת סחור סחור**. העד, מר סלובודיאנסקי: **על פי עמדת רשות המיסים זה מדובר בנכס**" (עמ' 1005); "עו"ד דגן: ... לאור טענתך כי הייתה מחלוקת, האם הנאשם עשה דבר מה כדי לברר את המחלוקת, להתייעץ לבדוק מה עליו לעשות. העד, מר סלובודיאנסקי: 1 לא אני אמרתי שיש מחלוקת, מנהל רשות המיסים אומר שיש מחלוקת... עו"ד דגן: אדוני שאלתי שאלה ישירה. העד, מר סלובודיאנסקי: לנאשם היה רואה חשבון אני לא יודע אם הוא התייעץ אתו. עו"ד דגן: תגיד אני לא יודע. **כב' הש' לוי**: השאלה הבאה. **לא ללכת סחור סחור העד**" (עמ' 1006)

"עו"ד דגן: האם אתה מסכים איתי שככל שהנאשם היה מתוודע כמשלח יד, היה עליו לנהל ספרים, הייתה עליו חובה לפעול לפתיחת עסק ולרישומו וכיוצא בזאת. העד, מר סלובודיאנסקי: ככל שהעסק שלו יוגדר כעסק יש עליו חובה, לטעמי לא מדובר בעסק ולכן לא קיימת לו החובה" (עמ' 1007).

"עו"ד דגן: ... הנאשם עשה סדרה של למעלה מ-100 עסקאות, במסגרתן הוא קיבל כספים במזומן בהיקף גדול של קרוב ל-3,000,000 ש"ח ובאופן עקבי שיטתי ומתמשך במשך תקופה ארוכה של כ-8 חודשים על פי המתואר בכתב האישום, כאשר בתקופה זו הוא היה אקטיבי במובן הזה שהוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ניהל התכתבויות רבות עם אנשים שונים, הוא הגיע באופן פיזי בניגוד למה שמופיע בפסק דין **ענתבי**, לאותם אנשים, ניהל איתם מראש מקח וממכר, אנשים שונים... והוא מכר ובפועל עסק בניהול עסק של קניה ומכירה של ביטקוין בתמורה למזומן... **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: אין מחלוקת אדוני שהוא עסק ועשה 100 ומשהו פעולות. פסק דין ענתבי קבע 3,000 פעולות ו- 6,000,000 שקל הם לא עסק... רשות המיסים דרשה את העמדה הזו ובית המשפט קיבל את העמדה... **עו"ד דגן**: ... פסק דין **ענתבי** הוא פסק דין אזרחי של בית משפט מחוזי משנת 2010 לפני 13 שנה של אדם שישב וביצע פעולות של קניה ומכירה של ניירות ערך מול המחשב שלו בבית. מה הקשר בין פסק דין ענתבי לבין עניין חובת דיווח מס של אדם שגורף לכיסו כ-3,000,000 שקלים במזומן?... **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: הוא לא גרף לכיסו 3,000,000 שקלים הוא גרף לכיסו 46,000 שקל שדווחו על ידו ושולמו עליהם מס. זה שהעסקאות היה היקף אתה לא לוקח בחשבון כמה עלה כמה עלו הביטקוינים האלה, מה אתה חושב שביטקוין נפל עליו משמיים?... **עו"ד דגן**: פסק דין ענתבי... מדובר בהליך אזרחי בכלל... פה מדובר בנאשם שנוסע פיזית מנהל התכתבויות עם לקוחות ומוכר דברים, הרי אם זה לא עסק מה הוא עסק? מה זה תחביב מכירת ביטקוין בתמורה למזומן?... **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: אני הטענה שלי... שהוא בכלל היה שכיר במקום אחר, התחיל לעשות משהו ניסה לעשות משהו, הוא בשלב הראשון לא ידע אם זה יהיה עסק לאיזה היקפים זה יגיע, האם צריך לדווח או לא צריך לדווח, בסופו של יום הגיע מועד הדיווח הוא דיווח... שילם על זה מס, יש בדוח הכספי שלו הכנסה מדווחת...". **העד** מסר כי בעבר הוא עבד ברשות המיסים: "וכשרצינו אדוני לראות אם מישו מגיש דוח או לא מגיש דוח אז אנחנו לא עצרנו אותו ואז אמרנו מה הוא יעשה אח"כ, היינו שולחים לו למשל בקשות לפני מחכים חודש חודשיים 3 שהוא יגיש את הדו"ח ואז בודקים מה הוא הגיש מה הוא דיווח, פה הם הלכו ועצרו את הנאשם והוא במועד הדיווח שלו במועד שבו הוא נעצר הנאשם עדיין לא היה חייב בדיווח, מועד הדיווח שלו על שנת 2018 עוד לא הגיע" (עמ' 1008-1009).

"עו"ד דגן: ... אני מפנה אותך לסעיף 24 לחוות דעתך, שם כתבת שהנאשם שימש כשכיר במשרה מלאה והועסק כ-9 שעות עבודה מדי יום... כיצד אתה יודע עובדה זו? **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: הנאשם מסר לי את העובדה הזאת וצירפתי את התלושי שכר... **עו"ד דגן**: אתה נבנה ולמעשה בכל חוות הדעת מפיו של הנאשם לפעמים אפילו לא בדקת... **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: אדוני אני מסתמך (לא ברור) שבעובדות, כמה שעות הנאשם עבד ביום אני לא יכול לדעת, זה אומר הנאשם... הנאשם עבד קיבל סכומי שכר גבוהים" (עמ' 1009-1010).

"עו"ד דגן: האם ידוע לך בין היתר מתוקף תפקידך כחוקר מס הכנסה לשעבר שעל פי סעיף 220 הפסיקה קובעת שיש חובה לדווח על מלוא ההכנסות ברוטו וככל שהדבר לא נעשה זה יהיה היקף העבירה?... **העד**, **מר סלובודיאנסקי**: נכון. מכיר את הפסיקה, אבל במקרה שלנו... ההכנסה היא הכנסה חייבת, כך קבע המחוקק בכל מה שקשור למוסד כספי וזה מה שדווח... **עו"ד דגן**: אתה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

טועה לעניין סעיף 220, סעיף 220 לא עוסק בהכנסה חייבת אלא בהכנסה ברוטו. העד, מר סלובודיאנסקי: הכנסה של מוסד כספי היא מוגדרת כהכנסה חייבת. בחנות מכולת זה הכנסה ברוטו. במוסד כספי זאת הכנסה חייבת" (עמ' 1013).

"עו"ד דגן: אני מפנה אותך לכך שאתה ציטטת מתוך 8 המבחנים הקיימים לקיומו של עסק, אתה עשית יישום רק לגבי 6, יש 2 מבחנים שאתה כלל לא הזכרת, לא הזכרת במסגרת היישום... זה שאתה לא בחרת בכלל לציין ולערוך יישום עליהם, מעיד על-כך שאתה פועל שלא באופן אובייקטיבי כנדרש מעד מומחה... העד, מר סלובודיאנסקי: אדוני זה ממש לא נכון אני ציינתי את, כל המבחנים בסעיף 18 לחוות הדעת שלי... לגבי היישום למבחן תקופת החזקה אני התלבטתי האם זה יכול להיות מוגדר כך או אחרת ולא בדקתי אותו... בדעבד אדוני גם בתקופת ההחזקה היינו צריכים את זה בפנים כי הנאשם החזיק את זה לתקופה ארוכה... ומבחן טיב הנכס שהוא מבחן גבולי... עו"ד דגן: איך אתה יודע מה הייתה תקופת ההחזקה של הנאשם בביטקוין? העד, מר סלובודיאנסקי: שהוא מחזיק אותם אצלו בתוך הארנק... לפחות קיים בתקופה הזאת של ממאי 18 עד מרץ 19... כב' הש' לוי: ... תקופת ההחזקה של נכס היא של מטבע ביטקוין מסוים... אתה יודע כמה זמן החזיק הנאשם כל מטבע ביטקוין בטרם סחר בו ומכר אותו? העד, מר סלובודיאנסקי: אני לא יודע" (עמ' 1022-1023).

עיקרי חווה"ד והעדויות של עו"ד לפידות

59. חוות דעתו של עו"ד לפידות מיום 28.6.23 (נ/27) התמקדה באישום של הלבנת הון. בחלק הראשון של חוות הדעת התייחס עו"ד לפידות למושגי יסוד שונים הקשורים לעולם המסחר ב-ביטקוין, ובהמשך הוא פירט לגבי ארנקי ביטקוין ומאפייניהם, כלכלת ביטקוין, מסחר ב-ביטקוין, פרטיות ברשת ה-ביטקוין, אנונימיות במטבעות וירטואליים, מסחר במטבעות וירטואליים ב-טלגרם, מתווכים בעסקאות ביטקוין, עסקאות בין פרטים, רגולציה של מטבעות וירטואליים בישראל, וכן "מיסטר טנגו" ו"ביטיסי אקסציינג".

לאחר מכן עבר העד ל"התייחסות ספציפית למתואר בכתב האישום" ולשאלות שאליהן התבקש להתייחס על ידי ההגנה. בין היתר, נטען כי "אין, כמתואר בסעיף 2 לחלק הכללי בכתב האישום, ערך אחד המפורסם בזירות שונות, אלא – בכל זירה המחיר שלה" וכי "בשביל לייצר אנונימיות בביטקוין – יש צורך לעשות פעולות מסוימות, אקטיביות, שאינן ברירת מחדל של רוב המשתמשים בביטקוין" (עמ' 27 לחוות הדעת; ההדגשות כאן ולהלן בחוות הדעת של העד הן במקור). עוד צוין כי "הארנק בו השתמש מר שמואלי, ארנק מסוג Ledger Nano S הוא ארנק שבדומה לארנקים אחרים שבשימוש נפוץ, מחליף את כתובתו בכל עסקה. זוהי ברירת המחדל של הארנק. זהו מאפיין טכני הנועד לייצר פרטיות, אך השימוש במונח 'הסוואה'... זר לו. ברשת הבלוקצ'יין של ביטקוין אין 'יישום כתובת ארנק פיקטיבית' וכל כתובת שנרשמת בבלוקצ'יין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

היא אחת מכתובות הארנק"; "ניסיון הסתרה באמצעות ארנק מסוג זה, מעיד בעיניי על רמת תחכום נמוכה ביותר... לאור החלופות שהיו זמינות עוד בתקופה הרלוונטית לכתב האישום" (שם, עמ' 28).

ביחס לשימוש של הנאשם בטלגרם הדגיש עו"ד לפידות כי "ככל שמר שמואלי לא עשה שימוש בפונקציות הפרטיות המתקדמות של התוכנה, יהיה זה לא סביר להסיק כי השימוש שנעשה באפליקציה עולה כדי מרמה או ניסיון הסתרה" (עמ' 29). עוד צוין כי "מופרך לטעון כי מקור התשלום והיעד שלו 'מוסווים'. זהות בעל הזכות במטבע ביטקוין אינה מסוג הנתונים שרשת הביטקוין מתעדת, בדומה לרוב המטבעות הוירטואליים הקיימים בעולם"; וכי "מכירת ביטקוין תמורת מזומנים בין סוחרים או מתווכים הנפגשים בטלגרם איננה חריגה אלא היא הדרך המומלצת" (עמ' 29).

ביחס לשאלה "מה ניתן ללמוד מבקשת צד לעסקת ביטקוין מהצד השני להחליף את ארנקו של הצד השני?", צוין כי "החלפת ארנקים נעשית בד"כ משיקולי אבטחה או משיקולים פרקטיים אחרים. שימוש בארנק ללא מאפייני אנונימיות מוגברים לא צריך ללמד על כוונה כלשהי של הסתרה שכן מאפייני הבלוקצ'יין של הביטקוין... מייצרים שקיפות בקשר לפעילות ההיסטורית בין שני הגורמים" (שם). עוד צוין כי אף שארנקים של מטבעות וירטואליים אינם מתעדים את זהות הבעלים של הארנק, "באמצעות ראיות חיצוניות לפעילות ולכתובות המתועדות בבלוקצ'יין, ניתן להבין מי בעל הארנק" (עמ' 30).

עוד צוין כי "ככל הידוע לי, אין הנחיה מקצועית בעולם... המייחסת כוונה פלילית לתשלום במטבע וירטואלי או למסחר במטבע וירטואלי במזומן" (שם), וכן כי "ככלל, בעוד שאחרי מטבעות וירטואליים... ניתן לעקוב, ופעמים רבות אף לחשוף את זהות הצדדים לעסקה, העברת כספים במזומן איננה מותירה כל רישום... יש לה מאפייני פרטיות גבוהים יותר" (עמ' 31).

לשאלה האם כאשר קונה אומר למוכר שהוא עושה שימוש במטבעות ביטקוין, בין היתר, על מנת לשלם משכורות לעובדיו, המוכר אמור להבין שההמרה מסייעת להעלמת מס, התשובה בחוות הדעת היא כי "מדובר בהנחה מופרכת, שאין כל היגיון בהמרת מזומן למטבע וירטואלי אם מטרת המעסיק היא לא לשלם מס בגין תשלום המשכורת, שכן יותר היגיוני לשלם לעובד ללא השארת כל רישום" (שם).

לסיום ציין העד כי "קניה ומכירה של ביטקוין אינה דורשת בקיאות או מומחיות מיוחדת, מלבד מיומנויות מחשב בסיסיות כמו גם מיומנויות פיננסיות בסיסיות... בתוך מספר דקות ניתן ללמד אדם ממוצע שלא יודע דבר על מטבעות וירטואליים, לתפעל ארנק ולמכור ולקנות" (שם).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

בעדותו בבית המשפט מסר עו"ד לפידות, בין היתר, כי **אינו יודע** מה עשה הנאשם בכסף המזומן שקיבל לידיו כתוצאה ממכירת הביטקוין והוסיף כי הוא התבקש להתייחס בחוות דעתו רק לנושאים הקשורים ב-ביטקוין ולאופן שבו נעשה המסחר.

העד ציין כי מטבעות ה-ביטקוין הגיעו מהפלטפורמות של "מיסטר טנגו" ו-"ביטיסי אקסציינג", אך אינו יודע מי הבעלים הקודמים של מטבעות הביטקוין. "עו"ד דגן: אתה לא יכול לשלול את האפשרות שבעצם מדובר בהעברה של הנאשם מחשבון 1 לחשבון אחר שלו נכון? העד, עו"ד לפידות: ... אני לא יכול לקבוע את זה... וחברת הסטארט-אפ שאני מנהל, התפקיד שלה הוא להתחקות בצורה חד-חד ערכית מהרגע שיצא כסף מאדם מסוים מחשבון בנק, עד אותו כסף שחוזר בין אם זה בשקלים בדולרים במטבעות וירטואליים. במקרה הזה נתתי חוות דעת שעוסקת בכל מיני תחומים אבל **לא נתבקשתי לנתח את מסלול הכסף**" (עמ' 1151); העד הבהיר כי הוא **לא התבקש** על ידי הנאשם להפעיל את המיומנות שלו ולעקוב אחר הבעלים של הביטקוין או להתחקות אחר נתוני הארנק.

"עו"ד דגן: ... ישנן ראיות רבות המשליכות על התנהלותו של הנאשם כאדם שעוסק במסחר בBitcoin לרבות התכתביות והאזנות סתר והארנק עצמו, ארנק ה-Bitcoin עצמו ואני אומר לך שהעובדה שאתה כותב חוות דעת שעוסקת במסחר במטבעות וירטואליים מבלי אפילו לעיין או להתייחס למכלול הראיות אלה, הוא, אני מתנצל מראש על הביטוי, אבל רשלני... העד, עו"ד לפידות: אני כן חושב שיש קשר אבל יש אנשים אחרים שצריכים לעשות את העבודה... המאשימה כשהיא מאשימה וההגנה כשמנהלת את ההגנה ואני בא מתוך ספקטרום מאוד רחב של אירועים שקורים בתוך הליך משפטי מסוים, לענות על שאלות מסוימות שבמחלוקת, האם זה השאלות הכי חשובות אני לא יודע כי **לא למדתי את כל התיק**" (עמ' 1161-1163).

"עו"ד דגן: מרגע שכספי המזומן הועברו מרן בוגנים לנאשם, כיצד ביצע הנאשם רישום כלשהו אשר יאפשר לדעת שמדובר בכסף של רן בוגנים? העד, עו"ד לפידות: ... אני לא יודע אם ארז ניהל רישום לגבי התקבולים במזומן... עו"ד דגן: והאם אתה יודע אם הנאשם ניהל רישום כלשהו מי הוא הבעלים של המזומן שהוא קיבל? העד, עו"ד לפידות: ... אני לא יודע אם היה רישום לגבי הבעלים, לא של המזומן ולא של ה-Bitcoin... זה לא משהו שניתחתי או ראיתי ראיות לגביו" (עמ' 1169).

"עו"ד דגן: מי שהחזיק בכסף המזומן... הוא מרן בוגנים... בעצם העברת הכסף לאדם אחר באופן שאינו מאפשר את איתורו של הבעלים הקודמים של הכסף במידה ומדובר בכספי עבירה אזי מדובר בהלבנת הון... העד, עו"ד לפידות: ... יכול להיות שאני מבין לא נכון אבל אם היו עסקאות של מתן תשלום במזומן ואז קבלת Bitcoin, מאותו רגע הסתיימה העסקה ומה עשה ארז עם המזומן, זאת שאלה של פרשנות של מס... אבל זו שאלה שהיא לא עוסקת במה עשה ארז

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

במזומן אלא מה ניסה לעשות רן בוגנים. אני חושב האישום של הלבנת הון שארז מואשם בו... הוא אישור [צ"ל: אישום] שצריך להיות בו יסוד נפשי של מטרה להסתיר או מטרה לשנות וזה שארז לא ניהל רישום על התקבולים האלה, זה לא קשור למטרה להסתיר את הפעולות ובנקודה הזאת אני עומד על מה שכתבתי בחוות הדעת ששימוש ב-Bitcoin במטרה להסתיר איזה שהן תנועות הוא הפוך מההיגיון... האם המזומן הוא רכוש אסור, האם רן עשה משהו שהוא בעייתי, האם ארז ידע או לא ידע או ניסה להסתיר את הרכוש, במה שניתחתי בחוות הדעת שארז כן עשה, אני לא חושב שיש מטרה להסתיר או להסוות את הכסף" (עמ' 1174-1175); "עו"ד דגן: ... אני אומר לך שבדיוק הפעולה הזאת היא מסתירה את זהותו של רן בוגנים בתור הבעלים האמיתיים של הכסף... העד, עו"ד לפידות: ... אני חושב שעסקת מזומן מתחילה ככה שזהות הצדדים לא ידועה... מטבעות ה-Bitcoin הן מטבעות עקיבים אפשר לעקוב... אז יש בדיוק את ההפך מהסתרה" (עמ' 1178-1180).

"עו"ד דגן: האם יש רישום בבלוקצ'יין מי הוא הבעלים של ה-Bitcoin? העד, עו"ד לפידות: לא, יש בבלוקצ'יין רישום של כתובת ארנק ואיך מוכיחים שכתובת ארנק שייכת למישהו זו שאלה שמשלימים אותה באמצעות או ראיות חיצוניות... כמו למשל חשבון מזוהה של מישהו שקנה Bitcoin ומשך מאותו חשבון מזוהה אל הכתובת, אפשר גם לעשות פעולות אחרות... אין בעיה להוכיח שכתובת שייכת למישהו" (עמ' 1183).

"העד, עו"ד לפידות: נותן שירותי מטבע הוא יכול להיות מוסד כספי ויכול להיות לא מוסד כספי. שאלת מוסד כספי זו שאלה חשבונאית... צריך להתייעץ עליה עם רואה החשבון... עו"ד דגן: אני אשאל שוב כי לא השבת לי... האם בפועל במציאות קיימים בני-האדם שהם רשומים כמוסד כספי שעוסקים בתיווך ב-Bitcoin... שאינם נותני שירותי מטבע? העד, עו"ד לפידות: ... אני לא יודע, זו שאלה שאתה צריך לשאול רואה חשבון שמנהל ספרים של הרבה עוסקים במטבעות וירטואליים... עו"ד דגן: ... אי אפשר מצד אחד לדון בחוות הדעת בפרקטיקות נהוגות שייטכן שהן משרתות את הגישה של הנאשם אבל כשאני שואל אותך לגבי פרקטיקות נהוגות... אתה עונה לי פשוט שאתה לא יודע... העד, עו"ד לפידות: ... המהות הכלכלית של מסחר במטבעות וירטואליים שהיא בתחום ההתמחות שלי שונה מתחום ההתמחות של ניהול ספרים ראיית חשבון ומיסים של סוחרים במטבעות וירטואליים" (עמ' 1188-1189).

העד חזר על עמדתו "שהחלק הספציפי של איך קונים Bitcoin ואיך מוכרים Bitcoin הוא חלק יחסית קל שלא דורש מומחיות, שום מומחיות מיוחדת" (עמ' 1193; וראו גם עמ' 1199).

העד הדגיש כי "הדרך להבין מי הבעלים של הכסף של ה-Bitcoin שיצא מ-מיסטר טנגו BTCX Change הוא קודם כל לפנות למיסטר טנגו ול-BTCX Change לתת להם מזהה טרנזקציות שהתקבלו בארנק ולשאול אותם מי החשבון אצלכם שהוציא את המשיכה הזאת. לגופים האלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518-06 מדינת ישראל נ' שמואלי

יש חובה לתעד... כמו שהם רושמים 1,000 שקל נכנסו כמשכורת ו-500 שקל ירדו לחיוב כרטיסי אשראי ככה הם עושים אותו דבר ותמיד כל תנועה היא צמודה למרשם של איזשהו חשבון" (עמ' 1206).

"העד, עו"ד לפידות: ... בחוות הדעת פירטתי בהרחבה על כל מיני דברים שעשה הנאשם שהם ההפך מניסיון הסתרה... לא נטען למשל... שהנאשם מחק את היסטוריית ההודעות שלו עם הנאשם עם רן בוגנים... אם הוא היה רוצה להסתיר משהו שעוסק באיפה נמצאים מטבעות Bitcoin הוא היה משתמש ביכולות שגם הם בגוגל פשוט אפשר להבין איך מסתירים תנועות של Bitcoin... אני חושב שזה לא סביר להגיע למסקנה שזה שנעשתה עסקת מזומן מול Bitcoin מעיד על-כך שיש איזשהו ניסיון למחוק רישום של בעלות שלא קיים באותו סכום כסף במזומן? עו"ד דגן: עו"ד לפידות או שאתה באמת לא מבין או שאתה מיתמם. כשאדם יש לו סכומים גדולים של כסף מזומן שהושגו בעבירה והוא רוצה לעשות איתה משהו על מנת להיפטר מהם... אותו אדם כגון רן בוגנים, יכול למצוא פתרון מושלם בדמות הנאשם שהוא יביא לו כסף מזומן ובתמורה, הנאשם יבצע פעולה שהיא בסופו של דבר מביאה לכדי רישום שהוא בעיקרו אנונימי ולא מאפשר הגעה לאותו עבריין מקורי ללא חקירה מאומצת... העד, עו"ד לפידות: ... אני חושב שהניסיון להשתמש במטבע Bitcoin בשונה מחלק מהמטבעות הווירטואליים האחרים שיש להם רכיבים שיודעים להסתיר את התנועות של הכספים... מונרו, זיקש, בים, זה מטבעות שמאגר המידע פומבי שלהם לא מתעד את הקשר בין ארנק ששולח והארנק שמקבל... לעומת זאת Bitcoin מראה לנו כתובת ששלחה סכום שעבר וכתובת שקיבלה... אז אני חושב וזה לא היתממות, זה לא חד צדדיות זה לא מגמתיות, אני חושב שמלבין הון שמנסה להלבין את ההון שלו דרך Bitcoin הוא מלבין הון לא חכם שלא יודע את עבודתו" (עמ' 1211-1216).

"עו"ד דגן: אתה מתעלם באופן ממש מובהק לטעמי מרכיב מרכזי בתיק שלפנינו... זה השילוב שבין כסף מזומן בסכומים גדולים לבין Bitcoin. הרי אין שום רישום של קבלת הכסף המזומן בשום מקום... גם אם נעקוב אחר כל עסקאות ה-Bitcoin בארנק של הנאשם, לא נוכל להגיע לרן בוגנים לאיש, זו ההסתרה של הבעלים האמיתיים של הכסף. העד, עו"ד לפידות: ... ליבת העניין היא שמטבע Bitcoin הוא לא מטבע אנונימי כמו שאתה טוען וליבת העניין היא שהקשר בין מזומן Bitcoin כשלעצמו הוא לא מלמד על ניסיון הסתרה... אם אנחנו עושים עסקה בכרטיס אשראי, הפלט שיוצא... הוא פלט שבלי הקונטקסט אנחנו לא יודעים להבין מי המשלם מי הנעבר מה הבנקים שעברו בדרך ואותו דבר פה בשביל להשלים את התמונה צריך עוד ראיות... זה לא אומר שעצם זה שהיה תשלום של מזומן תמורת Bitcoin הייתה עבירה של הלבנת הון".

"עו"ד דגן: ... אני מפנה לסעיף 49.20 לחוות הדעת... קונה שרוכש ממוכר מטבעות וירטואליים ואומר למוכר שהוא עושה שימוש במטבעות בין היתר על מנת לשלם משכורת לעובדיו, האם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

המוכר אמור להבין מכך שמדובר בתשלום משכורות ללא תשלום מס... הסעיף הזה בעיניי מעיד גם על המגמתיות של חוות הדעת בשל כך שאתה אומר שזה מופרך לשלם משכורות באמצעות מטבע וירטואלי מכיוון שאם אתה לא רוצה להוציא רישום אז הרבה יותר קל לעשות זאת באמצעות מזומן, אלא שכמובן הרבה פעמים אי אפשר לשלם באמצעות מזומן מסיבות פיזיות וטכניות, ככה לדוגמה הם רוצים להעביר כספים למקומות מרוחקים... העד, עו"ד לפידות: יש הרבה חברות והרבה מעסיקים שהעובדים שלהם מבקשים לקבל תשלום במטבעות וירטואליים, עבדתי אצל הברוקר הכי גדול בישראל, היו מספר לקוחות וגם עובדים בחברה שביקשו לקבל חלק מהמשכורת שלהם במטבעות וירטואליים" (עמ' 1219-1220).

עיקרי חווה"ד והעדויות של רו"ח דננברג

60. **בחוות דעתה (נ/33) התייחסה רו"ח דננברג לשאלה "האם פעילותו של שמואלי בתחום המטבעות הוירטואליים עולה כדי 'עסק' לפי פרקטיקה המקובלת בקרב רואי החשבון בתחום המייצגים".**

רו"ח דננברג כללה בחוות דעתה סקירה משפטית, לרבות הפניה לפסיקה, ולאחר מכן היא חיוותה את דעתה לגבי **יישום המבחנים שנקבעו בפסיקה**, ביחס למקרה דנן.

בין היתר, צוין לגבי **מבחן טיב הנכס** כי: "ענייננו הוא במטבעות וירטואליים... מסחר בהם דומה במהותו למסחר בניירות ערך... 'כנקודת מוצא הן נחשבות נכס הונאי' (עניין מגיד, בפסקה 20). לפיכך מבחן זה מלמד כי נקודת המוצא בענייננו של שמואלי היא כי מדובר בפעילות הונית. ואכן, במדינת ישראל קיימים עשרות אם לא מאות אלפי נישומים שכירים אשר סוחרים במניות ומטבעות וירטואליים כעיסוק משני ומגישים דו"ח שנתי על הכנסותיהם בשנה העוקבת" (עמ' 10 לחוות הדעת).

בעניין **מבחן תדירות העסקאות** הפנתה רו"ח דננברג לעניין **ענתבי** (ע"מ 10-01-12918), שבו "נדון עניינו של מערער אשר ביצע מסחר במניות בהיקף של כשישה מיליון ₪ תוך ביצוע כשלושת אלפים פעולות קניה ומכירה של ניירות ערך, אשר ביקש להכיר בהפסדים... כהפסדים 'מעסק' אותם ניתן לקזז... עמדת פקיד השומה, אשר התקבלה על ידי בית המשפט המחוזי היתה כי על פי מבחני הפסיקה פעילותו של המערער בתחום ניירות הערך אינה מגיעה כדי עסק". העדה טענה שקיימים קווי דמיון למקרה דנן: "גם שמואלי עבד כשכיר במשרה מלאה ולא החזיק במשרד, מנגנון או צוות עובדים... בענייננו ביצע שמואלי 135 עסקאות בלבד בשנים הנידונות בהיקף כספי של כ- 2,895,440 ₪ בלבד... קל וחומר שבעניינו אין לראות בפעילותו של שמואלי כפעילות המגיעה כדי 'עסק'".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עוד צוין בחוות הדעת כי על פי הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 3/2023 "רשות המיסים עצמה קובעת כי ככלל, גם במקרה בו נישום ביצע עסקאות מרובות (50 עסקאות ויותר בחודש)... עליו להגיש דיווח... במסגרת טופס 1399 (טופס דיווח על רווח/הפסד הון)... ברירת המחדל לעניין הדיווח על הכנסות הנובעות מפעילות במטבעות וירטואליים... הינה דיווח על מכירת נכסים הוניים שאינה עולה כדי עסק... לפי מבחן זה עולה כי פעילותו של שמואלי בקשר למטבעות אינה עולה כדי 'עסק' (עמ' 11).

באשר למבחן בקיאות הנישום, נטען כי "שמואלי אינו בקיא באופן מיוחד בתחום המסחר במטבעות וירטואליים. שמואלי הינו בעל תואר ראשון בכלכלה וניהול בהשכלתו ואיש שיווק במקצועו... פעולות המסחר של שמואלי בארנקיו בוצעו כ'תחביב' צדדי ותו לא... לצורך ביצוע פעולות קניה ומכירה במטבעות וירטואליים, בין אם במזומן ובין אם באופן מקוון, ממילא לא נדרש ככלל ידע ומיומנות גבוהים... שמואלי ביצע את כל הפעולות בארנקיו באופן ידני ולא באמצעות 'בוט', כפי שבדרך כלל נעשה הדבר על ידי סוחרים מקצועיים בתחום... תיק של סוחר מקצועי במטבעות וירטואליים מאופיין בדרך כלל במסחר בסוגי מטבעות רבים, בעוד ששמואלי... ביצע פעולות קניה ומכירה במטבעות ביטקוין בלבד" (עמ' 12); "על כן... ניתן לטעון כי הרווח... נובע בעיקרו כתוצאה מרכיב השינוי בשווי השוק של המטבעות שברשותו של שמואלי, דהיינו רווח הוני, ולא כתוצאה מכישוריו ומשאביו (רווח פירות)".

ביחס למבחן היקף ההשקעה הפנתה רו"ח דננברג לעניין ענתבי וטענה כי "ניתן לגזור לענייננו ולקבוע באופן דומה שפעילותו של שמואלי במטבעות הווירטואליים אינה עולה כדי עסק", והוסיפה כי "יוער, שאף בענייננו של מבחן זה קבעה הפסיקה... כי אין לראות בו מבחן עצמאי, שכן תיתכן עסקה בעלת היקף כספי גדול אשר תישא אופי הוני" (עמ' 13).

ביחס למבחן אופי המימון, נטען כי "הכספים אשר שימשו את שמואלי לביצוע פעולות המסחר במטבעות הינם ממקורותיו העצמאיים ושמואלי לא נטל הלוואות ו/או מימון זר אחר לצורך רכישת המטבעות שכן ככל והיה עושה זאת יש להניח שעובדות אלו היו נכללות בכתב האישום. לפיכך ניתן לומר כי בענייננו יישום מבחן זה מוביל למסקנה כי יש לראות בעסקאות שבוצעו על ידי שמואלי כעסקאות הוניות, קרי, כאלו שלא בוצעו במסגרת 'עסק' (עמ' 14).

ביחס למבחן ארגון והניהול, נטען כי "שמואלי אמנם היה חבר בקבוצות ברשתות החברתיות, אך הוא היה משתתף מן המניין ולא מנהל שלהן, לא פרסם מודעות בדבר קנייה או מכירה ואף לא יצר שום ארגון או מבנה או ערוץ מנוהל של השקעות אקטיביות" (עמ' 14).

באשר למבחן ייעוד התמורה, נטען כי "נראה שיש להתייחס למבחן ייעוד התמורה בהסתייגות מה, כך למשל, בעניין הרלינג קבע בית המשפט כי אין חשיבות לשימוש בכסף שנתקבל מהעסקה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

היות וזהו שימוש שנעשה בהכנסה לאחר שהופקה. לפיכך, יישומו של מבחן זה לענייננו אינו יכול להצביע לטעמנו באופן מובהק על סיווג הפעילות במישור ההוני או הפירותי" (עמ' 15).

בעניין מבחן תקופת ההחזקה בנכס, נטען כי "שמואלי החזיק לעיתים במטבעות אשר רכש מספר ימים בודדים, אולם מניסיוננו, אדם אשר עוסק (משמע, זהו ה-'עסק' שלו) במסחר במטבעות וירטואליים עשוי לבצע עשרות ואף מאות פעולות במטבעות כל יום כך שזמן ההחזקה במטבעות וירטואליים במקרים אלו יהיה קצר משמעותית ואף עשוי להגיע למספר דקות בלבד, כלומר לא ניתן להסיק ממבחן זה שטיב פעולותיו של שמואלי בעל אופי מסחרי" (עמ' 16).

ביחס למבחן הנסיבות האופפות את העסקה, נטען כי "כל אחד מהמבחנים דלעיל, אינו עומד בזכות עצמו על מנת לסווג את העסקה כהונית או כפירותית. בסופו של דבר, הקביעה האם פעולה כלכלית כלשהי מהווה פעולה פירותית או הונית נבחנת בכל מקרה ומקרה על פי נסיבות העניין ועל פי מכלול המרכיבים של הפעולה. מבחן זה הוא מבחן 'גג' שבמסגרתו נבחנת כל נסיבה רלוונטית שיש בה כדי לסייע בגיבוש ההבחנה בין הוני לפירותי... בענייננו, אם נבחן את מכלול הנסיבות הרי שהתמונה המצטיירת מצביעה כי פעילותו של שמואלי נעשתה במישור ההוני-הפרטי ולא הפירותי-עסקי... לדעתנו המקצועית ועל פי הפרקטיקה המקובלת בקרב רואי החשבון המייצגים, הנסיבות אשר אופפות את דרך פעולתו של שמואלי יעידו כי פעל במישור ההוני. מעצם העובדה כי לא פעל בשום שלב לפיתוח, טיפוח, השבחה יזום ושיווק של ידיעותיו בתחום המטבעות הוירטואליים, בצירוף עם העובדה לפיה משלח ידו המרכזי היה ועודנו כשכיר במשרה מלאה, ניתן להסיק כי פעילותו אינה עולה כדי 'עסק' אלא בוצעה במישור ההוני. לסיכום, נוכח יישום ושקלול כלל מבחני העזר לעיל על פי הפרקטיקה המקובלת בקרב רואי החשבון המייצגים, לדידנו עולה כי פעילותו של שמואלי במטבעות הוירטואליים אינה עולה כדי 'עסק' והיא בוצעה במישור ההוני" (עמ' 16-17; ההדגשה הוספה ואינה במקור).

נוסף על האמור, רו"ח דננברג בחנה את השאלה "האם על פי הפרקטיקה המקובלת בקרב רואי החשבון המייצגים מר שמואלי הגיש במועד דו"חות לפקיד השומה?" וציינה כי "המועד האחרון להגשת דוח המס לשנת 2018 ליחידים הינו 30.4.19. יחד עם זאת, בהתאם להחלטה מיוחדת של מנהל רשות המיסים נתנה ארכה נוספת ליחידים המעוניינים להגיש דוח אישי מקוון להגישו עד ליום 30.6.19 גם במקרה שהיחיד אינו מיוצג. כתב האישום הוגש ביום 12.6.19, דהיינו נכון למועד הגשת כתב האישום טרם חלף המועד האחרון... כפי שעולה מסעיף 8 להוראות הביצוע, בכל הנוגע לנישומים יחידים המיוצגים על ידי רואה חשבון, המועד הסופי... הוא עד ליום 31.12.2019" (עמ' 19). בהמשך הודגש כי "אנו קובעים ששמואלי הגיש במועד את דוחות המס שלו לשנת המס 2018 במסגרתם נכללה התייחסות לתוצאות העסקאות אשר ביצע במטבעות וירטואליים ...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

עסקינן בנישום אשר עשה ככל יכולתו ולמיטב ידיעתו וידיעת מייצגו על מנת להגיש את דוחותיו לרשות המיסים... " (עמ' 19).

"לאור דברים אלו, אין לנו אלא להעלות תמיהה עמוקה, כיצד ניתן לייחס למר שמואלי עבירה פלילית של שימוש בערמה, מרמה ותחבולה בכוונה להתחמק ממס, הדורשת כידוע את היסוד הנפשי, אשר לדידנו אינו קיים כלל וכלל, כפי שעולה ממכלול העובדות כדלהלן: ציר הזמן - פסיקת בית המשפט המחוזי בעניין קופל לפיה המטבע הווירטואלי ביטקוין אינו נחשב לצרכי מס כ-ימטבע' אלא כינכס' ניתנה במאי 2019, כחודשיים לאחר מעצרו של שמואלי... פוזיציה מקובלת במישור האזרחי - ... רואה חשבון סביר... היה קובע כי לא מדובר ב-'עסק'. ככל ורשות המיסים היתה סבורה אחרת, הרי שהיה עליה להוציא שומה בצו ושמואלי היה יכול לערער עליה לבית המשפט המחוזי... עמדה שאיננה חייבת בדיווח - ... עמדה חייבת בדיווח משקפת את עמדת רשות המיסים בסוגיה מסוימת, אולם אין היא מחייבת את הנישומים, וניתן לנקוט בפרשנויות נוגדות הניתנות על ידי מומחי המס לאותם עניינים. כמובן שההכרעה הסופית בין שתי הפרשנויות הנוגדות נתונה לבית המשפט... לפי סעיף 131 לפקודת מס הכנסה נקיטת עמדה אשר מנוגדת לעמדת רשות המיסים תהיה 'עמדה חייבת בדיווח' (כלומר, שנישום מחויב להצהיר עליה במפורש ככל שנקט בה) ככל שמתקיימים בה תנאים מצטברים אשר אחד מהם הינו 'יתרון המס הנובע ממנה עולה על 5 מיליון שקלים חדשים באותה שנת מס...'. הגשת כתב אישום כאשר פעילותו של שמואלי... אינה עולה אף בגדר עמדה החייבת בדיווח במישור האזרחי לא במישור ההכנסה ולא במישור מע"מ, אינה מתקבלת על הדעת. זאת ועוד, אף לו היה מדובר בעמדה החייבת בדיווח, המשמעות היא כאמור שנדרש להצהיר עליה במסגרת הדוח השנתי... כאשר למס הכנסה שמורה הזכות לחלוק על דעתו של הנישום במישור האזרחי בלבד... אי בהירות רגולטורית - בענייננו, שמואלי סחר במטבעות וירטואליים כאשר במועדים הרלוונטיים כלל לא היה ברור מה סיווגם לצרכי מס, מה הגדרתו של תחום העיסוק בהם, אופן המיסוי בקשר לסחר בהם וסוגיות אחרות הקשורות בדיווח בגין פעילות זו..." (עמ' 20-22).

רו"ח דננברג הפנתה בחוות דעתה גם ל-ע"פ 1182/99 הורוביץ נ' מדינת ישראל, ובעיקר לדבריו של כב' השופט י' אנגלרד: "[ש] כדי שתתקיים כוונה מיוחדת להתחמק ממס נדרשת ידיעה בדבר חבות במס. לעניין הכוונה חשובות ידיעתו ומחשבתו של הנאשם בעת המעשה או המחדל המיוחסים לו, ולא לאחר שיקבל את פסקו של בית המשפט וילמד ממנו על קיומה של חבות במס".

בסיום חוות הדעת נטען כי "אין לנו אלא להביע תמיהה עמוקה גם בנוגע לטענה לפיה הדוח השנתי לשנת המס 2018 הוגש באיחור", וצוין כי לאחר שרשות המיסים הטילה על הנאשם קנס בגין אי הגשה במועד של הדוח, מייצגו של שמואלי העביר בקשה לרשות המיסים לבטלו בין היתר בנימוק שהנאשם היה מיוצג, ורשות המיסים נענתה לבקשה והקנס בוטל. אלא שבחלוף שלושה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

חודשים נשלח לנאשם מייל מאת המפקח ברשות המיסים ולפיו לאחר בדיקה שנערכה התגלה שבמועד הגשת הדוח הוא לא היה מיוצג. **נטען כי** הנאשם היה מיוצג על ידי רו"ח בן שמואל וביום 20.6.19 ביטל את הייצוג, וכי **הנאשם חתם על ייפוי כוח לרו"ח שמשוני ביום 23.7.19 ולכן "... נכון למועד הגשת הדוח לשנת 2018 (19.8.2019), שמואלי היה מיוצג על ידי רואה החשבון מוטי שמשוני" (עמ' 23).**

בעדותה בבית המשפט מיום 17.7.23 מסרה העדה, בין היתר, כי אינה יודעת היכן נמצאים כספי המזומן שקיבל הנאשם, כי היא לא שאלה זאת את הנאשם וכי אינה יודעת אם יש רלוונטיות לשאלה זו: "אני מגיבה לסחר במטבעות קריפטוגרפיים אני לא יכולה להגיב על המזומן" (עמ' 1258 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23). בהמשך היא טענה כי השאלה אינה רלוונטית (שם, בעמ' 1260).

כאן המקום להעיר כי, למרבה הצער (ומסיבות שאינן תלויות במושב), **קיימת תקלה טכנית במספור העמודים של התמלילים של שני פרוטוקולים מוקלטים, במובן זה שיש בהם כפילות שגויה;** ובפועל, הן בישיבת ההוכחות מיום 13.7.23 והן בישיבת ההוכחות מיום 17.7.23 מופיע מספור עמודים זהה וכפול, לרבות של חלק גדול מהעמודים בתמליל של הישיבה מיום 17.7.23 שבה העידה רו"ח דננברג.

לטענת העדה, חוות דעתה נשענה על תוכן כתב האישום ולא על הכחותיו של הנאשם.

לגבי אופן הקניה והמכירה של הביטקוין ציינה העדה כי **יש להניח** שהנאשם עשה עסקאות "פיר טור פיר", דהיינו "עמית לעמית" (שם, בעמ' 1267): "כאשר אדם בא ועושה עסקת מזומן הוא עושה... אל מול עוד גורם זה המשמעות של פיר טו פיר... עו"ד מ. דגן: ... שני אנשים ברחוב כשאחד מוכר לשני סלסלת פירות והשני מביא לו כסף מזומן זה עונה לפי זה עונה מבחינתך על ההגדרה של מה הוא פיר טו פיר? העדה, הגב' ט. דננברג: זה פיר טור פיר" (שם, בעמ' 1271-1272 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

העדה התבקשה להתייחס להתנהלות של הנאשם במזומן וטענה כי "ניתן לבוא לראות את השער ביום הטרנזקציה בשנייה שהיא קרתה ולקחת שווי שוק לפחות לתת הערכה. עו"ד מ. דגן: את מתעלמת בתשובה שלך מהעובדה... שהנאשם קיבל את הכספים במזומן באופן שלא את לא אני ולא אף אחד יכול לדעת שהוא תואם את מה שכתוב בבילוקצ'ין ואפילו הגיוני שהוא בוודאי שלא תואם ב-100%... העדה, הגב' ט. דננברג: או-קיי נכון אז תהיה סטייה של 10% של 20%" (שם, בעמ' 1273 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

"עו"ד מ. דגן: את מודעת לזה שהנאשם העלה טענה שהוא מתוודע? העדה, הגב' ט. דננברג: לא.
עו"ד מ. דגן: או-קיי אז את הבנת בעצם שכל כספי התמורה שהנאשם קיבל ממכירת הביטקוין
נשמרו אצלו זאת ההבנה הזאת למיטב הבנתך? העדה, הגב' ט. דננברג: למיטב הבנתי כן... גם
שוב לא שאלתי, זה לא נמצא בכתב האישום ועל כן אין לזה נפקות" (שם, בעמ' 1276 לפרוטוקול
הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: האם יש חובה לדווח לרשויות המס על פתיחת עסק? העדה, הגב' ט. דננברג: מצב
בו נישום מגיע אלי לכדי ייעוץ ואני לפי שיקול דעתי מרגישה שעסקינן בעסק אני אגיד לו לפתוח
תיק... השאלה הראשונה שאני תמיד שואלת את הנישומים שלי הינה ממה אתה חי... במקרה
שלנו מדובר פה בשכיר במשרה מלאה... וזה מה שהוא עושה בחלק הארי שלו של היום" (עמ'
1278); "עו"ד מ. דגן: ז"א לשיטתך גם אדם שהוא שכיר במשרה מלאה במשכורת כלשהי אבל
מפיק בשנה פלונית רווח אסטרונומי של למעלה מ-100 מיליון ש"ח כתוצאה מאלפי מכירות של
מטבעות וירטואליים באופן פיזי שהוא פוגש לקוחות והוא לשיטתך עיקר מחייתו... לא במכירת
מטבעות וירטואליים. העדה, הגב' ט. דננברג: זה לפי שיטתי ושיטת פסק דין **ענתבי**, ענתבי היה
רווח של 6 מיליון עם שלושת אלפים פעולות ואמרו לו שהוא לא עסק. עו"ד מ. דגן: האם בפסק
דין ענתבי אותו ענתבי פגש לקוחות? העדה, הגב' ט. דננברג: אני לא יודעת אמרו שלענתבי הייתה
בעיה עם מנגנון ולכן אמרו שלא, גם פה אני לא רואה לא ראיתי שהיה מנגנון". לעניין אמירתה
בדבר "החלק הארי" ציינה העדה כי "החלק הארי בא לידי ביטוי בשעות ולא בא לידי ביטוי
בכסף... עו"ד מ. דגן: אני מבין שאת שמה את הדגש על השעות נכון? העדה, הגב' ט. דננברג: אני
שמה את הדגש על זה שכרגע לפי כתב האישום ולפי הממצאים שיש שאני ראיתי לפחות הנאשם
עבד כשכיר במשרה מלאה... עו"ד מ. דגן: האם שאלת את הנאשם כמה שעות הוא עבד במסגרת
המשרה שלו? העדה, הגב' ט. דננברג: אני מסתכלת על טופס 106" (שם, בעמ' 1279-1280
לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: ... אמרת קודם שיש לך לקוחות... ולמעלה מ-100 תיקים שחלקם שעוסקים
במכירת מטבעות וירטואליים ושחלקם עושים זאת בתמורה למכירת מזומן... **האם מישהו
מהלקוחות שלך... סווג כמוסד כספי? העדה, גב' ט. דננברג: לא**" (שם, בעמ' 1283 לפרוטוקול
הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: אני חוזר לפן העובדתי בסעיף 2.4.1... כתוב [בחוות הדעת] שמואלי אינו בקיא
במיוחד באופן מיוחד בתחום המסחר במטבעות וירטואליים... כיצד את יודעת לקבוע את מידת
בקיאותו... העדה, הגב' ט. דננברג: בדרך כלל בן-אדם שיש לו עסק למסחר ומטבעות במטבעות
וירטואליים יש לו סרטונים ביוטיוב... יש לו הרבה מאוד תשתיות אני לא ראיתי שום דבר בכתב
האישום... הוא לא לקח שום קורסים בתחום הקריפטו... עו"ד מ. דגן: את שאלת אותו אם הוא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

לקח קורסים בתחום הקריפטו? **העדה, הגב' ט. דננברג**: לא אבל זה לא כתוב גם... אני באתי והגבתי לכתב האישום כהווייתו, אני לא יכולה להמשיך להתייחס לעוד ועוד דברים שלא מופיעים שם... **עו"ד מ. דגן**: ... מה שנהוג שמומחה עושה זה עובר על הראיות בתיק הראיות הרלוונטיות לתחום המומחיות שלו וכן עושה בדיקות עצמאיות... ואז על סמך שני הדברים האלה נהוג שהמומחה קובע קביעות עובדתיות... **העדה, הגב' ט. דננברג**: אני בתחום מסוף שנת 2016... מעולם לא ראיתי את השם שלו בשום מקום לא בין הטריילרים המוכרים לא בין הקורסים לא בשום מקום לא בין המתכנתים המובילים... **מקום שלא מצוין בכתב האישום שהוא בקיא, עלי להניח שהוא לא בקיא. עו"ד מ. דגן**: גישה מעניינת" (שם, בעמ' 1284-1286 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

עו"ד מ. דגן: ... בסעיף 2.7.1 בשורה השישית של הסעיף הכללי את רשמת שהנאשם לא פרסם הודעות בדבר קניה או מכירה... [ש]את לא יכולה לדעת זאת כי את לא בדקת כמו שכבר העדת... **העדה, הגב' ט. דננברג**: או-קיי. בכתב האישום רשום לצורך הקמת העסק וניהולו רכש הנאשם ביטקוין וריפל... לו רצתה המאשימה לבוא ולציין שהוא הפעיל עוד מנגנון וקיים מנגנון ע"י הפרסום הודעות האלה היא הייתה צריכה לציין... זה לא התרשלות שלי" (שם, בעמ' 1300-1304 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

עו"ד מ. דגן: אני מפנה אותך בבקשה לסעיף 2.10.2 בחוות הדעת בעמוד 16 בסעיף זה את כותבת שמואלי החזיק לעיתים במטבעות אשר רכש מספר ימים בודדים אני מבקש בבקשה שתפני אותנו למקור הידע שלך לעובדה הזאת... **העדה, הגב' ט. דננברג**: ככה יש את הדוח של יחידת הסייבר ששמה יש את הציון של התאריך לעד כל טרנזקציה וטרנזקציה שנעשתה... **עו"ד מ. דגן**: ואיך את יכולה לדעת.. שהנאשם לא רכש נגיד מטבעות מסוימים... והוא החזיק אותם במשך נניח מספר חודשים... לפני שהוא מכר אותם? **העדה, הגב' ט. דננברג**: ... לא בוצע ייחוס ספציפי... אני מסתמכת על ... הניתוח של מחלקת הסייבר" (עמ' 1305-1307); **עו"ד מ. דגן**: ... האם הצעת לנאשם לערוך בדיקה פורנזית כלשהי? **העדה, הגב' ט. דננברג**: בדיקה של עלות פורנזית זה בדיקה שהיא כרוכה בעלות מאוד גבוהה ולא היה פה צורך... לא נתבקשתי פה חקירה פורנזית לחקירה אין קשר לדיני המס" (שם, בעמ' 1309 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

עו"ד מ. דגן: נניח רגע שנקבל לטענתך שמדובר בהכנסה כרונית [צ"ל: הונית] תסבירי בבקשה כרואת חשבון כיצד הנאשם היה צריך לדווח לרשות המיסים בזמן אמת? **העדה, הגב' ט. דננברג**: ... על פי חוק צריך להגיש טופס 1399 כ-30 יום מיום ביצוע העסקה עקב המורכבות המאוד מאוד גדולה שיש בחישובי הקריפטו אז יש פרקטיקה נהוגה עם רשות המיסים כשמגשים את טופס 1399 בסוף שנה עם טופס 1301" (עמ' 1309-1310). **עו"ד מ. דגן**: ... איפה כתוב שיש להגיש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הכנסות בדבר מטבעות וירטואליים בסוף השנה? העדה, הגב' ט. דננברג: הפרקטיקה הנהוגה" (שם, בעמ' 1311 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"העדה, הגב' ט. דננברג: טופס 1399 בנוי מכך שצריך לבוא ולדווח על המחזור הכנסות וצריך לדווח גם על העלויות שהיו ואז מדווחים על הרווח. עו"ד מ. דגן: ... אני מבין שהנאשם לשיטתך אפילו אם מדובר בהכנסה הונית היה צריך לדווח לרשות המיסים על הכנסה של כ-2.5 מיליון ש"ח. העדה, הגב' ט. דננברג: לשיטתי הדוחות של הנאשם לא הוגשו עם טופס 1399 ובשנים המדוברות רואי חשבון לא כל כך ידעו איך לדווח מה לדווח צריך לזכור שחוזר 5/18 יצא רק בשנת המס 2018... הוועדה שכביכול אמורה לתת את המענה המקצועי קמה רק בשנת 21" (עמ' 1313-1312); "מעולם לא טענתי שהנאשם דיווח כמו שצריך לדווח, הנאשם היה צריך לדווח ע"י טופס 1399 ולכלול שם את כל הפרמטרים כפי שאמרת... וכשאנחנו מדברים על טופס 1399 צריך לציין מחזור מכירות, צריך לציין את העלות ומשם גוזרים את הרווח... רואי החשבון באותה עת לא ידעו ... איך לדווח" (שם, בעמ' 1314 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

לטענת העדה, "[ש]הדיווח עצמו כנראה היה בואו נגיד את זה ככה לא נכון... מחוסר ידיעה. עו"ד מ. דגן: איך את יודעת שהוא היה לא נכון מחוסר ידיעה ולא מזדון? העדה, הגב' ט. דננברג: כי מאוד קשה לי להאמין שקולגה שלי בא ועשה דבר כזה בזדון. רואה חשבון צריך להניח שהוא יודע לעשות את העבודה שלו... [ש]היה לנו מאוד מאוד קשה לעשות את העבודה שלנו כרואה חשבון בשנת המס 2017 ו-2018 ו-2019 כשלא הייתה לנו שום בהירות" (שם, בעמ' 1317 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

העדה ציינה כי בין אם מדובר בהכנסה פירותית ובין אם מדובר בהכנסה הונית, היה על הנאשם לדווח על הכנסותיו. כמו כן, לטענתה, "הוא לא ניהל עסק, אתה הולך לכיוון הדיווח פירותי או הוני ואנחנו שוב נחזור לזה שבשנת המס 2018 לא משנה כמה התאמץ הרואה חשבון שלו היו יחידי סגולה רק בארץ שידעו איך לטפל בזה חוזר 5/18 יצא בשנת 18... הוא בא והוא דיווח אמנם דיווח לא נכון אבל דיווח הוא ניסה לעשות את החובות המוטלות עליו אמנם לא כמו שצריך אבל הוא ניסה" (שם, בעמ' 1320 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: ... הייתי מצפה שאדם שמצוי במצב של אי בהירות כמו שאת מתארת יעשה הקפדה יתרה על ניהול ספרים רישום של עסקאות פתיחת עסק התייעצות עם רואה חשבון מתן קבלות הנאשם לא עשה אף אחת מהפעולות האלה... הוא לא ניהל ספרים הוא לא רשם עסק כלשהו הוא לא התייעץ עם הרואה חשבון שלו... הוא לא נתן קבלות, את הכספים בניגוד למה שאת אומרת הוא קיבל במזומן באופן שאין לו שום רישום לקבלת המזומן... כל אחד מהדברים האלה ובוודאי בוודאי שילוב שביניהם ממלאים את היסודות העובדתיים הנדרשים בעבירה של 220... העדה, הגב' ט. דננברג: נכון אתה צודק שצריך לנהל עסק שמנהלים עסק צריך לפתוח תיק צריך לנהל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ספרים וצריך את כל הדברים הנ"ל האם כשאני באה ומשקיעה באינטראקציה לברוקר בניירות ערך אני מחויבת לנהל ספרים לא האם בחשבון האישי שלי שאני משקיעה בכירה כן אני מחויבת לנהל ספרים לא אני לא עסק למה בן-אדם שמשקיע בשוק ההון מחויב... למה בן-אדם שמשקיע בשוק ההון צריך לנהל ספרים? למה בן-אדם שזה אצלו השקעות יש עליו חובה לנהל ספרים הדברים נכונים ויפים כשעסקינן בעסק אבל אם לא עסקינן בעסק אז מאיפה מגיעה החובה הזאת? עו"ד מ. דגן: אני מבולבל לפני רגע הסכמת שגם אם מדובר בהכנסה הונית יש חובת דיווח על מלוא הכנסות. העדה, הגב' ט. דננברג: נכון, אין חובה לנהל ספרים ואין חובה לנהל עסק מפה הבלבול. אני צריכה לדווח על זה בטופס 1399 אני יכולה לדווח על זה בדוח האישי... להביא גם השקעות שיש לי בחו"ל והכל הטפסים מהבנקים וזהו זה, אני לא מחויבת לידי על [צ"ל: לנהל] ספרים על ההשקעות האלה" (שם, בעמ' 1321 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: אדוני אין מחלוקת שהדוחות הוגשו על ידי מייצג אחרי הגשת כתב האישום אין על זה מחלוקת" (שם, בעמ' 1315 בשורות 17-18 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

ביחס לתדירות העסקאות ציינה העדה כי "כשאדם בא ומבצע עסקאות כאלה הוא עושה את זה ע"י BOT... לא נראה שהיה פה שום בוט שהופעל או שום סקריפט... ו-135 טרנזקציות שאנחנו הולכים לפי תדירות העסקאות זה תדירות מאוד נמוכה... עו"ד מ. דגן: ... הטרנזקציות שאת מפנה אליהן הן לא טרנזקציות של מכירה וקנייה של מטבעות וירטואליים בחשבוננו של הנאשם, אלה הן טרנזקציות של מכירה לאחר עוד פעם בתמורה למזומן לאחר ולכן... האם ניתן לקיים מספר קטן יחסית של עסקאות נגיד עסקאות בודדות אם התמורה עליהן היא גבוהה ואם אדם עוסק בזה והאם עדיין זה אפשרי לעשות זאת ולהיות מסווגת כעסק... העדה, הגב' ט. דננברג: ... אני מכירה את המונח עסקת אקראי לא בהכרח אומר שתסווג כעסק... מהניסיון שלי עסקאות גדולות ומועטות טרנזקציות סווג כהוני... בדרך כלל... הנטייה תהיה לסווג כעסק כשאנחנו מדברים באלפי פעולות" (עמ' 1335-1336 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: האם לצרכי שיווק [צ"ל: סיווג] העסק לפי דעתך יש הבדל בין קניה ומכירה עצמאיים... לצרכי השקעה אישית לבין הגעה ללקוחות ומכירה אליהם... העדה, הגב' ט. דננברג: אם אנחנו עסקינן ומבחן [צ"ל: במבחן] המימון יש הבדל אבל... לא ראיתי בשום מקום את האופרציה הזאתי את הנסיעות לאנשים את ההודעות את המנגנון... הוא יכול היה גם להיפגש איתם בשגרירות של הביטקוין... ככה פעם היו עושים עסקאות" (עמ' 1339 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: לעניין מבחן הארגון והניהול האם יש הבדל בין אדם שהשקיע מאמצים שונים על מנת להגיע ללקוחות שזה מה שאנחנו מייחסים לנאשם ולבצע אתם עשרות עסקאות ולקבל מהם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

כסף מזומן, לבין אדם שיושב בביתו וקונה מטבעות ואותם? ... העדה, הגב' ט. דננברג: יש הבדל בשנים הנידונות אין הבדל מכיוון שככה היו נעשות העסקאות בשנת 2011 או שנת 2013 כולם היו קונים במזומן... כב' הש' לוי: 2018 ו-2019 נא להתייחס לתקופה הרלוונטית לכתב האישום, לא 2013. העדה, הגב' ט. דננברג: בשנים 2017 ו-2018 וגם קצת מ-19 כן אנשים היו עושים עסקאות פיר טו פיר... יש לבחון את הנושא הזה בעוד מבחנים. בשום פסק דין לא נאמר שמבחן המנגנון זה המבחן היחידי" (עמ' 1341 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

"עו"ד מ. דגן: ... אנחנו המדינה גם סבורים... שהמעשים של הנאשם בלי קשר לכך שמדובר במטבעות וירטואליים מעידים על הכוונה וגם כשלעצמה המעשים שמהווים יסודות עובדתיים בביצוע עבירה פלילית לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה העובדה שהוא לא נרשם כעסק, העובדה שהוא לא התייעץ עם רואה חשבון, העובדה שהוא לא ניהל ספרים, העובדה שהוא לא נתן קבלות, האופן של ההתכתבות שהוא ניהל עם אנשים, העובדה שהוא קיבל את הכספים דווקא במזומן באופן ספציפי ועוד דברים נוספים... העדה, הגב' ט. דננברג: כל אלה נכונים ויפים במצב שעסקינן בבן-אדם שצריך לנהל עסק וכבר דיברנו על זה, מצב שבן-אדם הוא בהשקעה הונית הוא לא צריך לפתוח עסק הוא לא צריך לבוא ולנהל ספרים הוא לא צריך הוא צריך לבוא ולעשות את החובות דיווח הקיימות... עו"ד מ. דגן: זה למרות האמור בסעיף 89 שמחייב גם הכנסה הונית דיווח מלא במלוא הכנסות? העדה, הגב' ט. דננברג: אני חושבת שיש כאן בלבול... אם אני בהוני אני לא חייבת לרשום עסק, לבוא כל הזמן ולבלבל בין החובות שלי כעסק לבין החובות שלי במישור ההון זה לא יעזור, כשאני נמצאת במישור ההוני... אין לי חובה לנהל ספרים... עו"ד מ. דגן: הנאשם פה לא מילא את חובותיו לא במישור ההוני ולא במישור העסקי, הוא לא דיווח בכלל בשום צורה. העדה, הגב' ט. דננברג: אבל יש לנו דיווח שהוא דיווח במישור ההוני, יש את זה בדוח 1301... עו"ד מ. דגן: את אמרת בעצמך שמדובר בדיווח חסר. העדה, הגב' ט. דננברג: לא, אמרתי שמדובר בדיווח שגוי, לא אמרתי שמדובר בדיווח חסר, אמרתי שזה היה צריך להיות מדווח על ידי טופס 1399 כהוני" (עמ' 1348-1349 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

בחקירה החוזרת לנאשם, אישרה העדה כי אנשים שסחרו במזומן בהיקפים גדולים מהנאשם לא דיווחו על עסק, והדגישה לבקשת הנאשם כי "פיר טור פיר כבר הסברנו את זה, זה יכול להיות מזומן... זה יכול להיות פנינים סגולים, זה יכול להיות כסף או שווה כסף" (עמ' 1350 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

דיון והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

61. כאמור, באישום הראשון יוחסה לנאשם עבירת מס של מרמה, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. עם זאת, בסיכומי המאשימה ביקש ב"כ המאשימה להרשיע את הנאשם גם בעבירה לפי סעיף 220(1) לפקודה – על בסיס אותן עובדות שנטענו בכתב האישום, "כעבירה חלופית", וזאת בנוסף לעבירה לפי סעיף קטן (5) לסעיף 220 אשר מיוחסת לנאשם בכתב האישום.

אלא שאקדים ואציין כי מדובר בשתי חלופות של אותה עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, אשר הכותרת שלה היא "מרמה", והעונש המרבי בגין שתי החלופות הוא זהה, ולכן למעשה אין מדובר בעבירה חלופית, כי אם בחלופה אחרת של אותה עבירה לפי סעיף 220 לפקודה, וזאת כאמור על בסיס אותן עובדות הנטענות בכתב האישום. מעבר לכך, ראו להלן לגבי המבחנים – הטכני והמהותי – לעניין ההזדמנות הסבירה להתגונן מפני עבירה חלופית.

כמו כן, באישום השני יוחסה לנאשם עבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

62. תחילה אעמוד להלן, אפוא, על יסודות העבירות האמורות.

כמו כן, אדרש לשאלה האם היתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני "העבירה החלופית" לפי סעיף 220(1) לפקודה, שלא יוחסה לנאשם בכתב האישום ושבה ביקשה המאשימה להרשיעו בנוסף לעבירה לפי סעיף 220(5) לפקודה.

בנוסף, מכיוון שהנאשם אישר בבית המשפט שהוא שיקר בחקירתו במשטרה (ראו למשל הפרוטוקול מיום 22.6.23 בעמ' 1011 בשורות 24-27) ומכיוון שהנאשם נמנע מלהעיד במשפט, אעמוד על הנפקות של טענות מזכות אשר מוסר נאשם בחקירתו במשטרה, ועל המשמעות שניתן לייחס לשקרי נאשם בחקירתו במשטרה וכן על הנפקות של הימנעות נאשם מלהעיד.

כמו כן, מכיוון שעמדת המאשימה נסמכת בין היתר על ראיות נסיבתיות המובילות לשיטתה להרשעת הנאשם, אעמוד גם על ההלכה הפסוקה בסוגיה זו.

לאחר מכן, אתאר את אופן הגנת הנאשם במשפט, אנתח את הראיות העיקריות שהובאו במשפט ואבחן אם הוכחו העבירות המיוחסות לנאשם, במידת הוודאות הנדרשת בפלילים.

כן אתייחס לטענות העיקריות הרבות שהועלו במהלך המשפט, הן על ידי הנאשם והן על ידי באי כוחו כשהיה מיוצג – ככל שההכרעה בהן נדרשת לצורך הכרעת הדין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואל

יסודות עבירת המס שבאישום הראשון – כללי

63. סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, המעגן את העבירה של מרמה, קובע כי:
- "אדם אשר במזיד, בכוונה להתחמק ממס או לעזור לאדם אחר להתחמק ממס, עבר אחת העבירות המנויות להלן, דינו – ...; ואלו הן:
- (1) השמיט מתוך דו"ח על פי הפקודה כל הכנסה שיש לכללה בדו"ח;
- ...
- (5) השתמש בכל מרמה, ערמה או תחבולה, או הרשה להשתמש בהן"

כפי שהובהר בספרות ובפסיקה, מדובר בעבירת מטרה התנהגותית. בחלופה שבסעיף 220(1) לפקודה, הרכיב ההתנהגותי שביסוד העובדתי הוא ההשמטה של "הכנסה" שיש לכלול בדו"ח.

בסעיף 1 לפקודה הוגדר המונח "הכנסה" כ-"סך כל הכנסתו של אדם ...", בהבדל מ"הכנסה חייבת" המוגדרת שם כ-"הכנסה לאחר כל הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין".

כמו כן, בסעיף 2 לפקודה, אשר כותרתו היא "מקורות הכנסה", נקבע כי "מס הכנסה יהא משתלם ... על הכנסתו של אדם תושב ישראל שהופקה או שנצמחה בישראל או מחוץ לישראל ... ממקורות אלה: (1) השתכרות או ריווח מכל עסק או משלח-יד שעסקו בו תקופת זמן כחשאי, או מעסקה או מעסק אקראי בעלי אופי מסחרי ...".

כפי שהובהר בפסיקה, המונח "הכנסה" לעניין הפקודה הוא היקף המחזור הכולל ברוטו לפני ניכוי הוצאות וקיזוזים – ולא ההכנסה נטו, "ההכנסה החייבת" או הרווח החייב במס, לאחר ניכוי ההוצאות והקיזוזים המותרים כדין.

יש להבחין אפוא היטב בסוגיית המיסוי, בין המישור הפילי ו בין המישור האזרחי: במישור הפילי, העבירה לפי סעיף 220 לפקודה, שאינה עוסקת בסוגיה של מיסוי אזרחי, מתייחסת כאמור לכוונה להתחמק מתשלום המס המגיע כדין ולהשמטת "ההכנסה", שהיא היקף המחזור הכולל ברוטו של הנישום; ואילו במישור המיסוי האזרחי רשאי הנישום לנסות לשכנע את רשויות המס שמתוך מחזור ההכנסה ברוטו היו לו הוצאות מותרות כדין, בסכומים כאלה ואחרים, ושעל כן הוא הפיק רווח בסכום נמוך יותר מההכנסה ברוטו והוא מבקש לשלם מס רק על "ההכנסה החייבת" או על הרווח החייב במס, לאחר כל הניכויים והקיזוזים המותרים כדין מתוך מחזור ההכנסה ברוטו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

[לעניין הפרשנות של המונח "הכנסה" במישור הפלילי, ראו: ע"פ 80/64 הר-שלום נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יח(3) 694, 696-697 (1964); ע"פ 63/71 קרבונרו נ' מדינת ישראל, פ"ד כז(1) 763, 765-766 (1973); ע"פ 5783/12 גלם נ' מדינת ישראל (11.9.2014); ע"פ 5529/12 אוהב ציון נ' מדינת ישראל, בפסקה 20 (9.11.2014) (להלן: "עניין אוהב ציון"); ע"פ 3806/16 בלטי נ' מדינת ישראל, בפסקה 58 לחוות-דעתו של כבוד השופט י' אלרון (23.5.2019) (להלן: "עניין בלטי").]

בחלופה לפי סעיף 220(5) לפקודה, הרכיב ההתנהגותי הוא שימוש במרמה, ערמה או תחבולה – מחדל או מעשה אסור של התחמקות ממס, בצירוף הרכיב הנסיבתי של קיום חבות במס שלא מולאה.

[ראו למשל: ע"פ 406/69 ברנדל נ' מדינת ישראל, פ"ד כד(1) 210, 212 (1970); ע"פ 10736/04 כהן נ' מדינת ישראל (26.9.2006)].

המטרה בשתי החלופות הנ"ל של העבירה היא להתחמק ממס או להפחית את נטל המס.

היסוד הנפשי בשתי החלופות הוא כוונה מיוחדת להתחמק ממס.

כפי שהובהר בפסיקה, את יסוד הכוונה ואת המטרה להתחמק ממס מוכיחים ברוב המקרים באמצעות הנסיבות, על ידי ראיות נסיבתיות ועל ידי התנהגותו של הנאשם ומעשיו. כמו כן, כפי שנקבע בפסיקה וכפי שהובהר גם בספרות, אמנם על התביעה להוכיח את כל יסודות העבירה, כולל היסוד הנפשי. אולם, הכוונה הפלילית להתחמק ממס מתבקשת מעצם המעשים של הפחתת הכנסה המוצהרת ומהראיות הנסיבתיות, כאשר ברי שהעובדות לאשורן מצויות בידיעת הנאשם; וכשנאשם אינו מדווח לרשות המיסים על פתיחת עסק או על ניהולו, אינו מנהל ספרי חשבונות ואינו מצהיר על מלוא הכנסותיו, למרות התנהלות עסקית שיטתית ומתמשכת בהבדל מפעילות נקודתית, המסקנה המתבקשת היא כי התכוון להשתמט מתשלום המס המגיע ממנו כדין – אלא אם כן יש בפיו הסבר סביר למעשיו שבכוחו לעורר ספק סביר לעניין כוונתו להתחמק ממס.

[ראו: ע"פ 143/73 מדינת ישראל נ' זינדל, פ"ד כח(2) 19, 26 (1974); ע"פ 502/73 שוורצברג נ' מדינת ישראל, פ"ד כט(1) 202, 207-208 (1974); ע"פ 409/88 מדינת ישראל נ' עמרה, פ"ד מג(1) 825, 827-828 (1989); ת"פ (מחוזי י-ם) 55/96 מדינת ישראל נ' פרומדיקו בע"מ (14.1.1999); ע"פ 1182/99 הורביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 1, 70-71 (2000); ע"פ (מחוזי ת"א) 71407/99 מדינת ישראל נ' נבנצאל (20.6.2001); רע"פ 2541/03 דלאל נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (21.4.2003); ע"פ (ת"א) 70796/04 שגיא נ' מדינת ישראל, בפסקאות 13-16 (8.12.2005); עניין אוהב ציון, בפסקאות 13-15, 24-25; תפ"ח (ב"ש) 20623-11-12 מדינת ישראל נ' גרימברג, עמ' 572-573, 585-

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

582 (26.9.2016); גיורא עמיר, טלי ירון ורועי פלר, עבירות מס ועבירות הלבנת הון, בעמ' 241-243 (2019) (להלן: "עמיר ירון פלר – עבירות מס ועבירות הלבנת הון").

יסודות עבירת הלבנת ההון שבאישום השני – כללי

64. סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון קובע כי:

(א) העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) (בחוק זה – רכוש אסור), במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו – ... :

(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;

(2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;

(3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה;

(4) רכוש שנעברה בו עבירה.

(ההדגשות בקו הוספו ואינן במקור)

כפי שהובהר בפסיקה ובספרות, מדובר בעבירת מטרה התנהגותית, דהיינו – עבירה התנהגותית מסוג מטרה, ולא בעבירה תוצאתית.

במסגרת היסוד העובדתי של העבירה שבסעיף 3(א), נכלל רכיב התנהגותי, שהוא "העושה פעולה", וכן רכיב נסיבתי שלפיו הפעולה נעשתה ב"רכוש אסור".

לגבי הרכיב ההתנהגותי, "פעולה ברכוש" מוגדרת בסעיף 1 לחוק: "הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, וכן פעולה ברכוש שהיא מסירה, קבלה, החזקה, המרה, פעולה בנקאית, השקעה, פעולה בניירות ערך או החזקה בהם, תיווך, מתן או קבלת אשראי, ייבוא, ייצוא ויצירת נאמנות, וכן ערבוב של רכוש אסור עם רכוש אחר, גם אם הוא אינו רכוש אסור".

המונח "רכוש" מוגדר אף הוא בסעיף 1 לחוק: "מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור".

כאמור, לעבירה זו נדרש גם רכיב נסיבתי: הפעולה נעשתה ב"רכוש אסור" – מונח אשר מוגדר בסעיף עצמו ("רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4)"): "(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה; (2) רכוש ששימש לביצוע עבירה; (3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה; (4) רכוש שנעברה בו עבירה".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואל

סעיף 2 לחוק, אשר כותרתו היא "עבירת מקור", מגדיר אותה כ"עבירה כמפורט בתוספת הראשונה".

מכאן שהמחוקק קבע מה ייחשב כ"עבירה" שהרכוש שהושג בעקבותיה הוא "רכוש אסור"; זו, כלשון החוק, "עבירת מקור", והיא, כאמור, חייבת להיות אחת מהעבירות הנכללות בתוספת הראשונה לחוק.

בפסיקה נקבע כי ניתן להוכיח ביצוע עבירת מקור גם אם הנאשם לא הורשע בה, ובלבד שהתביעה הוכיחה את ביצוע עבירת המקור מעבר לספק סביר [ראו: ע"פ 7593/08 ריטבלט נ' מדינת ישראל בפסקאות 56-57 (1.9.2009)]; כן ראו: יעל גרוסמן רוני בלקין סאלי ליכט איסור הלבנת הון: להלכה ולמעשה 26-28 (מהדורה שניה, 2013) (להלן: "גרוסמן בלקין ליכט – איסור הלבנת הון"); גיל עשת "הלבנת הון: הזיקה לעברת-המקור והוכחתה לנוכח העיקרון של הליך ראוי" משפט ועסקים יא 299, בעמ' 309-310 (התשס"ט-2009) (להלן: "עשת – הלבנת הון"); עמיר ירון פלר – עבירות מס ועבירות הלבנת הון, בעמ' 972-973.

מצד הנאשם נדרשת מודעות לכך שמדובר ב"רכוש אסור".

כפי שנקבע במפורש בסעיף 5 לחוק: "לענין סעיפים 3 ו-4 די אם יוכח שעושה הפעולה ידע כי הרכוש הוא רכוש אסור, גם אם לא ידע לאיזו עבירה מסוימת קשור הרכוש".

עם זאת, כפי שהובהר בספרות, בנוסף לכך שעל התביעה להוכיח, מעבר לספק סביר, קשר של הרכוש לעבירת מקור ספציפית (היותו "רכוש אסור") – על התביעה להוכיח, אף זאת מעבר לספק סביר, מודעותו של הנאשם לכך שהרכוש קשור לעבירת מקור דווקא, ולא סתם לעבירה כלשהי, גם אם לא ידע לאיזו עבירת מקור מסוימת הרכוש קשור (ראו למשל והשוו: גרוסמן בלקין ליכט – איסור הלבנת הון, בעמ' 32-33; עשת – הלבנת הון, בעמ' 338-339).

כמו כן, כידוע, "עצימת עיניים" מצד נאשם שקולה נגד מודעות מצדו: "רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם" (סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין); אך זאת, רק כאשר מדובר בחשד ממשי ומעשי מצד הנאשם [ראו והשוו, למשל: ע"פ 115/00 טייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(3) 289, 304 (2000); ע"פ 5938/00 אזולאי נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 873, 895-897 (2001); ע"פ 7580/02 ג'אבר נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 לפסק-דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) א' גרוניס (22.9.2005); ע"פ 8641/04 ראובני-בוכניק נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 לפסק-דינו של כבוד השופט א' א' לוי (11.1.2006); ע"פ 11699/05 סרפו נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 לחוות-דעתו של כבוד השופט א' א' לוי (23.6.2008); ע"פ 4089/07

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

סייף נ' מדינת ישראל, בפסקה 30 לפסק-דינה של כבוד השופטת (כתוארה אז) מ' נאור (6.5.2010); ע"פ 2518/16 יצחקי נ' מדינת ישראל, בפסקאות 9-10 לפסק-דינו של כבוד השופט יי עמית (25.12.2016).

עוד יצוין כי בסעיף 4 סיפא לחוק, שכותרתו היא "איסור עשיית פעולה ברכוש אסור", נקבע כי "לענין סעיף זה, ידיעה" – למעט עצימת עיניים כמשמעותה בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין" (ההדגשה בקו הוספה ואינה במקור).

מכאן משתמע כי ידיעה לענין סעיף 3 לחוק (ידיעה של הנאשם שמדובר ב"רכוש אסור") – בהבדל מאשר ידיעה לענין סעיף 4 לחוק – כוללת גם עצימת עיניים (ראו למשל: עשת – הלבנת הון, בעמ' 339), אשר כאמור שקולה נגד מודעות, לפי סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין.

במסגרת התוספת הראשונה לחוק נכללות, בין יתר עבירות המקור, גם: "1) עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים – שאינן עבירות של שימוש עצמי בסם, החזקת סם לשימוש עצמי, החזקת חצרים לצריכה עצמית של סם והחזקת כלים לשימוש עצמי בסם"; וכן "17ב) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה (בפרט זה – עבירת מס), אם התקיים בה אחד מאלה:

- (א) ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס היא בסכום העולה על 2,500,000 שקלים חדשים בתקופה של ארבע שנים או בסכום העולה על 1,000,000 שקלים חדשים בתקופה של שנה;
- (ב) עבירת המס או עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בתחכום וכן ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס היא בסכום העולה על 625,000 שקלים חדשים;
- (ג) עבירת המס או עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בזיקה לארגון פשיעה או לארגון טרור כהגדרתם בפרט (17א);
- (ד) עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בידי מי שאינו האדם החייב במס (ההדגשה בקו הוספה ואינה במקור).

בפסיקה נקבע כי היקף הרכוש האסור כולל את כלל התקבולים בעקבות העבירה ולא רק הרווח וכי אין מתחשבים בהוצאות שהוציא העבריין: ע"פ 2333/07 תענד נ' מדינת ישראל, בפסקה 265 (12.7.2010) (להלן: "עניין תענד"); ע"פ 4980/07 כהן נ' מדינת ישראל, בפסקה 34 (4.11.2010); ע"פ 6339/18 בלווא נ' מדינת ישראל, בפסקה 27 לחוות-דעתו של כבוד השופט ע' פוגלמן (15.1.2020) (להלן: "עניין בלווא"); דנ"פ 2168/20 בלווא נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (17.6.2020).

בעבירה הנדונה נדרש (בנוסף כאמור למודעות הנאשם או לעצימת עיניו לכך שמדובר ב"רכוש אסור", הקשור ל"עבירת מקור") גם יסוד נפשי מיוחד מסוג "מטרה" – כוונה מיוחדת להסתיר או להסוות: "במטרה להסתיר או להסוות את מקורו", של הרכוש, "את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

יסוד נפשי זה מסוג "מטרה" דורש חפץ לב ושאיפה מצד הנאשם להשיג את היעד העומד בבסיס העבירה [ראו למשל והשוו: רע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(5) 729, 745 (2001) (להלן: "עניין אלגד"); ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין א 606-607 (התשמ"ד)].

בפסיקה ובספרות הובהר, לעניין היסוד הנפשי הנחוץ בעבירה הנדונה, כי לצורך הרשעת נאשם בעבירה זו, אין הכרח שמבצע עבירת ההלבנה יטול חלק בביצוע עבירת המקור ואין כל הכרח להוכיח מטרה "להלבין כסף שחור לכסף לבן"; כי אם נדרשת כוונה מיוחדת מצדו להסתיר את מקורו העברייני של הרכוש ולנתק את הקשר בינו ובין בעליו; וכן כי אין די בכך שהוא הסתיר כספים או רכוש במטרה להסוות את ביצועה של עבירת המקור, אלא נדרשת כוונה מצדו להסתיר את הכספים או הרכוש לשם שימוש עתידי בהם, דהיינו הסתרה לשם ניצול פירות עבירת המקור והשגת הנאה מפירות עבירת המקור, להבדיל ממניעת גילוי דבר עבירת המקור. כמו כן, הובהר כי לא נדרש להוכיח שלעבריו היתה כוונה להלבין את הרכוש האסור, אלא די בכך שנלמדת כוונה להסתיר את מקורו של הרכוש האסור או לטשטש את מקורו ואת רווחיו. עוד הובהר כי די בהוכחת כוונה להסתיר או להסוות את עבירת המקור ככל שזו מעידה על כוונה לעשות שימוש מאוחר יותר בפירות העבירה, כשפירות אלה מוסתרים באופן מלא או חלקי. כן הובהר כי אין צורך להוכיח כי כוונת ההסתרה התממשה בפועל

[ראו: ע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל, בפסקה 31 לפסק-דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארוז (12.8.2012) (להלן: "עניין סלכגי"); ע"פ 8274/11 אדז'רסקי נ' מדינת ישראל, בפסקה 37 (21.1.2013); ע"פ 8265/13 מלכאל נ' מדינת ישראל, בפסקה מב לפסק-דינו של כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין (10.3.2016); ע"פ 8345/15 אוחנה נ' מדינת ישראל, בפסקה 20 לפסק-דינו של כבוד השופט מ' מזוז (19.9.2017); ע"פ 6532/17 חסדי דוד לעדת הבוכרים, בפסקה 35 (8.4.2018); עניין בלווא, בפסקאות 43-48 לפסק-דינו של כבוד השופט ע' פוגלמן; ע"פ 8642/19 הייב נ' מדינת ישראל, בפסקאות 200-203 (13.10.2021); גרוסמן בלקין ליכט – איסור הלבנת הון, בעמ' 28-35].

בפסיקה עלתה גם השאלה האם לשם הוכחת היסוד הנפשי של הכוונה המיוחדת בעבירה זו, ניתן להיעזר בהלכת הצפיות. אמנם, במקצת פסקי הדין הושארה השאלה בצריך עיון (ראו עניין סלכגי, בפסקה 43); אך בפסקי דין אחרים נקבע כי ניתן להיעזר בהלכת הצפיות ובלבד שהצפיות התייחסה לאפשרות קרובה לוודאי, וזאת בשים לב להוראת סעיף 20(ב) לחוק העונשין, שלפיה "לעניין כוונה, ראייה מראש של התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן" [ראו למשל והשוו: ע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 לפסק-דינו של כבוד הנשיא א' ברק – ביחס לעבירות מטרה בכלל, אם כי לא ביחס לעבירה של הלבנת הון (29.6.2005);

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ובמיוחד ראו: ע"פ 8235/05 בלס נ' מדינת ישראל, בפסקה 27 (10.1.2007); דנ"פ 1799/07 בלס נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (16.9.2007); עניין תענד, בפסקה 238; עניין בלטי, בפסקה 72; וכן השוו: עניין אלגד, בעמ' 749-751; יצחק קוגלר כוונה והלכת הצפיות בדיני העונשין, 558 (1997); בועז סנג'ור ביקורת דיני העונשין הישראליים 141-142, 149-160 (2020).

אמרות מפלילות של נאשם – בהבדל מאמרות מזכות

65. כפי שהובהר בספרות ובפסיקה, ככלל, אמרות של נאשם בחקירתו במשטרה הן קבילות כראיה, כחריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה – חריג הקבוע בסעיף 11 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן בקיצור: "פקודת הראיות") – אך זאת בעיקר לגבי אמרות מפלילות, שהן לחובת הנאשם; ואילו לגבי טענות מזכות של נאשם או אמרות מזכות אשר מסר בחקירתו במשטרה וביחס להסברים מזכים שמסר בחקירתו, עליו להעיד במשפטו ולחזור על טענותיו ועל הסבריו המזכים ובכך להעמיד את גרסתו במבחן החקירה הנגדית [ראו למשל והשוו: יעקב קדמי על הראיות (תשי"ע-2009) (להלן: "קדמי על הראיות"), בעמ' 139-142; ע"פ 325/64 היועץ המשפטי לממשלה נ' ירקוני, פ"ד יח(4) 20, 41 (1964); ע"פ 205/75 קרנץ נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 471, 474 (1976); ע"פ 2592/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 9-10 (6.7.2016); ע"פ 1828/14 דאהן נ' מדינת ישראל, בפסקה 42 לדעת הרוב של כבוד השופט יי אלרון (27.6.2019)].

שקרי נאשם בחקירתו במשטרה ונפקותם

66. שקרי נאשם בחקירתו במשטרה יכולים לחזק את ראיות התביעה, להוסיף למשקלן ולהוות אף ראיה נסיבתית עצמאית לחובתו [ראו למשל: ע"פ 409/89 מדינת ישראל נ' רוימי, פ"ד מד(3) 465, 470 (1990); ע"פ 334/02 סיבוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (13.1.2003); ע"פ 2468/03 אלבויראת נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (12.1.2009); ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל, בפסקה 31 (28.5.2007) (להלן: "עניין קייס"); ע"פ 2092/21 לוז'קין נ' מדינת ישראל, בפסקה 18 (30.10.2022)].

עם זאת, יש לנקוט משנה זהירות קודם שמייחסים משמעות ראייתית לשקרים של נאשם. זאת, שכן לעתים שקרי הנאשם נובעים ממתח נפשי או ממצוקה שבהם הוא נתון, או שמטרתם להרחיקו מעבירה שלא ביצע, או למנוע הסתבכותו בה, או שהם נובעים מתוך רצון לחפות על אדם אחר [ראו למשל והשוו: ע"פ 235/60 מנצור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד טז(1) 645, 647 (1962); ע"פ 950/80 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(3) 561, 569 (1982); ע"פ 632/83 הרוש נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 253, 268-269 (1985); ע"פ 5152/91 חליוה נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (17.10.1995); ע"פ 8002/99 בכר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 135, 142 (2001); ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 134 לחוות דעתו של כבוד השופט יי עמית (18.10.2010); ע"פ 3751/11

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

אבו טראש נ' מדינת ישראל, בפסקה 65 (2.9.2012); ע"פ 2840/17 ניאזוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 72 לפסק-דינו של כבוד השופט נ' סולברג (4.9.2018).

שתיקה בחקירה ונפקותה

67. **אמנם**, כל חשוד רשאי לשמור על זכות השתיקה ועל הזכות לחיסיון מפני הפללה עצמית ולכן אינו חייב להשיב על שאלות שהתשובות שלו עליהן עלולות להפלילו ואין לראות בשתיקתו "התנהגות מפלילה"; **אולם**, כפי שהובהר בחוק ובספרות וכן בפסיקה, כאשר מיוחסת לאדם עבירה חמורה שהוא מכחיש – עשויה השתיקה שלו בחקירה לחזק את הראיות העומדות לחובתו, בהותירה את התשתית הראייתית המוצגת נגדו ללא תגובה מצדו. ראו במיוחד: **סעיף 28(א) סיפא ל"חוק המעצרים"** - חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, הקובע כי בטרם החלטה על מעצרו של חשוד, יש ליתן לו הזדמנות להשמיע את דברו וחובה להזהירו כי "אינו חייב לומר דבר העלול להפלילו, כי כל דבר שיאמר עשוי לשמש ראיה נגדו וכן כי הימנעותו מלהשיב על שאלות עשויה לחזק את הראיות נגדו" (ההדגשה הוספה ואינה במקור). כמו כן, ראו: **קדמי על הראיות** בעמ' 19-20; ע"פ 230/84 חג'בי נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 785, 789 (1985); ע"פ 881/84 ביטון נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(2) 436, 439 (1985); ע"פ 470/85 בן גל נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 133, 153-154 (1989); ע"פ 220/17 דנקנר נ' מדינת ישראל, בפסקאות 64-65 לחוות דעתו של השופט (כתוארו אז) נ' הנדל (29.8.2018); ע"פ 6201/18 טובול נ' מדינת ישראל, בפסקה 109 (28.10.2019).

הימנעות נאשם מלהעיד במשפט ונפקותה

68. **כפי שנקבע במפורש בחוק – בסעיף 162(א) לחסד"פ – וכן כפי שהובהר בפסיקה, הימנעות נאשם מלהעיד במשפטו יכולה לחזק את משקל הראיות של התביעה ואף להוות סיוע מקום שנדרש סיוע. כמו כן, אין דין הימנעות מלהעיד במשפט כדין שמירה על זכות השתיקה בחקירה במשטרה. הימנעות נאשם מלהעיד במשפט שוללת את האפשרות לחקור אותו נגדית ולבחון את גרסתו במבחן החשוב של החקירה הנגדית; וכאשר עולה מראיות התביעה מסקנה מפלילה לכאורה, הימנעות הנאשם מלהעיד מותירה את מסקנת ההפללה ללא משקל שכנגד ובכך היא עלולה להוביל להרשעת הנאשם, אלא אם כן יש לנאשם הסבר סביר ומשכנע להימנעותו מלהעיד [ראו למשל: עניין קייס, בפסקאות 32-40; ד"נ 3081/91 קוזלי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(4) 441, 478 (1991); ע"פ 2592/15 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 סיפא (6.7.2016); ע"פ 7915/15 גדבאן נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 (9.7.2017); ע"פ 1094/17 מסיקה נ' מדינת ישראל, בפסקה 37 (30.1.2018)].**

הכרעה על בסיס ראיות נסיבתיות

69. כידוע, ניתן להרשיע נאשם על סמך ראיות נסיבתיות בלבד – אם הן מובילות למסקנה הגיונית אחת בדבר אשמתו של הנאשם. זאת, לאחר שבית המשפט בחן את מכלול הראיות הנסיבתיות ואת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הסבריו של הנאשם, במבחני ההיגיון ועל סמך ניסיון החיים, ומצא שהמסקנה ההגיונית האחת והיחידה העולה מהראיות היא המסקנה המרשיעה את הנאשם.

הדרך המקובלת להסקת מסקנות בהתבסס על ראיות נסיבתיות, היא לפי "המבחן התלת שלבי":

"ראשית, על בית המשפט לבחון כל ראייה נסיבתית, בפני עצמה, ולקבוע האם ניתן להשתית על אותה ראייה ממצאים עובדתיים. בשלב השני, יש לבחון, האם מסכת הראיות בכללותה מקימה מסקנה לכאורית, לפיה הנאשם אחראי למעשים המיוחסים לו. למסקנה לכאורית זו, ניתן להגיע על יסוד צירופן של מספר ראיות נסיבתיות, גם יחד, תוך הערכה מושכלת של הראיות הללו, ובהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. לבסוף, בשלב השלישי, ולאחר שהוכחה, לכאורה, אשמתו של הנאשם, עובר הנטל הטקטי אל כתפיו ועליו להציע הסבר חלופי לראיות הנסיבתיות, הסבר אשר עשוי להטיל ספק סביר בהנחה המפלילה העומדת נגדו... ספק סביר עשוי להתעורר מן הראיות הנסיבתיות, כאשר ניתן להסיק מהן מסקנה הגיונית וסבירה, המתיישבת, בנסיבות העניין, עם חפותו של הנאשם, מסקנה אשר ההסתברות לקיומה אינה קלושה, ויש לה אחיזה בחומר הראיות..." [ע"פ 2460/15 ג'בארין נ' מדינת ישראל, בפסקאות 51-52 לפסק-דינו של כבוד השופט א' שהם (4.5.2016) (להלן: "עניין ג'בארין").]

וראו גם: ע"פ 2279/15 בורחוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 לפסק-דינו של כבוד השופט א' שהם (31.1.2016); ע"פ 8962/12 נחמיאס נ' מדינת ישראל, בפסקאות 19-21 לפסק-דינו של כבוד השופט א' שהם (31.8.2016); ע"פ 2697/14 חדאד נ' מדינת ישראל, בפסקאות 73-75 לחוות דעתו של כבוד השופט ס' גיבוראן (6.9.2016); ע"פ 8808/14 פחימה נ' מדינת ישראל, בפסקה 41 לחוות דעתו של כבוד השופט צ' זילברטל (10.1.2017); ע"פ 2960/14 חזן נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 לפסק-דינה של כבוד השופטת ע' ברון (18.1.2017).

בעניין השלב השלישי דלעיל נקבע כי ההסבר אשר מועלה על ידי הנאשם צריך להיות בעל אחיזה סבירה בחומר הראיות ולא תיאורטי גרידא [ראו למשל והשוו: ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף, בפסקה 100 לפסק-דינו של כבוד השופט נ' סולברג (21.1.2015); ע"פ 1081/14 צעלוק נ' מדינת ישראל, בפסקה 58 לפסק-דינו של כבוד השופט סולברג (18.12.2016)].

עוד נקבע בפסיקה כי אף אם הנאשם אינו מספק הסבר המקים ספק סביר בדבר אשמתו, על בית המשפט לבחון, ביוזמתו, סבירותה של אפשרות אחרת אשר עולה ממכלול הראיות ותומכת בחפותו של הנאשם, גם אם היא אינה מתיישבת עם קו ההגנה שננקט על ידו [ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, 228 (2002); ע"פ 2661/13 יחיב נ' מדינת ישראל, בפסקה 39 לפסק-דינו של כבוד השופט ס' גיבוראן (18.2.2014); ע"פ 5706/11 רון נ' מדינת ישראל, בפסקה 121 לפסק-דינו של כבוד השופט א' שהם (11.12.2014); עניין ג'בארין, בפסקה 52 לפסק-דינו של כבוד השופט א' שהם; ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל, בפסקה 60 לפסק-דינו של כבוד השופט נ' סולברג בעניין האיטום הרביעי (11.12.2016)].

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

מן הכלל אל הפרט

האופן החרגי שבו ניהל הנאשם הגנתו במשפט

70. בטרם אנתח את הראיות העיקריות שהובאו במשפט על ידי שני הצדדים, **אקדים ואתייחס לאופן החרגי והפסול שבו ניהל הנאשם אישית את הגנתו במהלך כל המשפט**, גם כשהיה מיוצג (אף על ידי שני סניגורים, באופן פרטי, במקביל) במהלך פרשת התביעה, וגם לאחר שייצג עצמו במהלך פרשת ההגנה – כפי שיובהר להלן.

כפי שיפורט להלן, **הגנת הנאשם לאורך כל המשפט התאפיינה, במידה רבה, במניפולטיביות, בהתחכמויות, בהיתממות, בהתחמקות, בהתקרבנות, בהתנשאות בבחינת "אני ואפסי עוד" (ישעיהו מ"ז ח')** תוך אזכור חוזר ונשנה של העובדה שהיה טייס קרבי, **בהשתלחויות** ובהתקפות חוזרות ונשנות על עדי התביעה, על בא כוחה דאז של המאשימה, על בא כוחה הנוכחי של המאשימה ועל מנהל מחלקת הסייבר בפרקליטות המדינה ד"ר חיים ויסמונסקי (בעיקר בסיכומי הנאשם, כפי שיומחש להלן), **ואף על בית המשפט**, תוך האשמתם, לרבות את בית המשפט, בהאשמות שווא, תוך עיוות דברי בית המשפט והוצאת הדברים מהקשרם, משל היה הנאשם כביכול שופט בערכאת הערעור, בבחינת "ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה". זאת, מבלי שהנאשם ביקש בכל מהלך הבאת העדויות של התביעה ושל ההגנה במשפט, שהמותב יפסול עצמו; וגם כשהנאשם ביקש שהמותב יפסול עצמו, רק בתאריך 27.11.23, לאחר הגשת סיכומי המאשימה ולאחר שהנאשם לא הגיש במועד את סיכומיו (שהיו אמורים להיות מוגשים עד 15.11.23) ללא קבלת רשות מבית המשפט, הוא לא הגיש ערעור על החלטה מיום 28.11.23 לדחות את בקשתו לפסילת המותב, למרות שהוא מודע היטב לכל זכויותיו (וטוב שכך) לרבות זכותו להגיש ערעור על דחיית בקשת פסלות, תוך שהוא מרבה להצהיר כי הוא מתייעץ עם מספר עורכי דין – וזו כמובן זכותו המלאה ועל כך אף יש לברך – כנראה בודעו היטב כי המותב נוהג באופן ענייני וללא כל משוא פנים, כשבפועל במקרים רבים בית המשפט העדיף את עמדות הנאשם על פני עמדות המאשימה, הגם שבמקרים אחרים הועדפה עמדת המאשימה על פני עמדת הנאשם, תמיד מנימוקים ענייניים בלבד.

כמו כן, התאפיינה הגנת הנאשם בכך שהרבה לתקוף את בית המשפט בטענות שווא שכביכול אינו זוכה להליך הוגן, בעוד שבית המשפט מקפיד על קיום הליך הוגן לכל נאשם, בשים לב גם לחזקת החפות.

באופן זה של ניהול הגנתו, ניסה למעשה הנאשם, בדרכים שונות, לנצל לרעה את ההליך השיפוטי, כדי למנוע הגעה לחקר האמת ולסכל את ניהול ההליך השיפוטי עד תומו בצורה עניינית וראויה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

הדברים באו לידי ביטוי פעמים רבות, באופנים שונים, בכתב ובעל פה, בשלבים השונים של המשפט ואף בסיכומי הנאשם, כפי שיודגם ויומחש להלן.

בין היתר, הנאשם החליף יותר מפעם את הייצוג שלו, בכל פעם תוך בקשה לדחיית המשפט לפרק זמן ארוך לצורך לימוד הסניגור/ית החדש/ה את חומר הראיות הרב. **כמו כן**, הנאשם ביקש יותר מפעם, בתחילת המשפט ובמהלך פרשת התביעה, לייצג עצמו, וכשבקשתו נדחתה והוא יוצג על ידי שני סניגורים באופן פרטי, עו"ד ד"ר פינקלשטיין ועו"ד אייזנברג, הוא לא הסכים שהם יחקרו את עדי התביעה, אסר זאת על סניגוריו ועמד על כך שרק הוא יחקור נגדית את עדי התביעה, למרות שכלל לא נטען שיש משבר אמון בינו ובין סניגוריו הפרטיים, אלא משום שהנאשם סבר שלמרות שאינו משפטן, רק הוא יוכל לחקור היטב את עדי התביעה. כשבית המשפט התיר לנאשם לבקשתו, לפני משורת הדין ובאופן ניסיוני – ניסיון שבדיעבד לא עלה יפה – לחקור עדי תביעה בעצמו חרף היותו מיוצג, הוא השתלח בבא כוח המאשימה דאז ובעדי התביעה, הרים את קולו עליהם וחקר אותם בתוקפנות ובטון אגרסיבי, ולא חדל מכך בכל פרשת התביעה חרף התראות חוזרות של בית המשפט שעליו לנהוג בכבוד כלפי כל עד, מבלי שההגנה תוותר על אף שאלה ועל אף טענה או תזה של הנאשם אשר הוא רשאי להטיח בעדים.

הנאשם "הגדיל לעשות" כשנהג להתווכח עם החלטות ביניים אחדות של בית המשפט ולא ציית להן, ואף כשהתפרץ יותר מפעם כלפי המותב, תוך התקרבות של הנאשם ושל אמו לעבר דוכן השופטים, כאשר החלטות ביניים מסוימות לא מצאו חן בעיניהם, תוך **הטחת עלבונות בקול רם בבית המשפט, מצד הנאשם ואמו, במילים בוטות כגון "בושה" ו-"שערוריה" – עד כי בית המשפט נאלץ פעם אחר פעם לקרוא למאבטח/ים ממשמר בתי המשפט, ביקש להוציא את האם מהאולם ולאסור עליה להיכנס חזרה וכן להטיל על הנאשם יותר מפעם קנסות ולהתרות בו כי בית המשפט ייאלץ לשקול להוציא מהאולם ולהטיל עליו גם מאסר, בגין ביזיון בית המשפט, אם לא יחדל מהתנהגותו הנפסדת. למרבה הצער, כל ההתראות של בית המשפט לא הועילו, ועל כן, בית המשפט נאלץ יותר מפעם להטיל על הנאשם קנסות בגין ביזיון בית המשפט.**

בנוסף, ברוב יהירותו וחוצפתו, "הכריז" הנאשם יותר מפעם, באמצע המשפט, כי כבר הוכח שהוא זכאי, משל הוא היה השופט ולא הנאשם, ואף טען כי המשך המשפט מהווה כביכול "בזבוז זמנו", כלשונו, וזאת גם לאחר שנדחו בקשותיו החוזרות שהתביעה תחזור בה, באמצע המשפט, מכתב האישום נגדו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

זאת ועוד, כששני סניגוריו הפרטיים של הנאשם חדלו בזה אחר זה לייצגו – תחילה, כשעו"ד פינקלשטיין התפטר מהייצוג (בפעם השניה) בהיות הנאשם עדיין מיוצג על ידי עו"ד אייזנברג; ולאחר מכן, כשעו"ד אייזנברג "הודיעה" על הפסקת ייצוג הנאשם, כביכול לטענתה בגין אבדן אמון בבית המשפט ותוך הטחת האשמות שווא בבית המשפט על זיוף פרוטוקול כביכול (ובגין כך הפניתי בכתב אל מנהל בתי המשפט את הטיפול בהשתלחותה של עו"ד אייזנברג במותב), וכשבית המשפט נעתר לבקשת הנאשם שלא לכפות על עו"ד אייזנברג להמשיך לייצגו והתיר לו כבקשתו להיות מיוצג שוב על ידי עו"ד פינקלשטיין, אשר בסופו של דבר לא הסכים להיענות לבקשת הנאשם לחזור לייצגו ובעקבות כך בית המשפט התיר לנאשם לייצג עצמו כפי שביקש במהלך המשפט יותר מפעם – **או אז** טען הנאשם שכביכול הוא בייצוג עצמי כפוי ושאינו יכול לייצג עצמו, למרות שלא ביקש שסניגור מסוים אחר כלשהו ייצגו באופן פרטי וגם לא היתה כל בקשה מצד סניגור אחר לייצג את הנאשם, וזאת למרות שהיה ברור שהסניגוריה הציבורית לא תסכים לשוב לייצגו, לאחר שהיא העמידה לרשותו שתי סניגוריות ציבוריות והוא ויתר על שירותיה הטובים של אחת מהן (עו"ד עדן פוליטקין) ואף ביקש, יחד עם הסניגורית הציבורית השניה, עו"ד אינגה אייזנברג, שהיא תייצגו באופן פרטי ולא מטעם הסניגוריה הציבורית, בניגוד לכללי הסניגוריה הציבורית.

עוד יש להזכיר כאן כי הנאשם, אשר בקיא היטב בכל זכויותיו (וטוב שכך) ואשר ציין יותר מפעם, גם כשייצג עצמו בשלב פרשת ההגנה, כי התייעץ עם מספר עורכי דין (שזו כמובן זכותו המלאה ועל כך אף יש לברך), גם כאלה שלא ייצגו אותו – לא הגיש כל ערעור על החלטות בית המשפט בעניין הייצוג שלו, לרבות על ההחלטה המפורטת והמנומקת מיום 9.7.23 בעניין הייצוג שלו, ולמרות זאת הנאשם חזר וטען במהלך פרשת ההגנה ובסיכומיו שהוא כביכול בייצוג עצמי כפוי שלא כדין, בבחינת ניסיון "לתפוס את החבל משני קצותיו" ועל כך יש להצר.

בנוסף, הנאשם מסר בסוף חקירתו במשטרה כי לא יענה על שאלות החוקר, שעימת אותו עם חומר הראיות נגדו, וכי "כל מה שיש לי להגיד, אם בטעות הפרקליט יגיש נגדי כתב אישום, אני יגיד בפני כבוד השופט" (ת/91 מיום 14.4.19, בעמ' 12); ויותר מפעם, במהלך פרשת התביעה ציין הנאשם כי הוא מעוניין לומר לבית המשפט את גרסתו, להוכיח את חפותו ואת הטעות שבהגשת כתב האישום נגדו; ובית המשפט הסביר לו שיוכל לעשות כן בעדותו בפתח פרשת ההגנה; ובכך יצר הנאשם בפני בית המשפט רושם ברור – שבדיעבד התברר כי היה מוטעה – שהוא יעיד.

אלא שבפועל, כשהסתיימה פרשת התביעה התברר, להפתעת בית המשפט, כי הנאשם אינו מתכוון להעיד (ולהעמיד עצמו במבחן החקירה הנגדית), והוא דבק בעמדה זו, אף לאחר שביית המשפט הדגיש בפניו כי הימנעותו מלהעיד עלולה לחזק את ראיות התביעה, ולמרות שביית המשפט גם הבהיר לנאשם כי טענות מזכות או הסברים מזכים שלו שנמסרו על ידו בחקירתו במשטרה לגבי דברים מפלילים בשיחות שלו שנקלטו בהאזנות סתר או בהתכתבות בינו ובין

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

אחרים, כגון טענת התרברבות, מקומן בעדות במסגרת פרשת ההגנה ולא בסיכומי ההגנה, ושבהעדר עדות במשפט, אין ניתן להסתמך על טענות מזכות או על הסברים מזכים.

יתרה מזו, בעוד שבתחילת המשפט ולאורך כל פרשת התביעה יצרו הנאשם ובאי כוחו דאז את הרושם כי בנוסף למחלוקות המשפטיות בין הצדדים יש גם מחלוקות עובדתיות – בפועל, רק במהלך פרשת ההגנה התברר כי הנאשם לא רק שהוא מודה ששיקר בחקירותיו במשטרה, אלא גם אינו חולק על עיקרי העובדות המנויות בכתב האישום, בעיקר באישום הראשון, כי אם על נפקותן המשפטית של העובדות (ראו פרוטוקול הדיון מיום 22.6.23 בעמ' 930 שורה 28 עד עמ' 931 שורה 8) ועל המסקנות הנטענות בכתב האישום ובעיקר על כך שניהל עסק ושהלבין הון, כטענות המאשימה, בעוד שהוא סבור כי במעשיו, שאינם מוכחשים בעיקרם, הוא כלל לא ניהל עסק ולא הלבין הון ולא התקיימו היסודות העובדתיים והיסוד הנפשי הנדרשים בעבירות המיוחסות לו.

לשם המחשה אוסיף כאן ואציין להלן **מקצת מדברי ההשתלחות האישיים של הנאשם בבאי כוח המאשימה**, הן במהלך המשפט והן בסיכומי הנאשם, תוך שהוא מטיח בבא כוח המאשימה הקודם וגם בבא כוח המאשימה הנוכחי שהם משקרים. ראו, למשל, כותרת הפרק השני בסיכומי הנאשם: **"התייחסות לטיעוני ושקרי התובע בסיכומי המאשימה"** (ההדגשה הוספה ואינה במקור). כן ראו, למשל, בתחילת הפרק השמיני של סיכומי הנאשם: **"מר חיים ויסמונסקי רצה לגמור אותי ואת המשפחה שלי ולהפוך את התיק הזה לתיק דגל כדי לבנות קריירה על הגב שלנו..."**

לא זו אף זו, רק במהלך פרשת ההגנה התברר שהנאשם כלל לא זימן לעדות מטעמו עדים רלוונטיים להגנה, לרבות עדים אשר בא כוחו דאז של הנאשם, עו"ד פינקלשטיין, ציין בתחילת המשפט, ביום 30.1.2019, ב"עדכון המענה לכתב האישום", כי יעידו כעדי הגנה, ובין היתר מר חוזה מנואל (Jose Manuel). האחרון אף הוזכר על ידי הנאשם עצמו כמי שמתגורר בדרום אפריקה וכמי שהנאשם לטענתו המיר את כספו ל-ביטקוין (ראו למשל הפרוטוקול מיום 22.6.23 עמ' 995 בשורה 31). אף על פי כן, כאמור, בפועל הנאשם לא זימנו לעדות.

כפי שהובהר בפסיקה ובספרות, **מקום שבנסיבות העניין היה על צד לזמן לעדות עד רלוונטי מטעמו והוא לא עשה כן, יש בכך כדי ליצור הנחה שלפיה עדותו של העד, אילו היתה נשמעת, היתה פועלת לחובת הצד שנמנע מלהעידו, ועל כן ההימנעות מלהעיד את העד עלולה לחזק את עמדת הצד שכנגד** [ראו למשל והשוו: ע"פ 4603/17 אדרי נ' מדינת ישראל, בפסקה 68 (16.7.2019); ע"פ 7007/15 שמיל נ' מדינת ישראל, בפסקה 31 סיפא (5.9.2018); ע"פ 3263/13 בן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

שטרית נ' מדינת ישראל, בפסקה 85 (19.3.2017); ע"פ 6056/07 אלחמידי נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 (26.3.2009); קדמי על הראיות, בעמ' 1952-1953].

71. עם זאת, מובהר בזה כי אין ולא היה בכל האמור לעיל לגבי האופן הפסול שבו ניהל הנאשם את הגנתו, כדי להשפיע כהוא זה על ההחלטות שקיבל המותב במהלך המשפט ועל תוכן הכרעת הדין; והא ראייה, כי בית המשפט קיבל פעמים רבות את עמדות הנאשם והעדיף על פני עמדות המאשימה, לרבות זיכוי הנאשם מהאישום השני כפי שיצוין להלן, והכל – תמיד מנימוקים ענייניים בלבד.

ניתוח הראיות

ניתוח גרסת הנאשם

72. למעשה, הנאשם אישר, אם כי רק במהלך פרשת ההגנה (ראו הפרוטוקול מיום 22.6.23 בעמ' 1011 בשורות 24-27), כי שיקר בחקירותיו במשטרה.

בפועל, בחקירותיו במשטרה הנאשם, יותר מפעם, לא רק שיקר, כי אם היתמם, התחמק, העלה טענות והסבירים בלתי סבירים, סתר עצמו ומסר גרסה מתפתחת, בעקבות הראיות שהוטחו בפניו, ולבסוף (ראו החקירה מיום 14.4.19 – ת/91) הוא שמר על זכות השתיקה, סירב לענות על שאלות החוקר כשעומת עם עיקרי חומר החקירה נגדו וטען כאמור שיאמר את דבריו בבית המשפט אם התביעה "בטעות" תגיש נגדו כתב אישום.

בכך חיזק למעשה הנאשם עצמו, במהלך החקירה המשטרתית, את החשדות הסבירים שהתעוררו נגדו, כי היה חלק מארגון טלגראס וכן כי עבר עבירות מס והלבנת הון – חשדות שבגינן היה הנאשם עצור (לדבריו, שלא נסתרו) במשך 28 ימים, עד שבסוף החקירה הופרך החשד שהנאשם היה חבר בארגון טלגראס, הנאשם שוחרר מהמעצר, ונותרו "רק" החשדות לעבירות מס והלבנת הון.

על כן, בעניין מעצרו יש לנאשם להלין בעיקר על עצמו, ואין לו להלין על חוקרי המשטרה שלפי התרשמותי מעדויותיהם המהימנות לפניי, הם עשו עבודתם נאמנה – הגם שבדיעבד התברר שהם טעו, אם כי בתום לב, בסוברם – בין היתר לנוכח שקרי הנאשם בחקירותיו במשטרה ולנוכח תוכן שיחותיו של הנאשם בעיקר עם בוגנים, שנקלטו בהאזנות הסתר – כי הנאשם היה חלק מארגון טלגראס; ולכן בדין הם ביקשו מבית משפט השלום, בטרם מוצתה החקירה, להאריך את מעצרו, בגין החשדות הסבירים האמורים. למותר לציין כי, מקל וחומר, בוודאי שאין לנאשם להלין על השופט/ים בבית משפט השלום שהורה/ו בדין על הארכת מעצרו, בשים לב לחשדות הסבירים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

האמורים שהיו נגד הנאשם ושהנאשם עצמו חיזק אותם, בשקרי הרבים במהלך החקירה המשטרית.

בפועל, כאמור, בתום פרשת התביעה, **הנאשם נמנע מלהעיד**, חרף הסברי בית המשפט לנאשם על הנפקות וההשלכות של הימנעות נאשם מלהעיד, על פי החוק (ה-חסד"פ) והפסיקה.

למעשה, על הנפקות של הימנעות נאשם מלהעיד, במישור הכללי, עמדתי לעיל, בסוף הפרק של המסגרת הנורמטיבית.

בענייננו, בהימנעותו מלהעיד, הנאשם מנע את האפשרות להעמיד את טענותיו העובדתיות ואת הסבריו במבחן החקירה הנגדית. כך, למשל, טענת הנאשם כי שיקר בחקירתו במשטרה על מנת שלא להסתבך בעבירות שלא עבר – היה מקומה להיות מועלית במסגרת עדות בבית המשפט. **כך גם** לגבי טענות הנאשם והסבריו ביחס לדברים המפלילים לכאורה שמסר בשיחות שהוקלטו בהאזנות הסתר וכן ביחס לדברים של הנאשם שנכללו בהתכתבויות שלו עם אחרים ועם אשתו, לרבות טענת התרברבות והטענה כי דיבר "שטויות" כלשונו וכי לא התכוון ברצינות לדברים שאמר או שכתב – כל אלה היה על הנאשם למסור במסגרת עדות במשפט, כדי שניתן יהיה להעמיד את הדברים במבחן החקירה הנגדית, אך הדבר כאמור לא נעשה.

להלן אדגים ואמחיש במה דברים אמורים.

בתחילת החקירה המשטרית הנאשם הרחיק עצמו מכל פעילות הקשורה לביטקוין; הוא הכחיש שקנה מטבעות וירטואליים וטען שלא השתמש בארנק דיגיטלי, שאין ברשותו ביטקוין ושאינו מוכר או קונה ביטקוין עבור אחרים, וכן שאין אנשים שעמם הוא עושה עסקאות במטבעות ביטקוין באופן קבוע; רק בהמשך החקירה, משנשאל הנאשם על בוגנים, הוא שינה את גרסתו והשיב כי נפגש עם בוגנים מדי שבועיים-שלושה ובין היתר בוגנים העביר לו סכומי כסף על מנת שהנאשם יעבירם ל-אלין בגין עסקאות ביטקוין (החקירה הראשונה – ת/46). בחקירה שנערכה למחרת (התשאול – ת/49) הוא טען כי כל פעילותו הסתכמה בהעברה טכנית של כסף מזומן מ-בוגנים בישראל ל-אלין ברומניה, ללא תמורה, לבקשת אלין וכ"טובה" לחבר, כשהנאשם סבר שבוגנים הוא מתווך ביטקוין.

בהמשך שינה הנאשם שוב את גרסתו ומסר כי נטל חלק גם בהעברת הביטקוין כשליח בין בוגנים ל-אלין באמצעות שליטה מרחוק במחשב של אלין, אך המשיך לטעון כי הוא עצמו אינו מתווך או סוחר ב-ביטקוין וכי כביכול כלל אינו מבין ב-ביטקוין (ת/53).

אלא שמהוצגו לנאשם חלק מהראיות, הוא שינה את גרסתו וטען כי שימש כמתווך בין אלין ל-בוגנים, כש-אלין הוא שביצע את העברות הביטקוין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

כך, הנאשם מסר שהוא סייע בתיווך ושדמי התיווך נקבעו בפגישה בינו ובין בוגנים ושבוגנים לא תמיד העביר את הסכום המלא אך הוא בחר שלא "להתקטן". זאת, באופן שמראה על מעורבות מהותית ולא רק על פעולה טכנית, כפי שניסה להציג בתחילה. באותה חקירה אישר הנאשם שהוא אמר ל-בוגנים כי הביטקוין שייך לו (ראו ת/56, וכך ת/69).

נוסף על האמור, בעניין ההיכרות של הנאשם עם בוגנים, התגלו סתירות של ממש. מחד גיסא, הנאשם טען ש-אלין הכיר לו את בוגנים ושהוא סייע בתיווך. מאידך גיסא, הנאשם מסר כי הוא הציג עצמו בפני בוגנים כסוחר ביטקוין. כמו כן, בחקירה נוספת הוא ציין כי "אני אמרתי לרן שיש לי אופרציה ברומניה וסיפרתי לו גם על אלין"; ואילו בחקירה אחרת (ת/88 עמ' 10) ציין ש-בוגנים סבר שהנאשם לוקח את הכסף לכיסו וכי מעולם לא הוצג לו אחרת. יוער כאן כי אלין מסר שאינו מכיר אדם בשם רן בוגנים (ת/123, עמ' 42).

תחילה, הנאשם הרחיק עצמו גם מהשימוש ב-טלגרם (בחקירה הראשונה – ת/46), ורק בהמשך (בתשאול ת/49) הוא מסר שהיה בקשר עם בוגנים באמצעות טלגרם. לאחר מכן הנאשם היתמם וטען שאינו זוכר מה הכינוי שלו ב-טלגרם ואף לא מה הכינוי של בוגנים, למרות שלטענתו התכתב ב-טלגרם (רק) מול בוגנים (ת/53).

מלבד הסתירות שהתגלו בגרסתו של הנאשם בחקירתו במשטרה ומלבד היותה גרסה מתפתחת, כמצוין לעיל, גרסתו התגלתה כשקרית – לנוכח תוכן האזנות הסתר לנאשם וההתכתבויות של הנאשם, בזמן אמת, ובהם במיוחד שיחותיו של הנאשם עם בוגנים. כך, למשל, הנאשם טען, כזכור, כי הוא לא השתמש בארנק דיגיטלי, ואף כאשר הוטח בו שבחיפוש בביתו נמצאו שני ארנקים, הנאשם טען כי הוא קיבל אותם במתנה מ-אלין ולא השתמש בהם מעולם. אלא שבהתכתבות מיום 30.9.18 עם בוגנים, כתב הנאשם: "איזה סתום אני, השארתי את הלבדגיר בבית (נסעתי לאמא ואבא לחג). רוצה לקבע שערים ואני אעביר לך מחר לפי מה שסוגרים עכשיו? אם זה דחוף אני אסע הביתה הכל טוב"; ובהתכתבות מיום 25.6.18 כתב הנאשם ללקוח "אתה יכול להגיע מתי שחל לקניון גבעתיים... אני אגיע עם הלם טופ [כך במקור; צ"ל: הלפטופ] והלבדגיר ואעביר לך במקום" (ת/110). מעבר לכך, בפועל נמצאו בארנק הדיגיטלי של הנאשם מטבעות וירטואליים רבים (ראו ת/114): "לאחר מספר ניסיונות הצלחתי לפתוח את הארנק ובו BTC 288.53489588 (ביטקווינים) השווים כ\$1,989,983".

למעשה, כיום אין מחלוקת שהנאשם שיקר בחקירותיו במשטרה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בפועל, במענה לכתב האישום צוין כי "הנאשם איתר רוכשים ומוכרים עבור אחר אשר היה מעוניין לקנות ולמכור מטבעות וירטואליים. בנוסף, הנאשם לא עסק בעניין זה באופן שיטתי... ביחס למטבעות וירטואליים מדובר במספר בודד של עסקאות בכל חודש".

יתר על כן, הנאשם ציין במהלך פרשת ההגנה כי "אני מודה ששיקרתי בחקירה כשאמרתי שאני לא מבין בביטקוין ושלא קניתי ומכרתי. רציתי להרחיק את עצמי מטלגראם ... הנה הודיתי. לא משנה" (עמ' 1011 בשורות 24-27 לפרוטוקול הדיון מיום 22.6.23).

כאן המקום להוסיף כי גרסתו של הנאשם בחקירתו במשטרה היתה גם מתחמקת, מתחממת ומיתממת, כפי שיומחש להלן:

"ש: למה שנשאלת בחקירתך... אם יש אנשים שאיתם אתה עשית עסקאות בנושא מטבעות וירטואליים, השבת בשלילה ולא סיפרת על רן בוגנים ורק לאחר ששאלנו אותך על רן סיפרת... ת: ... אם הייתם מנסחים את השאלה כמי שעוזר למתווך עסקאות אז התשובה היתה בהתאם, יתרה מזאת, הטלפון עם הטלגרם נמסר לכם על ידי בחיפוש עם הסיסמה שלו... אם היו שואלים אותי האם עזרתי לתווך ביטקוין הייתי אומר שכן... ש: ... שאלו אותך אם יש אנשים שאיתם אתה עושה עסקאות באופן קבוע בנושא מטבעות וירטואליים קנייה/מכירה וענית שלא, אתה אדם חכם, איך לא חשבת לציין את הקשר עם רן? ... ת: ... בסה"כ מדובר פה באי הבנה... לא נשאלתי האם אני עוזר לתווך אלא הוצגתי ככזה שעושה את העסקה" (עמ' 2-3).

כמו כן, לגבי שיחה מספר 4939 מתאריך 17.12.18... ממונה 02:30... מעמדה 253746, שהוטחה בנאשם בחקירתו ובמשטרה ושבה נשמע בוגנים אומר לו שצריך להחליף ארנק כי נעשו בו יותר מדי פעולות – הנאשם אמנם טען כי סבר שמדובר בתקלה טכנית; אלא שברי כי מדובר בהסבר מיתמם ובלתי סביר וכאמור מדובר בטענה מזכה שעל הנאשם היה להעיד לגביה אך הוא נמנע מלהעיד.

התייחסות להודעותיו של אקריש

73. כזכור, אקריש לא העיד במשפט. כאמור לעיל, הודעותיו של אקריש, בחקירתו במשטרה, הוגשו אומנם בהסכמת הנאשם, אך זאת לצד הבהרות של ב"כ המאשימה כי המאשימה תבקש מבית המשפט להשתמש ב"עפרון כחול", לפצל את תוכן הודעותיו של אקריש, לקבל חלקים מגרסתו כמהימנים ולדחות חלקים אחרים כבלתי מהימנים, כפי שיפורט להלן.

ביחס להודעתו של אקריש מיום 20.3.19 (ת/133) ציין ב"כ המאשימה כי "חקירתו הראשונה בוצעה כעד, ובה הוא מסר גרסה שלעמדת המאשימה היא גרסה שקרית, הוא מסר שהוא אינו פעיל עם הנאשם בתחום הביטקוין, ולא מקבל הכנסות מהתחום... בגרסאותיו הבאות... כאשר הוטחו בו מסמכים, העד חזר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בו והודה... שהוא פעיל עם הנאשם בתחום המטבעות הקריפטוגרפיים, ואף קיבל הכנסות מאוד מאוד משמעותיות... כבוד הש' לוי: אני הבנתי נכון, אתם לא מקבלים את מה שהוא מסר בחקירה הראשונה? עו"ד לוי: רק בסוגיית פעילותו בתחום הקריפטו, יש דברים שאנחנו כן מקבלים... כבוד הש' לוי: כבר אמרת, אתם לא מקבלים את מה שהוא הכחיש? עו"ד לוי: את הקשר הפיננסי... שנבע ממכירת מטבעות וירטואליים... יחד עם הנאשם" (עמ' 667-668 לפרוטוקול).

באשר להודעתו של אקריש מיום 30.7.19 (ת/134) ביקש ב"כ המאשימה לדחות את טענת אקריש שהפעילות בלדג'ר שנתפס אצל הנאשם אינה קשורה לפעילות העסקית שלו וכן לקבל את אמרתו כי הפעילות קשורה אליו ולקוחותיו.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את הודעותיו של אקריש כי "זה לא הכסף שלנו" – ביחס לטענת החוקר שהוא מכר יחד עם הנאשם ביטקוין.

ב"כ המאשימה ביקש לקבל את הודעתו של אקריש ששלומי צפתי הוא חבר של אקריש ועובד עבורו, ולדחות את אמירתו של אקריש שלפיה הוא לא עשה עסקת ביטקוין עם שלומי.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את אמירתו של אקריש שהכסף שנשלח לרומניה "שזה כסף להעביר לתשלומים". הכוונה לאמירתו של אקריש כי "שולח כסף לרומניה, זה כנראה משלם לאלין. אולי משלם לטלפוניה, לא יודע. לארז יש את כרטיס האשראי של נ.ג, זה לגיטימי לסמוך על אנשים" (עמ' 18).

ביחס להודעה ששלח הנאשם ל-אקריש "מזל טוב עם ההפקדה של שון חצית את רף ה-2 מיליון ארו", ב"כ המאשימה ביקש לקבל את אמירתו כי לקוח בשם שון ברייבה הפקיד, ולדחות את אמירתו כי "הכסף נכנס לברוקר. החברה מתוגמלת משני המיליון הללו" (עמ' 19).

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את טענת אקריש כי לא פעל במטבעות וירטואליים (למעשה, בחקירתו טען אקריש כי אינו מחזיק וכי לא החזיק בעבר מטבעות וירטואליים).

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את התייחסותו של אקריש להוצאות של 100,000 אירו מנציג דרום אפריקאי, שטען: "זה 100 אלף יורו שהפכו ל-50 אלף יורו. זה לקוח דרום אפריקאי שמו חוזה. הוא פורטוגלי שגר בדרום אפריקה. חשבון המסחר שלו עמד להימחק. ארז דיבר איתו, עשה לו שיחת ימה קורה עם החשבון שלך? אין רציונליזם. הוא הוסיף 50 אלף יורו כדי להמשיך לשמור על החשבון. בשיחה הראשונה הוא אמר שיעביר מאה ואחרי חודש של דיונים הוא העביר רק 50" (עמ' 21).

ב"כ המאשימה ביקש לקבל את תשובתו של אקריש כי קנו בלימיטים ביטקוין [כנראה, ביטקוין] (עמ' 22).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

ביחס לעסקה שבה מכרו ל-מעייין ישראלי 15 מטבעות ביטקוין בסכום של 343,650 ₪, ביקש ב"כ המאשימה לקבל את טענת אקריש כי הוא "הביא את מעייין" ולדחות את טענתו כי לא קיבל כסף מהעסקה.

ב"כ המאשימה ביקש לדחות את טענתו של אקריש ש"זה צחוקים בין חברים" – ביחס להתכתבות שלו עם הנאשם שהוטחה בו ושבה נרשם: "במידה ולא נהיה בכלא", "שם אני אפנק אותך בסיגריות", "כל הצווארון הלבן שם יודע שהוא נותן שנתיים ויוצא החוצה עם איזה מאה מיליון בצד השני של העולם" (עמ' 23-24).

בנוגע להודעתו של אקריש מיום 31.7.19 (ת/139) ביקש ב"כ המאשימה לקבל את אמירתו של העד בנוגע לקשר עם אליו. עם זאת, ב"כ המאשימה ביקש לדחות את טענת אקריש כי לא נתן הנחיות ל-אליו. כמו כן, ב"כ המאשימה ביקש לקבל את אמירת אקריש ששלומי היה מעין שליח של הנאשם.

ביחס להודעתו של אקריש מיום 1.8.19 (ת/142) ציין ב"כ המאשימה כי "אנחנו מקבלים את אמירתו שהוא הגיש הצהרות הון כוזבות תוך מודעות של הנאשם לנושא. לא מקבלים את אמירתו לזה שלא היתה לו כל פעילות בביטקוין, אמירות שהוא בעצמו סתר לפני ואחרי. מקבלים את אמירתו לגבי העסקה שבוצעה עם מר מעייין ישראלי. מקבלים את אמירתו שקיבל כספי המזומן ואת הפירוט לגבי הסכום 340,000 ₪ כשקיבל במזומן, בנוסף לכסף המזומן שהגיע ממר שטרנפלד. מקבלים את אמירתו שאת כל הכסף המזומן הוא העביר לנאשם. מקבלים את אמירתו שלא הוא ולא הנאשם הוציאו כתב חשבונית לגבי קבלת הכסף, ומקבלים את אמירתו כמובן שהוא לא ניהל ספרים לגבי ההכנסות הללו" (עמ' 675 לפרוטוקול).

באשר להודעתו של אקריש מיום 12.9.19 (ת/145) ציין ב"כ המאשימה כי "אנחנו מקבלים את אמירתו ביחס ל-46 עמודי ההתכתבות הראשונים שהוצגו לו, שהוא מאשר שהתכתבויות הן שלו ושל הנאשם. מקבלים את אמירתו לגבי זה שהוא מאשר את קבלת הכסף המזומן ואת הביטקוין, אבל לא את פרשנותו לזה שקנינו בו כסף ללקוחות. מקבלים את אמירתו בשורה 306 שהוא מאשר את ההתכתבות, התכתבויות בינו לבין מר שמואלי על קבלת כספים במזומן, אבל לא מסכימים לתוכן ולפרשנות שהוא נתן. מקבלים את אמירתו בשורה 342 על זה שהוא משך כסף במדינה זרה. מקבלים את האישור שהוא נתן להתכתבויות על כלא... אך לא מקבלים את פרשנותו שמדובר בבדיחה. מקבלים את אמירתו בשורות 376 עד 390 לגבי כל ההתכתבויות שאושרו, ה-96 עמודים נוספים, בנוסף ל-46 שאושרו בהתחלה בינו לבין הנאשם, אבל לא מקבלים חלק מהפרשנויות שלו שם. ההתכתבויות לטעמנו מדברות בעד עצמן וברור לאיפה הן מכוונות. מקבלים את אמירתו בשורה 517 שהוא מקבל רווחים מעסקאות ביטקוין. מקבלים את אמירתו לגבי 178,500 שקלים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

שהתקבלו במזומן, מקבלים את אישורו לסכום, אך לא את פרשנותו לגבי מה מטרותיו ומה יקרה איתו".

74. אמנם, כידוע, על פי הפסיקה, ככלל אין מקום לפצל עדותו של **עד המעיד בבית המשפט**, לקבל את חלקה האחד כמהימן ולדחות את חלקה האחר כבלתי מהימן. אולם, הדבר אפשרי, באופן חריג, כאשר יש טעמים מיוחדים המצדיקים זאת. בפועל, ניתן לפלג עדות של עד ("פלגיין דיבורא"), לבור מתוך העדות את החלק המהימן ולהאמין רק לאותו חלק, ובלבד שהעדות ניתנת לחלוקה הגיונית ושיש הסבר המניח את הדעת או טעם מוצדק לפיצול בין חלקי העדות; במילים אחרות, "כלל זה מאפשר לבית המשפט לקבל חלקים מהעדות הגם שהוא אינו מקבל את כולה כמקשה אחת" [ע"פ 5617/15 מריסאת נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 לפסק-דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) נ' הנדל (27.7.2016); ראו גם והשוו: ע"פ 218/63 פיק נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יח(2) 18, 21 (1964); ע"פ 71/78 מרילי נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 813, 819 (1976); ע"פ 5612/92 מדינת ישראל נ' בארי, פ"ד מח(1) 302, 317 (1993); ע"פ 993/00 נור נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(6) 205, 233 (2002); ע"פ 8273/07 כואזבה נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 (18.7.2012); ע"פ 5232/10 אבו ג'ומעה נ' מדינת ישראל, בפסקאות 23-24 לפסק-דינו של כבוד השופט י' דנציגר (8.4.2013); ע"פ 2080/14 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 4 לפסק-דינו של כב' השופט (כתוארו אז) נ' הנדל (9.12.2015); ע"פ 8444/15 אלקסלסי נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 לפסק-דינה של כב' השופטת (כתוארה דאז) א' חיות (27.10.2016)].

75. במקרה דנן, כאמור **אקריש כלל לא העיד**, וזאת מהנימוקים שצוינו לעיל, ולא ניתן לקבוע, כפי שביקשה המאשימה, אלו חלקים מתוך הודעותיו של אקריש הם מהימנים ואלו אינם מהימנים; ולמעשה, גם אילו אקריש העיד מטעם התביעה (כפי שהיא ביקשה), לא ניתן היה לעשות כן על סמך חקירה ראשית של ב"כ המאשימה – כפי שהובהר בהחלטה מיום 3.1.23 הנזכרת לעיל.

בנסיבות מיוחדות אלו, אין לייחס משקל לאמור בהודעותיו של אקריש, מלבד לאותם חלקים אשר מוסכמים על המאשימה ועל הנאשם כאחד.

טענות מקדמיות ובקשות לביטול כתב האישום בגין הגנה מן הצדק ואכיפה בירנית

כללי

76. עוד בטרם נמסר המענה לכתב האישום העלה ב"כ הנאשם דאז, עו"ד א' פינקלשטיין, טענות מקדמיות, בין היתר, של פגם או פסול בכתב האישום, בין השאר בנימוק כי העובדות הנטענות בכתב האישום אינן מהוות עבירה, וכן הועלו טענות שונות מצד ההגנה לגבי האישומים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בשלב מאוחר יותר הגישה ב"כ הנאשם דאז, עו"ד א' אייזנברג, אף זאת בטרם החלה שמיעת הראיות, "בקשה מקדמית" לביטול כתב האישום, בעיקר בגין הגנה מן הצדק, בשל כך שלטענת ההגנה לא הועבר אליה חומר החקירה עם הגשת כתב האישום אלא באיחור רב לאחר הגשתו. בקשה זו נדחתה בהחלטתי המנומקת מיום 6.5.21, מהנימוקים שפורטו בה.

כמו כן, על דעת ב"כ הנאשם דאז, החלטתי ביום 14.6.21 כי ההכרעה בטענות המקדמיות תינתן כמכלול ותידחה עד שתהיה התקדמות בהליך הראייתי, כמצוין בפסקה 4 בהחלטתי מיום 14.6.21.

נוסף על כך, במהלך פרשת התביעה וגם בסיום פרשת התביעה הגישה ההגנה בקשות נוספות לביטול כתב האישום בגין הגנה מן הצדק, בין היתר בגין טענות למחדלים מצד המאשימה, אשר לשיטת ההגנה לא הציגה לה במועד חלק חשוב מחומר החקירה וכן לא העבירה לה חומר נוסף שהיה דרוש לנאשם לניהול הגנתו, לרבות פרוטוקולים של משפט הזוטא אשר נערך בבית המשפט המחוזי מרכז בפני הרכב פ"ח נגד ראשי ארגון טלגראס.

לגבי בקשות אלה החלטתי לדחות את ההכרעה בהן לשלב הכרעת הדין, לאחר סיום הבאת ראיות התביעה וההגנה וסיכומי הצדדים, כמפורט בשתי ההחלטות המנומקות, האחת מיום 7.11.22 (במהלך פרשת התביעה) והשניה מיום 5.3.23 (סמוך לאחר סיום פרשת התביעה); זאת, בהתאם לסמכות הנתונה לבית המשפט, לפי סעיף 150 לחסד"פ, לדחות את ההכרעה בטענות המקדמיות לשלב המתאים – בשים לב לכך שבין המאשימה להגנה התגלעו מחלוקות עובדתיות ומשפטיות אחדות שלא ניתן היה להכריע בהן בטרם סיום פרשת התביעה ופרשת ההגנה וכן בטרם סיכומי הצדדים.

ההכרעה בטענות המקדמיות

77. בפועל, הטענות המקדמיות שהועלו הן חלק מהטענות שהעלה הנאשם שוב בסיכומיו לגוף האישומים המיוחסים לו בכתב האישום; ועל כן, אין מקום לפרטן בנפרד.

לאחר שנשמעו כל עדי התביעה וההגנה ולאחר שגם התקבלו סיכומי הצדדים, החלטתי לדחות את הטענות המקדמיות של ההגנה לגופן, מהנימוקים שיובהרו בהמשך הכרעת הדין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הכרעה בטענות למחדלי חקירה ולמחדלי המאשימה

78. בסיכומי הנאשם נטען, בפרק השישי, בין היתר, כי במישור המנהלי יש לזכות את הנאשם "זיכוי מלא ומוחלט", בין השאר בגין "מחדלי חקירה קשים, אי בדיקת כיווני חקירה מזכים", בשל כך שלא נבדקו טענותיו שמדובר בכספי "לקוחות" ובקשותיו שהחוקרים יאתרו את הלקוחות ו/או ייכנסו במהלך חקירת הנאשם לחשבון "מיסטר טנגו" על מנת להיווכח שטענותיו של הנאשם נכונות; וכן בגין מחדלי המאשימה ונציגי התביעה, אשר עולים כדי "התנהגות שערורייתית" ואשר מצטרפים לנימוקים שהועלו בבקשות לביטול כתב האישום (מיום 24.10.19, מיום 28.10.19, מיום 4.5.21, מיום 27.2.23 ומיום 11.3.23) וכן בבקשה לפסילת ראיות עקב חיפוש לא חוקי ובתגובות ההגנה על תגובות המאשימה לבקשות האמורות.

זאת, בין היתר ובעיקר גם בגין "הסתרת חומרי חקירה", "הסתרת ראיות מזכות", "הסתרת חומרים רלוונטיים בהיקפים אדירים", "אי העברת חומרי חקירה תוך שהתובע הקודם שיקר פעם אחר פעם, הן להגנה והן לבית המשפט..."; וכן בגין העברת הפרוטוקולים, שהיקפם הוא אדיר, של העדויות במשפט המתנהל בבית המשפט המחוזי מרכז (נגד הנאשמים בחברות בארגון "טלגראס") באיחור רב מאוד, באמצע משפט ההוכחות ורק לאחר הגשת הערעור של ההגנה לבית המשפט העליון על ההחלטה (של השופט התורן) לקבל את עמדת המאשימה ולדחות את בקשת ההגנה בעניין זה; וכן בגין כך "שכל פעולות החדירה לחומרי המחשב שלי נעשו ללא צו בית משפט בתוקף" ובגין כך ש"החדירה לארנק הביטקוין ומיצוי הראיות נעשתה גם היא בניגוד לחוק וללא צו בית משפט בתוקף שכן צו החיפוש אפשר חדירה חד פעמית בלבד לחומרי המחשב".

79. כידוע, הפסיקה של בית המשפט העליון המתייחסת לסוגיה של פגמים ומחדלים בחקירה ומצד המאשימה, קובעת כי, ככלל, גם כאשר בית המשפט משתכנע כי היו מחדלים או פגמים, עובדת קיומם של המחדלים או של הפגמים, אין בה, כשלעצמה, כדי להוביל לזיכוי של נאשם בדיון. על בית המשפט לבחון האם חרף קיומם של המחדלים או של הפגמים, הוכחה אשמתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו במידת הוודאות הנדרשת בפלילים. עם זאת, כאשר קיימים מחדלים חמורים או מהותיים, אפשר כי יהיה בהם כדי ליצור חשש שמא קופחה הגנתו של נאשם, אם התקשה בעטיים להתמודד כראוי עם חומר הראיות שהצטבר נגדו, או להוכיח את נכונות גרסתו, או למצער להצביע על קיום ספק סביר בשאלת אשמתו. נפקותו של המחדל או של הפגם תיבחן בשים לב למכלול הראיות, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל מקרה לגופו, והמבחן הוא: "האם המחדלים האמורים כה חמורים עד שיש לחשוש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו או להוכיח את גרסתו שלו... על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל לא רק כשהוא עומד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות... נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה המאשימה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין" [ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' מדינת ישראל, בפסקה ז(2) לפסק-דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (18.5.2006); וראו גם והשוו: ע"פ 173/88 אסרף נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(1) 785, 792 (1990); ע"פ 5104/06 בניירישלוי נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 לפסק-דינה של כבוד השופטת ע' ארבל (21.5.2007); ע"פ 7320/07 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 16 לפסק-דינו של כבוד השופט א' א' לוי (13.5.2009); ע"פ 3090/11 ענתבאווי נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 לפסק-דינו של כבוד השופט י' דנציגר (18.10.2012); ע"פ 4879/11 ג'רייס נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 לפסק-דינה של כבוד המשנה לנשיא (כתוארה אז) מ' נאור (3.11.2014); ע"פ 4226/11 אבו חדיר נ' מדינת ישראל, בפסקה נ"ב לפסק-דינו של כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין (15.2.2016); ע"פ 2350/15 שהאב נ' מדינת ישראל, בפסקה 22 לפסק-דינה של כבוד השופטת ע' ברון (1.12.2016)].

80. במקרה דנן, כזכור, הנאשם כלל לא העיד ובכך הוא נמנע מלהעמיד את טענותיו העובדתיות, גם בעניין זה, במבחן החקירה הנגדית.

זאת ועוד, הנאשם מאשר ששיקר בחקירותיו במשטרה ולפיכך היה לחוקרים יסוד סביר לפקפק בטענותיו של הנאשם בפניהם.

כמו כן, העדויות של חוקרי המשטרה היו מהימנות בעיניי ויש להעדיף על טענות הנאשם, שהועלו בעל פה ובכתב שלא במסגרת עדות בבית המשפט.

בנוסף, בפועל, בנסיבות הכוללות של המשפט דנן, האיחור בהעברה להגנה במהלך פרשת התביעה של חלק מחומר החקירה ושל הפרוטוקולים ב"משפט הזוטא" בבית המשפט המחוזי מרכז נגד הנאשמים בארגון "טלגראס" – לא קיפח את הגנת הנאשם, באשר בית המשפט התיר לנאשם לזמן את העדים הרלוונטיים, במסגרת פרשת ההגנה, ולחקור אותם נגדית. כך, לבקשת הנאשם, זומן שוב לעדות, באופן חריג, רס"מ ליאור רוטנברג, וכן זומנו והעידו, לבקשת הנאשם, גם סני"צ אבי מימברג, רפ"ק אביטל גיגי ורס"ב אורן ארד – אשר קודם לכן העידו ב"משפט הזוטא" בבית המשפט המחוזי מרכז.

81. לנוכח כל האמור לעיל ובשים לב גם לאמור להלן, לאחר שבחנתי את טענות הצדדים בסוגיה זו, הגעתי למסקנה כי במקרה דנן לא היו מחדלים חמורים, מצד החוקרים או מצד המאשימה, אשר קיפחו את הגנת הנאשם ואשר מצדיקים את זיכויו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עם זאת, למעשה, חלק ניכר מטענות הנאשם בעניין זה נוגעות בעיקר לאישום השני בכתב האישום, בגין העבירה של הלבנת הון – אשר ממנה, כפי שיובהר בסוף הכרעת הדין, החלטתי לזכות את הנאשם, מחמת הספק, אם כי מנימוקים המתייחסים לאי-עמידת המאשימה בהוכחת יסודות העבירה של הלבנת הון.

ההכרעה בבקשות לביטול כתב האישום בגין הגנה מן הצדק ואכיפה בדרנית

82. כאמור, הנאשם העלה לאורך כל המשפט גם טענות של הגנה מן הצדק ושל אכיפה בדרנית, תוך שטען שהתנהגות המאשימה היתה לא רק פגומה אלא אף שערורייתית; מנגד, המאשימה ביקשה לדחות את טענות הנאשם; ובית המשפט החליט לדחות את ההכרעה בטענות אלה של ההגנה – לשלב מתן הכרעת הדין. בפועל, הנאשם גם חזר על טענותיו האמורות בסיכומיו ובנספחים לסיכומיו.

83. כידוע, טענת ההגנה מן הצדק מעוגנת בסעיף 149(10) ל-חסד"פ, הקובע כי:
"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות,
ובהן – ...
(10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים
בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

84. אמנם, ככלל, כפי שנקבע ב-ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005) (להלן: "עניין בורוביץ") ובמיוחד ב-רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי (31.10.2018) (להלן: "עניין ורדי") – ניתן לקבל טענת הגנה מן הצדק לא רק במקרים של התנהגות שערורייתית מצד המאשימה, כפי שנקבע בזמנו בע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 221 (1996), ולא רק במקרים של התנהגות זדונית נפסדת מצד המאשימה, אלא גם במקרים של רשלנות או של טעות מצד המאשימה אשר בעקבותיה "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית", כמצוין כאמור בסעיף 149(10) ל-חסד"פ. עם זאת, בפסיקה, לרבות בעניין בורוביץ ובעניין ורדי, הוטעם כי החלטה על ביטול כתב אישום בגין טענת הגנה מן הצדק כשאין מדובר בהתנהגות זדונית או שערורייתית של המאשימה, אלא בהתנהגות רשלנית או שגויה מצדה – שמורה למקרים מיוחדים, ראויים ו"נדירים" בלבד. כמו כן, בפסק-הדין בעניין בורוביץ הטעים בית המשפט גם כי ההכרעה אם במקרה נתון קיימת הצדקה לקבלת הטענה של הגנה מן הצדק, מחייבת בחינה בת שלושה שלבים: ראשית, זיהוי הפגמים שנפלו בהליכים שנקטו בעניינו של הנאשם ועמידה על עוצמתם; שנית, עריכת איזון בין האינטרסים הרלוונטיים השונים, בשים לב לנסיבות הקונקרטיות של המקרה; ושלישית, אם מתברר כי במקרה הקונקרטי הייתה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות – בחינת האמצעי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

המידתי המתאים לריפוי הפגמים או לתיקון הפגיעה. זאת, לאו דווקא על ידי ביטול כתב האישום כולו, כי אם, למשל, על ידי ביטול חלק מהאישומים או על ידי התחשבות בפגמים בקביעת עונשו של הנאשם.

85. כמו כן, ככלל, כדי שתתקבל טענת אכיפה בררנית, מוטל על כתפי הנאשם נטל כפול, אם כי על פי מאזן ההסתברויות ולא מעבר לספק סביר: "לשם העלאת טענה בדבר 'הגנה מן הצדק', הנשענת על טענה לאכיפה בררנית, יהיה על הטוען להראות, בראש ובראשונה כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום. בשלב השני יהא על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, בין אם בדמות שרירותיות, התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או חלילה שקילת שיקולים שאינם ראויים" [ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 36-37 (4.8.2008)]. ראו גם והשוו: ע"פ 3667/13 חטיב נ' מדינת ישראל, בפסקה 29 (14.10.2014); ע"פ 8568/14 אבו גאבר נ' מדינת ישראל, בפסקה ל"ב (19.5.2015); ע"פ 1551/15 שולי נ' מדינת ישראל (6.9.2016); ע"פ 8027/13 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 97-98, 112-114 (27.5.2018); עניין בלטי, בפסקה 38; רע"פ 5861/19 חרפק נ' מדינת ישראל (2.1.2020); ע"פ 6339/19 בלאווה נ' מדינת ישראל (15.1.2020)].

נוסף על כך, כפי שהדגישו כבוד הנשיא א' גרוניס וכבוד השופט ס' גובראן ב-ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ, בפסקה 4 (10.9.2013), "מתחייבת התייחסות זהירה במיוחד מצד בית המשפט, כאשר מועלית בפניו" טענת אכיפה בררנית.

למעשה, בפסיקה הובהר כי קבלת טענת אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים שבהם הדין נאכף באופן שונה בעניינם של חשודים שאין כל טעם רלוונטי המבחין ביניהם ושהם הניח הנאשם תחילה תשתית ראייתית מספקת המראה כי בוצעה הבחנה בלתי ראויה בין שווים [ראו גם והשוו: ע"פ 8204/14 זלום נ' מדינת ישראל (15.4.2015); רע"פ 3823/19 פלוני נ' המחלקה לחקירות שוטרים (2.10.2019); ע"פ 3507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל (3.12.2020); ע"פ 6322/20 רחאל נ' מדינת ישראל (18.9.2022)].

86. במקרה דנן, באשר לטענת האכיפה הבררנית, הנאשם טען כי עניינו דומה לזה של אחרים וביניהם עו"ד דין כוכבי ומר אדרי, שכלל לא הועמדו לדין. מנגד, המאשימה הדגישה בסיכומיה כי הנאשם הוא היחיד מבין אלו שאליהם התייחס, אשר לגביו היתה קיימת תשתית ראייתית מספקת להגשת כתב אישום וכן כי עניינו של הנאשם, אשר פעל באופן שיטתי ובהיקף גדול למכירת מטבעות ביטקוין בשווי של כשלושה מיליון ₪,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

נבדל מעניינם של האחרים בפרמטרים ענייניים ולגיטימיים ולגביהם לא היה בסיס ראייתי דומה לראיות שנאספו בעניינו של הנאשם.

מעמדת המדינה עולה אפוא כי קיימים הבדלים מהותיים וראייתיים בין עניינו של הנאשם ובין עניינם של אלה שהנאשם הלן על כך שלא הועמדו לדין.

כידוע, למאשימה שיקול דעת רחב להחליט האם קיימות ראיות המספיקות לאישום נגד חשוד/ה, אם לאו; ובית המשפט אינו נוטה להתערב בשיקול דעת זה של התביעה בעניין דיות הראיות.

כמו כן, אין בכך שהמאשימה החליטה משיקוליה הענייניים שלא להגיש כתב אישום, כדי להצביע על מניע פסול או על אכיפה בררנית מצד המאשימה.

למעשה, ההגנה לא הצביעה על כל מניע פסול מצד המאשימה בהגשת כתב האישום נגד הנאשם, לעומת אחרים שלא הועמדו לדין.

על כן, ההגנה לא הרימה את הנטל הרובץ עליה, שהוא על פי מאזן ההסתברויות; ודין טענת האכיפה הבררנית להידחות אפוא.

87. באשר לטענות האחרות של הגנה מן הצדק שהעלה הנאשם, לאחר שבחנתי את הטענות ואת עמדות הצדדים, הגעתי למסקנה כי בנסיבות הכוללות של המקרה דנן, אין מקום לבטל את כתב האישום בגין הגנה מן הצדק (וכאמור גם לא בגין אכיפה בררנית), וזאת באשר לא שוכנעתי כי הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי נגד הנאשם עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק ושל הגינות משפטית. כך, בין היתר, גם לגבי הפגמים שנפלו בחיפוש המשטרתי שנערך בביתו של הנאשם ולגבי טענות הנאשם בדבר ראיות שהושגו שלא כדין, שעליהם אעמוד להלן בנפרד, וגם לגבי אי-העברת חלק מחומר החקירה לנאשם עם הגשת כתב האישום או סמוך לאחריו; וכך גם לגבי אי העברת הפרוטוקולים של "משפט הזוטא" בבית המשפט המחוזי מרכז נגד ראשי ארגון "טלגראס".

בפועל, כל הפגמים והטענות שהעלה הנאשם אינם מהותיים ולא קיפחו את הגנת הנאשם. כמו כן, כל הפגמים והמחדלים, מצד החוקרים ומצד המאשימה, שהנאשם הצביע עליהם, אינם בעלי חומרה המגיעה כדי סתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות. נהפוך הוא, כפי שציינתי לעיל, הנאשם הוא זה אשר ניהל את הגנתו במשפט באופן מניפולטיבי ותכססני והוא זה שניסה לנצל לרעה כל פגם טכני או אחר שנפל בתום לב במהלך החקירה וכל מחדל בתום לב מצד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

המאשימה, כדי לסכל את מיצוי הדין ואת חקר האמת, בניגוד לעקרונות של צדק לציבור ושל הגינות מצדו של הנאשם דווקא.
לפיכך, דין טענות הנאשם להגנה מן הצדק להידחות והן בוודאי אינן מצדיקות את ביטול כתב האישום.

ההכרעה בבקשת ההגנה לפסילת ראיות

88. באמצע פרשת התביעה הגישה ההגנה בקשה לפסילת הראיות שלטענתה הושגו במהלך חיפוש בלתי חוקי שנערך ביום 12.3.19 בביתו של הנאשם (להלן: "הבקשה לפסילת ראיות" או בקיצור בפרק זה: "הבקשה"), בניגוד לסעיף 26 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "פסד"פ") ובניגוד לנהלי משטרת ישראל.
על כך חזר הנאשם בסיכומיו וכן חזר גם על הבקשה של הנאשם לפסול את תוצרי החדירה לחומרי המחשב שלו.

89. **בפועל**, במסגרת החיפוש שנערך בבית הנאשם נתפסו מכשירי טלפון ניידים, מחשב של הנאשם וכן "ארנק דיגיטלי קר" מסוג לדגיר (ראו ת/118), ומהם הפיקו חוקרי המשטרה תוצרים וביניהם, בין היתר, התכתבויות בין הנאשם ובין עדים אחרים וכן פירוט העברות ועסקאות ביטקוין שביצע הנאשם בתקופה הרלוונטית (ראו למשל ת/95, ת/113, ת/114).

90. בהחלטה המנומקת מיום 13.5.22 הובהר שבאותו שלב לא היה מקום להכריע בבקשה לפסילת ראיות וכן נדחתה הבקשה של ההגנה לקיים "משפט זוטא" בעניין קבילות הראיות שהושגו בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם, מכוח הדוקטרינה של פסלות יחסית של ראיות שהושגו שלא כדין, שנקבעה ב-ע"פ 5121/98 **טוראי יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פ"ד סא(1)461 (2006) (להלן: "הלכת יששכרוב"), תוך שההכרעה בשאלת חוקיות החיפוש ובבקשה לפסילת הראיות נדחתה לשלב הכרעת הדין, לאחר שתיפרש בפני בית המשפט מלוא התמונה הראייתית, בתום הבאת כל הראיות של התביעה ושל ההגנה ולאחר שתפורטנה טענות הצדדים בסיכומיהם שלפני מתן הכרעת הדין.

עתה הגיעה אפוא העת להכריע בשאלת חוקיות החיפוש שנערך בביתו של הנאשם ובבקשות הנאשם לפסילת ראיות שלטענתו הושגו שלא כדין – לגופן.

91. **ההגנה טענה כי** בחיפוש בביתו של הנאשם נפלו **פגמים חמורים** אשר **פגעו בזכות הנאשם להליך הוגן** ואשר מצדיקים לפסול כר ראיה שהושגה במהלך החיפוש ובעקבותיו. **ביתר פירוט**, נטען כי יש למעשה **חמישה אבות פסול** שיצוינו להלן, שכל אחד מהם מצדיק את פסילת הראיות, ומקל וחומר הצטברותם יחד: **א. אי המתנה לעד החיפוש כפי שביקש הנאשם; ב. הטעיית הנאשם**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

ועדי חיפוש שהמתנה הסבירה היא לכל היותר 10 דקות ובכך נמנע מהנאשם להביא עד אחר, כמו אחיו שגר במרחק 20 דקות; ג. אי תיעוד בפרוטוקול החיפוש הסיבה לאי המתנה לעד; ד. אי תיעוד בפרוטוקול החיפוש הסיבה לביצוע החיפוש בשעות הלילה; ה. אי תיעוד הסיבה לביצוע החיפוש בנוכחות ילדי הנאשם – בפרוטוקול החיפוש.

כמו כן, נטען על ידי הנאשם שיש לפסול גם את תוצרי החדירה למחשב שלו, באשר לשיטת הנאשם החדירה בוצעה שלא כדין, בין היתר תוך חריגה מ"היתר ויסמונסקי".

92. מנגד, לשיטת המאשימה, אין כל הצדקה לפסול את הראיות שהושגו בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם ואת תוצריהם וכן את תוצרי החדירה למחשב של הנאשם, אשר אליבא דמאשימה נעשו כדין.

93. כידוע, בישראל אין נוהגת ההלכה האמריקאית בדבר "פרי העץ המורעל"; אך בהלכת יששכרוב נקבעה על ידי בית המשפט העליון דוקטרינת פסלות יחסית, ולא פסלות מוחלטת, של ראיות שהושגו שלא כדין. בפסיקה הובהר כי מדובר בעילת פסילה שבשיקול דעת בית המשפט, אשר תופעל לגבי ראיה שהושגה שלא כדין רק אם קבלת הראיה במשפט תפגע באופן משמעותי בזכותו של הנאשם להליך הוגן. כמו כן, נקבעו בפסיקה קווים מנחים להפעלת שיקול הדעת של בית המשפט לפי דוקטרינה זו, ובין היתר: אופייה וחומרתה של אי החוקיות שהיתה כרוכה בהשגת הראיה, מידת ההשפעה של אמצעי החקירה על הראיה שהושגה ובחינת הנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראיה [ראו גם: ע"פ 4988/08 פרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד סה(1) 626 (2011); ע"פ 10477/09 מובארק נ' מדינת ישראל, בפסקה 39 (10.4.2013); ע"פ 2868/13 חייבטוב נ' מדינת ישראל (2.8.2018); ע"פ 6932/17 מדינת ישראל נ' יוסף, בפסקה 25 (11.10.2018); ע"פ 6359/21 מדינת ישראל נ' אל עמראני, בפסקה 41 (8.9.2022)].

על בסיס דוקטרינת הפסלות היחסית, הוסף לפקודת הראיות, במסגרת תיקון מס' 19 משנת תשפ"ב-2022, סעיף 56א, שכותרתו היא "סמכות לפסילת ראיה שהושגה שלא כדין", הקובע כי:

56א. (א) בית המשפט הדין במשפט פלילי רשאי שלא לקבל ראיה שהושגה שלא כדין, ובכלל זה הודעת נאשם או עד, חפץ או כל ראיה אחרת, אם שוכנע שקבלתה במשפט תפגע באופן מהותי בזכות להליך הוגן, בשים לב לאופייה ולחומרתה של ההפרה, למידת ההשפעה של ההפרה על הראיה שהושגה ולעניין הציבורי שבקבלת הראיה או באי-קבלתה; בסעיף קטן זה, "הפרה" – השגת ראיה שלא כדין. (ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לפגוע בכללים לפסילת ראיות הקבועים בהוראות חיקוק אחרות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לעניין סעיף 56א לפקודת הראיות, ראו: דנ"פ 6970/22 בן אוליאל נ' מדינת ישראל (7.2.2023);
בש"פ 2639/23 פרץ נ' מדינת ישראל (23.4.2023).

94. במקרה דנן, אמנם, החיפוש בביתו של הנאשם נערך לפנות בוקר, כשבבית הנאשם נמצא בנו
התינוק, וזאת בניגוד לאמור במסגרת הנוהל המשטרתי לעניין החיפוש – אח"מ 300.01.066
(נ/13).

אולם, עד התביעה רס"מ משה הלל, בלש מיחידת להב 433 במשטרת ישראל (להלן: "העד"),
שהיה בין השוטרים שערכו את החיפוש בביתו של הנאשם ושבגין אותו חיפוש ערך באותו יום (ה-
12.3.2019) דו"ח פעולה/זכ"ד/תפיסה וסימון (ת/112), מסר בעדותו, בין היתר, כי מדובר היה
בחיפוש שנערך על פי הוראת מפקדיו, במסגרת החקירה בפרשת ארגון הפשע טלגראס, ולפיכך
היתה הצדקה לבצע את החיפוש בדחיפות, בשעה שבה הוא בוצע.

הסבר זה של העד מקובל גם עלי, בנסיבות העניין, מאחר שהיה חשד סביר שהנאשם חבר
בארגון "טלגראס"; והעדויות של העד, כמו גם העדויות של יתר השוטרים וחוקרי המשטרה
שהעידו במשפט, היו מהימנות בעיניי.

כמו כן, אמנם לא צוינו בדוח החיפוש הנימוקים לדחיפות החיפוש ולכך שהחיפוש לא נערך בין
השעות 0700-23.00 וכן הנימוקים לכך שהחיפוש נערך בנוכחות בנו התינוק של הנאשם, וזאת
בניגוד לאמור בסעיף 26(א) לפסד"פ ובניגוד לכללים שנקבעו בנוהל המשטרתי הנ"ל (נ/13);
ומכאן שניתן לראות באי-פירוט הנימוקים דלעיל בגדר מחדל חקירה.
אולם, אין מדובר במחדלים מהותיים אשר פגעו בהגנת הנאשם; ולנפקות של פגמים בחקירה
ושל מחדלי חקירה – התייחסתי בהרחבה לעיל.

בפועל, במהלך החקירה המשטרית הסכים הנאשם במפורש לעריכת חיפוש במכשיר הטלפון
הנייד שלו, שנתפס במסגרת החיפוש בביתו, ואף ביקש מהחוקרים שיחפשו במכשיר; ראו
למשל הדברים שמסר הנאשם באמרתו ת/53 (בשורות 62-65): "אני מפנה אתכם שוב למכשיר
הנייד שלי" וכן הדברים שמסר באמרתו ת/85 (בשורות 80-82): "כל סכומי העסקאות מתועדים
במכשיר ... אני מפנה אתכם לבדוק את המכשיר כדי להגיע לסכומים המדויקים".

זאת ועוד, ההתכתבויות ממכשיר הטלפון הנייד של הנאשם הוצגו במהלך החקירה המשטרית
לעדי התביעה שטרנפלד, צפתי וישראלי; ושלושתם אישרו את תוכן ההתכתבויות; וחשוב מכך,
ההתכתבויות ואישורי העדים הנ"ל לתוכן, הוגשו בהסכמת ההגנה, כנספחים להודעות של
שלושת העדים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

לא פחות חשוב מכך, הנאשם עצמו לא התכחש לאמיתות תוכן ההתכתבויות מהמכשיר הנייד שלו; ואף ב"כ הנאשם דאז, עו"ד פינקלשטיין, ציין במפורש, ביחס לאותן ההתכתבויות, כי "אנחנו גם לא טוענים שההתכתבויות לא משקפות את מה שהוחלף בין הצדדים" (עמ' 58 לפרוטוקול, בשורות 14-27).

בנוסף, הנאשם גם לא חלק ואינו חולק על אמיתות התוצרים שהופקו מהארנק הדיגיטלי שנתפס במסגרת החיפוש בביתו וכן מהמחשב האישי שלו.

95. עם זאת, בטרם אביא את מסקנותי בסוגיה זו, להלן סקירה של פסיקה רלוונטית אשר מתייחסת לפגמים דומים לאלו שנפלו בחיפוש שנערך בביתו של הנאשם.

96. ב-בש"פ 1495/20 קגן נ' מדינת ישראל (15.3.2020) (להלן: "עניין קגן") כתב כבוד השופט ד' מינץ דברים רלוונטיים לענייננו, הנוגעים לטענה בדבר אי-רישום טעמי הדחיפות במסגרת פרוטוקול החיפוש:

"הפגם שנותר על הפרק, הוא אי-פירוט טעמי דחיפות החיפוש במסגרת פרוטוקול החיפוש, כמצוות סעיף 26(א)(1) האמור. אלא שגם אם הופרה זכות מזכויות העוררים במסגרת פגם זה, אין די בכך כדי לקבל את הערר. כאמור לעיל על פי אמות המידה שנקבעו בהלכת יששכרוב, נבחנות על ידי בית המשפט, בין היתר, מהות ההפרה ועוצמת הפגיעה בזכויות הנאשם. בהקשר זה נדרש בית המשפט לבחון באיזו מידה אי-ההגינות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה עשויה להשפיע על מהימנותה ועל ערכה הראייתי, והאם לראיה שהושגה שלא כדין ישנו קיום נפרד ועצמאי מאי-החוקיות או אי-ההגינות שהייתה כרוכה בהשגתה. בענייננו, על פניו לתוצרי החיפוש יש ערך ראייתי עצמאי ואין לאי רישום הפרוטוקול השפעה על כוח ראייתי זה. ועוד, בהתחשב בכך שעל פני הדברים, אי רישום הפרוטוקול מהווה לכאורה פגם טכני (וראו: ע"פ 2570/17 קרחילי נ' מדינת ישראל (17.1.2018)), באיזון בין עוצמת הפגם לכאורה לבין השיקולים התומכים במעצרו של העוררים בענייננו, אין מדובר בפגם אשר יש בו כדי לשמוט את הקרקע תחת התשתית הראייתית הלכאורית (וראו: בש"פ 1636/13 קאניאוונג נ' מדינת ישראל (24.3.2013))" (פסקה 15, שם).

97. אלא שלמעשה, הטענה העיקרית של הנאשם לגבי החיפוש בביתו היא כי החיפוש לא נערך בפני שני עדים (שאינם שוטרים); זאת, בניגוד לכלל הקבוע בסעיף 26(א) רישא ל-פסד"פ.

98. הוראת סעיף 26(א) לפסד"פ קובעת כי:

חיפוש, בין על פי צו ובין שלא על פי צו, ייערך בפני שני עדים שאינם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

שוטרים, זולת אם –

- (1) לא ניתן בנסיבות הענין ובגלל דחיפותו לערכו כאמור; נסיבות הענין וטעמי דחיפותו יפורטו בפרוטוקול שייערך;
- (2) שופט הרשה לערכו שלא בפני עדים;
- (3) תופש הבית או המקום שבו נערך החיפוש, או אחד מבני ביתו הנוכחים שם, ביקש לערכו שלא בפני עדים; הבקשה תפורש בפרוטוקול שייערך (ההדגשות בקו הוספו ואינן במקור).

99. עיינו הרואות, כי לכלל הקבוע בסעיף 26(א) רישא לפסד"פ נקבעו במפורש, באותו סעיף, חריגים אחדים, כשהחריג הראשון הוא אם "לא ניתן בנסיבות הענין ובגלל דחיפותו לערכו כאמור".

בין היתר נטען על ידי ההגנה, כי גם החריג האמור אינו חל במקרה דנא.

לעומת זאת, ב"כ המאשימה סבר, בצדק, בהסתמך גם על דבריו של העד, כי החריג בדבר דחיפות העניין אכן חל בעניין החיפוש שנערך בביתו של הנאשם.

100. כידוע, בפסק הדין ב-רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל, פ"ד סה(3) 305 (2012) (להלן: "עניין בן חיים"), שעליו הסתמך הנאשם, הבהירה כבוד הנשיאה (בדימי) ד' ביניש, בין היתר, כי:

34. בהתאם לדוקטרינת הפסילה הפסיקתית, כפי שעוצבה בעניין יששכרוב, מוקנה לבית המשפט שיקול דעת באשר לפסילת ראיות שהושגו שלא כדין. דוקטרינה הפסילה הפסיקתית היא דוקטרינת פסילה יחסית וגמישה, שנועדה למנוע פגיעה מהותית בזכותו החוקתית של הנאשם להליך הוגן, שלא על-פי גדריה של פסקת ההגבלה, היה ותתקבל במשפטו ראיה שהושגה שלא כדין... דוקטרינה זו מבטאת איזון בין הערכים המתנגשים בבואנו לבחון את שאלת פסילתן של ראיות שהושגו שלא כדין. איזון זה נעשה על ידי בית המשפט הדין בהליך הפלילי בהתאם לנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה... על כפות המאזניים עומדים מצד אחד הצורך להגן על זכויות הנאשם ועל הגינות ההליך הפלילי, ומהצד השני ניצבים ערכים ואינטרסים ציבוריים שונים, ובהם גילוי האמת, הלחימה בפשע וההגנה על שלום הציבור ועל זכויותיהם של נפגעי עבירה. לשם עריכת האיזון בין הערכים המתנגשים על בית המשפט להתחשב, כפי שנקבע בעניין יששכרוב, בשלוש קבוצות של שיקולים רלוונטיים... קבוצת השיקולים הראשונה נוגעת לאופיה ולחומריות של אי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה. בהקשר זה נבחנות על ידי בית המשפט, בין היתר, מהות ההפרה ועוצמת הפגיעה בזכויות הנחקר, וכמו כן נבחנת השאלה האם השימוש באמצעי החקירה הפסולים נעשה במכוון ובזדון או בתום-לב. קבוצת השיקולים השנייה נוגעת למידת ההשפעה של אמצעי החקירה הפסול על הראיה שהושגה. בהקשר זה נדרש בית המשפט לבחון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

באיזו מידה אי-ההגינות שהייתה כרוכה בהשגת הראיה עשויה להשפיע על מהימנותה ועל ערכה הראייתית, והאם לראיה שהושגה שלא כדין ישנו קיום נפרד ועצמאי מאי-החוקיות או אי-ההגינות שהייתה כרוכה בהשגתה. במסגרת קבוצת שיקולים זו עשויה להיות חשיבות רבה לאופיה של הראיה ששאלת קבילותה עומדת על הפרק. כך למשל, **כאשר מדובר בראיות חפציות שהן בעלות קיום עצמאי ונפרד מאי-החוקיות שהייתה כרוכה בהשגתן, בדרך כלל לא יהיה באי-החוקיות האמורה כדי לפגוע באמינותן.** קבוצת השיקולים השלישית שאליה נדרש בית המשפט להתייחס בהתאם להלכה שנקבעה בעניין יששכרוב, נוגעת להשפעת פסילת הראיה על מלאכת עשיית הצדק במובנה הרחב, וזאת על ידי השוואת המחיר החברתי הכרוך בפסילת הראיה לתועלת החברתית שבפסילתה. הפרמטרים העיקריים לפיהם נערכת השוואה זו הם חשיבות הראיה להוכחת האשמה, מהות העבירה המיוחסת לנאשם ומידת חומרתה. חשוב לציין עם זאת, כי שאלת ההתחשבות בפרמטרים אלה אינה נקייה מקשיים והיא לא הוכרעה בעניין יששכרוב.

הנה כי כן, בהתאם להלכה שנקבעה בעניין יששכרוב, בעצם השגתה של ראיה שלא כדין אין די כדי להביא באופן 'אוטומטי' לפסילתה. בית המשפט שבפניו מתעוררת שאלת קבילות הראיה שהושגה שלא כדין נדרש להפעיל את שיקול דעתו בהתאם לנסיבות המקרה, לערוך איזון בין הערכים המתנגשים בהתאם ולבחון את עוצמת ואופי הפגיעה הצפויה בזכות להליך הגון כתוצאה מקבלת הראיה."

101. **בחינת הפסיקה מעלה כי לא בכל מקרה שבו בוצע חיפוש שלא בנוכחות שני עדים, נקבע שהחיפוש היה בלתי חוקי, וכן כי לא בכל מקרה שבו נקבע שבחיפוש נפלו פגמים או שהחיפוש היה בלתי חוקי, נפסלו הראיות שהושגו במהלך החיפוש, במיוחד אם מדובר היה בראיות חפציות – כמו במקרה דנן – כי אם להיפך דווקא.**

ראו, למשל, דברי כבוד השופט (כתוארו אז) ג' נויטל **בהכרעת הדין** ב-תפ"ח 35192-06-12 מדינת ישראל נ' צרפתי (23.5.2013), שעימם הסכימו שני חברי ההרכב האחרים ושנכתבו **לאחר פסק הדין בעניין בן חיים :**

"ההגנה ביקשה לפסול את האקדח שנמצא בדירת הנאשם כראיה ... משום שלא נכחו עדים בזמן החיפוש שבו נמצא האקדח, בסמוך לאירוע, ומשום שהנאשם לא התלווה לחיפוש אלא ישב במטבח ... ואולם, דין הטענות להידחות ואין לפסול את האקדח כראיה ... 37. גם אם נניח שנסיבות העניין לא הצדיקו את עריכת החיפוש שלא בנוכחות שני עדים (וכאמור לא זה מצב הדברים כאן כמוסבר לעיל), פגם נטען זה לא מוביל בהכרח לפסילת הראיה. ביהמ"ש העליון כבר קבע: '...בהתאם להלכה...בעניין יששכרוב בעצם השגתה של ראיה שלא כדין אין די כדי להביא באופן "אוטומטי" לפסילתה. בית המשפט שבפניו מתעוררת שאלת קבילות הראיה שהושגה שלא כדין נדרש להפעיל את שיקול דעתו בהתאם לנסיבות... לערוך איזון בין הערכים המתנגשים ... ולבחון את עוצמת ואופי הפגיעה הצפויה בזכות להליך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הוגן כתוצאה מקבלת הראיה' (רע"פ 10141/09 בן-חיים...) (ההדגשות הן במקור).

עוד ראו, למשל, הדברים שכתב כבוד השופט א' ביתן במסגרת הכרעת הדין ב-ת"פ (מח' ב"ש) 57329-11-10 מדינת ישראל נ' אבו רקייק (23.6.2013), שגם הם נכתבו לאחר פסק הדין בעניין בן חיים, כי :

9" מבלי להקל ראש בדרישה לנוכחות שני עדים שאינם שוטרים בחיפוש, הרי שהיא שונה מהדרישה לקיום סמכות החיפוש המהותית. הדרישה לנוכחות עדים שאינם שוטרים בחיפוש, באה להבטיח את זכויותיו של האדם שהחיפוש נוגע אליו, בהקשר להתנהלות נאותה של השוטרים, לתקינות החיפוש ואמינותו וכיו"ב. הדרישה לסמכות מהותית נוגעת לעצם הכח של נציגי השלטון לפעול. לכל חיפוש, ללא יוצא מהכלל, דרושה סמכות מהותית ולא לכל חיפוש דרושה נוכחות עדים שאינם שוטרים. הפגיעה הנגרמת לפרט ולאיינטרס הציבורי מעריכת חיפוש ללא סמכות, גדולה לאין ערוך מזו הנגרמת מעריכת חיפוש בסמכות, ללא עדים...10. בענייננו... נוכחות עדים שאינם שוטרים בחיפוש לא היתה משנה דבר מבחינת הנאשם ומצבו המשפטי. כך שמעבר לפגיעה בעצם הזכות של הנאשם שהיה נוכח בחיפוש עדים שאינם שוטרים, לא נגרמה לא כל פגיעה הנוגעת לעצם הגנתו...12. בהתחשב בעובדה שהראיה שהושגה היא חפצית ועומדת בפני עצמה, ממילא אין באי החוקיות שהיתה כדי להשפיע על מהימנותה ועל ערכה הראייתית...13. מסקנתי היא שהנזק שיגרם מפסילת הראיה איננו עומד בשום יחס לתועלת שבפסילתה. עם זאת, יש מקום לקחת נתון זה בחשבון לעניין העונש שייגזר על הנאשם".

כמו כן, ראו למשל דברי כבוד השופטת ג' שלו בהכרעת הדין ב-ת"פ (מח' ב"ש) 37165-03-16 מדינת ישראל נ' קריחלי (8.1.2017) :

"מכל האמור עולה כי נפל פגם באופן עריכת החיפוש בבית הנאשם, והשאלה היא מה נפקותו של הפגם, והאם, כטענת ההגנה הוא מוביל לפסלות הראיה שנתפסה במהלך החיפוש (כשמדובר כאמור רק בחומר שבמחלוקת), או לקביעה כי קם ספק בנוגע להחזקת הנאשם בחומר זה. בע"פ 5121/98 יששכרוב ... נדחתה תורת 'פירות העץ המורעל', ונקבעה דוקטרינת פסלות יחסית, לפיה בית המשפט יכריע לפי שיקול דעתו בשאלת קבילותה של ראיה שהושגה שלא כדין, בהתאם לנסיבות כל מקרה לגופו. כפי שנקבע, פסילת קבילותה של ראיה בשל דרך השגתה, מחייבת התקיימותם של שני תנאים מצטברים: האחד, כי הראיה הושגה שלא כדין; והשני, כי קבלת הראיה במשפט תפגע פגיעה ממשית בזכותו של הנאשם להליך הוגן, לתכלית שאינה ראויה ובמידה העולה על הנדרש. בהלכת יששכרוב קבע בית המשפט העליון, כי לשם הכרעה בשאלה השניה, היינו האם קבלת הראיה שהושגה שלא כדין, תפגע פגיעה משמעותית בזכות הנאשם להליך הוגן, באופן המצדיק את פסילתה, על בית המשפט לבחון את נסיבות העניין, לפי מגוון שיקולים, אותם ניתן לחלק לשלוש קבוצות עיקריות (אם כי נקבע שאין מדובר ברשימה סגורה): 1. אופייה וחומריתה של אי החוקיות או ההתנהגות הפסולה של רשויות האכיפה, אשר הביאו להשגת הראיה... 2. מידת ההשפעה של האמצעי הפסול על הראיה שהושגה... 3. הנזק מול התועלת החברתיים הכרוכים בפסילת הראיה... יישום הקריטריונים האמורים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

בענייננו, מוביל למסקנה כי אין מקום לפסול את החומר שבמחלוקת שנתפס במהלך החיפוש, בשל הכשלים שנפלו באופן עריכת החיפוש."

כן ראו, למשל, הדברים שכתבה כבוד השופטת מ' ברק-נבו ב-ת"פ (מח' מרכז) 33009-05-16 מדינת ישראל נ' ג'רבי (13.11.2017), שנאמרו במסגרת הכרעת הדין:

"20... **סעיף 26** לפקודת סדר הדין הפלילי... קובע את הנוהל בעת עריכת חיפוש. **סעיף 26(א)** קובע שחיפוש, בין על פי צו ובין שלא על פי צו, ייערך בפני שני עדים שאינם שוטרים, אך ס"ק **(1)** קובע שניתן לחרוג מעניין זה אם 'לא ניתן בנסיבות העניין ובגלל דחיפותו לערכו כאמור'. במקרה שלפנינו... לדעתי, הסבר זה נכנס בגדר 'נסיבות העניין', שיכולות להצדיק ביצוע החיפוש ללא עדים שאינם שוטרים... נוכח דברים אלה, אני קובעת שהחיפוש בדירת האם נעשה באופן חוקי, ועל כן הפריטים שנמצאו שם קבילים כראיות" (ההדגשה היא במקור).

לא פחות חשוב מכך, ראו והשוו אל הדברים (הנוספים) שכתב כבוד השופט ד' מינץ בהחלטתו בעניין קגן:

"... על פני הדברים, נסיבות של חשד מהסוג שהתעורר בעת מעצרו של אבו עסא, מגלות לכאורה גם דחיפות המחריגה את הצורך בביצוע חיפוש בליווי שני עדים שאינם שוטרים" (בפסקה 14 שם).

בפועל, על רוב פסקי הדין, שניתנו בעיקר בבתי משפט השלום, שבהם נקבע כי החיפוש היה בלתי חוקי, הוגש ערעור מצד המדינה, ולפחות בחלק גדול מהמקרים, שעל מקצתם ביקש הנאשם להסתמך בבקשה לפסילת ראיות, ערעור המדינה התקבל.

כך, למשל, על פסק הדין של בית משפט השלום ברמלה ב-ת"פ 26097-01-20, התקבל ערעור המדינה: ע"פ (מחוזי מרכז) 10002-03-21 מדינת ישראל נ' אברגל (3.7.2022). כן ראו והשוו: ע"פ (מח' י-ם) 10297-09-21 מדינת ישראל נ' שמעון (19.5.2022).

כמו כן, ב-רע"פ 3829/15 קסאי נ' מדינת ישראל (20.12.2018), שגם עליו ביקש הנאשם להסתמך בבקשה לפסילת ראיות (בפסקה 37), בנימוק כי כביכול "בית המשפט העליון הורה על פסילתן של ראיות שנתפסו בחיפוש בלתי חוקי" (שם) – נקבע כי "טענות המערער ביחס לאי חוקיות החיפוש נדחות, ומשכך נדחות גם טענותיו הנוגעות לפסילת הראיה שנמצאה בחיפוש..."; ובעקבות כך נדחה ערעור המערער על הרשעתו בכל העבירות, לרבות בעבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב, מלבד בעבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה, שרק ממנה זוכה באשר נקבע כי עוכב שלא כדין.

גם ב-ע"פ (מח' נצרת) 38/83 בן קיקי נ' מדינת ישראל, פ"מ תשמ"ד (2) 185 (1983), שאף עליו ביקשו ב"כ הנאשם להסתמך בבקשה לפסילת ראיות (בפסקה 38) – הגם שנמתחה על ידי בית המשפט ביקורת על עריכת חיפוש ללא עדים, בסופו של יום נקבע כי "במקרה שבפנינו, אי חוקיות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

החיפוש נובעת רק מחוסר הקפדה על צורה שקבע המחוקק לעריכתו, ואין כאן כל מעשה רצוני מכוון ושרירותי של השוטרים כלפי המערער, ולא הוכחה ולא נטענה גם כל פגיעה שפגעו השוטרים בו או ברכושו. לפיכך אין זה המקרה שניתן לפסול בו את הראיה... (בפסקה 4). עם זאת, פסק דין זה ניתן לפני ההלכה שנקבעה בעניין בן חיים.

102. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת אופי הפגמים שנפלו בחיפוש בביתו של הנאשם וכן את הפסיקה הרלוונטית, הגעתי למסקנה כי בנסיבות הכוללות של המקרה דנן, אין מקום לפסול את הראיות שהושגו בחיפוש ואת תוצריהם וכן את תוצרי החדירה לחומרי המחשב של הנאשם. זאת, מאחר שהפגמים שנפלו בחיפוש לא פגעו באופן מהותי בזכות הנאשם להליך הוגן, הם אינם עומדים בליבת העניין ואינם נוגעים לאמיתות תוכן הראיות שהושגו במהלך החיפוש ובעקבותיו והם אינם חמורים במידה אשר תצדיק את פסילת הראיות, בשים לב גם למידת ההשפעה של הפרות על הראיות שהושגו ולעניין הציבורי שבקבלת הראיות. כמו כן, חלק ניכר מטענות הנאשם גם בעניין תוצרי החדירה למכשיר הנייד שלו, לארנק הדיגיטלי שלו ולמחשב האישי שלו, שנתפסו על ידי המשטרה, נוגעות בעיקר לאישום השני בכתב האישום, בגין העבירה של הלבנת הון – אשר ממנה, כפי שיובהר בסוף הכרעת הדין, החלטתי לזכות את הנאשם, אם כי מנימוקים המתייחסים לגוף האישום השני.

טענות הנאשם נגד קבילות שיחות האזנות הסתר

103. **לטענת הנאשם**, השיחות שלו שמקורן בהאזנות סתר (ת/151) אינן קבילות, באשר המשטרה הטעתה את בית המשפט כאשר ביקשה צו להאזנת סתר בעניינו, ומכאן שהשיחות שהתקבלו בעקבות הצו שניתן על ידי בית המשפט לבקשת המשטרה, הושגו שלא כדין, לאחר שבית המשפט הוטעה על ידי המשטרה.

אמנם, כאמור, במהלך עדותו של סני"צ מימברג הצהיר ב"כ המאשימה כי אין מחלוקת שבשיחה 1684 בין בוגנים לנאשם לא נאמרה המילה "טלגראס" אלא המילה "טלגרום", בעוד שבתקציר השיחה נרשם בטעות "טלגראס". **אולם**, כפי שבצדק ציין ב"כ המאשימה, "גם ללא השיחה הזאת היה באותה עת חשד סביר אשר אפשר לבקש האזנת סתר כלפי הנאשם" (עמ' 1360-1362). זאת, בשים לב לראיות שהובאו בפני בית המשפט ועל סמך הדברים שציינו חוקרי המשטרה בעדויותיהם המהימנות; כך, למשל, סני"צ מימברג מסר בעדותו כי שיחה מס' 4939 מיום 17.12.18 בין הנאשם לבוגנים, שבמהלכה הורה בוגנים לנאשם להחליף ארנק ולא לשלוח יותר "מהארנק הזה" כי יש "להם" בעיה ("פשוט מהארנק הזה עברו יותר מדי מבחינתם וצריך להחליף") והנאשם השיב כי יחליף ("זה לא בעיה יש לי עוד אחד") - "מסתדרת" עם הנימוקים שבבקשה להאזנת סתר לנאשם שהוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז (נ/18).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

כאמור, עדויותיהם של חוקרי המשטרה היו מהימנות בעיניי; ואילו הנאשם נמנע מלהעיד כלל. בפועל, הנאשם מנסה לנצל כל פגם או מחדל בחקירה, וכן כל טעות, גם אם קרתה בתום לב כגון הטעות שנפלה כאמור בתקציר המשטרתני של שיחה 1684, והוא מתעלם מיתר הנימוקים שעמדו ביסוד הבקשה למתן הצו להאזנת סתר וממכלול הנתונים שהביאו את חוקרי המשטרה לחשוד חשד סביר כי הנאשם קשור לארגון "טלגראס", בטרם הופרך החשד בסוף החקירה. כפי שבצדק מסרו חוקרי המשטרה בעדויותיהם, שוכנעתי כי אכן במהלך החקירה המשטרתית היה חשד סביר נגד הנאשם שהוא חלק מארגון "טלגראס".

בדין אפוא ביקשה המשטרה מבית המשפט צו להאזין לנאשם האזנות סתר; ומובן שבדין הוציא בית המשפט צו כמבוקש, על פי שיקול דעתו.

האזנות הסתר הושגו והוגשו אפוא כדין; ועל כן, **הטענות של הנאשם נגד קבילות שיחות האזנות הסתר – נדחות.**

ניתוח עדויות המומחים מטעם ההגנה

104. הגנת הנאשם נסמכת בעיקר על התוכן של חוות הדעת ושל העדויות של שלושה עדים מומחים: רו"ח סלובודיאנסקי, עו"ד לפידות ורו"ח דננברג. המאשימה התנגדה לקבילות של חוות הדעת, ולחלופין היא ביקשה לייחס לתוכן משקל אפסי, ונימוקיה עמה.

אכן, ככל שחוות הדעת של מומחי ההגנה ועדויותיהם התייחסו לקביעה או לפרשנות של הדין בישראל – יש ממש בהתנגדות שהעלתה המאשימה לקבילות ולמשקל של אותם חלקים בחוות הדעת ובעדויות; שהרי, "כל דין הוא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה", כאמור בסעיף 57ב לפקודת הראיות; ורק בית המשפט הוא הקובע והמפרש את הדין בישראל; למעשה, כל שופט מוחזק כמי שיודע את הדין בישראל ידיעה שיפוטית; ופרשנות הדין הישראלית אינה טעונה הגשת חוות דעת מומחה או עדות של עד מומחה [ראו למשל והשוו: רע"א 3527/96 אקסלברד נ' מנהל מס רכוש, פ"ד נב(5) 385, 407 (1998) (להלן: "עניין אקסלברד"); עניין תענד, בפסקה 71; ת"פ (מח' ת"א) 40162/05 מדינת ישראל נ' אלגור, בפסקה 5 להחלטת כבוד השופט ח' כבוב (12.2.2008); בג"ץ 5722/12 אבו גוש נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפסקה 2 (30.11.2015); בג"ץ 5722/12 אבו גוש נ' היועץ המשפטי לממשלה, בפסקה 15 (12.12.2017)].

זאת, בהבדל מהדין הזר, שאותו מוכיחים בעזרת חוות דעת מומחה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

105. למעשה, מומחי ההגנה התייחסו, בחוות דעתם ובעדויותיהם, למישור האזרחי של החבות במס, בהבדל מהמישור הפלילי שהוא הרלוונטי לענייננו, של העבירה המיוחסת לנאשם באישום הראשון, לפי סעיף 220 לפקודה, בגין השמטת הכנסה והתחמקות מתשלום מס במרמה; וכפי שהובהר בפסיקה, כאמור לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, יש להבחין בין המישור הפלילי ובין המישור האזרחי, כשבמישור הפלילי המונח "הכנסה" הנזכר בסעיף 220 לפקודה והמוגדר בסעיף 1 לפקודה, הוא סך כל מחזור ההכנסה ברוטו של הנישום, לפני ניכויים והוצאות מותרים, דהיינו היקף המחזור הכספי כולו, וזאת בשונה מהמונח "הכנסה חייבת" המוגדר (אף הוא באותו סעיף בפקודה) כ"הכנסה לאחר כל הניכויים, הקיזוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין", דהיינו הרווחים (שלהם טוען הנאשם ושעליהם לטענתו דיווח, ורק עליהם, וזאת מבלי לדווח על היקף המחזור הכולל המהווה את הכנסתו ומבלי להצביע על ניכויים ועל הוצאות וקיזוזים המותרים בדין, כפי שהיה על הנאשם לדווח על פי הדין).

106. בנוסף לכך, חוות הדעת של שלושת העדים המומחים מטעם ההגנה והעדויות שלהם, היו מגמתיות, מוטות וחד-צדדיות לטובת הנאשם; שלושתם הסתמכו בעיקר על נתונים עובדתיים חלקיים ומטעים שמסר להם הנאשם, מבלי לבדוק את אמיתות תוכנם, ועל חלק קטן ומגמתי מחומר הראיות, מבלי לבחון את התמונה הרלוונטית בשלמותה ואף בהתעלם מדברים משמעותיים לחובת הנאשם שנמסרו בשם הנאשם במענים לכתב האישום, כגון שהנאשם איתר רוכשים פוטנציאליים של ביטקוין, ומדברים שהנאשם עצמו מסר בחלק מחקירותיו האחרונות במשטרה ובחלק משיחותיו שנקלטו בהאזנות הסתר ומדברים שהנאשם עצמו אישר, כגון המספר הרב של 135 עסקאות שביצע הנאשם במשך כעשרה חודשים בלבד עם מספר צדדים שלישיים, בהיקף כספי גבוה מאוד של כשלושה מיליון שקלים; ומכל מקום, מומחי ההגנה לא ייחסו את המשקל ההולם והראוי לדברים המפלילים האמורים שהם לחובת הנאשם, אלא התייחסו בעיקר לדברים שמסר להם הנאשם לזכותו, באופן חלקי ומגמתי לטובתו.

כך, למשל, רו"ח סלובודיאנסקי העלה טענות מגמתיות שאין להן אחיזה במציאות, כגון השוואת פעולות המסחר של הנאשם ב-ביטקוין לפעולות שמבצע בית השקעות כ"מוסד כספי" בכספי לקוחותיו בעוד שהנאשם אינו "מוסד כספי", או הטענה שהנאשם החזיק במטבעות הביטקוין לפחות בתקופה הרלוונטית לכתב האישום אף שאין לו כל דרך לדעת כמה זמן החזיק הנאשם במטבעות הביטקוין. כמו כן, כאשר רו"ח סלובודיאנסקי נשאל שאלות אחדות הקשורות להתנהלות בלתי תקינה של הנאשם או למחדליו, הוא התמקד בתשובותיו בפעולות שהנאשם כן ביצע אף שאינן קשורות לשאלות שנשאל; כך, למשל, כשנשאל על הימנעות הנאשם מרישום פעולותיו בזמן אמת, הוא השיב כי "יש בדוח הכספי שלו הכנסה מדווחת" (עמ' 1008).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עוד יש לציין כי תשובותיו של רו"ח סלובודיאנסקי היו לעיתים גם מתחמקות ומותב זה נאלץ להעיר לעד "לא ללכת סחור סחור" (ראו עמ' 1005-1006).

יתר על כן, מעדותו של רו"ח סלובודיאנסקי עולה כי חלקים מחוות דעתו מבוססים על דבריו של הנאשם או של באת כוחו דאז, כגון שפעילותו של הנאשם ב-ביטקוין היתה פעילות צדדית, נוסף על עבודתו כשכיר במשרה מלאה שבה הועסק תשע שעות מדי יום.

זאת ועוד, העד הכיר רק עסקאות שנעשו על ידי הנאשם עם בוגנים ולא ידע על עסקאות שביצע הנאשם עם אחרים.

אשר ל-עו"ד לפידות, הוא התמקד בחוות דעתו ובעדותו בבית המשפט בפן הכללי של המסחר ב-ביטקוין ופחות בפעולות הספציפיות שביצע הנאשם. כך, למשל, העד ציין כי אף שביכולתו לעקוב אחר נתונים הקשורים למסחר של הנאשם ב-ביטקוין ולנתח אותם על מנת לחלץ עובדות כגון זהות הבעלים של ה-ביטקוין, הוא לא עשה כן מכיוון שלא התבקש על ידי הנאשם לעשות זאת.

כמו כן, בחוות דעתו התייחס העד ארוכות לפרקטיקה המקובלת בהקשר של מסחר ב-ביטקוין, אולם כאשר התבקש על ידי ב"כ המאשימה, בחקירה הנגדית, לנקוב בדוגמאות מהפרקטיקה המקובלת, הוא התחמק מלהשיב; כך, למשל, ביחס לשאלת סיווג פעילות ב-ביטקוין כ"מוסד כספי", הוא השיב כי יש להפנות את השאלה אל רואה חשבון.

בפועל, התרשמתי כי חוות דעתו ועדותו של עו"ד לפידות היו אף הן מגמתיות לטובת הנאשם; ונוסף על כך, הן לא התייחסו לנסיבות הספציפיות של המקרה דנן, אלא אל "הפרקטיקה המקובלת" באופן כללי.

גם רו"ח **דננברג** העידה באופן מגמתי ואף הניחה הנחות שגויות – הכל באופן מוטה לטובת הנאשם.

מחד גיסא, העדה ציינה בתחילת חקירתה הנגדית כי הסתמכה אך ורק על העובדות שבכתב האישום; אך **מאידך גיסא**, בפועל, במהלך עדותה התברר כי היא הניחה הנחות שגויות אחדות והתבססה עליהן, אף שלא ביררה את הדברים לאשורם, כגון ההנחה שלה שהנאשם כביכול אינו בקיא באופן מיוחד במסחר במטבעות וירטואליים; וכך, למשל, היא מסרה בעדותה, באופן תמוה: "מקום שלא מצוין בכתב האישום שהוא בקיא, עלי להניח שהוא לא בקיא" (עמ' 1286 מיום 17.7.23); וכן: "שוב לא שאלתי זה לא נמצא בכתב האישום ועל כן אין לזה נפקות" (שם, בעמ' 1276).

כמו כן, העדה הניחה כי החלק הארי של הפעילות של הנאשם בא לידי ביטוי בשעות העבודה שלו כשכיר, וכן הניחה כי הנאשם החזיק במטבעות הביטקוין ימים בודדים בלבד, ללא כל בסיס עובדתי.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

נוסף על האמור, התרשמתי כי העדה התחמקה מלהשיב לשאלות שהיו פחות נוחות מבחינת הנאשם. ראו, למשל: "עו"ד מ. דגן: ... האם לפי דעתך זה רלוונטי לעניין חוות דעת בעניין מס האופן שבו התקבלו הכספים? העדה, הגב' ט. דננברג: חוות הדעת שלי מתייחסת לקביעת המבחנים לגבי עסק אז אני אשמח לדעת לכיוון איזה מבחן אתה מתכוון. עו"ד מ. דגן: אני שואל אותך שאלה כללית לגבי התיק כמומחית מס... האם לפי דעתך יש רלוונטיות לאופן שבו התקבלו כספים... העדה, הגב' ט. דננברג: התמורה יכולה להיות בכסף או בשווה כסף ככה נעשית כל כביכול עסקה ומכירה של מטבעות קריפטוגרפיים. עו"ד מ. דגן: בוודאי ששאלתי האם זה חשוב לצורך קביעת תביעות [צ"ל: קביעות] בענייני מס האופן שבו מתכוונן הכספים האם זה פרט עובדתי חשוב? העדה, הגב' ט. דננברג: כל מקרה לגופו. עו"ד מ. דגן: או-קיי אז במקרה הזה אם זה חשוב לפי דעתך? העדה, הגב' ט. דננברג: לעניות דעתי לא אני לא חושבת שזה חשוב אני חושבת שכשאנחנו באים ואנחנו מסתכלים והלכנו בוחנים אם מתקיים פה עסק או לא עסק על סמך החוזר 5/18 אז אם התמורה נעשתה בכסף או שווי כסף הרי חוזר 5/18 בא והוא אומר לנו שזה יכול להיות גם בקריפטו וגם במזומן" (שם, בעמ' 1259-1260).

עם זאת, בצדק ציינה העדה, בתשובה לשאלות שנשאלה בחקירתה הנגדית, כי: "טופס 1399 בנוי כך שצריך לבוא ולדווח על המחזור הכנסות וצריך לדווח גם על העלויות שהיו ואז מדווחים על הרווח... הדוחות של הנאשם לא הוגשו עם טופס 1399..." (שם, בעמ' 1312-1313); וכן כי "מעולם לא טענתי שהנאשם דיווח כמו שצריך לדווח, הנאשם היה צריך לדווח ע"י טופס 1399 ולכלול שם את כל הפרמטרים כפי שאמרת... וכשאנחנו מדברים על טופס 1399 צריך לציין מחזור מכירות, צריך לציין את העלות ומשם גוזרים את הרווח..." (שם, בעמ' 1314).

107. כללו של דבר, אין לייחס משקל ממשי למסקנות העיקריות של שלושת מומחי ההגנה, בחוות הדעת שלהם ובעדויותיהם, שהיו מגמתיות ומוטות לטובת הנאשם.

סיכום ניתוח גרסת ההגנה

108. **לסיכום**, שקריו של הנאשם בחקירותיו במשטרה, שמירתו על זכות השתיקה בסוף חקירותיו במשטרה, הדברים המפליגים שמסר בשיחותיו שנקלטו בהאזנות הסתר והנכללים בהתכתבויותיו, הראיות הנסיבתיות המפלילות וכן הימנעותו מלזמן עדי הגנה רלוונטיים אחדים, לרבות עדים אשר בא כוחו דאז עו"ד פינקלשטיין ציין במפורש, בהשלמת המענה לכתב האישום, כי בכוונת ההגנה לזמנם כעדי הגנה וביניהם מר חוזה מנואל – כל אלה בהצטברותם יחד מקימים הנחה לכאורית לחובת הנאשם כי אינו חף מפשע ובכך מעבירים את הנטל הטקטי להגנה ליתן הסבר סביר שיסתור את ההנחה הלכאורית האמורה ולעורר ספק סביר לגבי אשמת הנאשם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בהימנעות הנאשם מלהעיד – הימנעות אשר מחזקת את ראיות התביעה או את משקלן – ובהימנעותו מהבאת ראיות הגנה מהימנות ומשכנעות שיסתרו את ההנחה הלכאורית לחובת הנאשם, תוך הסתמכות בעיקר על שלושה עדים מומחים מטעם ההגנה, אשר חוות הדעת והעדויות שלהם היו כאמור מגמתיות בעיקרן ונסמכו בעיקר על טענות עובדתיות חלקיות, מוטות ובלתי מבוססות של הנאשם באוזניהם – ההנחה הלכאורית לחובת הנאשם הפכה לראיה שניתן לבסס עליה הרשעה, ובלבד כמובן שהמאשימה הוכיחה את יסודות העבירות הספציפיות המיוחסות לנאשם.

[ראו האמור לעיל בסוף הפרק של המסגרת הנורמטיבית בעניין המבחן התלת-שלבי בסוגיית ההכרעה על פי ראיות נסיבתיות; כן ראו למשל והשוו: קדמי על הראיות, בעמ' 1715-1717; ע"פ 352/89 מויאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(1) 719, 726 (1991); ע"פ 6726/95 קריגר נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4) 196, 198 (1995); ע"פ 1548/02 בן דוד נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 248, 253 (2002); ע"פ 346/02 אגבריה נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(5) 828, 841 (2003)]; ע"פ 9201/18 גורבאן נ' מדינת ישראל, בפסקה 78 (8.6.2022); ע"פ 6038/21 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 76 (5.1.2023).

זאת ועוד, בשים לב להלכה שהובהרה בפסיקה ובספרות, כמפורט לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, בהעדר עדות של הנאשם במשפט, הוא גם אינו יכול להיבנות מטענות ומהסברים מזכים אשר מסר רק בחקירותיו במשטרה, כגון שהתרברב בשיחותיו (שנקלטו בהאזנות הסתר) ובהתכתבות בינו ובין אשתו אשר אף היא לא העידה, או שהתבדח ולא התכוון ברצינות לדברים שמסר בשיחותיו עם בוגנים ועם אקריש, שגם הם לא העידו.

כזכור, בית המשפט הבהיר זאת היטב ובמפורש לנאשם, עוד בטרם החליט הנאשם סופית להימנע מלהעיד (ראו עמ' 810-814 לפרוטוקול; וכך ראו עמ' 726-727, 748); ואף על פי כן, הנאשם נמנע מלהעיד.

109. עם זאת, עדיין נותר לבחון להלן האם התקיימו כל יסודות העבירות הספציפיות המיוחסות לנאשם; והאם יסודות העבירות הוכחו במידת הוודאות הנדרשת בפלילים – מעבר לספק סביר.

האם הוכחו העבירות המיוחסות לנאשם

110. להלן אבחן אפוא האם הוכיחה המאשימה את יסודות העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום – מעבר לספק סביר, כנדרש בפלילים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

האם הוכחה עבירת המס – באישום הראשון

111. לעיל עמדתי על היסודות, העובדתי והנפשי, של העבירה לפי סעיף 220 לפקודה, הן לפי ס"ק (5) והן לפי ס"ק (1); **ולהלן** אבחן האם הם התקיימו במקרה דנן והאם הם הוכחו מעבר לספק סביר, כנדרש בפלילים; **אך בטרם** אעשה כן, אבחן האם היתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני העבירה לפי **החלופה** שבסעיף (1)220 לפקודה, שלא יוחסה לנאשם בכתב האישום ושהמאשימה ביקשה בסיכומיה להרשיע גם בגינה את הנאשם, בנוסף לעבירה לפי החלופה שבסעיף (5)220 לפקודה הנזכרת בכתב האישום.

האם היתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן גם מפני "העבירה החלופית"

כאמור, המאשימה ביקשה בסיכומיה בכתב להרשיע את הנאשם גם בעבירה לפי סעיף (1)220 לפקודת מס ההכנסה, שלא יוחסה לנאשם בכתב האישום, וזאת כ"עבירה חלופית" בנוסף לעבירה לפי סעיף (5)220 לפקודה שיוחסה לו בכתב האישום – **על בסיס אותן עובדות שנטענו בכתב האישום**.

בפסיקה ובספרות הוטעם כי **בטרם הרשעה בעבירה שונה** מזו המיוחסת לנאשם בכתב האישום, **אף אם בגין עובדות שנטענו בכתב האישום, על בית המשפט להשתכנע כי היתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן**.

כך ניתן ללמוד למעשה, מתוך **היקש**, גם מהוראת סעיף 216 ל-חסד"פ, המתייחסת לערכאת **הערעור**, שכותרתה היא "הרשעה בעבירה שונה" והקובעת כי "בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם היא שונה מזו שהורשע בה בערכאה הקודמת, ואף אם אותן עובדות לא נטענו בערכאה הקודמת, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום".

עוד הובהר בספרות ובפסיקה כי גם על **הערכאה הדיונית**, בבואה בחון האם יש להרשיע נאשם בעבירה השונה מזו שזכרה בכתב האישום על סמך עובדות שנטענו בכתב האישום ושהוכחו במשפט, להשתכנע כי ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני אותה עבירה שונה, כשהמגבלה היחידה להפעלת סעיף 184 או סעיף 216 ל-חסד"פ, מלבד ההזדמנות הסבירה להתגונן, היא כי העונש שיוטל על הנאשם לא יהיה חמור מזה שניתן היה להטיל עליו על פי העובדות והעבירה הנזכרות בכתב האישום [ראו למשל והשוו: דני"פ 4603/97 **משולם נ' מדינת ישראל**, בפסקה 4 לפסק-דינה של כבוד השופטת (כתוארה אז) ד' ביניש, פ"ד נא(3) 160, 197 (1998) (להלן: "**דני"פ משולם**")]; ע"פ 2456/06 **בוכמן נ' מדינת ישראל**, בפסקה 25 לפסק-דינו של כבוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

השופט ד' חשין (20.9.2007) (להלן: "עניין בוכמן"); ע"פ 6365/12 פלוני נ' מדינת ישראל (9.10.2013); רע"פ 2581/14 יקותיאלי נ' מדינת ישראל בפסקאות 27-31 לפסק-דינו של כבוד השופט י' דנציגר (12.2.2015); ע"פ 3956/21 כהן נ' מדינת ישראל, בפסקאות 26-27 לפסק-דינו של כבוד השופט ח' כבוב (8.9.2022) (להלן: "עניין ליאת כהן"); גבריאלי הלוי תורת הדיון הפלילי כרך ג', עמ' 75-79 (2011).

כמו כן, בפסיקה נקבע כי אין די בהעלאת טענה בעלמא של העדר הזדמנות סבירה להתגונן ויש לפרט במה נפגעה ההגנה וכן כי המבחן הקובע לגבי השאלה האם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן הוא מבחן כפול: א. מבחן טכני-פרוצדוראלי, דהיינו האם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה לחקור עדים מטעם התביעה, להביא ראיות מטעמו ולטעון טענותיו; ב. מבחן מהותי, שלפיו נבחנת השאלה האם קו ההגנה של הנאשם היה משתנה אם היה יודע שבית המשפט עלול להרשיעו במה שלא יוחס לו בכתב האישום [ראו למשל והשוו: ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, בפסקאות 47-44 (4.9.2007) (להלן: "עניין קליין"); ע"פ 9256/04 נוי נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 172, 183-181, בפסקאות 11-13 (2005); ע"פ 8702/12 זאוי נ' מדינת ישראל, בפסקאות ל' ו-ל"ו לפסק-דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (28.7.2013); עניין בן שטרית, בפסקה 77 לפסק-דינו של כבוד השופט צ' זילברטל; ע"פ 4190/13 סמואל נ' מדינת ישראל, בפסקאות 86-92 לפסק-דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז (להלן: "עניין סמואל"); ע"פ 3600/18 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 102-105 לפסק-דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז (20.6.2019); עניין ליאת כהן, שם].

במקרה דנן, בפועל היתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן גם מפני החלופה לפי ס"ק (1) בסעיף 220 לפקודה, שלא יוחסה לנאשם בכתב האישום, וזאת מהנימוקים שיצוינו להלן.

למעשה, במקרה שלפנינו אין מדובר בעבירה חלופית שונה, כי אם בחלופה אחרת של אותה עבירה, לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה – כאשר העונש המרבי בגין שתי החלופות הוא זהה; לשון אחרת, בפועל אין מדובר בעבירה חלופית, כי אם בחלופה שונה של אותה עבירה לפי סעיף 220 לפקודה; זאת, כאמור, על בסיס אותן עובדות הנטענות בכתב האישום.

כפי שנקבע בפסיקה, ככלל, "עמידה בדרישה של 'הזדמנות סבירה להתגונן' אינה חייבת להתבטא באזהרה מפורשת של הנאשם... עם זאת, נקבע כי מקום שבו לא קיימת זיקה עניינית הדוקה בין התשתית הנטענת באישום לבין זו ששימשה יסוד להרשעה מתחזק הצורך באזהרה מפורשת בדבר הצורך להרחיב את מסגרת הגנתו של המערער" [עניין סמואל, בפסקה 89 לפסק-דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז; ע"פ 545/88 בן-עזרא נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(316), 323 (1989); ע"פ 2463/90 מגירא נ' מדינת ישראל (10.10.1991)].

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

בפועל, במקרה שלפנינו, לאחר פרסום פסק-הדין בעניין ליאת כהן, עוד במהלך פרשת התביעה הבאתי את עיקריו בפני הצדדים, כדי שיהיה ברור לנאשם שיש לבית המשפט סמכות להרשיעו גם בעבירה שלא יוחסה לו בכתב האישום, כפוף לכך שתהיה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

כמו כן, כאמור, הנאשם נמנע מלהעיד, והוא לא חלק על העובדות הנטענות בכתב האישום, כי אם רק על הנפקות המשפטית (והמיסויית) שלהן (ראו למשל תוכן פסקה 36 בפרק השני של סיכומי הנאשם).

ככלל, כפי שהובהר בספרות ובפסיקה, הדגש בתוכן כתב האישום, על פי ה-חסד"פ, הוא על העובדות הנטענות בו, ולא על הוראות החיקוק והעבירות הנזכרות בו; וכך גם המענה של נאשם לכתב האישום צריך להתייחס לעובדות הנטענות בו, כמצוין במפורש בסעיף 152(א) לחסד"פ [ראו למשל והשוו: רע"פ 5978/04 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 594, 605-606 (2006); ע"פ 816/10 גולד נ' מדינת ישראל (3.9.2012); ע"פ 4415/16 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 6 לפסק-דינה של כבוד השופטת (כתוארה אז) א' חיות (15.10.2017); יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים (2009), בעמ' 912 ו-924].

יתרה מזו, בפסיקה הובהר כי "ככל שהעובדות, שבגינן מורשע נאשם בעבירה שונה מזו שיוחסה לו, נטענו כבר בכתב האישום, כך יקשה יותר על הנאשם לטעון כי נשללה ממנו ההזדמנות הסבירה להתגונן" (עניין בוכמן, בפסקה 25 והפסיקה הנוספת הנזכרת שם; עניין ליאת כהן, שם).

חשוב מכך, בפועל, קו ההגנה של הנאשם לא היה משתנה גם אם היה יודע בוודאות כי עומדת על הפרק האפשרות של הרשעה גם בחלופה האחרת של עבירת המס, לפי סעיף 1220(1) לפקודה.

הנאשם לא הצליח לשכנע את בית המשפט כי לא היתה לו הזדמנות סבירה להתגונן מפני החלופה לפי סעיף 1220(1) לפקודה ולא סיפק הסברים משכנעים מדוע לא התקיים בענייננו המבחן הכפול שנקבע בפסיקה בסוגיה זו.

וביתר פירוט, ראשית, ביחס למבחן הטכני-פרוצדוראלי, בפועל לנאשם ניתנה הזדמנות סבירה לחקור את עדי התביעה ולהביא ראיות מטעמו וכן לטעון את טענותיו, אך הוא כאמור נמנע מלהעיד וסמך בעיקר על מומחי הגנה שהתבססו בחוות הדעת שלהם על דברים שבחלקם אינם נכונים שהוא מסר להם, מבלי שבדקו אף את המענה של הנאשם לכתב האישום ואת הראיות שהובאו על ידי התביעה במשפט. כל זאת, למרות שבית המשפט הסביר לנאשם היטב, עוד במהלך פרשת התביעה, כשהיה מיוצג, כי לבית המשפט סמכות להרשיעו בעבירה חלופית שלא יוחסה לו בכתב האישום, כפי שנקבע שוב לאחרונה בעניין ליאת כהן, ולמרות שבית המשפט הדגיש בפניו,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

יותר מפעם, גם כשהיה מיוצג וגם כשייצג עצמו, שהימנעותו מלהעיד עלולה לחזק את ראיות התביעה נגדו.

שנית, באשר למבחן השני והעיקרי, הוא המבחן המהותי – למעשה, קו ההגנה של הנאשם לא היה משתנה אם התביעה היתה מצהירה במפורש בתחילת המשפט כי היא תבקש לחלופין להרשיע את הנאשם גם בחלופה האחרת של עבירת המס, לפי סעיף 220(1) לפקודה. זאת, שכן כאמור הנאשם לא חלק על העובדות שנטענו באישום הראשון של עבירת המס, אלא רק על נפקותן המשפטית (והמיסויית); בין היתר, הנאשם אינו חולק על כך שדיווח לרשות המיסים רק על הרווחים שהפיק לטענתו מהמסחר ב-ביטקוין בסך עשרות אלפי שקלים, כשלטענתו זו הכנסתו החייבת במס בגין הסכום שהרוויח מהמסחר ב-ביטקוין; ומכאן שהנאשם אישר למעשה שלא דיווח על מלוא "ההכנסה", שהיא המחזור הכולל ברוטו, של כשלושה מיליון ₪ במהלך כל התקופה הרלוונטית.

מכל המקובץ לעיל עולה כי **במקרה דנא התקיים המבחן הכפול שנקבע בפסיקה לענייננו; ומכאן, שהיתה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן מפני החלופה הנוספת של עבירת המס, לפי סעיף 220(1) לפקודה, שגם בה מבקשת המאשימה להרשיע את הנאשם, על בסיס אותן עובדות שנטענו באישום הראשון.**

האם הוכח היסוד העובדתי בעבירת המס

112. כאמור, היסוד העובדתי של העבירה לפי סעיף 220 לפקודה הוא **השמטת כל הכנסה מתוך דו"ח שיש להגיש לרשויות המס או שימוש במרמה, בערמה או בתחבולה –** בכוונה להתחמק ממס.

בסעיף 1 לפקודה הוגדר המונח "הכנסה" כ-"סך כל הכנסתו של אדם ..."; וכפי שהובהר בפסיקה, "הכנסה" לעניין הפקודה היא היקף המחזור הכולל ברוטו, לפני ניכוי הוצאות וקיצוזים – ולא ההכנסה נטו, "ההכנסה החייבת" המוגדרת שם כ-"הכנסה לאחר כל הניכויים, הקיצוזים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין".

כמו כן, **בסעיף 2 לפקודה, אשר כותרתו היא "מקורות הכנסה", נקבע כי "מס הכנסה יהא משתלם ... על הכנסתו של אדם תושב ישראל שהופקה או שנצמחה בישראל או מחוץ לישראל ... ממקורות אלה: (1) השתכרות או ריווח מכל עסק או משלח-יד שעסקו בו תקופת זמן כלשהי, או מעסקה או מעסק אקראי בעלי אופי מסחרי ...".**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

113. כזכור, בענייננו אין כיום למעשה מחלוקת בין הצדדים לגבי העובדות הנטענות באישום הראשון, כי הנאשם קנה ומכר מטבעות ביטקוין בהיקף כספי כולל של קרוב לשלושה מיליון ₪ במשך כעשרה חודשים (ממאי 2018 עד מרץ 2019), כי אם לגבי נפקותן המשפטית (והמיסויית) של העובדות האמורות (ראו למשל תוכן פסקה 36 בפרק השני של סיכומי הנאשם); ובמיוחד קיימת מחלוקת לגבי טענת המאשימה כי הנאשם ניהל עסק של מסחר ב-ביטקוין.

114. אקדים ואציין כאן כי הנאשם טען בסיכומיו, בין היתר, שבא כוח המאשימה ניסה בסיכומי המאשימה לשנות את העובדות שנטענו באישום הראשון בכתב האישום; ראו התוכן של דברי הנאשם ב"הערה מקדימה" שלאחר פרק המבוא ולפני הפרק הראשון בסיכומי הנאשם, שם צוין כי: "התובע מבקש בסיכומיו לשנות את עובדות כתב האישום וטען לפתע שלא קניתי ומכרתי ביטקוין כפי שנכתב בכתב האישום ... לפתע התובע מבקש לקבוע שמכרתי ביטקוין בלבד שהגיע אלי ממקור לא ידוע...".

בעניין זה אבהיר כבר עתה כי בית המשפט מתמקד בהכרעת הדין בבחינת העובדות שנטענו בכתב האישום (ולא עובדות שונות) וכן בבחינת השאלות האם הן הוכחו והאם יש באותן עובדות שנטענו בכתב האישום כדי עבירה; ובעניין האישום הראשון, האם הוכחו יסודות העבירה לפי סעיף 220 לפקודה – הכל, כנדרש בפלילים, מעבר לספק סביר.

כמו כן, בית המשפט מתעלם מכל טענה או מכל אמירה של כל צד בסיכומיו אם אינה בגדר סיכומים וכן מתעלם מההפניות בסיכומים של שני הצדדים (כאחד) לחומר חקירה אשר לא הוגש כראיה במשפט ומטענות של הנאשם הנוגעות לשימוע שנערך לפני הגשת כתב האישום או הנוגעות לסוגיית הפוליגרף שאינה קבילה במשפט פלילי (בהבדל מהליכי המעצר). כידוע, מושכלות ראשוניים הם כי הסיכומים של הצדדים, כשמם כן הם – סיכומים של חומר הראיות שהוגש במשפט ושל טענות הצדדים על בסיס חומר הראיות שהתקבל על ידי בית המשפט.

115. לגופו של עניין, אין למעשה מחלוקת עובדתית כי הנאשם ביצע 135 עסקאות של קנייה ושל מכירה של מטבעות ביטקוין, במשך תקופה של כעשרה חודשים בלבד, בין חודש מאי 2018 ובין יום מעצרו בתאריך 12.3.2019, בהיקף מחזור כולל גבוה מאוד של כ-3,000,000 ₪, עם צדדים שלישיים אחדים, בין היתר בעזרת שלומי צפתי ומעיין ישראלי, לרבות עם שון שטרנפלד ועם בוגנים וכן עם מר חוזה מנואל שבסופו של דבר הנאשם לא הזמין אותו למתן עדות למרות הצהרת בא כוחו דאז עו"ד א' פינקלשטיין, במענה המתוקן לכתב האישום, כי יזומן כעד הגנה. כך, למשל, כאמור לעיל, צפתי נשלח על ידי הנאשם לבצע כ-15 עסקאות של מכירת ביטקוין עבור הנאשם לאחרים, תמורת סכום כולל של כמיליון וחצי ש"ח במזומן שקיבל מהנאשם – ראו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הודעתו במשטרה של שלומי צפתי, אשר הוגשה בהסכמה חלף עדותו (ת/42) וכן ההתכתבויות בין שניהם.

כמו כן, היקף העסקאות של הנאשם עם **בוגנים** היו בהיקף של כ-900,000 ₪. כן ראו ההודעה במשטרה של **מעין ישראלי**, אשר הוגשה בהסכמה, חלף חקירה ראשית, וסומנה **ת/104**, וההתכתבויות בין שניהם. עוד ראו האמור לעיל בעניין תוכן ההודעה שמסר **שטרנפלד** בחקירתו במשטרה – אשר הוגשה בהסכמה חלף עדותו (ת/149).

מכאן עולה שבממוצע ביצע הנאשם 13-14 עסקאות בחודש – ולא "מספר בודד של עסקאות בכל חודש", כפי שנטען בסעיף 4 סיפא למענה לכתב האישום – וזאת לאחר שהנאשם "איתר רוכשים ומוכרים עבור אחר אשר היה מעוניין למכור ולקנות מטבעות וירטואליים", כאמור במענה (בסעיף 4 רישא). זאת, לצד עבודתו של הנאשם לטענתו כשכיר במשרה מלאה בחברת "י.ג. תוכנה ומדיה משולבים".

מהראיות עולה, אפוא, כי הנאשם עסק בפועל, באופן שיטתי ונרחב למדי, בקנייה ובמכירה של מטבעות ביטקוין, בעסקאות שהיקף כל אחת עשרות אלפי שקלים ואף מאות אלפי שקלים לעסקה, וזאת כאמור בהיקף כולל של כשלושה מיליון ₪ במשך כעשרה חודשים בלבד.

על כן, יש לדחות את טענות ההגנה כי "הנאשם לא עסק בעניין זה באופן שיטתי", כפי שנטען עוד בסעיף 4 למענה, או את הטענה כי מדובר היה בעיסוק משני וצדדי כתחביב גרידא ולא כעסק.

כמו כן, יש לדחות את טענת ההגנה כי מדובר היה ב"עסקת אקראי בעלת אופי מסחרי" שאינה חייבת בדיווח; זאת, מכיוון שבפועל, כאמור, לא היה מדובר בעסקאות אקראיות בודדות או נקודתיות, כי אם בעסקאות רבות ותכופות למדי ובהיקפים כספיים גבוהים – אשר הגיעו לכדי עסק, כפי שיובהר להלן.

116. כאמור, המחלוקת הבסיסית בין הצדדים היא בשאלה האם הנאשם ניהל בתקופה הרלוונטית עסק של מסחר ב-ביטקוין והפיק ממנו הכנסה בהיקף של כשלושה מיליון ₪ (שעליה לא דיווח לרשויות המס), כטענת המאשימה, אם לאו כטענת הנאשם; זאת, כשהצדדים חלוקים בשאלה האם "ההכנסה" לעניין סעיף 220 לפקודה היא הרווחים שהפיק הנאשם, כטענת הנאשם, או שמא המחזור הכולל כטענת המאשימה. כן נחלקו הצדדים בשאלה האם הנאשם דיווח כדין ובמועד לרשויות המס על הכנסתו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

117. **לטענת הנאשם בסיכומיו**, יש לזכותו **"זיכוי מלא ומוחלט"**; זאת, מהנימוקים שעיקריהם יובאו להלן.

במישור המשפטי נטען כי "עובדות כתב האישום אינן מגלות עבירה"; **"ההכנסה ברוטו אינה מחזור המכירות אלא הפרשי השער"**; ההגנה נסמכת על שלושה עדים מומחים, בעוד ש"המאשימה לא הצליחה להביא ולו מומחה אחד שיהווה משקל נגד..."; **"המאשימה מושתקת מלטעון להעלמת הכנסה ולביצוע עבירה"**, וזאת באשר **"הגישה כתב אישום כנגד אחר ובעבור אותן פעולות של המרת ביטקוין למזומן, גם שם העלמת ההכנסה יוחסה להיקף העמלות/הפרשי השער בלבד ולא המחזור כולו"**; ו"התזה המופרכת של התביעה, גם אם היתה נכונה, עולה לכל היותר לעבירה לפי סעיף 215א' ["אי הודעה על התחלת התעסקות או על שינוי בה"] – ולמעשה אף לא עומדת בכל התנאים של סעיף זה" (ראו בתחילת הפרק השלישי לסיכומי הנאשם).

בטענותיו אלו מסתמך הנאשם בין היתר ובעיקר על חוות הדעת ועל העדויות של שלושת מומחי ההגנה, שאל חוות דעתם ואל עדויותיהם התייחסתי בפירוט לעיל.

עוד הודגש ונטען, במישור הראייתי, בעיקר כי **"המאשימה אינה מערערת על אמינות הודעתו במשטרה של עד התביעה המרכזי בתיק זה, רן בוגנים, המזכה אותי מכל וכל"** וכי המאשימה נסמכת על **"ראיות נסיבתיות דלות"**, **"שהן בכלל מזכות ו/או לא רלוונטיות ובפרט לאור קיומן של אינספור ראיות ישירות מזכות"** וכן כי **"כל הראיות המפלילות שהתובע הביא כבר הופרכו ... ונתגלה שהן בכלל מזכות ו/או לא רלוונטיות"**.

כמו כן, נטען כי, במישור המקצועי, חוות הדעת והעדויות של שלושת העדים המומחים מטעם הנאשם **"מלמדות הן שאישום המס פשוט אינו מגלם עבירה והן שגם ההכנסה ברוטו, לפי גרסת המאשימה בכתב האישום, היא העמלות/הפרשי השער בלבד ולא המחזור בכללותו"**.

118. למעשה, אין מחלוקת כי **המבחנים לניהול עסק**, שנקבעו בפסיקה, אשר חלים בסוגיית המיסוי הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי, **הם: טיב הנכס; תדירות הפעילות; היקף הפעילות; מבחן המימון; מבחן הבקיאיות; מבחן ארגון הפעילות והשליטה האקטיבית; מבחן ההבשלה וההשבחה; תקופת החזקה; ומבחן הנסיבות שהוא "מבחן גג"**.

119. במקרה דנן, **מבחן ההבשלה וההשבחה אינו רלוונטי; מבחן תקופת החזקה אינו ישים מכיוון שלא ידוע כמה זמן החזיק הנאשם את המטבעות הווירטואליים; והמבחנים הרלוונטיים העיקריים לענייננו הם: מבחן טיב הנכס, מבחן תדירות העסקאות, מבחן היקף הפעילות, מבחן הבקיאיות, מבחן ארגון הפעילות והשליטה האקטיבית ומבחן "הגג" של הנסיבות הכוללות.**

120. בניגוד לטענת הנאשם ולחוות הדעת של מומחי ההגנה שלפיהן הנאשם כלל לא ניהל עסק, הוכח מעבר לספק סביר כי **הנאשם ניהל עסק** של מסחר ב-ביטקוין, כעמדת המאשימה וכפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

שנטען בעובדות האישום הראשון בכתב האישום. זאת, בין היתר ובעיקר הן לנוכח טיב הנכס – מטבעות וירטואליים, בהבדל למשל מנדל"ן לשימוש אישי – הן לנוכח היקף העסקאות (135 במספר, במשך פחות משנה), הן לנוכח תדירות העסקאות (כ-12-13 עסקאות בחודש), הן לנוכח ההיקף הכספי הגבוה של העסקאות, בסכום כולל של כשלושה מיליון ₪, הן לנוכח הצורך בבקאות – לשם איתור רוכשים ומוכרים פוטנציאליים של מטבעות ביטקוין, כפי שנמסר במענה לכתב האישום, ולהמרת מזומן ל-ביטקוין, תוך שימוש בארנק דיגיטלי קר מסוג לדג'ר, במיוחד בשים לב לתקופה הרלוונטית, בעיקר בשנת 2018 ובתחילת שנת 2019, כאשר הנושא של מטבעות קריפטוגרפיים היה עדיין חדש למדי ודרש בקיאות וידע מיוחדים – הן לנוכח ארגון הפעילות והשליטה האקטיבית של הנאשם עצמו בפעילות, והן לנוכח מכלול הנסיבות.

אוסף כאן, לרבות בעניין מבחן הבקאות, כי יש להבחין היטב בין אדם פרטי אשר רוכש לעצמו מטבעות ביטקוין (במחיר נמוך) ומוכר אותן ברווח (במחיר גבוה יותר) – אשר אין לראותו כמי שזקק לבקאות מיוחדת – ובין הנאשם אשר "איתר רוכשים ומוכרים" פוטנציאליים והחזיק בביתו ארנק דיגיטלי "במסגרת השירות שניתן לאחרים", כפי שציין בא-כוחו דאז של הנאשם במענה לכתב האישום – שלכך כן נדרשת בקיאות מיוחדת – ואשר כאמור עשה עסקאות רבות מדי חודש ו-135 עסקאות במשך כעשרה חודשים בלבד, בסכומים גבוהים ובהיקף מחזור כולל של כשלושה מיליון שקלים, וזאת "במסגרת השירות שניתן לאחרים", כאמור במענה לכתב האישום; ובכך ניהל הנאשם עסק, כפי שהוטעם לעיל.

121. עוד יצוין כי בחומר הראיות נכללים דברים שמסר הנאשם עצמו, בין היתר בהתכתבות שלו מיום 11.6.18 (מתוך ת/110) שבה כתב כי " ... הביטקוין שלי" ודברים שמסר בשיחותיו עם בוגנים כי מטבעות הביטקוין הם שלו [של הנאשם] (ראו למשל שיחה 4222 מיום 20.11.18); וכך עולה גם מהתוכן של שיחות והתכתבויות בין אקריש לנאשם ומחיקור הדין שנערך בחו"ל בעניינו של וסילי מרומניה. כך, למשל, בניגוד לטענת הנאשם בחקירתו במשטרה כי כביכול וסילי היה הבעלים של הכספים ובעל השליטה בהם, מחיקור הדין של וסילי עולה כי הוא היה שכיר של הנאשם או אף "איש קש" שלו. כמו כן, ראו, בין היתר, ההתכתבות בין הנאשם ל-אקריש מיום 6.9.18, וכן ההתכתבות בין השניים מיום 20.9.18, שבהן דובר על וסילי – שהוגשו בהסכמה כנספחים להודעת אקריש ת/145.

עם זאת, הנאשם טען בחלק גדול מחקירותיו במשטרה כי מטבעות הביטקוין לא היו שלו, אלא של אחרים, של "לקוחות" כלשונו, וכי הוא רק סייע בתיווך במטבעות הביטקוין. ראו, למשל, דברים בעניין זה שמסר הנאשם ושצוטטו לעיל באמרותיו ת/53, ת/56, ת/67, ת/69, ת/85 ו-ת/88. כמו כן, גם במהלך המשפט ובסיכומיו חזר והדגיש הנאשם כי מטבעות הביטקוין לא היו שלו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

אלא שכזכור, הנאשם נמנע מלהעיד במשפט וגם לא זימן לעדות אותו "אחר" או אותם "אחרים"/"לקוחות", לרבות מר חוזה מנואל, על כל ההשלכות המשפטיות הנובעות מכך כמפורט לעיל.

מכיוון שכך, התמונה העובדתית לא נפרשה במלואה בפני בית המשפט; וכידוע, אין לו לבית המשפט אלא את אשר "עיניו רואות", על פי חומר הראיות הקביל שהוגש לפניו על ידי הצדדים.

כמו כן, כאמור לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, על פי הפסיקה, אין לייחס קבילות או משקל לאמירות מזכות (בשונה מאמירות מפלילות, שהן קבילות) שמסר נאשם בחקירתו במשטרה; ובענייננו – אמירות של הנאשם שלפיהן כביכול הדברים שמסר בהתכתבויות ובשיחות האזנת הסתר שהוגשו לבית המשפט, אינם נכונים.

מכל מקום, משהוכח כאמור שהנאשם ניהל עסק – בכל מקרה, על פי הדין היה על הנאשם לדווח לרשויות המס על העסק שניהל, כבר בזמן אמת.

כמו כן, בכל מקרה, על פי הדין היה על הנאשם לדווח לרשויות המס על מלוא מחזור ההכנסה שלו ברוטו, ולא רק על סכומים שלטענתו הרוויח.

ראו בעניין זה אף הדברים שמסרה המומחית מטעם ההגנה רו"ח דננברג, בתשובה לשאלות שנשאלה במסגרת חקירתה הנגדית: "מעולם לא טענתי שהנאשם דיווח כמו שצריך לדווח, הנאשם היה צריך לדווח ע"י טופס 1399 ולכלול שם את כל הפרמטרים כפי שאמרתי... וכשאנחנו מדברים על טופס 1399 צריך לציין מחזור מכירות, צריך לציין את העלות ומשם גוזרים את הרווח..." (עמ' 1314 מיום 17.7.23).

122. עוד יש לדחות את טענת הנאשם כי בעת ביצוע העבירות טרם הוגדרו המטבעות הווירטואליים כ"נכס" לצרכי מס.

ראשית, אין כל נפקות משפטית לאופן הגדרת מטבעות הביטקוין שמכר הנאשם, אם כנכס אם לאו, ואין זה אחד מיסודות העבירה המיוחסת לו באישום הראשון.

סעיף 2 לפקודה קובע כי "מס הכנסה יהא משתלם ... על הכנסתו של אדם תושב ישראל ... ממקורות אלה: (1) השתכרות או רווח מכל עסק או משלח-יד ...".

כפי שנימקתי באופן מפורט לעיל, הכנסת הנאשם – אשר באישום הראשון – אכן היתה מעסק.

שנית, הנושא של הסיווג של מטבעות וירטואליים כנכס הובהר בחוזר מס הכנסה 5/2018 אשר פורסם כבר בינואר 2018, דהיינו לפני תחילת התקופה הרלוונטית לכתב האישום; וכפי שהובהר בפסיקה, לחוזר מס הכנסה יש נפקות פרשנית מחייבת של הדין בנושא החבות במס, כל עוד לא

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

נקבע אחרת על ידי בית המשפט: ראו למשל דבריו של כבוד השופט ס' גובראן בעניין **אקסלברד** (שם).

שלישית, אין גם לקבל את טענת הנאשם כי פסק הדין הראשון שבו נקבע שמטבעות וירטואליים הם נכס ולא מטבע, ע"מ (מח' מרכז) 11503-05-16 **קופל נ' מדינת ישראל** (19.5.2019) (להלן: "**עניין קופל**") ניתן רק בחודש מאי 2019, לאחר ביצוע המעשים המיוחסים לנאשם בכתב האישום; זאת, הן מכיוון שכאמור עוד בחודש ינואר 2018 פורסם חוזר מס הכנסה 5/2018 והן מכיוון שבעניין **קופל** נדונו הכנסות שהופקו עוד בשנת 2013, שנים אחדות לפני פרסום חוזר מס הכנסה 5/2018, ולא לאחר פרסומו של החוזר, כמו בעניין הכנסות הנאשם.

123. **על כן, יש לדחות גם את טענות ההגנה שלפיהן** "במועדים הרלוונטיים לאישום היתה קיימת עמדה משפטית בקרב מומחי מס רבים שלפיה הפרשי שער של מטבעות וירטואליים פטורים מתשלום מס, ומדובר היה בעמדה משפטית לגיטימית אשר בית המשפט הכריע בשונה ממנה ברמה האזרחית רק לאחר מעצרו של הנאשם, ולא ניתן להחיל נורמה זו רטרואקטיבית ולהגדיר את המעשה כפלילי".

ראשית, כאמור, עוד לפני תחילת התקופה הרלוונטית, נקבע בחוזר מס הכנסה 5/2018 שפורסם כבר ביום 17.1.2018, כי מטבעות וירטואליים הם בגדר נכס ולא בגדר מטבע. **שנית**, הנאשם הוא זה שהיה עליו לנהל רישומים וספרי חשבונות ובהם היה עליו לציין, בין היתר, מה היו שערי המטבעות הווירטואליים בעת רכישתם ובעת מכירתם, והוא לא עשה כן. **שלישית**, אין נפקא מינה לעניין סעיף 220 לפקודה מה היו השערים של מטבעות הביטקוין שבהם סחר הנאשם, בעת רכישתם ובעת מכירתם, ומה היו הפרשי השערים שלהם.

124. **בנוסף, יש לדחות מכל וכל את הטענה המופרכת של ההגנה בדבר סיווגו כביכול של הנאשם כ"מוסד כספי"**. **ראשית**, הנאשם הוא אדם פרטי ואינו מוסד. **שנית**, הנאשם אינו נכנס בגדרי ההגדרה של "מוסד כספי", אשר בסעיף 1 לחוק מס ערך מוסף. **שלישית**, הנאשם גם לא ביקש ממש ערך מוסף להיות מסווג כ"מוסד כספי", לא לפני התקופה הרלוונטית ולא במהלכה ואף לא בדיעבד. **רביעית**, הנאשם גם לא טען ולא ציין בדוחות השנתיים שהגיש למס הכנסה כי הוא מהווה "מוסד כספי" והותיר ריק את החלק בדוח אשר מתייחס ל"מוסד כספי". למעלה מן הצורך אוסיף כי גם העדה המומחית מטעם ההגנה רו"ח טל דננברג מסרה בעדותה שאינה מכירה את האפשרות של סיווג מי שעוסק במסחר במטבעות וירטואליים כמוסד כספי.

125. **למרות שהנאשם, כפי שקבעתי לעיל, ניהל עסק של מסחר ב-ביטקוין – אין מחלוקת כי הוא לא דיווח לרשות המיסים, במועד כלשהו, על כך שניהל עסק, וכן אין חולק כי הוא לא ניהל ספרים או פנקסי חשבונות, לא הנפיק חשבוניות או קבלות, ולא דיווח על הכנסתו, דהיינו על היקף**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

המחזור ברוטו של הכנסותיו, כי אם דיווח על סכומים שלטענתו הרוויח, בסך עשרות אלפי שקלים בלבד מתוך מחזור הכנסה כולל של כשלושה מיליון ₪, במהלך התקופה הרלוונטית.

כאמור, כפי שבצדק ציינה מומחית ההגנה רו"ח דננברג, בתשובה לשאלות שנשאלה בחקירתה הנגדית: "מעולם לא טענתי שהנאשם דיווח כמו שצריך לדווח, הנאשם היה צריך לדווח ע"י טופס 1399 ולכלול שם את כל הפרמטרים ... צריך לציין מחזור מכירות, צריך לציין את העלות ומשם גוזרים את הרווח..." (עמ' 1314, מיום 17.7.23).

126. כמו כן, יש לדחות גם את הטענות של הנאשם ושל מומחי ההגנה, רו"ח סלובודיאנסקי ורו"ח דננברג, כי מדובר בהכנסה "הונית", החייבת במס מופחת, ולא הכנסה "פירותית", וכי מכיוון שכך יש לזכות את הנאשם מאישום המס.

למעשה, לעניין העבירה לפי סעיף 220 לפקודה, אין נפקא מינה אם מדובר בהכנסה הונית או פירותית, כל עוד הנישום השמיט את ההכנסה ונהג במרמה, בכוונה להתחמק ממס. מכל מקום, בפועל, הנאשם לא דיווח לרשות המסים על ההכנסה, בסכום כולל של כשלושה מיליון ₪, לא כהכנסה פירותית וגם לא כהכנסה הונית.

זאת ועוד, דווקא על הכנסה הונית יש לדווח לפקיד השומה תוך 30 יום, כאמור בסעיף 91 לפקודה, ולא פעם בשנה בדוח השנתי, ויש חובה למלא לשם כך טופס 1399 תוך 30 יום, כפי שציינה גם מומחית ההגנה רו"ח דננברג בעדותה.

אין מחלוקת כי הנאשם לא מילא טופס 1399 ובפועל הוא לא דיווח על מלוא היקף ההכנסה (ברוטו) שלו, לא תוך 30 יום מכל הכנסה ולא בדוחות השנתיים לרשות המיסים, וגם לא הצביע על הוצאות, על ניכויים, על קיזוזים או על פטורים המותרים בדן.

[ראו גם הוראות סעיפים 2 ו-89 (א) ו-(ב) לפקודה. כן ראו והשוו, בנוסף לפסיקה הנזכרת לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, לעניין משמעות המונח "הכנסה" בסעיף 220 לפקודה, לרבות עניין אוהב ציון וכן עניין בלטי, גם: ע"פ (חיפה) 43765-05-12 חלידו נ' מדינת ישראל, בפסקה י"ח (6.12.2012); רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל, בפסקאות 3 ו-14 (17.3.2013); ע"פ (מרכז) 40738-06-15 בן שבת נ' מדינת ישראל, בפסקה 3 (6.3.2016)].

127. למען שלמות התמונה העובדתית, יש להוסיף כי המאשימה לא הוכיחה את אשר נטען באישום הראשון בכתב האישום כי הנאשם לא הגיש במועד דו"חות לפקיד השומה ביחס להכנסותיו האישיות מעיסוקו במסחר ב-ביטקוין.

בפועל, הדוח השנתי של הנאשם ושל אשתו לשנת 2018 שודר לרשות המיסים באינטרנט ביום 18.8.2019 והוגש למס הכנסה ביום 15.9.2019. הדוח אמנם נחתם על ידי הנאשם ועל ידי אשתו בלבד ולא על ידי רואה חשבון או על ידי מייצג אחר כלשהו; אך כפי שעולה מהמוצג ת/44 שהוגש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

בהסכמה, הדוח הוגש לרשות המיסים על ידי רו"ח מוטי שמשוני – הגם שהוא לא זומן להעיד. ואכן, במהלך פרשת ההגנה אישר ב"כ המאשימה עו"ד מיטב דגן, בהגנותו, כי אין מחלוקת שהדוחות השנתיים של הנאשם לרשות המיסים הוגשו על ידי מייצג (עמ' 1315 בשורות 17-18 לפרוטוקול הדיון מיום 17.7.23).

מכיוון שכך, רשאי היה הנאשם, בהיותו מיוצג, להגיש את הדוח השנתי ביחס לשנת 2018 עד סוף דצמבר 2019 ואת הדוח השנתי לשנת 2019 עד סוף דצמבר 2020.

על כן, בניגוד לנטען באישום הראשון, הדוחות השנתיים של הנאשם לרשות המיסים הוגשו במועד.

128. **עם זאת, יש לדחות את טענת הנאשם שלפיה כביכול במועד הגשת כתב האישום** (בחודש יוני 2019) **עדיין לא קמה חבות המס ביחס להכנסתו מהמסחר ב-ביטקוין**, בנימוק שבהיותו מיוצג הוא היה רשאי להגיש לרשות המיסים את הדוח השנתי לשנת 2018 עד סוף חודש דצמבר 2019 ואת הדוח השנתי לשנת 2019 עד סוף שנת 2020.

זאת, הן מכיוון שיש להבחין היטב בין מועד החבות במס ובין מועד הגשת הדוחות השנתיים לרשות המיסים והן מכיוון שאף בדוחות השנתיים שהגיש הנאשם לרשות המיסים הוא לא דיווח על הכנסתו מהמסחר ב-ביטקוין, שהיא כאמור היקף המחזור הכולל, אלא במקום זאת הוא דיווח רק על סכומים המהווים לטענת הנאשם הרווחים מהמסחר שלו ב-ביטקוין.

129. מהמקובץ לעיל עולה כי הוכח מעבר לספק סביר כי **במעשיו ובמחדליו נהג הנאשם במרמה, כאמור בסעיף 220(5) לפקודה; וכן כי השמיט הכנסה בהיקף של קרוב לשלושה מיליון ₪ מהדוחות שהגיש לרשות המיסים לשנים 2018-2019, כאמור בסעיף 220(1) לפקודה.**

התקיים אפוא היסוד העובדתי של עבירת המס, לפי סעיף 220 לפקודה, הן לפי החלופה שבסעיף 220(1) והן לפי החלופה שבסעיף 220(5) לפקודה.

האם הוכח היסוד הנפשי בעבירת המס

130. כאמור, **הצדדים נחלקו גם בשאלה האם התקיים, כעמדת המאשימה, היסוד הנפשי הנדרש בעבירת המס – שהוא, הן לפי החלופה שבסעיף קטן (1) והן לפי החלופה שבסעיף קטן (5) לסעיף 220 לפקודה, כוונה מיוחדת להתחמק ממס – אם לאו, כעמדת הנאשם.**

לשיטת המאשימה, הכוונה של הנאשם להתחמק ממס נלמדת ממכלול הנסיבות ובהן: אי-ההודעה על פתיחת עסק, העדר רישום והעדר ניהול ספרים, אי-דיווח על היקף ההכנסה בסך כולל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

של כשלושה מיליון ₪ במשך כעשרה חודשים, בעיקר בשנת המס 2018 ובחודשים הראשונים של שנת 2019, מספר העסקאות הרב (135) תוך פחות משנה, להבדיל מעסקאות בודדות, וההתנהלות השיטתית הממושכת של הנאשם בניהול העסק וכן אי-הגשת דוח שנתי במועד לרשות המסים לגבי שנת 2018 אלא באיחור ולאחר הגשת כתב האישום.

מנגד, לשיטת הנאשם, בכל התקופה הרלוונטית בשנים 2018-2019, הוא היה שכיר במשרה מלאה ולצד זאת הוא פעל אך כתחביב או באופן צדדי בנושא המטבעות הווירטואליים בעסקאות מעטות מדי חודש וזאת בכספים שאינם שלו אלא של לקוחות, וכלל לא ניהל עסק; על כן, ממילא הוא לא היה צריך לדווח לרשות המיסים על פתיחת עסק או על ניהולו וכן לא היה צריך לנהל רישום וספרי חשבונות. כמו כן, לעמדת הנאשם, הוא דיווח כדין לרשות המיסים על הכנסתו, שהיא לשיטתו הרווחים שהפיק, בסכומים של עשרות אלפי שקלים בלבד, וכן הוא הגיש במועד את דוחות המס השנתיים לשנים 2018-2019, בשים לב לכך שהיה מיוצג על ידי רואה חשבון ובשים לב לאורכות שניתנו על ידי רשות המיסים לנישומים מיוצגים.

131. **כפי שציינתי לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית**, בפסיקה הובהר שאת יסוד הכוונה ואת המטרה להתחמק ממס, מוכיחים ברוב המקרים באמצעות הנסיבות, על ידי ראיות נסיבתיות ועל ידי התנהגותו של הנאשם ומעשיו. כמו כן, הובהר כי הכוונה הפלילית להתחמק ממס מתבקשת מעצם המעשים של הפחתת ההכנסה המוצהרת ומהראיות הנסיבתיות, כאשר ברי שהעובדות לאשורן מצויות בידיעת הנאשם; וכשנאשם אינו מנהל ספרי חשבונות ואינו מצהיר על מלוא הכנסותיו, למרות התנהלות עסקית שיטתית ומתמשכת, המסקנה המתבקשת היא כי התכוון להשתמט מתשלום המס המגיע ממנו כדין – אלא אם כן יש בעדותו הסבר סביר למעשיו שבכוחו לעורר ספק סביר לעניין כוונתו להתחמק ממס.

132. **בנסיבות הכוללות של המקרה דנן, שוכנעתי כי התביעה הוכיחה**, מעבר לספק סביר, כי התקיים (גם) היסוד הנפשי של כוונה מיוחדת להתחמק ממס, מצד הנאשם. זאת, לנוכח מכלול הראיות הנסיבתיות ובמיוחד הן לנוכח אי-הצהרת הנאשם על מלוא ההכנסה (המחזור הכולל ברוטו) כי אם רק על מקצתה (הרווחים הנטענים בלבד), הן לנוכח אי-מתן הודעה לרשות המיסים על ניהול עסק בכל התקופה הרלוונטית במשך קרוב לשנה, הן לנוכח העדר רישום והעדר ניהול פנקסים וספרי חשבונות, הן לנוכח ההתנהלות השיטתית והמתמשכת של הנאשם בביצוע מספר רב של עסקאות (135) על פני קרוב לשנה בהיקף כספי גדול של כשלושה מיליון ₪, בהבדל מעסקאות בודדות ונקודתיות בסכומים קטנים, הן לנוכח השקרים של הנאשם בחקירותיו במשטרה, הן לנוכח דברים שציין הנאשם עצמו בשיחות האזנות הסתר ובהתכתבויות שלו (כמפורט לעיל), הן לנוכח הימנעותו מלהעיד במשפט ונפקותה המשפטית (כמצוין לעיל בפרק של

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

המסגרת הנורמטיבית) והן לנוכח אי-זימונו של מר חוזה מנואל למתן עדות מטעם ההגנה, בניגוד להצהרת בא כוחו דאז של הנאשם במענה לכתב האישום ובשים לב לנפקות המשפטית של אי-זימון עד רלוונטי כמצוין לעיל.

עבירת המס - סיכום

133. לסיכום, לנוכח כל האמור לעיל, שוכנעתי כי המאשימה הוכיחה כנדרש, מעבר לספק סביר, כי התקיימו הן היסוד העובדתי והן היסוד הנפשי של עבירת המס, לפי סעיף 220 לפקודה – גם לפי החלופה שבסעיף 220(1) וגם לפי החלופה שבסעיף 220(5) לפקודה.

האם הוכחה עבירת הלבנת ההון – באישום השני

134. המחלוקות בין המאשימה לנאשם גם בעניין אישום זה נוגעות הן ליסוד העובדתי והן ליסוד הנפשי, כפי שאבהיר להלן.

האם הוכח היסוד העובדתי בעבירה של הלבנת הון

135. כאמור, למעשה, אין מחלוקת כי הנאשם קיבל מ-בוגנים, בעשרות הזדמנויות, כספים במזומן בסכומים גדולים של אלפי שקלים ושל עשרות אלפי שקלים, בתדירות גבוהה במשך חודשים אחדים, בסכום כולל של כ-900,000 ש"ח, וסיפק ל-בוגנים תמורתם מטבעות וירטואליים שאותם העביר לארנקים וירטואליים בהתאם להוראותיו של בוגנים.

כמו כן, אין מחלוקת כי הנאשם לא היה חבר בארגון טלגראס ואף לא ידע כי בוגנים הוא מראשי הארגון.

ביחס לשאלת מודעות הנאשם לנסיבה של "רכוש אסור" במסגרת היסוד העובדתי, הצדדים חלוקים, בין היתר, בשאלה האם הנאשם ידע שהכספים של בוגנים הם "רכוש אסור" או האם חשד בכך.

במקרה דנן, ממכלול הראיות עולה כי אמנם הנאשם חשד שמדובר בפעילות בלתי חוקית מצדו ומצד בוגנים כאחד, וכי היה זה חשד ממשי מצדו, ומכאן שהנאשם עצם עיניו באשר לכך; וכידוע, עצימת עיניים שקולה כנגד מודעות, כפי שנקבע במפורש בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין וכפי שהובהר בפסיקה, כמפורט לעיל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

עם זאת, עולה השאלה האם המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר קיומה של "עבירת מקור" דווקא, לפי סעיף 2 לחוק (מתוך העבירות המנויות בתוספת הראשונה לחוק); וממילא עולה השאלה האם הנאשם ידע או עצם עיניו ביחס לכך שהכספים של בוגנים הם בגדר "רכוש אסור" שמקורו ב"עבירת מקור" דווקא, כהגדרתם בחוק איסור הלבנת הון.

המאשימה נסמכת בסיכומיה (בפסקה 364 בעמ' 55 סיפא) על סעיף 17 לתוספת הראשונה לחוק, שלפיו העבירה לפי סעיף 220 לפקודה היא בגדר עבירת מקור, אם התקיים בה אחד מאלה, כדלהלן:

- (17ב) עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה (בפרט זה – עבירת מס), אם התקיים בה אחד מאלה:-
- (א) ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס היא בסכום העולה על 2,500,000 שקלים חדשים בתקופה של ארבע שנים או בסכום העולה על 1,000,000 שקלים חדשים בתקופה של שנה;
- (ב) עבירת המס או עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בתחכום וכן ההכנסה שלגביה נעברה עבירת המס היא בסכום העולה על 625,000 שקלים חדשים;
- (ג) עבירת המס או עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בזיקה לארגון פשיעה או לארגון טרור כהגדרתם בפרט (17א);
- (ד) עבירה לפי סעיפים 3 או 4 שמקורה בעבירת המס נעברה בידי מי שאינו האדם החייב במס.
- (ההדגשות הוספו ואינן במקור).

ביתר פירוט, לשיטת המאשימה, חלה במקרה דנן החלופה אשר בסעיף (17ב) (ד) לתוספת הראשונה לחוק, שכן "נקבע בסעיף 17(ב) (ד) לתוספת הראשונה לחוק ... כי העבירה על סעיף 220 ... תשמש כ'עבירת מקור' במקרה ש'מקורה בעבירת מס שנעברה בידי מי שאינו האדם החייב במס. בענייננו, מייחסת המאשימה לנאשם פעולה של הלבנת הון בגין הכנסות שהועברו אליו בידי בוגנים, הנאשם בעבירות לפי פקודת הסמים וכן בהעלמת הכנסות והלבנת הון מטעם ארגון הפשיעה טלגראס" (פסקה 364 לסיכומי המאשימה; ההדגשה בקו הוספה ואינה במקור).

כמו כן, המאשימה נסמכת בסיכומיה (בפסקאות 365-369 בעמ' 56) גם על הדברים שמסר בוגנים עצמו בחלק מאמרותיו במשטרה, במיוחד ב-ת/10 מיום 19.3.23 וב-ת/16 מיום 24.3.23, ועל כך שהאמרות של בוגנים הוגשו בהסכמה במשפט וכן על כך שהנאשם נמנע מלהעיד ובכך חיזק את ראיות התביעה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

אלא שבנוסף לאותן אמרות של בוגנים שאליהן הפנתה המאשימה בסיכומיה (ת/10 ו-ת/16), הוגשו בהסכמה גם אמרות מאוחרות יותר שנגבו מ-בוגנים; ומתברר כי בוגנים חזר בו בהמשך חקירתו במשטרה מהדברים שבהם הודה באמרותיו הקודמות הנ"ל (שעליהן הסתמכה המאשימה בסיכומיה): ראו בעיקר אמרתו של בוגנים ת/24 מיום 1.4.19, שבה ציין כי "האמת שכל מה שסיפרתי לכם היה שקר. הייתי לחוץ... אני אמרתי שטויות ומכרתי לכם לוקשים כדי שהיא [אשתו] תהיה בחוץ כי היא לא אשמה" (ההדגשה בקו הוספה ואינה במקור).

על כן, בניגוד לטענת המאשימה, לא ניתן להסתמך על הדברים שמסר בוגנים בחלק מאמרותיו, כהוכחה מספקת לכך שהוא עבר עבירת מקור – בשים לב לכך שכאמור הוא חזר בו בהמשך חקירתו במשטרה מהדברים שמסר באמרותיו הקודמות (שעליהן הסתמכה המאשימה) וכן בשים לב לכך שהוא כלל לא העיד במשפט דן ולכך שמשפטו של בוגנים טרם הסתיים.

והרי, למעשה, השאלה הטעונה הכרעה במקרה דן היא האם המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר קיומה של עבירת מקור, כנדרש בסעיף 3(א) לחוק.

עוד יש להוסיף כי אמנם המאשימה נסמכת בסיכומיה, בין היתר, גם על הוראת סעיף 5 לחוק, שלפיה "לענין סעיפים 3 ו-4 די אם יוכח שעושה הפעולה ידע כי הרכוש הוא רכוש אסור, גם אם לא ידע לאיזו עבירה מסוימת קשור הרכוש" (ההדגשות בקו הוספו ואינן במקור).

אולם, כפי שהובהר בספרות, כאמור לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, הגם שהתביעה אינה צריכה להוכיח שהנאשם ידע "לאיזו עבירה מסוימת קשור הרכוש" (כפי שנקבע במפורש בסעיף 5 סיפא לחוק) – בכל זאת עליה להוכיח, בנוסף לקיומה של עבירת מקור, כי הנאשם ידע (או עצם עיניו לכך) שמדובר ב"רכוש אסור", דהיינו שמקורו של הרכוש הוא בעבירת מקור דווקא ולא סתם בעבירה או בפעילות בלתי חוקית כלשהי שאיננה מהווה עבירת מקור.

כפי שבצדק ציין ד"ר גיל עשת, ככלל "המונח 'עברה' קשור לפי לשונו וטיבו ל'הרשעה' " (עשת – הלבנת הון, בעמ' 310).

אלא שכאמור לעיל בפרק של המסגרת הנורמטיבית, בעניין ריטבלט נקבע כי אין חובה להוכיח התקיימותה של עבירת מקור באמצעות הרשעה (בעבירת המקור) כתנאי להרשעה בעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק, ובלבד שהתביעה תוכיח, מעבר לספק סביר, (בין היתר, גם) את עבירת המקור.

זאת ועוד, כזכור, עבירת המקור אינה חייבת להתייחס לנאשם עצמו, אלא יכולה להתייחס לאחר, כמו במקרה שלפנינו שבו עבירת המקור מתייחסת אל בוגנים ולא אל הנאשם. במקרה כזה, כפי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

שבצדק הדגיש ד"ר עשת, הדבר מציב בפני הנאשם קושי ממשי להתגונן מפני עבירת המקור של האחר, במיוחד כשהנאשם והאחר אינם נאשמים יחדיו בכתב אישום אחד אלא בכתבי אישום נפרדים (כמו במקרה דנן).

על כן, במקרה זה, שבו עבירת המקור אינה מיוחסת לנאשם אלא מתייחסת לאחר (בענייננו – לבוגנים), על המאשימה לציין עוד בכתב האישום מה היא עבירת המקור הספציפית המיוחסת אל האחר ולהקפיד על פירוט מספיק בכתב האישום של עובדות עבירת המקור, כדי לאפשר לנאשם להתגונן כראוי גם מפני עבירת המקור וכדי לשמור על הליך הוגן לנאשם. בפועל, על המאשימה להוכיח, מעבר לספק סביר, גם את עבירת המקור של האחר ואת היסודות הנדרשים לגיבוש הקשר של הנאשם לעבירת המקור של האחר [בענייננו – בוגנים], ויש להקפיד על זכות הנאשם להתגונן גם מפני עבירת המקור המיוחסת לאחר (עשת – הלבנת הון, בעמ' 310, 346, 351-349).

דברים אלה של ד"ר עשת, אשר זכו לתמיכה עקרונית מצד המחברים יעל גרוסמן, רוני בלקין וסאלי ליכט בספרם (גרוסמן בלקין ליכט – איסור הלבנת הון, בעמ' 27-28) וגם מצד המחברים גיורא עמיר, טלי ירון ורועי פלר בספרם (עמיר ירון פלר – עבירות מס והלבנת הון, בעמ' 972-973) – מקובלים בעיקרם גם עלי.

לא בכדי הבאתי בהרחבה, בתחילת הכרעת הדין, את העובדות שנטענו באישום השני בכתב האישום, בעזרת ציטוטים מלאים.

בפועל, המאשימה לא פירטה באופן מספיק באישום השני בכתב האישום את עובדות עבירת המקור הרלוונטית.

כזכור, בעובדות שנטענו בכתב האישום במסגרת האישום השני, צוין כי "הארגון קיבל לידינו כספים מסוחרי סמים ששילמו עבור תיווך לסחר בסמים באמצעות 'טלגראס', והיוו 'רכוש אסור', כהגדרתו בחוק איסור הלבנת הון".

חשוב מכך, המאשימה לא הוכיחה, מעבר לספק סביר, כי הרכוש של בוגנים הוא "רכוש אסור", באשר היא לא הוכיחה מעבר לספק סביר שמקורו של הרכוש בעבירת מקור דווקא – בין אם עבירת תיווך לסחר בסמים ובין אם עבירת מקור אחרת כגון עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה.

אמנם, בסיכומי המאשימה צוין כי "ראשית, בית המשפט ... מתבקש לקבוע... כי רן בוגנים פעל, באמצעות הנאשם, במטרה להסתיר 'רכוש אסור' – אשר מקורו בעבירות סמים ... רביעית, ...

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

הנאשם חשד כי מקורם [של כספי בוגנים] בעבירה אשר לא טרח לברר את מהותה, אך לכל הפחות חשד כי מדובר בעבירת מס, ולעניין זה תפנה המאשימה לס' 5 לחוק איסור הלבנת הון".

אולם, המאשימה כלל לא הוכיחה כי הנאשם היה מודע שמקור הכספים של בוגנים בעבירות סמים (המהוות עבירת מקור) או כי הוא עצם עיניו לכך.

כמו כן, אין די בכך שהנאשם חשד שמקורם של כספי בוגנים בעבירת מס כלשהי.

ולעניין הפרשנות הראויה של סעיף 5 לחוק איסור הלבנת הון – כבר התייחסתי לעיל.

למעשה, המאשימה היתה צריכה להוכיח שהנאשם חשד, חשד ממשי, שמקור כספי בוגנים בעבירות סמים (המהוות עבירת מקור), או בעבירת מס שהיא עבירת מקור – דהיינו עבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, דווקא.

בפועל, המאשימה לא הוכיחה, מעבר לספק סביר, שמקור הכספים של בוגנים הוא בעבירות סמים או בעבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, וכן היא לא הוכיחה מעבר לספק סביר שהנאשם ידע, או שעצם עיניו לכך, שהרכוש של בוגנים מקורו בעבירת מקור, בהבדל מעבירה סתם, מעבירת מס כלשהי או מפעילות בלתי חוקית כלשהי שאיננה עבירת מקור.

קיים אפוא ספק סביר אם התקיימה הנסיבה של "רכוש אסור", שהיא רכיב חיוני של היסוד העובדתי בעבירה הנדונה.

לסיכום, קיים ספק סביר אם התקיים היסוד העובדתי של עבירת הלבנת ההון, לפי סעיף 3(א) לחוק, באשר המאשימה לא הוכיחה מעבר לספק סביר קיומה של עבירת מקור ולא הוכיחה מעבר לספק סביר כי הנאשם היה מודע או כי עצם עיניו ביחס לעבירת מקור דווקא.

למעלה מן הצורך אוסיף כי לנוכח האמור לעיל, ספק בעיניי אם במקרה זה היה הנאשם יכול להתגונן כראוי מפני עבירת המקור המיוחסת ל-בוגנים במסגרת האישום השני המיוחס לנאשם; אך לנוכח מסקנותי האחרות דלעיל ודלהלן, אין מקום להרחיב בעניין זה.

האם הוכח היסוד הנפשי בעבירה של הלבנת הון

136. המחלוקת העיקרית בין הצדדים ביחס לאישום הלבנת ההון, נוגעת לשאלה האם התקיים היסוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 19-06-24518 מדינת ישראל נ' שמואלי

הנפשי הנדרש בעבירה הנדונה, דהיינו האם היתה לנאשם מטרה להסתיר או להסוות את מקור הרכוש של בוגנים וזהות בעליו ואת ייעודם, באמצעות המרת כספי המזומן של בוגנים למטבעות וירטואליים על ידי הנאשם, כטענת המאשימה, אם לאו כטענת הנאשם.

לטענת המאשימה, הכוונה של הנאשם והמטרה שלו להסתיר ולהסוות את מקור הכספים של בוגנים וזהותו ואת ייעודם – נלמדות הן מעצם המרת הכספים למטבעות וירטואליים בצורה אנונימית לחלוטין, שלא מאפשרת לזהות את בוגנים כבעלים, הן מהראיות הנסיבתיות ומהשיחות שהתנהלו בין הנאשם ובין בוגנים בדבר החלפת ארנקים דיגיטליים וכתובות דיגיטליות, הן מהשקרים של הנאשם בחקירותיו במשטרה ומשתיקתו של הנאשם בהמשך החקירה כאשר הוטחו בו הראיות המפלילות.

כמו כן, לשיטת המאשימה, לנוכח מארג הראיות המפלילות נגד הנאשם, עובר הנטל הראייתי אל כתפי הנאשם, אשר היה עליו ליתן הסבר סביר לראיות המפלילות; אך משנמנע הנאשם מלהעיד, הימנעותו מחזקת את ראיות התביעה ואת משקלן, והנאשם אינו יכול לטעון שהיסוד הנפשי הנדרש אינו מתקיים.

מנגד, לשיטת הנאשם, כלל לא התקיים היסוד הנפשי הנדרש, באשר לא היתה לו כל כוונה או מטרה להסתיר או להסוות את מקור הכספים של בוגנים וזהותו ואת ייעודם, והוא אף לא צפה אפשרות כזו, ובוודאי לא כאפשרות קרובה לוודאי.

עוד הודגש על ידי הנאשם כי דווקא כספי מזומן קל להסתיר ולהסוות, וזאת בניגוד למטבעות וירטואליים – כפי שכאמור ציינו גם מומחי ההגנה בחוות הדעת שלהם ובעדויותיהם.

אמנם, מאחר שכמצוין לעיל, המאשימה לא הוכיחה (מעבר לספק סביר) קיומה של "עבירת מקור" ומכאן שהיא לא הוכיחה את היות הרכוש של בוגנים "רכוש אסור", לפי סעיף 3(א) לחוק – ממילא לא ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה זו, ומתייתרת אפוא בחינת השאלה האם הוכח היסוד הנפשי.

עם זאת, למען שלמות התמונה, גם אם למעלה מן הצורך, אוסיף – אם כי בקצרה – כי אמנם, מהראיות שהובאו על ידי המאשימה, בצירוף ההשלכה של הימנעות הנאשם מלהעיד (אשר מחזקת את ראיות התביעה), ניתן לומר שהנאשם ככל הנראה חשד באופן ממשי ועצם עיניו מפני האפשרות כי המרת הכספים במזומן של בוגנים למטבעות ביטקוין (על ידי הנאשם) נועדה להסתיר או להסוות את מקורם של הכספים ואת זהות הבעלים שלהם וייעודם, ואף צפה אפשרות זו כאפשרות ממשית או סבירה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואלי

אולם, אף על פי כן וחרף הנפקות של הימנעות הנאשם מלהעיד (אשר כאמור מחזקת את ראיות התביעה), ממכלול הראיות, בעיקר של המאשימה וכן של הנאשם, עולה כי **קיים ספק סביר האם הנאשם התכוון לכך, האם חפץ במטרה זו, האם שאף להשיג יעד זה, או אף האם צפה זאת כאפשרות קרובה לוודאי** דווקא, כמתחייב על פי הדין, ולא רק כאפשרות ממשית או סבירה.

לכך יש להוסיף כי **ככלל**, יש להבחין היטב בין מודעות של נאשם או עצמת עיניים מצדו (השקולה למודעות) ובין כוונה מיוחדת, מטרה או צפייה של אפשרות קרובה לוודאי.

במקרה דנן, אין למעשה מחלוקת שהנאשם לא היה מודע לחברותו (לכאורה) של בוגנים בארגון "טלגראס".

כמו כן, כאמור, המאשימה לא הוכיחה (מעבר לספק סביר) שהנאשם היה מודע לכך שמקור כספי בוגנים הוא מעבירות סמים דווקא או מעבירת **מקור** אחרת, הגם שמהראיות עולה כי הנאשם חשד שמקור כספי בוגנים בפעילות בלתי חוקית כלשהי, כפי שפורט לעיל.

זאת ועוד, מהראיות שהוגשו על ידי המאשימה עולה כי בוגנים הקפיד לא למסור לנאשם פרטים על אודות מקור הכספים במזומן שהעביר לנאשם.

יתר על כן, במהלך שיחה מס' 5862 מיום 30.1.19 (הכלולה בתוך ת/151) ציין בוגנים במפורש באוזני הנאשם כי רכישת מטבעות הביטקוין מהנאשם, בכספי המזומן בשקלים של בוגנים, נועדה לצורך תשלום משכורות על ידי בוגנים: "**ארז**: ... אם השער ירד בלילה זה אז זה יותר טוב להם... אם זה יעלה אז זה פחות טוב להם, זה גם פחות טוב לי... **רן**: להם זה לא משנה, כי הם משלמים בשקל... מעבירים בשקל, זה לא משנה. אתה לא מבין את העניין, זה **משכורת בסך הכל. ארז**: **הבנתי**, אה. **רן**: להם אין עניין עם [כך במקור] זה שקל... אם זה עולה עשר שקל או עשרים שקל, הם שמים את זה בסכום, את... הם לא קונים ביט לפי... כמה... כמות ביט".

מראיות המאשימה עולה אפוא כי המאשימה לא הוכיחה, מעבר לספק סביר, **לא רק** את מודעות הנאשם לכך שכספי בוגנים הם בגדר "רכוש אסור", דהיינו שהם נובעים מעבירת מקור דווקא; **אלא גם לא הוכיחה**, מעבר לספק סביר, שלנאשם היתה כוונה מיוחדת או מטרה "להלבין" את כספי המזומן של בוגנים, דהיינו להסתיר או להסוות את מקורם ואת זהות הבעלים שלהם וייעודם, או אף שהוא צפה אפשרות זו כאפשרות קרובה לוודאי דווקא.

על כן, קיים ספק סביר אם התקיים (גם) היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק, המיוחסת לנאשם במסגרת האישום השני.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 24518-06-19 מדינת ישראל נ' שמואל

137. לפני סיום אוסיף כי לנוכח מסקנותי דלעיל, אין צורך לדון בטענות נוספות שהעלה הנאשם אשר מתייחסות לאישום השני, שממנו יזוכה הנאשם.

סוף דבר

138. לאחר בחינת מכלול הראיות וטענות הצדדים, החלטתי לזכות את הנאשם, מחמת הספק, מהעבירה של הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, אשר יוחסה לו באישום השני בכתב האישום; ולהרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה, שיוחסה לו באישום הראשון, תוך שתימחקה מהאישום הראשון המילים "ולא הגיש במועד דו"חות לפקיד השומה ביחס להכנסותיו האישיות מעיסוקו זה".

ניתנה היום, כ"ג טבת תשפ"ד, 04 ינואר 2024, במעמד הצדדים

מרדכי לוי, שופט

